

საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

სიასლე!

2006
2006

წლის

დღიანი ანაბრები

თავისუფალი
ანაბარი

მეტი თავისუფლება
მეტი სარგებლით!

პრემიული
ანაბარი

მეტი მეტი და
მეტი პრემია **20.06%**

სარეკლამო კომპანია
მისტერ ადმანი

Advertising Company
Mr. Adman

რესპუბლიკის მოედანი 8X6 მ.

თავისუფლების მოედანი 8X6 მ.

ავლაბრის მოედანი 7X6 მ.

ბარე რეკლამის ყველაზე ეფექტური საშუალება

საჩუქრამო კომპანია "მისტერ ადმანი" გთავაზობთ სხელიად ახალი სახის მომსახურებას: საჩუქრამო ხგოლების განთავსებას დიდფოქმაცინან ელექტრონულ მონიტოქიებზე.

მონიტოქიის მაყუქებელთა ხაოქენობა შემქეგია:

თავისუფლების მოედანი

დროის მონაკვეთები	აქტომობილები	საკაქტობუქები	აქტობუქები და ტროლეებუქები	ყუქხით მისიარულე	სულ	GRP
07 - 08	2478	160	520	948	4106	0,45
08 - 12	16392	1840	4000	16032	38264	4,17
12 - 14	7620	680	1760	7144	17204	1,88
14 - 18	14400	1680	2880	15424	34384	3,75
18 - 20	8160	1000	1760	8240	19160	2,09
20 - 23	10260	1020	1800	5676	18756	2,05
სულ	59310	6380	12720	53464	131874	14,38

ჯვანბიის მოედანი

დროის მონაკვეთები	აქტომობილები	საკაქტობუქები	აქტობუქები და ტროლეებუქები	ყუქხით მისიარულე	სულ	GRP
07 - 08	576	1140	480	268	2464	0,27
08 - 12	10096	5200	3200	3616	22112	2,41
12 - 14	5352	4320	1680	1464	12816	1,40
14 - 18	7152	7040	3680	4272	22144	2,41
18 - 20	7776	7120	3840	4096	22832	2,49
20 - 23	4764	4560	2280	1236	12840	1,40
სულ	35716	29380	15160	14952	95208	10,38

ხანბუბილიის მოედანი

დროის მონაკვეთები	აქტომობილები	საკაქტობუქები	აქტობუქები და ტროლეებუქები	ყუქხით მისიარულე	სულ	GRP
07 - 08	5010	360	480	1572	7422	0,81
08 - 12	26472	4400	2560	9952	43384	4,73
12 - 14	12840	2800	880	5056	21576	2,35
14 - 18	25152	4640	2240	9824	41856	4,56
18 - 20	15300	2400	1440	5128	24268	2,65
20 - 23	15750	1560	1080	5976	24366	2,66
სულ	100524	16160	8680	37508	162872	17,78

რქათამის განთავსება

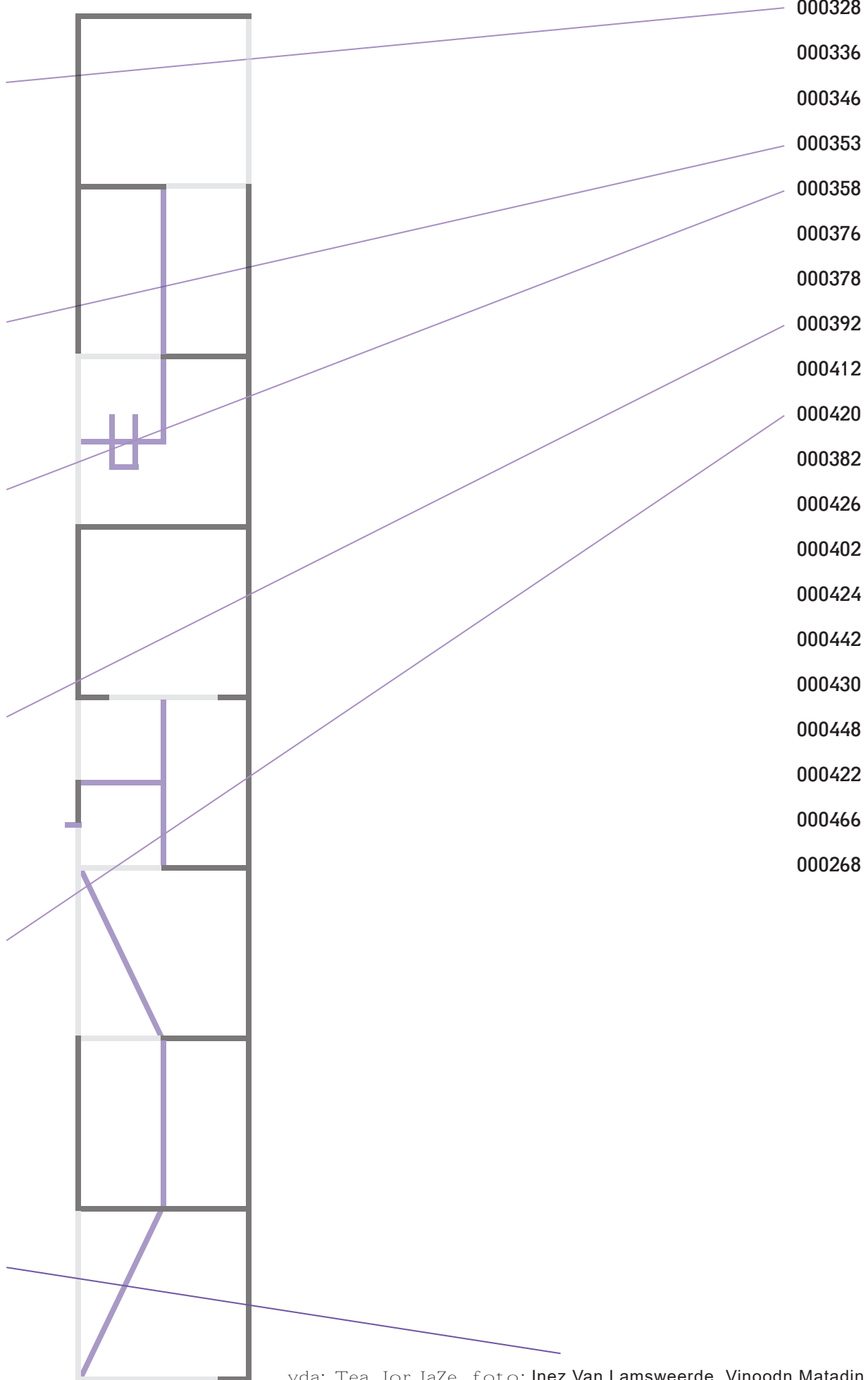
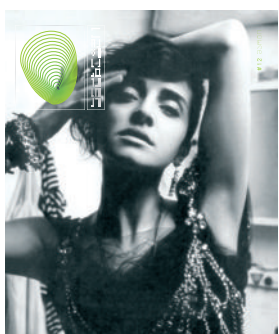
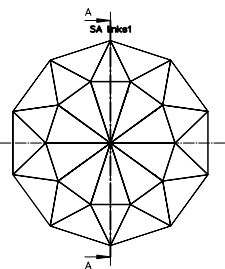
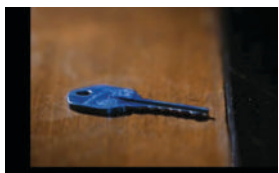
ღაბაღების ღღაბის მიღოცვა

საკონცერტო ტრანსღაბიები

♥♥♥სიყვარული♥♥♥

თბილისი, ღავით აღმავენებლის ხეივანი მე-20 კმ, 0131
David Agmashenebeli alley 20th km, 0131, Tbilisi Georgia

☎: 995 32 51 77 00 (03); 51 78 00 (07); Fax: 995 32 51 77 00

yda: Tea Jor JaZe, foto: Inez Van Lamsweerde, Vinoodh Matadin

- 000328 გენ(იალ)ური ინჟინერია – ინტერვიუ იზაბელა როსელინისთან–სალომე დადუნაშვილი
- 000336 ბერლინალე – ნინია კაკაბაძე
- 000346 ტონინო გუერა – ინტერვიუ –ქეთი მაჭავარიანი, ნათია გაბადაძე
- 000353 ფილმების ახსნა–გიგა ზედანია
- 000358 ABSOLUT DJORDJADZE-ინტერვიუ თეა ჯორჯაძესთან-ნესტან კვინიკაძე
- 000376 მეილი სიმონ მაჩაბელთან – თინა ასათიანი
- 000378 NEW YORK FASHION WEEK 2006 -ექსკლუზიური რეპორტაჟი ნიუ იორკის მოდის კვირეულიდან-ნათია მიქაუტაძე
- 000392 ფოტოპროექტი – ჩვეულებრივი ფიქცია
- 000412 ჟორჟ ეკიზაშვილი VOILA - ნესტან კვინიკაძე
- 000420 EXLIBRIS-გიგა ზედანია
- 000382 ფემინიზმი – ნოდარ ლადარია, ანა მაცაშვილი, ლევან რამიშვილი
- 000426 უვიცი კაცის ჩანაწერები – ექსკურსია–გაგა ნახუცრიშვილი
- 000402 ბზიკი
- 000424 ბაბუაჩემი დუელში მოკლეს – ნოველა-გიო მგელაძე
- 000442 თეატრალური მიმოხილვა– დავით ბუხრიკიძე
- 000430 გრუპები – ლაშა გაბუნია
- 000448 არტერონიკა-ანა მაცაშვილი
- 000422 ჰანტერ ტომპსონი-დავით კოვზირიძე
- 000466 ხაჩიკას სპორტლისტი
- 000268 პირადობის მონმობა - ელენე გედევანიშვილი

პროექტის ავტორი/დამფუძნებელი: ნინო დარასელი
 არტ-დირექტორი: ic თონა ცინცაძე;
 დიზაინი: DJ ლევან ასათიანი
 თემურ(Kohi) მაჭავარიანი; * გიო სუმბაძე
 MC ლევან (ლიუ) ნუცუბიძე
 მთავარი რედაქტორი: გოგი ახალკაცი
 მთავარი რედაქტორის მოადგილე: ნუცი
 კირცხალია, გიგი გულედანი
 ფოტორედაქტორი: გიკა ჭელიძე
 სპეცპროექტების დირექტორი: ირკა კავილაძე
 მხატვარი: ნინო ქორიძე, რატი ერადე
 სტილი-ვიზაჟი: სალომე ზაქარაია
 მარკეტინგის მენეჯერი: ლელი მირიჯანაშვილი
 PR მენეჯერი: ირაკლი ჩხიკვაძე
 ოფის-მენეჯერი: ეკა ასათიანი
 პასუხისმგებელი მდივანი: ნინო ჭიჭინაძე
 კოორდინატორი: ბესო ხაინდრავა
 სტილისტ- რედაქტორი: რუსუდან ლლონტი

ნომერზე მუშაობდნენ:

თინათინ ასათიანი, მარიკა ასათიანი, სანდრო ასათიანი, ზინკა ბარნოვი, ლაშა ბულაძე, დათო ბუხრიკიძე, ეკა გაბაშვილი, ლაშა გაბუნია, სოფო გაგუა, გიორგი დადიანი, სალომე დადუნაშვილი, ნინო დვალი, თიკო დიდავა, ნინო ექვთიმოშვილი, გიგა ზედანია, ნინია კაკაბაძე, ნესტან კვინიკაძე, თემო კვიციანი, დათო კოვზირიძე, ნიკა კოჩაროვი, მაკა კუკულავა, ნოდარ ლადარია, სოფო ლაპიაშვილი, ქეთა ლომიძე, ნიკა მაჩაიძე, ქეთი მაჭავარიანი, ლევან მაჭარაშვილი, ანა მაყაშვილი, ევა მენთეშაშვილი, ავთო მოსულიშვილი, თაზო მჭედლიძე, გაგა ნახუცრიშვილი, ლევან რამიშვილი, ნატა სოფრომაძე, გიო სუმბაძე, სოფოტაბატაძე, თამუნაქორქია, გიორგიხაჩიძე, ნათია ჯოხაძე, ნიკა მაჩაიძე, გიკო დადიანი.

**ჟურნალი „ანაბექდი“
 სტუდია „ანაბექდი“**

შპს „ტალიმანი“
 რედაქციის მისამართი:
 შანიძის ქ. №13
 თბილისი 0179
 Tel/Fax: 25 38 38
 Web: www.anabechdi.ge
 E-mail: info@anabechdi.ge

გაზაფხულის მოსვლას გილოცავთ! მიუხედავად იმისა, რომ ანტარქტიდაზე ნამდვილად არ ვცხოვრობთ და კლიმატური პირობებიც საქართველოში პრინციპში ასატანი გვაქვს, გაზაფხულის მოსვლას, მის დასრულებისთანავე ველით ხოლმე. დიდად ისიც კი არ გვაწვდის, გაზაფხულთან ერთად ქათმის გრიპიც რომ გზაშია. ისე ფრინველების რა გითხრათ და ჩვენმა ჟურნალისტებმა ამ ჟურნალის მასალის მოსაგროვებლად სერიოზული გადაფრენები გააკეთეს.

სალომე დადუნაშვილი: ლონდონი-პარიზი-ბერლინი, ნინია კაკაბაძე: პრალა-ბერლინი, დათო ბუხრიკიძე: ამსტერდამი-ბერლინი. ანაბექდის დესანტის საბოლოო დისლოცირების ადგილი, როგორც შეატყვევთ, ბერლინის კინოფესტივალი იყო. აქვე გეტყვით, რომ იმდენი მასალა ჩამოიტანეს, რომ გადანაწილება სამ ნომერზე მოგვიწევს.

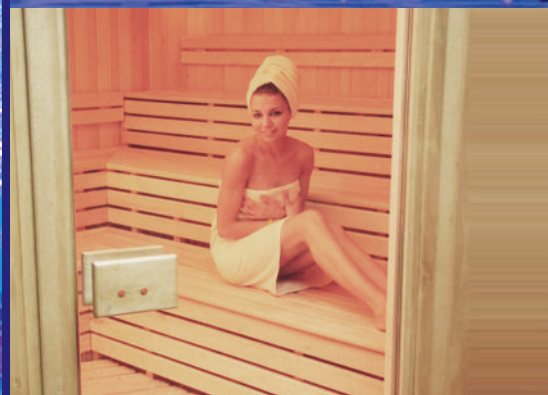
არ ვიცი, როდის შევა საქართველო ევროკავშირში, ან ნატოში, მაგრამ მარტის ანაბექდს რომ წაიკითხავ, ნამდვილად არ გაგახსენდება, რომ სულ ცოტა ხნის წინ გაზი და შუქი არ გვექონდა, სულ ცოტა ხნის წინ რომ საქართველოს გახსენებას უცხოელებისათვის მხოლოდ სტალინით და შევარდნაძით ვახერხებდით და კიდევ უამრავი „სულ ცოტა ხნის წინ...“ მოკლედ ვცდილობთ გავერიოთ მსოფლიო მარაქაში. ვერც წარმოიდგენთ წინ და მომავალ ნომერებში ვისი ინტერვიუები გელოდებთ.(მეთვითონაც გაცეცხული ვარ).

ბერლინზე ხომ უკვე მოგახსენეთ, აქვე იმასაც გეტყვით, რომ ნიუ-იორკის მოდის კვირეული ნათია მიქაუტაძემ FASHION WEEK-ის დასრულებისთანავე აფრინა NY-იდან. გავნაგრძო? არა, მეტს აღარაფერს გეტყვით, უბრალოდ გადაშალეთ და თქვენთვის შეაფასეთ. ჩვენ კი გავაგრძელებთ თქვენთვის მუშაობას, სანამ ამ ნომერს წაიკითხავთ, შემდეგაც მოგისწრებთ. გაზაფხულმა კი უკვე მოგვისწრო და ამიტომ კიდევ ერთხელ გილოცავთ!

P.S. მარადიულ კითხვაზე – „ჯერ ქათამი იყო, თუ ჯერ კვერცხი?“ – „ანაბექდში“ პასუხი ჯერ ისევ არ გვაქვს, მაგრამ ვიცით – გრიპი შემდეგ იყო.

ვენის საცურაო აუზი და ფიტნეს კლუბი
 VAKE SWIMMING POOL AND FITNESS CLUB

i

r

t

e

m

o

m

r

e

T

+5 luxorკომპიუტერის თამაშია
ასეთი, ფერადი
ბურთებით**+4 satellite tv**

ათას ერთი არხი

+3 r&b

"want him to be my nigga"

+2 კლასიკური უიკენდი

ზოგჯერ ასწორებს

+1 ცხელი შოთიყველას უყვარს, მაგრამ
ყველას არ ეჭმევა**0 ოპერაცია "ლომბარდი"****-1 ვიდეოკლიპები**რუსთავი2-ზე
შით-პარად**-2 მარტის ქარები****-3 ტაქსი მრიცხველის**გარეშე
"რავიცი, რამდენიც გინდა,
ძმაო.."**-4 ხსნადი ყავა და პაკეტის**

ჩაი

-5 домофонსირბილი კარამდე და უკან.
დღეში ბევრჯერ

r e d a q c i i s e - m a i l - z e m o s u l i a n o n i m u r i f o t o

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

სასმომავალი ფაქტის შიდა და და ჯანდასრულების სანახი

ბუნებრივად თქვენთვის სასარგებლო სასმომავალი ფაქტი?
თქვენთვის ახალი საყოფაცხოვრებო ნივთები და ავეჯი?

მოძიანდით ჩვენს ნებისმიერ ფილიალში
და უფასოდ შევაჩინოთ სესხი

სესხი, რომელიც უნდათ დასაბამო და დასრულებული!

gen(i al)ur i i nj i ner i a

i n t e r v i u
i z a b e l a r o s e l i n i s T a n

salome dadunaSvili

ინგრიდ ბერგმანისა და რობერტო როსელინის სკანდალური ქორ-
წინების ნაყოფი ბერლინის კინოფესტივალზე წარმოდგენილ 3
ფილმში მონაწილეობდა, თუმცა მთავარი როლი ულამაზეს იზა-
ბელას მხოლოდ ერთ ფილმში ერგო.

რეჟისორმა ლუის ლიოსამ, რომელიც მანამდე, ძირითადად, ჰო-
ლივუდის მრავალმილიონიანი ბიუჯეტის მქონე ფილმებს იღებდა
(მაგალითად, „სპეციალისტი“, „ანაკონდა 1“ და „ანაკონდა 2“),
გადაწყვიტა, გიგანტური გველებით სავსე კინოკარიერა სხვა კა-
ლაპოტში გადაეყვანა.

მას ბედმა ძალიან გაუღიმა, რადგან ლუის ლიოსა, არც მეტი, არც
ნაკლები, შესანიშნავი მწერლის, მარიო ვარგას ლიოსას, ბიძაშ-
ვილია და შესაძლოა, სწორედ ამ ნათესაური კავშირის შედეგად
მოიპოვა რეჟისორმა ლიოსამ მწერალი ლიოსას ნოველის, „თხების
ნადიმის“, ეკრანიზაციის უფლება.

სამწუხაროდ, ეკრანიზაცია საშუალო ხარისხის გამოვიდა. ასე
რომ, მის შესახებ საუბრით თავს არ შეგანწყენთ. იზაბელა როსელი-
ნის უჭკნობი სილამაზე კი ნამდვილად იმსახურებს ყურადღებას.

რა თქმა უნდა, ვიცოდი, რომ იზაბელა ლამაზი ქალი იყო, მაგრამ
ვერ წარმოვიდგენდი, თუ ფიზიკურ სილამაზეს ამხელა ქალური
მომხიბვლელობა, უფრო სწორად კი, სიკეკლუცი ახლდა თან.

თუმცა ქალი, რომელიც მთელს ცხოვრებას ლეგენდარული მშო-
ბლების, ალფრთოვანებული თავყვანისმცემლებისა და მასზე
შეყვარებული გენიოსების გარემოცვაში ატარებს (იზაბელა თა-
ვისი კარიერის განმავლობაში ცოლად გაჰყვა დევიდ ლინჩს, მარ-
ტინ სკორცეზესა და გარი ოლდმანს), ალბათ არც შეიძლება, სხ-
ვაგვარად იქცეოდეს.

– უნდა მაპატიოთ, თუ სისულელეებს ვიტყვი. დილიდან ტელევი-
ზიებს ვაძლევი ინტერვიუებს.

მეუბნება და ისე მიღიმის, კაცი რომ ვიყო, ალბათ ყველა კითხვა
დამავინწყებოდა.

**? ამ ფილმში ისტორიის მოყოლა მოგიხდათ. თქვენ
ხართ მთხრობელი, ის ადამიანი, რომელიც ფილმში
მოყოლილი ისტორიის სოციალურ, პოლიტიკურ და
ჰუმანურ ასპექტებს აერთიანებს. რამდენად საინ-
ტერესოა ასეთი როლის თამაში? საერთოდ, გაქვთ თუ
არა როლის გათავისების თქვენური მეთოდი?**

– ამ შემთხვევაში ყველაფერი ძალიან ადვილი იყო. ჩვენ გვქონ-
და არაჩვეულებრივი სცენარი და, რაც მთავარია, მარიო ვარგას

ლიოსას შესანიშნავი წიგნი, რომელიც ამ მასალას უფრო ამდი-
დრებდა. წიგნმა ყველაზე კარგად შეასრულა მსახიობისთვის ასე
საჭირო ისტორიის ფუნდამენტის ფუნქცია. მე ისლა დამრჩენოდა,
მეკითხა.

საერთოდ, სცენარს 20-ჯერ მაინც ვკითხულობ. მარტო წიგნი
სამჯერ წავიკითხე. ამ დროს თითქმის მთლიანად ერწყმები შენს
პერსონაჟს. ამჯერად ეს ნამდვილად ძალიან მტკივნეული ის-
ტორიაა, ტრაგედია ქალის ცხოვრებაში, რომელმაც ის სულ სხვა
ადამიანად აქცია.

მე დღიურს ვწერ და იმ დროს, როცა ემოციები არ მყოფნის სათა-
მაშოდ, საკუთარ ჩანაწერებს ვუბრუნდები. მჯერა, რომ მხოლოდ
ჩვენი ემოცია მოგვცემს საშუალებას, ვითამაშოთ ისე, როგორც
საჭიროა. ისევე, როგორც ყველა ადამიანს, მქონია მომენტები,
როცა თავს დამცირებულად, განადგურებულად, დაჩაგრულად
გრძნობ.

სწორედ ჩემი დღიურის ასეთ ფურცლებს დავუბრუნდი ამ შემთხ-
ვევაში და მეთოდმა გაამართლა.

**? ამჯერად ახალგაზრდა მსახიობთან იყოფდით როლს.
იყო თქვენს ურთიერთობაში ეჭვიანობა ან მასწავლე-
ბლისა და მოსწავლის ურთიერთობები?**

– ფილმში ჩემს გმირს ახალგაზრდობაში სხვა მსახიობი, სტეფანი
ლეონიდასი, თამაშობს. ჩვენ ძალიან ვეცადეთ, კარგად გაგვეგო
ერთმანეთისთვის. სამწუხაროდ, სტეფანიმ გადაღებების წინ
დედა დაკარგა და ძალიან სევდიანი იყო. თანაც გადაღებების
გრაფიკის გამო ლათინურ ამერიკაში თვეობით მარტოს უწევდა
ყურყუტი. მას ჩვენ შორის ყველაზე მეტხანს მოუწია თავისი სცე-
ნის დაცვა. მე ვერ ვიტან ლოდინს და მისი ძალიან კარგად მეს-
მოდა. ამიტომაც მოვიკიდე ხელი და ერთი კვირით ჩემთან, ნიუ-
იორკში, წავიყვანე.

ეს საოცარი ქალაქია. იქ მოხდა ყველაფერი ყველაზე მნიშ-
ვნელოვანი ჩემს ცხოვრებაში და ალბათ არც ერთ ქალაქს არ აქვს
ასეთი ენერჯია.

ამ როლის გამო საკმაოდ შევიცვალე. საერთოდ, არასოდეს ვცდი-
ლობ, კინოში უკეთ გამოვიყურებოდე, ვიდრე ცხოვრებაში. ჩემთ-
ვის როლია მთავარი. თუ საჭიროა, რომ სილამაზე დავთმო, ასეც
იქნება. მწვანე თვალები მაქვს და შავ ლინზეებს ვატარებდი, იმი-
ტომ რომ სტეფანის შავი თვალები აქვს. ვცდილობდი, ერთმანეთს
დაემსგავსებოდით და, მე მგონი, გამოგვივიდა. ასე რომ, არავი-
თარი ეჭვიანობა, მაგრამ არც არაფერი მისწავლება მისთვის, მს-
ოლოდ ნიუ-იორკში გავასეირნე.

შეიძლება, თავი გაართვა ამ სიტუაციას.

აი ახლა, მაგალითად, დავწერე სცენარი „მამაჩემი 100 წლისაა“, რომელშიც ვთამაშობ კიდევ. მამაჩემზეა დოკუმენტური ფილმი. ნელს მართლაც ასე წლის გახდებოდა.

ასე რომ, როგორც ხედავთ, მე არ ველი და თვითონ ვიბედნიერებ თავს.

– თანაც ისეთი მამა გყავდათ, რომელზეც 100 სცენარის დაწერა კიდევ შეიძლება.

იციინის.

? რამდენად გქონდათ შანსი, სხვა გზა აგერჩიათ?

– ჩემს შემთხვევაში არცთუ ასე დრამატულად იყო საქმე. მე 7 და-ძმა მყავს და ყველამ სხვადასხვა პროფესია აირჩია. ჩემი ტყუპისცალი და შუა საუკუნეების ლიტერატურის სპეციალისტია. სერიოზულად იკვლევს ამ საქმეს და სულ პერგამენტებში აქვს თავი ჩარგული. თან სტუდენტებს ასწავლის.

თავისუფლად ვიზრდებოდი. არასოდეს გვაძულვდნენ, რამე გაგვეკეთებინა. თავს არ გვახვევდნენ თავიანთ აზრებს. მე თავიდანვე მხიბლავდა ეს სამყარო.

? თქვენ ლოდინი ახსენეთ. ხშირად გინევდათ ლოდინი იმის მისაღწევად, რაც გსურდათ?

– არა, იცით, არასოდეს მქონია მომენტი, როცა ზიხარ და რაღაცას ველი. შესაძლოა, სწორედ იმიტომ, რომ ამ მდგომარეობას ვერ ვიტან. ათასი საქმე მქონდა ხოლმე გამოძებნილი. ვწერ წიგნებს, სცენარებს. საკმაოდ წარმატებული მოდელის კარიერა მქონდა, თანაც კინოშიც ვთამაშობ. როცა ერთდროულად ამდენ საქმეს აკეთებ, ლოდინისთვის არცთუ ისე ბევრი დრო გრჩება.

მე იმ ქალი მსახიობების ბედი მაშინებს, რომლებიც სახლში ტელეფონთან სხედან და ზარს ელოდებიან. ეს ყველაზე დამოკიდებული პროფესიაა მსოფლიოში. სულ შენ გირჩევენ. ჩემს კარიერაში ყოფილა ჩავარდნებიც, ძალიან რთული მომენტებიც. არ იფიქროთ, რომ ყველაფერი ასე ადვილად გამოძლიოდა.

(სახზე ღიმილს მატყობს და განაგრძობს:)

– არა, რა თქმა უნდა, სულ არ მსურს წუნწინი და არც დრამატულად მინდა ყლერდეს, რასაც ვამბობ, მაგრამ ყოველთვის მაკლია კარგი როლები. ჩვენ, მსახიობები, ხომ იმისთვის ვარსებობთ, რომ სხვა ადამიანთა პორტრეტები შევქმნათ. რა დაგიმალოთ და, ყველა კარგი როლი 20 და 30 წლის ქალებისთვის იწერება. ასაკი მემატება, ჩემი როლები კი მცირდება.

ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ 30 წლის შემდეგ ქალის ცხოვრებაში აღარაფერი ხდება. თანაც ადრე სულ მთავარ როლებს ვთამაშობდი.

მაგრამ თუ თან თეატრშიც ვთამაშობ და შენვე უწერ როლებს საკუთარ თავს, როგორც მე ამას ბოლო დროს ვაკეთებ, მშვენივრად

ყოველთვის მომწონდა მამაჩემის გადასაღებ მოედანზე ყოფნა. ამ სამყაროს არაფერი მერჩივნა და მოდელიზაც გარკვეულწილად მისი გაგრძელება იყო. მოდელიზაც, პოზირება თამაშს ჰგავს. სულ მქონდა რაღაც ისტორია, რომელსაც ვიგონებდი ფოტოგადაღების დროს და ეს ამართლებდა. ამას მივანერ ჩემს წარმატებას სამოდელი კარიერაში. პატარა რომ ვიყავი, სულ იმ წუთს ველოდი, როცა საზაფხულო არდადეგები დაიწყებოდა და კინოს გადასაღებ მოედანზე აღმოვჩნდებოდი.

ეს ნამდვილი ბედნიერება იყო.

ისე, კი ვთქვი, რომ ყველამ სხვადასხვა პროფესია ავირჩიეთ-მეთქი, მაგრამ ახლა რომ ვუკვირდები, არავინ წასულა შორს ხელოვნების სფეროდან.

ერთი ჩემი და მოცეკვავე იყო, მეორე – კინოკრიტიკოსი. ერთი ძმა პროდიუსერია, მეორე – დოკუმენტალისტი. ასე რომ, როგორც ხედავთ, ხელოვნება მაგრად გახვევს თავის ქსელში.

ახლა ძალიან ვარ გატაცებული მამაჩემის 100 წლისთავით. ტურნეში მივდივარ და პატარა ლექციებს წავიკითხავ მის შესახებ.

სამწუხაროდ, მამაჩემის ბევრი ფილმი ძალიან ცუდ დღეშია. მათი აღდგენა აუცილებელი, მაგრამ იმის გამო, რომ ჯერ ზოგიერთი ფილმის საავტორო უფლებების გარშემო ატეხილი დავები არ დასრულებულა, ეს პროცესი ჭიანურდება.

ამჯერად ყველაზე მეტად ეს მალეღვებს.

www.iciparis.ge
info@icipari.ge

000331

Live
jennifer lopez

new
new

? არასოდეს გამძიმებდათ თქვენი მშობლების საოცარი პოპულარობა?

– რა თქმა უნდა. შესაძლოა, სწორედ იმიტომ დავინწყე კარიერა მოდელობით, რომ არ შემეძლო საკუთარი თავის მსახიობად წარმოდგენა დედაჩემის გვერდით.

დედაჩემი ცოცხალი ლეგენდა იყო და მხოლოდ მას შემდეგ გავბედე ფილმში თამაში, რაც ძალიან პოპულარული გავხდი როგორც მოდელი.

რა სურს 20 წლის გოგოს?! სურს, იყოს დამოუკიდებელი, წარმატებული და ყველაფერს თავისით მიაღწიოს, როცა არც ქმარი გჭირდება, არც საყვარელი და არც მამიკო იმისათვის, რომ შენი სურვილები აისრულო, თუნდაც ის იყიდო, რაც გინდა.

როგორც მოდელი, მე ამას ვახერხებდი.

შესაძლოა, სწორედ ამის დამტკიცება მსურდა საკუთარი თავისთვის და ასეც მოვიქეცი.

ამის შემდეგ პირველ ფილმში ჩემი როლი წარუმატებელიც რომ ყოფილიყო, მე, როგორც პიროვნება, მაინც წარმატებული ვიქნებოდი და აღარ მეშინოდა.

? მერე ხომ „Blue Velvet-ში“ ითამაშეთ. ალბათ ყველა შიში გაქრა ამ ფილმის შემდეგ?

– ჰო, მაგრამ მე უკვე 33 წლის ვიყავი, როცა ლინჩის ფილმში ვითამაშე. საკმაოდ დიდი გზის გავლა დამჭირდა იმისათვის, რომ ამ როლამდე მივსულიყავი.

თანაც ეს დღეს უყურებენ ამ ფილმს, როგორც ლეგენდას, მაშინ კი ნამდვილი სკანდალი იყო. მართალია, ისეთი არა, როგორც დევიდ ლინჩის პირველი ფილმი „რეიზერ ჰედი“, მაგრამ მაინც. ეს ექსპერიმენტული ფილმი იყო და ძალიან გაგვიჭირდა. საზოგადოებრივმა აზრმა გაგვანადგურა, მაგრამ კრიტიკამ დაგვინდო.

? თავიდანვე იგრძენით, რომ ეს გამორჩეული ფილმი იქნებოდა? რატომ დასთანხმდით?

– ძნელი იყო, ასე არ მეფიქრა. დევიდ ლინჩი ხომ გინახავთ?

(იცინის)

რა თქმა უნდა, ის ისეთი ექსტრაორდინარული პიროვნებაა, რომ ეს ბუნებრივიც იყო. საოცრად ნიჭიერია და ყველასგან განსხვავებული. თავისი ენერჯით გიპყრობს. მაგრამ, მე მგონი, სწორედ ეს ფილმი იყო ის საყრდენი წერტილი, რომელმაც გადაატრიალა მისი ცხოვრება. მანამდე ლინჩი ლეგენდა არ იყო.

მას შემდეგ მრავალი წელი გავიდა და ის ყოველ წელს ამტკიცებს, რომ განსაკუთრებული, უნიკალური ხედვა აქვს. ასე რომ, მე იმ მომენტს დავესწარი, როცა დევიდ ლინჩის ფენომენი დაიბადა.

? თქვენ ფესტივალზე წარდგენილ კიდევ ერთ ფილმში თამაშობთ ტრუმან კაპოტეს შესახებ.

– მართალია, მე პარტნიორობას ვუწვედი სიგურნი უივერს. ძალიან პატარა როლი მქონდა და გადაღებებს 4 დღეში მოვრჩი, მაგრამ, სამაგიეროდ, ტრუმან კაპოტე ჩემი მეგობარი იყო.

იცინის.

? როგორ ფიქრობთ, ადამიანის ხასიათი ახდენს გავლენას იმაზე, თუ როგორ გამოიყურება ის?

– რა თქმა უნდა.

– თუ ასეა, თქვენ თქვენი ხასიათის რომელ შრეს ეყრდნობით იმისათვის, რომ ასე გამოიყურებოდეთ?

იცინის.

– გენეტიკას. ამ შემთხვევაში ისევე ჯობია, გენეტიკას დავეყრდნო.

www.iciparis.ge
info@icipari.ge

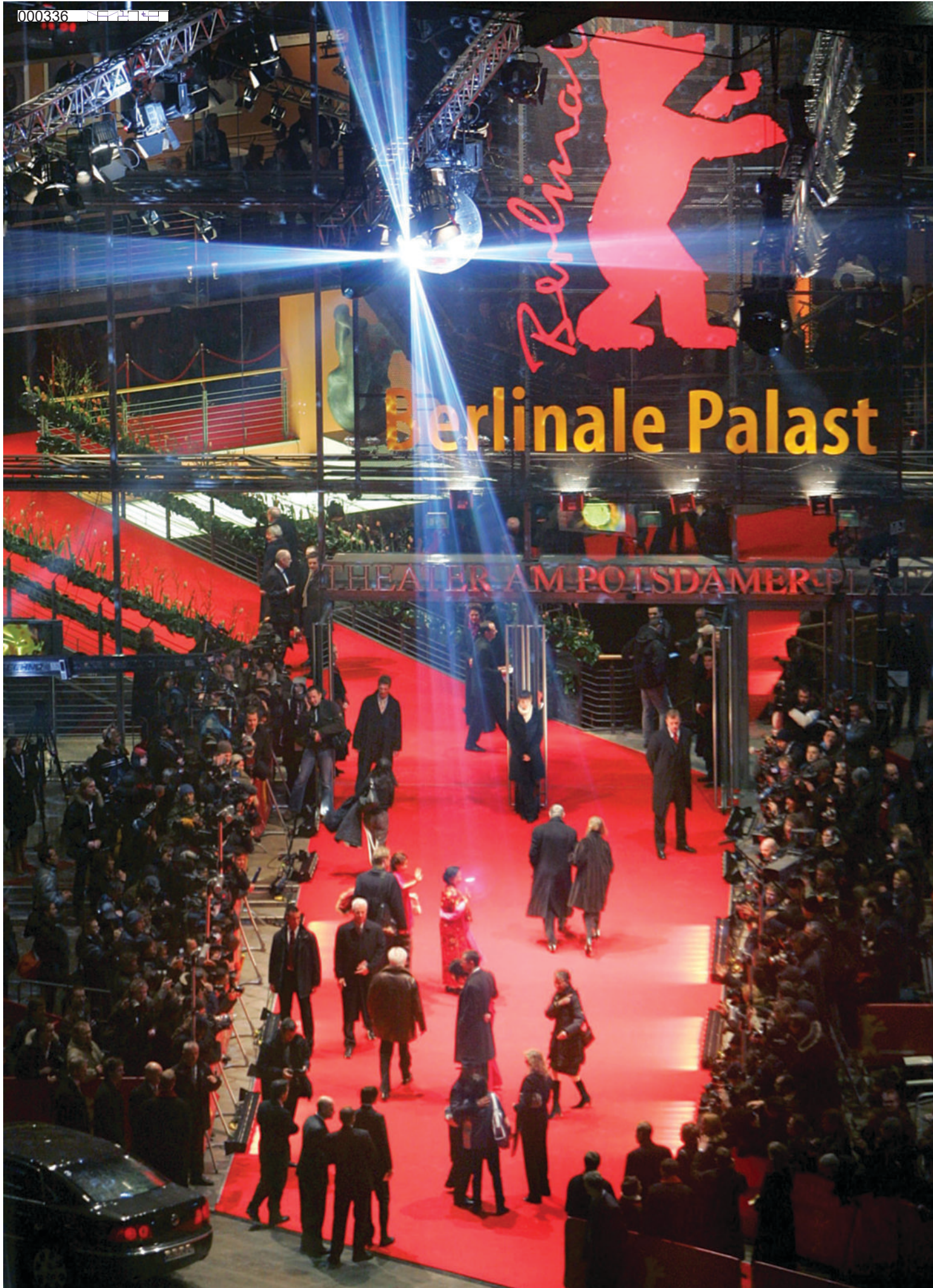

MOSCHINO®
PARFUM

CENTER POINT GROUP

Berlinale-Palast, berlīnis 55-e saerTaSoriso kinofestīvalis gaxsnis ceremoni a

filmebi, qalebi, Teacher-i, varskvlavebi, rejisorები და sxva - berlinSi

ნინია კაკაბაძე

„dRis lamazmani“

ქალაქი დიდია და გაშლილი, ქუჩები განიერი. ბევრი იმასაც ამბობს, რომ ბევრი ადგილია ცარიელი და აუთვისებელი. ბევრი სივრცეა და დაღვრული სუნთქვაც თავისუფლად შესაძლებელია. სარეკლამო ბილბორდები გატყობინებს, რომ ამა და ამ მუზეუმში, ამა და ამ კულტურულ ცენტრში, ამ კინოთეატრში, ამ თეატრში ესა და ეს გამოფენა, ფილმი, სპექტაკლი შეიძლება ნახო. თანამედროვე ხელოვნების ერთადერთი თუ არა, ერთ-ერთი საკვანძო ცენტრია. ბერლინის ფართო, ფერად, ცენტრალურ ქუჩაზე ახალგაზრდა გოგო მიდის, გრძელი და ლამაზი თმა სიარულის რიტმში უფრიალებს (უშრიალებს); გრძელი კიდურები, წვრილი წელი, თვალების ლამაზი ჭრილი, ყავისფერ ტონებში. რესპექტაბელურად შემოსილი გოგონა ერთ-ერთ შესახვევში შედის და გეზს კინოთეატრისკენ იღებს. იქ საფესტივალო ფილმების ჩვენებაა – ბერლინში რიგით 56-ე საერთაშორისო კინოფესტივალი მიმდინარეობს. გოგონა დინჯი და საქმიანი ნაბიჯით დარბაზში შედის, მისი სილამაზე და ინტელექტუალური მზერა აუდიტორიის ყურადღებას იქცევს, კინოთეატრის ცენტრში ჯდება, დარბაზი ბნელდება. ფილმის მსვლელობისას, პირად დღიურში, პატარა, ფარნიანი კალმისტრით, რომლის შუქი მეზობელ მაყურებლებს ხელს არ უშლის, ჩანანერებს აკეთებს. გრძობს - გაივლის დრო და ამ ჩანანერებს, სამყარო ნაიკითხავს და საკუთარი მაგიდის წიგნად აქცევს, მაგრამ... (დასასრული იხილეთ სტატიის ბოლოს P.S.1-ში)

oda maswavel s - “TEACHER-i yovel Tvis mar Tali a!”

ნერვიულობა იქიდან დაიწყო, რომ სამსახურში, რომელმაც მისი ბერლინში გამგზავრება ნაწილობრივ დააფინანსა, Standby ticket მისცეს, რაც იმას ნიშნავს, რომ შესაძლოა თვითმფრინავში მგზავრის, ანუ მისი ადგილი არ იყოს. ამიტომ ყველა გადაფრენისას, და ფრენამ მას ქალაქიდან ქალაქში რამდენჯერმე მოუწია, აეროპორტში ოთხი საათით ადრე მიდის და ყოველთვის პირველი გადის რეგისტრაციას. განუწყვეტლივ ნერვიულობს, გაფრენამდე რამდენიმე დღით ადრე იწყებს და ყოველი გადაადგილების შემდეგ მომავალ გადაადგილებაზე ნერვიულობს. მატარებლისთვის, რომლითაც პრალიდან ბერლინამდე უნდა ემგზავრა, წესიერი, ასე ვთქვათ, გარანტირებული ბილეთი ჰქონდა, მაგრამ მაინც პირველია და ჯერ სხვა ქალაქისკენ მიმავალ მგზავრებს აცილებს, შემდეგ პლატფორმაზე მარტო დგას და საკუთარ მატარებელს ელის. ახლა მეგობრებზე ნერვიულობს, რომელთაც შესაძლებელია, ამის შანსი ხომ ყოველთვის არსებობს, დააგვიანდეთ. დროულად მოსულ მეგობრებსაც უწყრება და ჩასხდომისთანავე, ყოველი შემთხვევისათვის, ფიქრს იწყებს, სადგურიდან დანიშნულების ადგილამდე, მაგალითად სასტუმრომდე როგორ მივა, სხვებს ეკამათება, საკუთარ მარშრუტს ლობირებს და ა.შ. სანერვიულო კიდევ ბევრი აქვს, მაგალითად ახალი ავტომანქანისათვის ის ნაწილები უნდა იშოვნოს, რომელიც სამშობლოში არ მოიპოვება; „სვეჩები“, „რემენი“, „ლამპუჩკა“ და სხვა.

იტალიაში ოლიმპიადა და ამიტომ საღამოს შვიდიდან 10 საათამდე ყველა სპორტული არხი ფიგურულ სრიალს გადასცემს.

ამ დროს ოთახში, სადაც ტელევიზორი დგას მხოლოდ სუნთქვანებადართული; სიარული, ჭამა, სმა და ლაპარაკი, თუნდაც ახლობლების „ბოზურ“ წარსულზე, ფიგურული სრიალის დროს არ აინტერესებს. ერთადერთი რაზეც არ დაგზარდება, უცოდინარს გაგანათლებს და გასწავლის — პარალელური ტრიალი, ბილიკი, პარალელური ხტომა და ფიგურული სრიალის სხვა ილეთებია. ერთი კანადელი ფიგურისტის თუ მოციგურავის (მაინც უნიჭო მოსწავლე ვარ) ფანკლებშიც არის განვერდიანებული და ყოველდღიურად ინტერნეტის ფორუმში მის მიღწევებზე საუბრობს; 3 ბრუნი გააკეთა ჰაერში თუ ოთხი...

უცხო ქვეყანაში, როგორც უკვე მოგახსენეთ საოცრად მონერვილებული და პუნქტუალურია. თუკი ოფიციალურის მიმართვის ფორმა ვერ შეარჩია, მას ხან ლიას ეძახის, ხან მანანას, ხან კითიკოს. დაღლილი და პრაქტიკულად დაყრუბული მომსახურე პერსონალი მის ძახილს აუცილებლად შეისმენს და ადგილზე გამოცხადდება. უცხო ენა მისთვის არ არსებობს, ყველა ენაზე გამოთქვამს სათქმელს. გამოგონილი სიტყვებიც აქვს, რომელიც ნაგულისხმევი საგნისა თუ მოვლენის არსს სრულყოფილად გამოხატავს.

patara epizodi metr oSi .

მონერვივებულად და პატიოსნად ეკიდება უცხო სახელმწიფოს საგადასახადო მექანიზმებს, მისი თანდასწრებით, ჩვენთვის, როგორც საბჭოური ნარჩენებისათვის, უბილეთოდ მგზავრობა წარმოუდგენელია. „ერთი დღე დარჩა, იქნებ დავზოგოთ უკანასკნელი ევროცენტები ერთი ნაჭერი შესანიშნავი apfelstrudell-ისათვის“?.. „არავითარ შემთხვევაში“ — გპასუხობს კატეგორიული და მზრუნველი ინტონაციით. ღამის 1 საათია, ცოტა ხანში მოძრაობა გერმანიის მინისტრებზე წყდება, მატარებელი გვიან საათებში 20 წუთში ერთხელ დადის. ბილეთების ავტომატთან უკანასკნელ ხურდებს ვითვლით, ავტომატი გვიძალიანდება, ქალაქის ფულს არ იღებს, ელექტრო ციფერბლატი გვატყობინებს, რომ ჩვენი მატარებელი 2 წუთში მოვა. მღელვარებისგან ხურდა ერთმანეთში გვერევა, კონდუქტორის აჩრდილი დაგვძახის: „შეიძინეთ ბილეთები, არ გადაიფიქროთ“, ნამები რჩება და თითქოს ყველაფერი მოგვარებულია, უკვე მატარებლის ხმაც ისმის, გვიახლოვდება. უკანასკნელ ბილეთს ვიღებთ, ხელში ვბლუჯავთ და უკვე ჩამომდგარი მატარებლისკენ გავრბივართ, მოულოდნელად თეაცჰერ-ის ხმა ისმის: „ჩაპურჭყენეთ, ჩაპურჭყენეთ!!!“ ნამით ადგილზე ვშემდებით, შემდეგ უკან ვბრუნდებით. მოგახსენეთ, საკუთარი ენაც აქვს, რომელთა სიტყვები მოქმედების შინაარსს პოპულარულ ენაზე უფრო უკეთესად გამოხატავს. საქმე იმაშია, რომ „ჩაპურჭყენა“, ბილეთის, ასე ვთქვათ, დარეგისტრირებას ნიშნავს. სპეციალურ ავტომატში ბილეთის შეცურებისას სწორედ ისეთი ხმა გამოიცემა, რომელსაც „პურჭყენა“ — სიტყვა ძალიან უხდება და ამართლებს. ამიტომ „ჩაპურჭყენული“ ბილეთებით კიდევ 20 წუთი მინისტრებზე ვართ; პატიოსნად, წესიერად და ამაყად ველით მომდევნო მატარებელს არცთუ ისე სასიამოვნო ტემპერატურასა და

გარემოში.

სხვადასხვა ენაზე სიტყვების კომბინაციაც შეუძლია, მაგალითად თუ კითხავს გერმანულენოვანი მოქალაქე, სად არის თქვენი მეგობარიო, ის ამაყად უპასუხებს: “ჰი სპიტ”, მოქალაქე ყველაფერს გაიგებს, თავს დაუქნევს (ok-ის ნიშნად) და თავის გზას განაგრძობს. ვინ მოთვლის რამდენი სიტყვა გააერთიანა, გამოიგონა, თავისებურად თარგმნა და ა.შ.

გუშინ ჩავედით ბერლინში, ჯერ ფილმები არ გვინახავს, Teacher-ს მეორე დღეს ჟურნალისთვის სტატია გამზადებული აქვს, რადიოში ფესტივალის მსვლელობაზე საუბრობს, სატელევიზიო ჩართვაში კი ქალბატონი ნინო ჩართვის დროს აჭარბებს (ეს ზედმეტი გადასახადი იქნება საჯარო ტელევიზიისათვის), იმდენად დაბეჯითებით და დეტალურად ანალიზებს წარმოდგენილ ფილმებს და ფესტივალის საერთო სურათს. აღფრთოვანებული და გაკვირვებული სტუდენტები ტაშს ვუკრავთ. ის ამაყად ჩამოდის ამალღებული ყუთიდან, რომელიც მისთვის ZDF-ის სატელევიზიო ჯიხურმა მოამზადა. გვიანტერესებს მისი საუბრის დეტალები, მომლოდინე თვალებით ველით, გვიახლოვდება და ვიდრე ჩვენ კითხვას დავსვამთ, გვეუბნება: „ჩქარა, ნავედით ეხლა ვენურ კაფეში ნამცხვარი ვჭამოთ!“ კი მაგრამ?...

გაგრძელება იხილეთ სტატიის P.S.2 -ში

z vi oz debi , sTar ebi da
var skvl avebi Tu si naTle?

ფესტივალიდან დაბრუნებულს, ძირითადად ამას მეკითხები: „ზვიოზდები“ ნახე? ვინ ნახე? და არა, რა ნახე. შენა და ვინები იყვნენ? ბევრი „სტარები“ ნახე? და ა.შ. ამის მიზეზი ის გახლავთ, რომ...

თუ ფესტივალის ორგანიზატორებს სურთ, ფესტივალი პრესტიჟული იყოს, მას ვარსკვლავები სჭირდება. ბერლინის ფესტივალის ყოფილი დირექტორი სწორედ იმის გამო გაათავისუფლეს თანამდებობიდან, რომ ამერიკელი ვარსკვლავებისადმი გადამეტებულ ლტოლვას განიცდიდა. ამიტომ, ახალი დირექტორი დიტერ კოსლიკი მაქსიმალურად ცდილობს მათი რაოდენობა მინიმუმამდე დაიყვანოს, მაგრამ მათ გარეშე ფესტივალის ჩატარება და მსოფლიო სატელევიზიო არხების თუ მაყურებლის მოზიდვა წარმოუდგენელია. იმისათვის რომ საღამოს, განიერ და პრიალა წითელ ხალიჩაზე ჯორჯ კლუნის, მერილ სტრიპს, ვუდი ჰარელსონს, ნატალი პორტმანსა და სხვებს ჩაესიერნათ, საკონკურსო პროგრამაში რამდენიმე სრულიად გაუმართლებელი ფილმი შეიტანეს.

იმ დღეს, როდესაც საკონკურსო კინოჩვენებაში ირანელი კინორეჟისორის, ჯაფარ პანაჰის შესანიშნავი ფილმი იყო ნაჩვენები, ერთერთ ნამყვან გერმანულ ტელეარხზე ფესტივალის ყოველდღიური მიმოხილვა, არა ირანელი რეჟისორის ფილმით, არამედ რამდენიმე დღის წინ წარმოდგენილი სურათით დაიწყო, სადაც ჯორჯ კლუნი მონაწილეობდა. ფესტივალის უშუალო მაყურებელს თუ ტელედამკვირვებელს ორი სანახაობა აქვს, ფილმები ვარსკვლავების მონაწილეობით და ფილმები ვარსკვლავების გარეშე, ეგრედ წოდებული ინტელექტუალური კინო. რასაკვირველია, რიგ შემთხვევაში ეს ორი კომპონენტი ერთმანეთს არ გამორიცხავს, მაგრამ ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ასე არ იყო. იყო ვარსკვლავებით გაჭედული კინო და იყო კინო, სადაც სინათლე ჩანდა. ასეთი იყო ფილმი „თამაშარე მდგომარეობა“. ფილმის შესახებ

ნაიკითხეთ სადღაც ბოლოსკენ P.S. 3-ში.

P.S. 4 შეცდომებს გენიალური ქალბატონებიც უშვებენ, გამხნევდით ჩვენი ჟურნალის მკითხველო ქართველო ქალებო და გახსოვდეთ, რომ სიფრთხილე გმართებთ!

8 marti qalebis dRea!

როგორც ეტყობა, ბერლინის ფესტივალის ორგანიზატორებმა გაითვალისწინეს ის გარემოება, რომ “ანაბეჭდის” მომდევნო გამოშვება გარკვეულწილად სუსტი სქესის წარმომადგენლებს ეხებათ და ამიტომ ერთ-ერთი რეტროსპექტივა სწორედ ასეთი სახელონდებით გამართეს

saocnebo qalebi - 50-iani wlebi s
var skvl avebi kinoSi.

ჩვენი ჟურნალისა არ იყო, კლარა ცეტკინისადმი პატივისცემა ფესტივალის ორგანიზატორებმაც თავისებურად გამოხატეს და ამიტომ რეტროსპექტივაში 50-იანი წლების კინონიმუშები აჩვენეს ინგრიდ ბერგმანის, ოდრი ჰეფბერნის, ანა მანიანის, ბრიჯიდ ბარდოს, ელიზაბეთ ტეილორის, სოფი ლორენის, ავა გარდნერის, გრეის ქელის, მერლინ მონროსა და სხვა ვარსკვლავების მონაწილეობით. პარალელურად იტალიის საელჩოს ეგიდით ჩატარდა ანა მანიანის ფოტოების გამოფენა. ისე მოხდა, რომ ანა მანიანის ფოტოების დათვალიერების შემდეგ, (დაკვირვებული თვალიერება Teacher-მა მასწავლა) „საოცნებო ქალებით“ დავინტერესდი და რომელიმე ფილმზე შესვლა გადავწყვიტე. სრულიად უცაბედი დამთხვევა იყო, რომ რობერტო როსელინის ფილმზე აღმოვჩნდი, სადაც ინგრიდ ბერგმანი მონაწილეობდა. „მოგზაურობა იტალიაში“ ჩემი ერთ-ერთი საყვარელი ფილმია, რომელიც შეყვარებული წყვილის ურთიერთობას ეხება. შესაძლებელია მათი ურთიერთობა პატარა, უმნიშვნელო და არასერიოზული კონფლიქტის, შეგრძნებების თუ მოქმედების გამო დაინგრეს. ეს პატარა შეცდომები შესაძლებელია საბედისწერო აღმოჩნდეს და ადამიანები, რომელთაც ერთმანეთი ძალიან უყვართ, ერთმანეთის გარეშე დარჩნენ. როსელინის თხრობის დახვეწილი და ამავე დროს მარტივი სტილი, ერთი შეხედვით უნიშვნელო ამბავს, საოცრად ემოციური და დამაჯერებელი ფორმით გამოხატავს. ინგრიდ ბერგმანის შესანიშნავად შესრულებულმა კინოგმირმა, 52 წლის წინ გათამაშებულმა ისტორიამ გამახსენა, რომ ასეთ შეცდომებს დღესაც (ვ)უშვებ-(თ)ენ და ერთი შეცდომისგან არც მისი მეტოქე აღმოჩნდა დაზღვეული; „აღფრთოვანებული ვარ თქვენი უკანასკნელი ნამუშევრით „რომი, ღია ქალაქი“. სიამოვნებით მივიღებდი მონაწილეობას თქვენს ფილმში“ — დაახლოებით ამგვარი შინაარსის იყო წერილი, რომელიც ინგრიდ ბერგმანმა, რობერტო როსელინის გაუგზავნა მაშინ, როდესაც როსელინის ცოლი ანა მანიანი იყო. ინგრიდ ბერგმანი კი ამ დროს ამერიკულ კინოში წარმატებულად მოღვაწეობდა და უკვე ამერიკელების საყვარელი ვარსკვლავი იყო. ანა მანიანი დაჟინებით სთხოვდა მეუღლეს, რომელიც ჰოლივუდის „ვილაჯ“ ვარსკვლავის წერილს არაფრად აგდებდა, მასთან შეხვედრას. მანიანი კი ამერიკული კინოს ვარსკვლავთან თანამშრომლობით, როსელინის დიდ წარმატებაში არწმუნებდა და ვიდრე საკუთარი ქმარი მის მომავალ მეუღლეს არ შეახვედრა, მანამდე არ მოეშვა. ესეც ხომ, შესაძლებელია პატარა და უმნიშვნელო, მაგრამ საბედისწერო შეცდომაა, რომელიც ანა მანიანიმ დაუშვა. ასე, რომ... იხილეთ ქვეთავის დასაწყისში P.S. 4

P.S. 3 ჯაფარ პანაჰის ფილმი OFFSIDE მართლაც საუკეთესო

ingrid bergmani

ana mani ani

იყო ფესტივალზე და სამწუხაროდ მხოლოდ ვერცხლის დათვით დაჯილდოვდა, დაინტერესებულ პირთა საყურადღებოდ! — იხილეთ ჟურნალ „ანაბეჭდის“ მომდევნო ნომერში დავით ბუხრიკიძის სტატია.

es mTavaria

ერთ-ერთი ფილმის ყურებისას დავიღალე, შეიძლება ცოტა მომწყინდა კიდეც და ამიტომ ჩემს საყვარელ საქმიანობას მივყავი ხელი. SMS მეგობარს. რატომ მასწავლიდნენ, რომ ინდუსტრიული ცივილიზაცია ნეგატიური მოვლენაა და კაცობრიობა მას ბოროტად იყენებს?! დავფიქრდი — თანამედროვე სამყაროს რამხელა მონაპოვარია მობილური ტელეფონი და განსაკუთრებით sms. ტექნიკური პროგრესის შესახებ, ამ შთაგონებულმა და აღტაცებულმა ანალიზმა კიდეც ერთი კითხვა დაბადა ჩემს, სიბნელეში დამწყვედულ გონებაში — ვის ვუთხრა მადლობა, მას, ვინც sms გამოიგონა, თუ მას, ვინც სმს-ის მენიუში smile მოათავსა?ს

მთავარი პრიზი, ოქროს დათვი ჩემთვის მთავარ კითხვაზე პასუხის ძიებისას ნანახმა ფილმმა დაიმსახურა.

პარალელები სამშობლოსთან.

მარტოხელა დედა, ომის შემდგომი სარაევოს ერთ-ერთ გარეუბანში 12 წლის ქალიშვილთან ერთად ცხოვრობს. სარას ექსკურ-

სიაზე უნდა წასვლა, ამისათვის 200 ევრო სჭირდება, მაგრამ არსებობს შეღავათებიც – ომში გამირულად დაღუპულ მეზობლთა შვილებს გადასახადი უნახვერდებათ, თუკი ისინი მამის გამირულად დაღუპვის დამადასტურებელ საბუთს მიიტანენ. სარა, რომელიც დარწმუნებულია, რომ მისი მამა გამირია, დედას ამ საბუთს დაჟინებით სთხოვს. და მაშინ, როდესაც სარას დედა – ესმა – სკოლაში ბევრი უძილო ლამისა და აღებული ვალების შედეგად მოპოვებული სრული თანხით გამოცხადდება, სარა ხვდება, რომ მისი წარმოდგენა გამირი მამის შესახებ უსაფუძვლო ილუზია იყო. ოჯახური კონფლიქტის შედეგად, სარასათვის ცნობილი ხდება, რომ ის დედამისის გაუპატიურების შედეგად გაჩნდა ამ ქვეყანაზე.

გამირი არა მარტო ქართველს, ყველას სჭირდება. თუნდაც წარმოსახვითი და გამოგონილი. მისი მეშვეობით არსებობა გაცილებით მარტივია. იმისათვის, რომ ომის საშინელება დავინახოთ ბატალური სცენები არ არის საჭირო. ადამიანური ტრაგედია სამწუხაროდ უფრო ფესვგამჯდარი და ხანგრძლივი პროცესია. ესმა, ომის ძალადობის მსხვერპლია. სარა, მისი ქალიშვილი, მსხვერპლის შედეგად მიღებული მსხვერპლი და არავინ იცის, კიდეც რამდენი თაობისათვის იქნება ეს ადამიანური ტრაგედია. აგრესია, რომელმაც ტყუილი გააჩინა და ტყუილი, რომელმაც პატარა, მოზარდი გოგოს ფსიქიკა ნაწილობრივ დაასახიჩრა. გამირი მამის ხატი, ასეთ შემთხვევაში საუკეთესო გამოსავალია, პროცესის დროებით შესაჩერებლად. ის პატრიოტიზმის, სამშობლოსათვის

mTavari rolebis Semsrulebi filmSi "adami ani adami ans" -
Jozef faini da kristin skot tomasi

თავდადებისა და სიყვარულის ილუზიას ქმნის, რომელიც ისევე როგორც კონკრეტულ ადამიანს, ასევე ზოგადად, ამართლებს ომის და სიკვდილის არსებობას. მაგრამ ეს მხოლოდ დროებითი, გამოგონილი და გაუმართლებელი გამოსავალია, რომელსაც არანაკლებ მტკივნეული შედეგები მოაქვს.

ყველა ქვეყანა და ყველა ერი მსგავს გამოსავალს პოულობს და ერთნაირად იჯერებს, რომ სისხლისღვრამ და ომმა შესაძლებელია ქვეყანას ახალი გმირები და ბედნიერი მომავალი მოუტანოს. ასე ხდებოდა საქართველოშიც. ყველას ახსოვს, სამოქალაქო და აფხაზეთის ომის დროს, ახალგაზრდა ბიჭები არა მხოლოდ ცხელ წერტილში იღუპებოდნენ, ისინი კვდებოდნენ ქურდობის, ნარკოტიკების, ფულის, ყაჩაღობის გამო და თუკი პატარა ბავშვი, მისი მშობლების მეგობრის, მისი მამის, ბიძის თუ უზრალოდ ახლობლის სიკვდილის მიზეზს იკითხავდა, ჩვენც მსგავსად ვპასუხობდით — აფხაზეთში დაიღუპა. ყოველი ჩვენთაგანი ცდილობს გაექცეს და დაფაროს საკუთარი თუ საკუთარი სახელმწიფოს შეცდომები, და ყველას ერთად გვსურს დავიჯეროთ — იმ ეპოქას, როდესაც „სამშობლოსათვის ვიბრძოდით“ მრავალი გმირი გყავს და ეს გმირები ქვეყნის ნათელი მომავლისათვის დაიღუპნენ.

ერთი შეხედვით, ბოსნიელი დამწყები კინორეჟისორი ქალბატონის ფილმი მარტივ ადამიანურ ისტორიას გვიამბობს და პოლიტიკური აქ არაფერია, მაგრამ სიტყვა ომის წინააღმდეგ, მაშინ როდესაც ყველა დიდი სახელმწიფო „გამათავისუფლებელ“ ბრძოლებს აწარმოებს და ომის პორპაგანდას ეწევა, მწვავე და მნიშვნელოვანი განაცხადია. პრესა, რომელიც ბერლინის ფესტივალის დაწყებამდე წერდა, რომ წარმოდგენილი ფილმები პოლიტიკურ ქვეტექსტებს ატარებს, მართალი აღმოჩნდა. 31 წლის ბოსნიელმა, ჟასმილა ზბანიცმა, პირველი სრულმეტრაჟიანი ნამუშევრით, **GRBAVICA**, თანამედროვე სამყაროს კიდევ ერთხელ შეახსენა, რომ ყველა ძალადობრივი ფაქტი არ არის ტრაგიკული, მხოლოდ პროცესში, მისი შედეგები სამუდამოდ რჩება კაცობრიობის, როგორც ადამიანთა ნაკრების ბიოგრაფიაში. და არ არსებობს ომი, რომელიც გამართლებულია.

კინემატოგრაფიული თვალსაზრისით ბოსნიური ფილმი, არა მხოლოდ ჩემი, არამედ გამოკითხულ კრიტიკოსთა მოსაზრებითაც არ იყო ოქროს დათვის სავარაუდო პრეტენდენტი, მაგრამ ბერლინის ფესტივალს საკუთარი წესები და პრიორიტეტები აქვს. ამის შესახებ იხილეთ დასკვნა სტატიის დასასრულს.

“Offside”, ver cxli s daTvi, rej. jafar panahi

P.S.2 საფესტივალო პროგრამას გადახედავს და საერთო სურათს ხვდება, ფილმის ანოტაციას წაიკითხვას და იცის, ღირს თუ არა ფილმის ნახვა, გეტყვის – არ ნახოო, და მაინც ნახავ, ფილმი ცუდი აღმოჩნდება, ფილმის დაწყებიდან 10 წუთში გეტყვის „წავედით ეხლა, ნამცხვარი ვჭამოთ“, არ გახვალ და ინანებ, ბილეთს არ აიღებ და კონდუქტორი წამოგადგება თავზე, (ამ მოგზაურობისას სამჯერ შემამომწმეს, ჩემი „ვოიაჟების“ ისტორიაში ასეთი რამ არ მომხდარა, მაგრამ საბედნიეროდ ბილეთი მისი დამსახურებით ყოველთვის მქონდა), მისი დამსახურებით არასდროს, არსად დააგვიანებ და მოგზაურობის ბოლოს აუცილებლად მიხვდები, რომ Teacher-ი, ჩემი მასწავლებელი და მეგობარი გოგი გვახარია ყოველთვის მართალია!

ki nodar bazi da auditoria.

განსხვავება ევროპულ და ქართველ მაყურებელს შორის დიდია. ევროპულ კინოდარბაზში არასდროს ისმის მობილური ტელეფონის წკრიალი. არავინ საუბრობს ხმამაღლა, თუ მეგობარს ყურში რამეს ჩასჩურჩულებ, წინ მჯდომი მეზობელი აუცილებლად მოგიტრიალდება და შენიშვნას მოგცემს. მაგრამ როგორც ჩემი

მასწავლებელი იტყვის — Nobody is perfect. არის დეტალები, რომელიც გაგაკვირვებს ან კი გაგალიზიანებს. მაგალითად, არამოტივირებული სიცილი. აშკარად იგრძნობა, რომ რეჟისორმა ეს ეპიზოდი კომიკურ ჟანრში არ გადანყვიტა, უბრალოდ კადრში ბავშვი შემოიყვანა. ბავშვი არ იყურება კამერაში, თავისთვის წყნარად ენას გამოყოფს. დარბაზში რამდენიმე მხიარული მაყურებელი ძალიან გულწრფელი სიცილით მთელ ხმაზე გადაიხარხარებს. ვუსმენ მათ ხარხარს და ვფიქრობ, რა კარგია და რა ცოტა სჭირდებათ ჩამტკპარ და კმაყოფილ (წვრილ) ბურჟუებს ბედნიერებისათვის. კიდევ ერთი დასავლური ტრადიცია, რომელიც ეჭვი მაქვს ევროპაში, სწორედ გერმანიიდან გავრცელდა — ცხვირის ხმამაღალი, გულიანი და ოდნაც შემამფოთებელი მოხოცვა. ფედერიკო ფელინის ცნობილი კინოოინი იყო: ყველაზე რომანტიკულ, სენტიმენტალურ ეპიზოდში, მაშინ როდესაც მაყურებელი სასიამოვნო დაძაბულობის პროცესში იყო, უცბად კადრში ძროხას შემოიყვანდა, რომელიც მთელ ხმაზე დაიღმუვლებდა. ასე არიან მგონი ევროპელი კინოს მოყვარულებიც, თითქოს შესაბამის დროს ელიან და შემდეგ გამოყოფენ ხმაურიან და მომძლავრებულ... (მგონი სჯობს აქ გავჩერდე და P.S.-ისგანაც დაგინდობთ).

გზა, რომელსაც ყოველი ცვნიან გადის

დიდი ბრიტანეთის მოქალაქე სამი ახალგაზრდა ავღანელი ბიჭი, პაკისტანში ხვდება, სადაც მათ შესაძლებლობა მიეცემათ, ავღანეთში გაქირვებული ხალხის დასახმარებლად წავიდნენ. ჩასვლიდან მეორე დღეს, ისინი ერთერთ სამხედრო ბაზაზე ამერიკელთა ტყვეობაში აღმოჩნდებიან. მათ ყოველდღიურად, სხვადასხვა, განსხვავებული მეთოდით კითხავენ და ცდილობენ გამოტყუონ და გამოაშკარაონ, პატარა, თინეიჯერი ბიჭების საიდუმლო კავშირი ბინ ლადენტანს. კითხვები აბსურდულია, გამოტყუვისა და წამების ფორმები კი მრავალჯერ ნაცადი, ძველი და ნაცნობი.

ეს დოკუმენტური ისტორია მაიკლ ვინტერბოტომის მხატვრული ფილმის სიუჟეტია. ფილმი ნამდვილ ამბავს აღწერს. „სცენარის, ასევე თქვით, ავტორები მთავარი გმირები არიან, რომლებიც ამბავს ისე ყვებოდნენ, როგორც არდადეგების ისტორიას. უბრალოდ ისე მოხდა, რომ მათ არდადეგები ჯოჯოხეთში გაატარეს“ — ამბობს რეჟისორი. ფილმის, ანუ ამ ნამდვილი ისტორიის შეფასებას თავად რეჟისორი საკმაოდ საინტერესოდ აკეთებს.

მაიკლ ვინტერბოტომი — ყველაზე შთამბეჭდავი და მნიშვნელოვანი ამ ისტორიაში, და ის, რისი ჩვენებაც ჩვენ ხალხისთვის გვსურდა ის იყო, რომ ეს ახალგაზრდა ბიჭები სრულიად ჩვეულებრივი ბრიტანელი თინეიჯერები იყვნენ. ჩვენ კი გვეუბნებიან, რომ გვანტანამოში ყველაზე საშიში ტერორისტები არიან და სწორედ ამან გამოიწვია აუცილებლობა აეშენებინათ ეს უცნაური, “ზე-კანონიერი” ციხე. ასე რომ, ჩვენ გვინდოდა გვეჩვენებინა ორი მხარე - როგორ უნდათ, რომ დაგვანახონ ტერორისტები გვანტანამოში და როგორები არიან ისინი სინამდვილეში. ის, რაც ამ ბიჭებს შეემთხვათ, უცნაური და მძიმე იყო და ვფიქრობ, კარგია, რომ ადამიანები ხედავენ: საქმე ეხება სამ ჩვეულებრივ ადამიანს, რომლებიც ამ მოვლენებში გაიხლართნენ. საჭიროა კონტრასტის დანახვა, ერთი მხრივ - რეალობისა და ნამდვილ ადამიანთა ცხოვრების უნესრიგობასა და, მეორე მხრივ - ბუშისა და ბლერის დაჟინებული მტკიცების სიმარტივეს შორის, თითქოს ისინი კარგად იცნობენ ამ ადამიანებს, რომ ეს ცუდი ადამიანები არიან, და რომ ესაა კეთილის ბრძოლა ბოროტთან, ეს არის ომი ტერორიზმთან. ყველა ეს აბსოლუტური შეხედულება მაცთუნებელი და შეცდომაში შემყვანია. თუ მათი გამოცდილების დეტალებს დააკვირდე-

“The Road to Guantanamo”, sauke Teso rejisura, rej. mai kl
vinterbotomi

ბი, ხვდები, რომ რეალურ სამყაროში საქმე ასე სრულებითაც არაა.

ფილმი ზედმეტად ტენდენციურია, წარმოდგენილია მხოლოდ ერთი მხარე და ნათლად ჩანს ავტორის პოზიცია — ამგვარი იყო კრიტიკოსთა ერთი ნაწილის კრიტიკული შენიშვნა ვინტერბოტომის ფილმის და პირადად მის მიმართ. შესაძლებელია, ამგვარი პრეტენზიები ცხელ წერტილში ჩასულ ჟურნალისტს წავუყენოთ, რომელსაც სამსახურში, სინამდვილეში არარსებულ, მაქსიმალურ ობიექტურობას სთხოვენ. მაგრამ რატომ მოეთხოვება შემოქმედს, და ამ შემთხვევაში კინორეჟისორს, ობიექტურობა, არავინ იცის. რატომ უნდა დამალოს ავტორმა საკუთარი პოზიცია და რატომ არა აქვს უფლება იყოს ტენდენციური, ესეც გაურკვეველია. ტერორიზმისა და ტერორისტების შესახებ, რომელიც ერთმნიშვნელოვნად ბოროტების მატარებელია, მსოფლიო მედია განუწყვეტლივ საუბრობს, მაგრამ არავინ საუბრობს აქტიურად იმაზე, რომ ამერიკასაც მრავალი უდანაშაულო მსხვერპლი ჰყავს და არც მათი დაზვერვის სამსახურია იმდენად კვალიფიციური, როგორც ამის შესახებ გვაუწყებენ. დიდი სახელმწიფოების შეცდომებზე დღეს არავინ საუბრობს და

არავინ ცდილობს დაიჯეროს – არაფერია ამ ქვეყნად ცალმხრივი, ტერორიზმიც კი ორმხრივი მოვლენაა, რომელიც გარკვეული მიზეზის შედეგად გაჩნდა.

ვინაიდან ფილმი ნამდვილ ისტორიას ეყრდნობა, მისი მხატვრული ფორმა დოკუმენტურ სტილშია გადაწყვეტილი, რაც, როგორც ცალკეულ ისტორიას, ასევე მხატვრულ ნაწარმოებს მეტ დამაჯერებლობას აძლევს. დინამიური და ემოციური, საინტერესო და მნიშვნელოვანი, აქტუალური და სკანდალური იყო ვინტერბოტომის ერთმნიშვნელოვნად ანტიამერიკული ფილმი THE ROAD TO GUANTANAMO - გზა გვანტანამოსკენ, რომელმაც ვერ გაიმეორა მაიკლ მურის 9/11-ის წარმატება. ვინტერბოტომის ფილმი გაცვილებით მაღალმხატვრული იყო, თუმცა ბერლინის საერთაშორისო კინოფესტივალზე მხოლოდ საუკეთესო რეჟისურისათვის დაჯილდოვდა.

„dRi s l a m a z m a n i “

P.S.1 ერთ-ერთ უკანასკნელ კრებაზე, რედაქტორმა ე.წ. ავტორებს გამოგვიცხადა: ყველა სტატია პირველ პირშია დანერგილი

და იქნებ პირის ნაცვალსახელი შეგეცვალათო. მესამე პირში სულ ტყუილების წერა მინდა. ამიტომ სტატიის დასაწყისში მოცემულ ჩანახატში ყველაფერი მართალია ბერლინის შესახებ, იმ ახალგაზრდა გოგონას შესახებ კი — ყველაფერი ტყუილი. სინამდვილეში ჩემი რეალური სახე გერმანიის საელჩოში მოთხოვნილ ბიოფოტოში ამოვიცანი (ფოტო, გადიდებული ნაკვეთებით), სიარულის ჟამსაც, როგორც ქართველ ტრადიციულ ქალბატონს შეეფერება, წელს ქვემოთ სიმძიმეს კოჭებშიც კი ვგრძნობდი. მძიმედ დავატარებდი ყველა ლამაზად მორთმეულ ნამცხვარს, რომელსაც გაცდენილი კინოჩვენებების დროს მივირთმევი. არცა ფარნიანი კალამი ყოფილა და არცა „შიოლა“...

dabolos, daskvnis nacvlad

სამ პრესტიჟულ კინოფესტივალს შორის (კანი, ვენეცია, ბერლინი), ბერლინს ყველაზე მეტად უყვარს ექსპერიმენტები, ბერლინი ზედმეტად არასდროს ეპოტინება პოპულარულ, ავტორიტეტულ ავტორებს, ბერლინს უყვარს, როდესაც ის შობს ახალ სახელსა და გვარს. შესაძლებელია მაიკლ ვინტერბოტომის ფილმი ნლევანდელ საკუნკურსო კინოჩვენებაში ერთერთი საუკეთესო იყო, მაგრამ ბერლინმა ის 2003 წელს შვა და ოქროს დათვიც გადასცა. 2006 წელს ბერლინში კიდევ ერთი, ახალი სახელი და გვარი გაჩნდა — ჟასმილა ზბანიცი. ნლევანდელი მთავარი ჯილდო პირდაპირი მანიშნებელია, რომ ბერლინს არ ეშინია სიახლისა და ექსპერიმენტის და ყოველთვის სიურპრიზებს გვთავაზობს. აქედან გამომდინარე, თუკი ბერლინის საერთაშორისო კინოფესტივალზე ბევრ კარგ ფილმს ვერ ნახავთ, ერთი ახალი და კარგი კინორეჟისორის სახელს აუცილებლად დაიმახსოვრებთ..

vi m vender si meuR esTan er Tad

ni ni a kakabaZe, Teo xatiaSvili, gogi gvaxaria, salome asaTiani

www.intercontinental.ge
29 43 43

ინტერკონტინენტალი
INTERCONTINENTAL
ტურ ოპერატორი • TOUR OPERATOR

mar adi soba da dRe

geTi maWavar i ani , naTi a gabadaZe

მე მითხრეს: „შენ რეპორტიორი, მოყვები ყველაფერზე, რაც ხდება.“ — და რა ხდება? და განა ვინმემ იცის?“

ტონინო გუერა, „და მიცურავს გემი“

ტონინო გუერასთან გამგზავრებამდე მის შემოქმედებას გადავავლე თვალი და ეს რიტორიკული ფრაზა აღმოვაჩინე. ვიფიქრე, ავტორთან მეტნაკლები აბსტრაქტულობა გამომეჩინა და ფილმებსა და ლექსებს მიღმა დარჩენილ სამყაროზე მესაუბრა, მოგონებებისა და ფანტაზიის უხილავ ლაბირინთში შემეღწია, რადგან დანარჩენი ბევრი რამ ცნობილია, ფაქტობრივი, ვიზუალურიც, ლექსიკურიც...

ინტერვიუს გამოქვეყნების წინ, პროლოგის სახით, სშირად რესპონდენტის შესახებ წერენ, წერენ თარიღებზე, პრიზებზე, მიღწევებზე. არ ვიცი ტონინო გუერას შემთხვევაში ეს საჭიროა თუ არა, მაგრამ მაინც მცირედი ინფორმაცია:

ტონინო გუერა — სცენარისტი, პოეტი, მხატვარი... პრიზები — „პალმის ოქროს რტო“, „ოსკარი“.....

საქართველოში გვიყვარს იტალიური კინო, ევროპულ საავტორო კინოსაც ჰყავს თაყვანისმცემლები. ტონინო გუერა ამ კინოს ნაწილია — „ამარკორდი“, „და მიცურავს გემი“, „ჯინჯერი და ფრედი“, „ქორწინება იტალიურად“, „დილა მშვიდობისა, ბაბილონი“, „ნოსტალგია“, „პეიზაჟი ნისლში“, „ულისეს მზერა“, „მარადისობა და დღე“, „წითელი უდაბნო“, „დაბნელება“, „თავგადასავლი“... მეოცე საუკუნის ოთხმოცდაათამდე ყველაზე წარმატებულ ფილმთა ისტორიების შემთხვევითი, ფელინის, დე სიკას, ანტონიონის, დე სანტისის, ტარკოვსკის, ანგელოპულოსის, ტავიანების თანამოაზრე და თანაავტორი. ეს მოკლედ, და კიდევ, რჩება ჩვენთვის ჯერ ნაკლებად ცნობილი პოეზია, მხატვრობა..

და ბოლოს, **ტონინო გუერა** და საქართველო. მწერლის უსასრულო ოდისეა გვიან აღმოჩენილ, მაგრამ ადრეულ სიზმრებში

თითქოს არაერთხელ ნანახ ქვეყანაში.

amar kor di

დავიბადე 1920 წელს სანარქანჯელოში, რომანიაში. ბავშვობამ მინაყრილიან გზებსა და პატარა ჩიტების გარამოცვაში გაიარა. ვნადირობდი ხვლიკებზე და ამის გამო დღესაც მრცხვენია. ვისწავლე ჩემს სამშობლოში, ფორლიმპოპოლოსა და ურბინოში, სადაც განსაკუთრებული პროფესორები მყავდა.

დედაჩემი წერა-კითხვის უცოდინარი იყო. წერა მე ვასწავლე. მისი ანდერძი მდინარე უზოს ნაპირას მდგარ ქოხში აღმოვაჩინე, იქ ომის დროს ვიყავით შეხიზნულნი. ანდერძი სათვალის ყუთში იყო დამალული და ფურცლის ნაგლეჯზე ეწერა:

– „ჩემს მთელ ქონებას ვუტოვებ ჩემს ქმარს და დაე, მოიხმაროს სურვილისამებრ... პენელოპა კარაბინი“.

ტონინო გუერა „ცოტა რამ ჩემს შესახებ“

გლახთა ცივილიზაციიდან ვარ, და დღეს ეს სამყარო თავისი არსებობის უკანასკნელ დღეებს ითვლის... ფიქრებით ხშირად გავრბივარ და როცა მოწყენილი ვარ იქ ვიმალები. ეს ჩემი ბავშვობის მოგონებებია — როცა ქალები შემწვარი მსხლით სავსე ლანგრებს თავით ატარებდნენ, როცა დედაჩემი, ერთი შეხედვით სუსტი ქალი, გააფთრებულ ცხენებსაც კი აკავებდა, უცნაურია – ამ პატარა არსებაში საოცარი ძალა იმალებოდა...

და როცა ადამიანი ბერდება, ის უფრო ხშირად უბრუნდება თავის წარსულს, ყრმობას, იხსენებს პირველი თოვლით განცდილ სიხარულს, როგორც ეს „ამარკორდია“, უბრუნდება წვიმის ხმაურს...

ჩემი საკუთარი „ამარკორდი“ იმ გრძნობებთან დაბრუნებაა, რომელთაც დღეს თითქოს ვკარგავთ... ეპოქაში, როცა აღარ არის ოჯახის რწმენა და გრძნობები ძალიან ხანმოკლე და ეფემერული გახდა...

dila mSvidobisa, babilono!

„ადამიანი ცხოვრობს თავის ქალაქში და ვერც კი ამჩნევს რა აურზაურია მის ზემოთ. დედამინის მსგავსი ათასი სფერო ტრიალებს და ბრუნავს, თითოეული მათგანი სადღაც მიფრინავს... ყველაფერი სადღაც მიფრინავს.. დაფრინავს მზე, ვარსკვლავები, ჩვენი დედამინა და ე.ი. ჩვენც დავფრინავთ. და რამდენიც არ უნდა

ილაპარაკო, ყველაფერი ასე არ არის. დავდივართ თუ ადგილზე ვდგავართ, როგორც ახლა, ჩვენ მაინც დავფრინავთ...“

ტონინო გუერა „ამარკორდი“

კინოსთან შეხვედრა ჩემი ლექსების პირველი კრებულის გამოქვეყნების შემდეგ მოხდა. ლექსების წერა გერმანელთა ტყვეობაში, საკონცენტრაციო ბანაკში დავიწყე. ომის შემდეგ იყო უნივერსიტეტი, და როცა პროდიუსერებმა „აღმომაჩინეს“ პედაგოგიკით ვიყავი დაკავებული.

კინოში თავიდანვე ლაღად ვიგრძენი თავი, რადგან ჩემი პოეზია ძალიან სახეობრივია, ვიზუალურია..

დასაწყისი რომში ეიფორიული იყო, თითქოს ყველაფერი კარგად მიდიოდა, მაგრამ მომდევნო 10 წელი შიმშილს ვებრძოდი. მაშინდელ იტალიაში ძნელი იყო კინოში მოღვაწეობა. არ იყო ფული. ფელინისთვისაც დასაწყისი რთული იყო, ის მაშინ რობერტო როსელინისთან მუშაობდა სცენარისტად..

და ჩვენ ვცხოვრობდით დღევანდელი დღით და არ ვფიქრობდით მო-

მავალზე, ყოველ ღამე ვიგონებდით ახალ სიუჟეტებს, პროდიუსერები კვლავ არ ჩანდნენ და იძლებულნი ვიყავით „გვემარხულა“...

და უეცრად მოხდა ძლიერი გარდატეხა და დაიწყო უწყვეტი მუშაობა რეჟისორებთან, თითქმის მთელი მსოფლიოდან. ბევრი მიკითხება, როგორ მოვახერხებ თანაბარი წარმატებით მემუშავა ასეთ განსხვავებულ შემოქმედებთან?

აღბათ თითოეული მათგანი ჩემს პოეზიაში თავისთვის ახლობელს, საჭიროს, მნიშვნელოვანს პოულობდა...

კინოში 30 წლის მუშაობის შემდეგ აღმოვაჩინე, რომ ჩემთვის არაფერი აღარ მრჩებოდა, რომ ყველაფერი ნაილეს, წამართვეს და მე გავიქეცი ჯერ სანარქანჯელოში, მერე პენაბილეში, ჩემი მოგონებების ადგილებში, იქ სადაც თითქოს ჩემი მშობლების აჩრდილებს ვხედავ – პენაბილეს ბაზარში ბოსტნეულით და ხილით ვაჭრობისას...

და ახლა აქ ვარ..

Blow up

არანაირი ბელეტრისტიკა: მკვეთრი, მკაცრი სტილი და მხოლოდ მოქმედება სუფთა სახით“ – მითხრა ფელინიმ, როცა დამავალა მისი ფილმის ლიტერატურული სცენარი გამეკეთებინა. მე შევეცადე ამ პირობას მივყოლოდი — და რასაკვირველია, ფაქტებს – შეძლებისდაგვარად თავი ამერიდებინა ეპითეტებისა და საკუთარი ემოციებისათვის, რომლებიც ასე მოისწრაფიან გარეთ გამომსახველობითი მასალის სიტყვებით გადმოცემისას. ყოველ შემთხვევაში მე ვაცნობიერებდი, რომ აქ საჭირო არ იყო მკითხველთან ფილმის შთაბეჭდილების გაზიარება — ამის გაკეთება ეკარანის გარეშე შეუძლებელია. მთავარია, ზუსტი აღწერილობა მისცე მას, ვისაც უყვარს ფელინის კინემატოგრაფი და

რომელმაც ზუსტად იცის, რომ პირველყოფილ სიუჟეტ-სა და მზა ნაწარმოებს შორის შემოქმედებითი სამუშაოს ზონაა, და მისი საბოლოო და სრულყოფილი განხორციელება მხოლოდ გადასაღებ მოედანზეა შესაძლებელი...

ტონინო გუერა „და მიცურავს გემი“

ყველა დიდ რეჟისორს, ისინი ამავე დროს უდიდესი სცენარისტები არიან, ვხვდები მაშინ, როცა მომავალი ფილმის დასაწყისის იდეაც კი არ არსებობს. და ვინცებთ ფიქრს, იმ მომენტისათვის რა თემა შეიძლება იყოს საინტერესო... და როცა რეჟისორი გაიაზრებს, რა მოსწონს და რა არის არსებითი მისთვის, ამ წერტილიდან იწყება მოძრაობა... და აქ ვხვდები *prostituta discreta* (მორიდებული მეძავი). სცენარის შექმნისას ყველაფერი მნიშვნელოვანია. საჭიროა ძალიან მახვილი, მუსიკალური ყური — და ალბათ სწორედ ამის გამოა, რომ ჩემი ძალა სცენარის სტრუქტურის შექმნაშია. ფილმი უპირველეს ყოვლისა სიმფონიაა, არაფერი არ უნდა დაიკარგოს, უნდა იყოს კონტრაპუნქტი, ფილმები საპნის ბუშტების მსაგავსად არ იბადებიან. უნდა იყოს ზუსტი წყობა, უბრალო მზის ჩასვლის შესახებ თხრობაც სიზუსტეს მოითხოვს. გმირებიც შიგნიდან იბადებიან. ისინიც სტრუქტურაში ცხოვრობენ და შენ დასაწყისიდანვე გრძნობ, შეუძლია თუ არა გმირს იცოცხლოს, ნაღია ის თუ არა, რადგან გმირიც მუსიკალურ ნაწარმოებს ჰგავს.

ჩემი გმირები ჩემში იბადებიან, მაგრამ ამავე დროს ისინი რეალური ცხოვრებიდან არიან...

nostalgia

ლერნამი ბავშვობისას შემეყვარდა და ჯერ კიდევ მწვანე, მომქონდა მალულად მდინარიდან მთელი ზაფხული ვაშრობდი მზეზე და ვინახავდი კოლოებით სავსე ჰაერივით მსუბუქს...

და ზამთარში, როცა ნესტისაგან ჭრიალებდნენ ძვლები, და გარგრის ხეებს ქვეშ ისმოდა კატების ხველა, მივიპარებოდი სხვენზე, ჩუმად, და ხელებს ვითბობდი გამშრალ ლერნამზე ისევ რომ სუნთქავდნენ მზიანი სითბოთი...

ტონინო გუერა „თაფლი, მეცამეტე სიმღერა“

უცნაურია, საქართველოში ჩასულს ჩემი ძველი მოგონებები წარმომიდგა თვალწინ. საქართველოს ხშირად კომუნიზმის ხანაში ვსტუმრობდი და ყოველ ჯერზე ბავშვობის ზღაპრულ ქვეყანაში მოგზაურობას ჰგავდა. ეს ჩემთვის სამოთხის პანანინა ნაწილი იყო.

ეს შთაბეჭდილებები დიდხანს შთამაგონებდა წერისას... ჩემთვის ძალიან ახლოსაა ქართველთა სულის კეთილშობილება და სიღრმე, ახლოსაა მაშინაც კი როცა ეს მეტისმეტია და უფრო ვულკანს ჰგავს..

საქართველო ჩემი ნაწილია იქაური მეგობრების გამოც. დღეს, როცა ყველა ცდილობს ჩაახშოს ის უდიდესი სხივი, რომელსაც ინტელიგენცია ასხივებს და ეს ყველგან ასეა, აქ იტალიაში და ალბათ, საქართველოშიც, იქ ყოველთვის იყვნენ და არიან განსაკუთრებული ნათების მანქანები — რეზო თაბუკაშვილი, რეზო გაბრიაძე, ოთარ იოსელიანი, თენგიზ აბულაძე, გია ყანჩელი, საშა რეხვიაშვილი, შენგელიაები..

და თუ გაქრა ეს უზარაზარი ენერჯია, დიდი დანაკარგი იქნება, არა მხოლოდ საქართველოსათვის, არამედ მთელი მსოფლიოსათვის...

და ახლა მგონია რომ ჯერ კიდევ ცოტა დავწერე საქართველოზე..

g z a w e l i w a d z e g r Z e l i

მომწონს, როცა წვიმს და როცა ნისლი ფარავს მარეკიას

შენაკადის ნაპირებს, და მე ვგრძნობ, რომ ვცხოვრობ ჩემს

თავთან ერთად...

ტონინო გუერა „ცოტა რამ ჩემს შესახებ“

მე, ჩემს ოთხმოცდახუთი წლის ასაკში, ყველაფერს დიდი ყურადღებით ვადევნებ თვალყურს – რა ხდება სამყაროში, რა იცვლება, რა რჩება... ჩემს ირგვლივ მუდმივად უამრავი გაზეთი, ჟურნალი და წიგნია.

და რაც ხდება დღეს, როცა ირღვევა ყველა იდეალი, საგანთა წყობა, ეს ყველაფერი ჩემში, გულის სიღრმეში პოულობს რეზონანსს. წლები მიდიან და ვცდილობ დავტოვო ჩემს შემდეგ ის, რაც ადამიანის მესხიერების სიღრმეში მიმავალ კედლებზე დაილექება.

ეს ენერჯია და მუშაობის ჩვევა, რაც დღემდე შემომრჩა, ალბათ მშობლებისაგან გადმომეცა მემკვიდრეობით. და ნებისმიერი შემოქმედისათვის სამუშაო უპირველეს ყოვლისა სიხარული და ტკბობაა..

მინდა გაგენდოთ, მთელი ცხოვრება მეჩვენება, რომ ცოტას ვმუშაობ..

MEDOFF
PLATINUM

არაყი MEDOFF ინარმოვბა უკრაინაში კომპანია Medkoff Company-ის ნებართვითა და ლიცენზიით (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი).

Gourmet Line - ახალი სერია გურმანებისთვის

კომპანია “თელიანი ტრეიდიგ” წარმოგიდგენთ ახალ სერიას “MEDOFF გურმანებისთვის” (Gourmet line).

ახალი სერია სამი სახეობის არყისგან შედგება, ესენია: MEDOFF Silver, MEDOFF Gold და MEDOFF Platinum. სამივე სახეობა აგრძელებს MEDOFF - ის არსებულ ტრადიციას, ისინი მზადდება განსაკუთრებული, ჯერ კიდევ 1902 წელს აღმოჩენილი, თაფლით შერბილების ტექნოლოგიით.

უნიკალური რეცეპტურა “გურმანების სერიისთვის” სპეციალურად მომზადდა მომხმარებლისთვის, რომელიც ერკვევა მაღალი ხარისხის ალკოჰოლურ სასმელში.

MEDOFF Platinum

სასმელი ნამდვილი, კლასიკური არყის დამფასებლებისთვის. თაფლით შერბილების ტექნოლოგიის გამოყენებით მიიღწევა კრისტალური სისუფთავე, ბუნებრივი სირბილე და ხავერდოვანო გემო.

MEDOFF™

არაყი ნამდვილი
გურმანებისთვის...

Live
Telianitrading™

filmების axsna

gigazedani a

ამ ახალ რუბრიკაში ორი სახის ფილმებზე ვაპირებთ საუბარს:

ა) ფილმებზე, რომელთა ყურების შემდეგაც სახტად დარჩენილი საშუალოსტატისტიკური მაცურებელი ფიქრობს, მე ვარ დებილი თუ რეჟისორიო, მაგ.: რენეს „შარშან მარიენბადში“, რივეტის „სელინი და ჟიული ნავით მიდიან“, კიშლიოვსკის „ვერონიკას ორმაგი ცხოვრება“, გრინუეის „მხატვრის კონტრაქტი“, ლინჩის „მალჰოლანდ დრაივი“ და ა.შ. (ბარემ აქვე გავამხილოთ, რომ დებილი თავად მაცურებელია. ამას ის გულში თვითონაც ხვდება და იწყებს ამ ფილმების ლანძღვას).

ბ) ფილმებზე, რომელთა შესახებაც იგივე საშუალოსტატისტიკური მაცურებელი ფიქრობს, რომ გაიგო, მაგრამ ეს მას მხოლოდ ჰგონია, მაგ.: რიდლი სკოტის „სამართების პირზე მორბენალი“, ჯიმ ჯარმუშის „ძალი-მოჩვენება. სამურაის გზა“, ალან პარკერის „ანგელოზის გული“, ტერი ჯილიამის „თორმეტი მაიმუნი“ და ა. შ. (მაინც ისმის ხოლმე ჩივილი, რომ ამ ფილმებმა მაცურებელი, უკაცრავად გამოთქმისთვის, „დაგრუზეს“).

არსებობს სხვა სახის ფილმებიც, მაგ.: „ჰარი პოტერი და ათასი ჯანდაბა“, „ვინ მოერევა – სტივენ სიგალი თუ ვინ დიზელი?“, „რა მნიშვნელობა აქვს, რა ჰქვია ამ ფილმს, მთავარია, რომ მასში ბრედ პიტი და ჯულია რობერტსი თამაშობენ“ და ა.შ. ამ შემთხვევებში ახსნა სჭირდება მაცურებელს, რომელიც ამგვარი ფილმების სანახავად დროსა და ფულს ხარჯავს და არა – ფილმს. მათზე ჩვენ საუბარს აქ არ ვაპირებთ.

gigazedani a

devid linCis „malholand draivi“

ყველანი, ვინც „მალჰოლანდ დრაივი“ 2001 წელს ვნახეთ, გაოგნებულები დავრჩით: მთავარ პერსონაჟს, რომელსაც შესანიშნავად ასრულებდა ნაომი უოტსი, ხან ბეტი ერქვა, ხანაც — დიანა. ფილმში ახსენებდნენ ქალს, სახელად, კამილა როუდსს, რომელსაც ჯერ ერთი მსახიობი ასრულებდა, მერე — სხვა. ჩნდებოდა ათასი ჯურის უცნაური პერსონაჟი, რომელთა დანიშნულება სრულიად გაუგებარი იყო. ფილმის ნახვის შემდეგ კი გრჩებოდა რაღაც ტკივილნარევი განცდა, რომლის ანალიზის დაწყებისთანავე მივხვდი, რომ საშინლად ბანალური სახელი ჰქონდა, დანერაც კი ცოტათი მეუხერხულება ასეთი cool ყურნალის ფურცლებზე: მშვენიერება. მას შემდეგაც კი, რაც ეს ფილმი, სულ ცოტა, 12-ჯერ მაინც ვნახე, ბოლო კადრების ყურებისას, როცა ნაომი უოტსის გაცისკროვნებულ სახეს ვხვდავ, განცდა ისეთივე ინტენსიურია, როგორც პირველად.

აქ კითხვა აუცილებლად უნდა შეწყვიტოს იმან, ვისაც ფილმი ნანახი არ აქვს, სასწრაფოდ შევარდეს საიტზე – www.avoe.ge, გადმოქაჩოს და უყუროს. ის გაოგნებული დარჩება: მთავარ პერსონაჟს, რომელსაც შესანიშნავად ასრულებს ნაომი უოტსი, ხან ბეტი ჰქვია, ხანაც — დიანა. ფილმში ახსენებენ ქალს, სახელად, კამილა როუდსს, რომელსაც ჯერ ერთი მსახიობი ასრულებს, მერე — სხვა. ჩნდება ათასი უცნაური პერსონაჟი, რომელთა დანიშნულება სრულიად გაუგებარია და ა. შ.

დავინყოთ ფილმის სიუჟეტიდან: ჩვენ ვხედავთ ლამაზ შავთმიან ქალს, რომელსაც ლიმუზინში უპირებენ მოკვლას, მაგრამ მანქანა ავარიაში მოყვება, რის შედეგადაც ქალი ცოცხალი რჩება, ოღონდ მესხიერებას კარგავს. ის შემთხვევით გაიცნობს დამწყებ მსახიობ ქალს, სახელად, ბეტის, რომელსაც ჰოლივუდის დაპყრობა აქვს გადაწყვეტილი და რომელიც მას წარსულის გახსენებაში ეხმარება; ოთახში გამოკრული რიტა ჰეივორტის პოსტერის მიხედვით დაირქვამს რიტას, რადგან საკუთარი სახელი აღარ ახსოვს; აღმოაჩენს, რომ ჩანთაში უდევს ქრომის

ლურჯი გასაღები; სასიყვარულო კავშირს გააბამს ბეტისთან, ვისთან ერთადაც მიდის კლუბ „სილენციოში“, სადაც უცნაურ შოუს უყურებს, რომლის შემდეგაც ჯერ ბეტი ქრება, მერე კი — თვითონ რიტა.

ამას უჭირავს ფილმის პირველი სამი მეოთხედი. რა თქმა უნდა, ფილმში სხვა გვერდითი სიუჟეტებიცაა: ჩნდება ახალგაზრდა რეჟისორი ადამ კეშერი, რომელსაც მაფია უცნაური მეთოდებით აიძულებს, თავის ფილმში მთავარ როლზე დაამტკიცოს გოგონა, ვისი სახელიც კამილა როუდსია. ვხედავთ დაქირავებულ მკვლელს, რომელიც თავის კოლეგას გაასაღებს და ორ უდანაშაულო ადამიანსაც მიაყოლებს ზედ, ასევე ახალგაზრდა კაცს, ვინც სიზმარში ნახავს საშინელი სახის მქონე ადამიანს, ნავა იმ ადგილას და გული გაუსკდება, როდესაც ამ სახეს რეალობაშიც შეეფეთება. მაგრამ მთავარი ბეტისა და რიტას ხაზია.

უცებ ყველაფერი იცვლება. ფილმის ბოლო მეოთხედის მანძილზე ჩვენ ვხედავთ ნაომი უოტსს, მაგრამ მას ახლა ბეტი კი არა, დიანა ჰქვია. ის სრულიად წარუმატებელი მსახიობია და ისევ იმ შავთმიანი ქალის საყვარელია, რომლის სახელიც თურმე კამილა როუდსი ყოფილა. ეს უკანასკნელი დიანას რეჟისორ ადამ კეშერთან ლალატობს და თანაც ისეთი ცინიზმით, რომ დიანა კამილას მკვლელობას შეუკვეთავს. მკვლელი დიანას ჰპირდება, რომ საქმის გაკეთების შემდეგ ლურჯი ფერის გასაღებს მათთვის ნაცნობ ადგილას დადებს. მას შემდეგ, რაც დიანა ამ გასაღებს აღმოაჩენს, მას სინდისის ქენჯნა და ჰალუცინაციები ეწყება, რის შედეგადაც თავს იკლავს.

ეს ყოველივე მთლად ლოგიკური არ ჩანს. მსგავსი აბსურდის ყურებისას შეიძლება, ბუნუელის ფილმი გაგახსენდეს, სადაც ორი სრულიად სხვადასხვა მსახიობი ქალი თამაშობს ერთი და იმავე პერსონაჟის როლს ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გა-

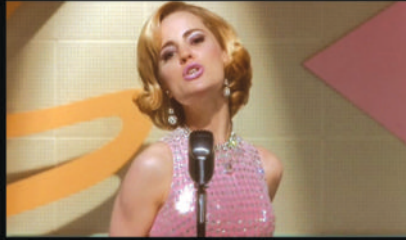
რეშე. მაგრამ ეს არ დაგვეხმარება იმის გაგებაში, თუ რა ხდება ლინჩის ფილმში.

აქ პატარა აღსარება უნდა ვთქვა — ატანა არ მაქვს ნახევრად ინტელექტუალი სნობების, რომლებიც რთული ფილმის ყურების შემდეგ დაბნეულობის დასაფარავად ამტკიცებენ, რომ ამა თუ იმ ფილმის ერთადერთი ღირსება მის გაუგებრობაშია, თანაც ჭკვიანური გამომეტყველებით ბუნდოვან ფრაზებს ისვრიან აქეთ-იქით. სირთულე მე შეიძლება, ლინჩსა და გოდარს ვაპატიო და არა ვინმე თსუ დამთავრებულ გიგა გიგაძეს ან თაკო თაკოძეს. და არა იმიტომ, რომ თვითონ ვარ სნობი. უბრალოდ, როგორც სოკრატემ თქვა ჰერაკლიტეს ნაკითხვის შემდეგ: რაც გავიგე, იმდენად ღრმა იყო, რომ რაც ვერ გავიგე, სულ ცოტა, ისეთივე ღრმა იქნებოდაო. ჰოდა, ეს ფრაზა ნამდვილად შეიძლება ითქვას ლინჩზე, მაგრამ მაჩვენეთ ერთი ქართველი სნობი, რომლის შესახებაც ამ ფრაზას იტყოდით, ოღონდ არა დაცინვის მიზნით!

ამიტომ ამ გაუგებარი ფილმის ახსნა, რომელსაც შემოგთავაზებთ, საკმაოდ გასაგები იქნება, რასაც, იმედია, არ მიწყენთ. მამ ასე: სინამდვილეში, ფილმის პირველი სამი მეოთხედი სიზმარია.

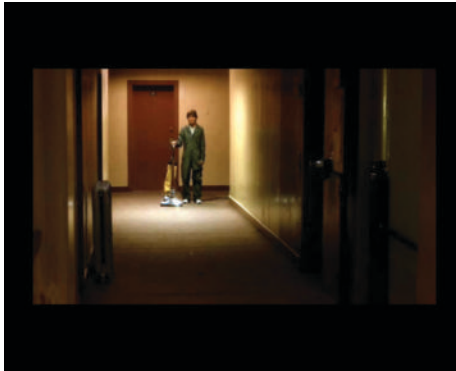
ოღონდ სიზმარი რას ნიშნავს? არა იმას, რაც პოპულარულ ნიგნებში წერია ხოლმე („სიზმარში მანონი ნახო, ფულს დაკარგავ“). არა, ფროიდის 1900 წელს გამოქვეყნებული ნიგნის შემდეგ (რომელსაც „სიზმრების ახსნა“ ერქვა — დაახლოებით ხვდებით ალბათ, რატომ დავარქვით ამ ახალ რუბრიკას „ფილმების ახსნა“) სიზმარი სხვა არაფერია, თუ არა სურვილის ასრულება. ვიცი, რაც გაიფიქრეთ: მაშინ კომპარებს რა ვუყოთ, ეგეც სურვილის ასრულებააო? ოღონდ არ გეგონოთ, რომ ფროიდი გამოიჭირეთ. უბრალოდ, ფსიქოანალიტიკური წარმოდგენის მიხედვით, ადამიანის ფსიქიკა რამდენიმე ნაწილისგან, ინსტანციისგან შედგება. როცა საკუთარ თავზე ვფიქრობთ, გვგონია, რომ ეს ჩვენი „საკუთარი თავი“ მხოლოდ მეა (ego), მაგრამ ეს ასე არაა. გარდა „მე“-სი, ფსიქოანალიზის მიხედვით, ფსიქიკაში კიდევ ორი მეტ-ნაკ-

ლებად დამოუკიდებელი ინსტანცია არსებობს: იგი (id), ფსიქიკის ნაწილი, რომელიც ჩვენს არაცნობიერ ლტოლვებთანაა დაკავშირებული და ზე-მე (super-ego), რომელსაც ზნეობრივი წარმოდგენებისა და იდეალების რეზერვუარის ფუნქცია აკისრია. ჰოდა, რაც ერთი ინსტანციისათვის სიზმარში სურვილის ახდენაა, მეორისთვის შეიძლება, კომმარი აღმოჩნდეს. სხვათა შორის, ეს „მაღალოდან დრაივთან“ პირდაპირ კავშირშია: მოხუცი ცოლ-ქმარი, რომელთაც ფილმის დასაწყისსა და ბოლოში ვხედავთ, დიანას ფსიქიკის ერთი ინსტანციის, კერძოდ კი, ზემეს პერსონიფიკაციაა, ხოლო საშინელი მანანწალა, რომლის დანახვაზეც ფილმის ერთ პერსონაჟს გული გაუსკდება, სხვა არაფერია, თუ არა დიანასავე იგი-ს ხორცშესხმა.

რასაკვირველია, ფილმი ბევრად უფრო რთულ ინტერპრეტაციას მოითხოვს, ვიდრე აქაა გადმოცემული. თუ დაგაინტერესებთ, თქვენ თვითონ შეგიძლიათ შეეცადოთ ყველა დეტალის ახსნას, სანამ დევიდ ლინჩი ახალ ფილმს გადაიღებდეს და ახალ თავსატეხს გაგვიჩინდეს. მე აქ მხოლოდ მიმართულებას გთავაზობთ, რომელიც, ჩემი რწმენით, ერთადერთია, ნათლის მოფენა რომ შეუძლია ამ ულამაზესი, მაგრამ საშინლად ბუნდოვანი ფილმისათვის.

ფილმში ნაჩვენები ეს სიზმარი იმითაა უცნაური, რომ, დამკვიდრებული პრაქტიკის მიხედვით, ჩვენ ჯერ რეალობას უნდა ვხედავდეთ, მერე კი — ამ რეალობაში არსებული ერთ-ერთი ადამიანის სიზმარს. აქ კი სხვაგვარადაა: ჯერ ვხედავთ სიზმარს და მხოლოდ ამის შემდეგ — რეალობას, რომლიდანაც ის დაიბადა. ფილმში ეს სიზმარი დიანას ესიზმრება. დიანა, როგორც ვნახეთ, წარუმატებელი მსახიობია, რომელსაც საყვარელი ქალი ღალატობს. ამიტომ მისი სიზმარი, რასაკვირველია, იმ დაუკმაყოფილებელი სურვილების ასრულება იქნება, რომლებიც მას მოსვენებას არ აძლევს. მართლაც, ჩვენ ვხედავთ, რომ ბეტი (ანუ ფიგურა, რომელიც დიანასთვის საკუთარ იდეალიზებულ პერსონას წარმოადგენს) განსაკუთრებულად ნიჭიერი მსახიობია, რასაც ყველა აღიარებს. ის ხვდება ქალს, რომელსაც არაფერი ახსოვს და რო-

მელიც მთლიანად მასზეა დამოკიდებული (სინამდვილეში კი ეს ქალი დიანაზე წარმატებული მსახიობი იყო, რომელიც მისი ერთგულებით თავს არ ინუხებდა). ამ ლოგიკის კარგი მაგალითია შავი ყუთის გაჩენა ფილმში: რეალობაში დაქირავებული მკვლელი დიანას ეუბნება, კამილას მკვლელობის შემდეგ შენ ამ ლურჯ გასაღებს იპოვო, დიანა კი კითხულობს, ეს გასაღები რას აღებსო, რასაც მკვლელის ხარხარი მოჰყვება — რასაკვირველია, ის არაფერს აღებს, ის მხოლოდ იმის ნიშანია, რომ დავალება შესრულებულია. მაგრამ რადგან ეს კითხვა დიანას თავში დაებადა, სიზმარში მას ახსნაც ეძებნება: ბეტის მოულოდნელად ჩანთაში აღმოაჩნდება შავი ყუთი, რომელიც რიტას ჩანთაში აღმოჩენილი ლურჯი გასაღებით იხსნება (სხვათა შორის, შეგიძლიათ სცადოთ და საკუთარი სიზმრებიც ამ მიმართულებით გააანალიზოთ. ორი რამე უნდა გაითვალისწინოთ: პირველი, თქვენი სურვილები, მეორე, რა შეგემთხვათ სიზმრის წინა დღეს. შეეცადეთ, ეს ორი რამ ერთმანეთს დაუკავშიროთ და, დარწმუნებული იყავით, საკუთარი სიზმრის გასაღებსაც აღმოაჩინოთ).

დევიდ ლინჩს სულ ცოტა ხნის წინ, 20 იანვარს, 60 წელი შეუსრულდა, ამიტომ აუცილებლად უნდა ითქვას მასზე ერთი-ორი სიტყვა, უფრო სწორად, არა მასზე პიროვნულად, იმიტომ რომ ეს არაა მნიშვნელოვანი. თუ მაინცდამაინც, შემიძლია გითხრა, რომ რაღაც პერიოდი მისი საყვარელი იზაბელა როსელინი იყო და რომ მას ჰყავს ქალიშვილი, რომელიც ასევე ცდილობს რეჟისორობას და რომელიც, განსხვავებით ფრენსის კოპოლას რეჟისორი ქალიშვილი სოფიასაგან, სრულიადაა მოკლებული ნიჭს (ვისაც ეს არ სჯერა, თვალი შეავლოს ჯენიფერ ლინჩის ფილმს — «Boxing Helena» და უმაღვე დარწმუნდება). ახლა კი დევიდის სხვა ფილმებზე გადავიდეთ.

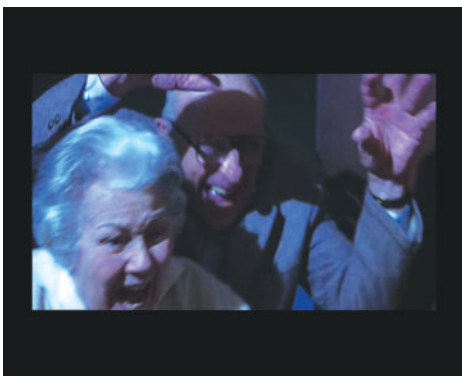
იზაბელა როსელინით მთავარ როლში არის ერთ-ერთი უმძაფრესი ნაწარმოები იმის შესახებ, რომ ჩვენი ნორმალური სა-

მყაროს უკან (გვერდით? ქვეშ?) იმალება სხვა, იდუმალი და საშიში სამყარო. ფილმის პროტაგონისტი, რომელსაც კაილ მაკლაქლენი თამაშობს, შემთხვევით გზაზე ადამიანის მოჭრილ ყურს აღმოაჩენს და თითქოს ამ ყურის სიღრმიდან გადადის იქ, სადაც მისი ბრიყველობამდე მიაღწეული წარმოდგენები ცხოვრების შესახებ სერიოზულად დგება კითხვის ნიშნის ქვეშ.

აქ უნდა აღინიშნოს, რომ რეჟისორები (ქალები ნუ მინწყენენ და კარგ რეჟისორთა 99 პროცენტი მამაკაცია) შეიძლება დავყოთ ორ ნაწილად: ისინი, რომლებსაც ჰყავთ ამოჩემებული მსახიობი ქალი (ჰიჩკოკის გრეის კელი, გოდარის ანა კარინა, ტარანტინოს უმა თურმანი) და ისინი, რომლებსაც ასეთი ამოჩემება კაც-მსახიობებზე აქვთ. ტრიუფოს შემთხვევაში, ასეთი იყო ჟან-პიერ ლეო, ლინჩის შემთხვევაში კი, ასეთი მსახიობი ნამდვილად კაილ მაკლაქლენია, რომელიც მთავარ როლს ასრულებს მის სამ ფილმსა და სერიალშიც.

აი მივედით კიდევაც იქამდე, რაც დღემდე რჩება ლინჩის ყველაზე კომერციულ პროექტად – სატელევიზიო სერიალი „ტვინ პიქსი“. როგორც მოგეხსენებათ, კინოსამყარო დღეს ორ ნაწილადაა გაყოფილი: ერთ მხარეზეა ხალხი, რომელიც აკეთებს ცუდ ფილმებსა და ბევრ ფულს, მეორეზეა ხალხი, რომელიც აკეთებს კარგ, მაგრამ არაპოპულარულ ფილმებს და ამაში მცირე ფულს ხარჯავს და იღებს. კინოს ისტორიაში ცოტა იყო რეჟისორი, ვინც ამ ალტერნატივას აარიდა თავი და დილემის ორივე რქას წაავლო ხელი. ჰიჩკოკი ყველაზე ცნობილი მაგალითია, მაგრამ „ტვინ პიქსით“ ლინჩმა მოახერხა პოპულარული სერიალის შექმნა, რომლის ყურებაც დროის ტყუილად გაცდენის ეკვივალენტური ნამდვილად არაა. ორი წლის განმავლობაში ამერიკაში თითქმის კოლექტიური ფსიქოზი მძვინვარებდა იმის გამოცნობასთან დაკავშირებით, თუ ვინ მოკლა ლაურა პალმერი — პერსონაჟი, ვისი გვამის აღმოჩენითაც იწყება სერიალი. ლინჩის სერიალიც ისეთივეა, როგორც ფილმები – გაუგებარი, უცნაური

იუმორით სავსე და მომაჯადოებლად ლამაზი.

დაბოლოს, 1996 წელს გამოსული „დაკარგული შოსე“ ლინჩის ყველაზე სრულყოფილი ფილმია. მისი სტრუქტურა თითქმის იდენტურია „მალჰოლანდ დრაივის“ სტრუქტურისა, მაგრამ ფილმის ყურება ნამდვილად არ იქნება ერთმნიშვნელოვნად სასიამოვნო — თუ „მალჰოლანდ დრაივი“ ლამაზი, მაგრამ უბედური ქალის ოცნება იყო ბედნიერებაზე, „დაკარგული შოსე“ უბედური მამაკაცის ოცნებაა შურისძიებასა და სექსუალურ გამარჯვებებზე. ამიტომაც „შოსე“ ბევრად უფრო ახლოა შიზოფრენიის ატმოსფეროსთან, ვიდრე „დრაივი“ (შემთხვევითი არაა, რომ ორივე ფილმის დასახელებაში გზის მოტივი გვხვდება — ეს ლინჩის ფილმების და, ზოგადად, ამერიკული კულტურის ერთ-ერთი გამჭოლი თემაა). მის ყურებას ფართო მასების წარმომადგენელს ნამდვილად არ ვურჩევდი.

ხოლო თუ გსურთ, გაერკვეთ დევიდ ლინჩის ფილმების მთავარ თემებში, ამისთვის სულ ერთი ნუთი დაგჭირდებათ: არსებობს მის მიერ გადაღებული Playstation 2-ის რეკლამა, სადაც თითქმის ყველა მათგანია მოცემული. აი ვებ-მისამართიც: <http://www.lynch.net/ads/>. რეკლამას ჰქვია «The Third Place». იგულისხმება: ადგილი, სადაც არ მუშაობს ჩვენთვის ჩვეული დაპირისპირებები სიზმარსა და ცხადს, რეალობასა და გამოწვავის შორის. რეკლამაში ახალგაზრდა მამაკაცი ბნელ დერეფანში იკვლევს გზას, სადაც ხვდება საკუთარ ორეულს, განიცდის ტრანსფორმაციებს, დაბოლოს, ოთახში ხედავს ისევ საკუთარ ორეულს; იხვითავა ფიგურას, კომპიუტერის ხმით რომ საუბრობს; მუმიასა და საკუთარ მკლავს (რომელმაც მანამდე მისი პირიდან (!) დატოვა მისი სხეული — ალბათ იმის ნიშნად, რომ კომპიუტერული თამაშისას ენის ფუნქციას ხელი ასრულებს, რითაც ბრძანებებს იძლევი). რას ვხედავთ აქ?

იდენტობის სერიოზულ პრობლემას: მთავარი გმირის თავი სხეულს სცილდება და დამოუკიდებლად იწყებს მოძრაობას, მთა-

ვარ გმირს ჰყავს ორეული, ის ამჩნევს, რომ მას ხელი მოსძვრა და სადღაც გაფრინდა. მოკლედ, ადგილი აქვს სრულ შიზოფრენიას (ბერძნული სიტყვაა და გონების გახლეჩას ნიშნავს).

ხმის დამახინჯებას: რეკლამის გმირსაც და ჩვენც გვესმის რაღაც სიტყვები, რომელთა მნიშვნელობაც ძნელი გასაგებია. ხმა, რომელიც ჩვენამდე დამახინჯებული სახით აღწევს, გამჭოლი თემაა ლინჩის თითქმის ყველა ფილმში. ვილაცები ისე შორსაც მიდიან, რომ ამას ისევ ფსიქონალიტიკურ მოტივს უკავშირებენ — სიტუაციებს, როდესაც პატარა ბავშვს არ ესმის, რაზე და როგორ საუბრობენ მისი მშობლები (რა სიტუაციებზეა ლაპარაკი, ან თქვენ თვითონ გამოიცანით, ან ფროიდის ტექსტებს მიმართეთ).

ფანტაზმურ ქალს, რომელიც ზეციური პეიზაჟის ფონზე ჩნდება – ამას ახსნა, ჩემი აზრით, არ სჭირდება, ასეთი ქალის ხატი ყველა კაცს აქვს (იუნგი – ვისზეც ამავე ჟურნალშია ლაპარაკი – ქალის ამ ხატს, რომლის გავლითაც ნებისმიერი კაცი ქალებს აფასებს, ანიმას არქეტიპს უწოდებს).

ადგილს, რომელიც ჩვენი ყოველდღიური სამყაროს ლოგიკისგან განსხვავებულ ნებს ემორჩილება. ამის ყველაზე კარგი მაგალითებია: „ტვინ პიქსში“ წითელი ოთახი, ხოლო „მალჰოლანდ დრაივი“ — კლუბი „სილენციო“.

ეს და კიდევ რამდენიმე თემა მუდმივად გვხვდება ლინჩის ფილმებში, თითქოსდა რეჟისორს არ შეეძლოს მათ გარეშე მუშაობა.

სწორედ ესაა მიზეზი, რის გამოც ლინჩი ასე ძალიან მიყვარს. შედარებისათვის: ალან პარკერის შესანიშნავ „ანგელოზის გულს“ რომ ნახავთ, ანდა პოლ ვერჰუვენის ბრწყინვალე „მეოთხე ქმარს“, ვერანაირად ვერ იფიქრებთ, რომ ამ რეჟისორებს შეეძლოთ გადაელოთ ისეთი ბრიყვობები, როგორიცაა „ევიტა“ და „რობოკოპი“. მათ ეს გააკეთეს. არ ვიცი, რის გამო. სავარაუდოდ, ამის

მიზეზი მაინც ისაა, რომ ძალიან ძნელია, დარჩე ერთგული, თუნდაც ამ ერთგულების ობიექტი საკუთარი თავი იყოს. ჩვენ თითქოს ლალატისთვის ვართ დაბადებული: საკუთარი მეგობრების, საკუთარი საქმის, საკუთარი თავის — იმიტომ, რომ ეს ადვილია. გლინჩი კი სხვა გზით წავიდა. ის იღებს ფილმებს, რომლებშიც მუდმივად ჩანს მისი საკუთარი ობსესიები, ფილმებს, რომლებშიც ის მუდმივად იმეორებს საკუთარ თავს. ის ჯიუტობს, გვაძლევს იმედს: ყოველდღიური სამყარო, რომელშიც ვცხოვრობთ, არაა ერთადერთი. ნელ-ნელა, ნაბიჯ-ნაბიჯ შეიძლება, ყოველდღიური ობიდან ამოიღო ის ნიმუში თუ სტრუქტურა (მოდიოთ, მას „ნახაზი“ დავარქვათ), რომელსაც არაცნობიერად მიჰყვება მთელი შენი ცხოვრება. ეს უცნაური ნახაზი სხვა არაფერია, თუ არა შენი

საკუთარი თავის ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილი, შენი „მეობა“ თუ „თვითობა“ – ტრავმებისა და მათზე რეაგირების შედეგი. ეს შენი მეობა ისეთივე შემთხვევითია, როგორც, მაგალითად, სიყვარული – დღეს შენ უიმისოდ ცხოვრება ვერ წარმოგიდგინია, მაგრამ რომ არა ორი ან სამი ნაბიჯი თუ ჟესტი, სამყარო მის გარეშეც მშვიდად გააგრძელებდა არსებობას. იმიტომ, სასოწარკვეთილებამდე მისული, ცდილობ ამ ნახაზის შენარჩუნებას და მის აღბეჭდვას ხან ფილმში, ხან წიგნში, ხანაც – სხვა ადამიანის სულში. ესაა ყველაზე რთული ერთგულება – საკუთარი თავის.

სირთულე კი იმაში მდგომარეობს, რომ, რაც უნდა პარადოქსულად მოგვეჩვენოს, ეს საკუთარი თავი თავისთავად არ არსებობს. ის მხოლოდ ამ ერთგულების შედეგად იბადება. ჩვენი გრძობებისა და მოქმედებების დიდი ნაწილი ჩვენ („საკუთარ თავს“) არ გვეკუთვნის – ჩვენ მათ ავტომატურად ვასრულებთ. განყვიტო ეს ავტომატიკა, ამოვარდე რუტინიდან, დაიწყო ჯერ-არარსებული „საკუთარი თავის“ გაფანტული ფრაგმენტების შეგროვება — ამაში ყველა ჩვენგანს სხვისი დახმარება სჭირდება. დევიდ ლინჩი მზადაა, დაგვეხმაროს. მთავარია, მისი ფილმების ნახვა არ დავიზაროთ.

პირველად საქართველოში!

“საქართველოს ბანკი” და “ფოლკსვაგენის წარმომადგენლობა საქართველოში” გააქვით უნიკალურ შესაძლებლობას შეიძინოთ ახალი ავტომობილები ყველაზე ხანგრძლივი - **24 თვიანი უპროცენტო განვადებით.**

განვადების უპირატესობები:

- სესხის დამტკიცების გამარტივებული პროცედურა;
- “ფოლკსვაგენის” ცენტრში ბანკის საკრედიტო ოფიცრის მომსახურება;
- ავტომობილის დაზღვევის სპეციალურად თქვენთვის დამუშავებული ხელსაყრელი სქემა;
- “ავტო+” პაკეტი შეიძლება ყველა პროდუქტით სარგებლობის შესაძლებლობა;
- სესხის გაცემის ფიქსირებული საკომისიო მხოლოდ 50 ლარი.

იმოქმედეთ დღესვე და ჩაჯექით ახალ ავტომობილში!

დაგვიკავშირდით:

საქართველოს ბანკი: 444 444

ფოლკსვაგენის წარმომადგენლობა
საქართველოში: 517 517
www.volkswagen.ge

ABSOLUT DJORDJADZE

nestan kvi ni kaZe

მსოფლიოს ყველაზე მეტად ახალი გამოცდილების ეშინია. ეშინია ინდივიდუალური ხელოვნების, რომელიც კულტურის ჩარჩოებს ქმნის; როცა ადამიანები თავისუფლად მოძრაობენ. ეშინია **brilliant idea**-ების და მისი თავმოყრის, რადგან თავმოყრილ აზრს გიგანტური ენერჯია აქვს - ის უკვე დამოუკიდებლად არსებობს;

ეშინია შემოქმედების, რომლებმაც უკვე გადააფასეს მითები; ეშინია, როცა ესმის: „მე ჩემი გადარჩენისთვის ვაკეთებ ხელოვნებას, და თუკი ეს სხვაზე მოქმედებს, მიხარია. მე სწორედ ამას ვუძღვნი თავს! როცა არ ხარ დამოკიდებული პოლიტიკაზე, რელიგიაზე, შენ გაქვს შენი პოლიტიკა, შენი რელიგია, შენი მორალი. ეს ინდივიდუალური გამოცდილების შედეგად ხდება და სულ უფრო ვხვდები რომ, აი, ეს მინდა ვაკეთო!“

2001 წელი. ნიუ იორკი, MoMA. გამოფენის გახსნას ესწრება ნიუ იორკის Art Society მთელი შემადგენლობით: არტკრიტიკოსები, კოლექციონერები, დილერები – ასეც უნდა იყოს, რადგან საგამოფენო დარბაზი სუპერვარსკვლავის, უკვე ლეგენდადქცეული ფოტოგრაფის ანდრეას გურსკის ნამუშევრებს მასპინძლობს.

დარბაზში გერმანული ჯგუფი „კრაიდლერი“ უკრავს – მუსიკოსები, რომლებმაც მუსიკაში ახალი მიმართულება შექმნეს. ასოციაციურად მათ ხან მდელიოზე ამოსულ მაგნოლიას ადარებენ, ხან სერიალ „ტვინ პიქსის“ გმირებს.

ამერიკული არტ-საზოგადოება გამომცდელად ადევნებს თვალს მიმდინარეს. „კრაიდლერის“ აპარატურის შორიასლოს, დამახასიათებელი გარეგნობის გოგონა ცეკვავს – შავი მოკლე კაბა აცვია, დალილ სახეზე მაკიაჟი აქვს გადღაბნილი, თითქოს სრულიად სხვა სამყაროში, განმარტოვებით მისდევს დუსელდორფის ვიბრაციას. გოგონას ოთხი გამოცდილი თვალი აკვირდება: ინეს ვან ლამსვერდ (Inez van Lamsweerde) – ცნობილი ხელოვანი და ფემენ ფოტოგრაფი (ფემენ ფოტოგრაფთა პირველი ათეული) და მისი ქმარი მატადინი (Vinoodh Matadin), მათ რაღაც აღმოაჩინეს შავკაბიანში — იქნებ, 80-იანი წლების მადონა?! ფოტოვირტუოზები ანდრეას გურსკისგან მის ვინაობას დაადგენენ – თეა ჯორჯაძე.

თბილისის სამხატვრო აკადემიის დამთავრების შემდეგ, მეგობრებთან ერთად შემთხვევით პოულობს ამსტერდამის Rietveld cademy-ის მისამართს. საბუთებს სამი თეა გზავნის, მოსკოვში მხოლოდ თეა ჯორჯაძის პასპორტი იკარგება. ახსნა-განმარტების გარეშე მთელი პროცედურა თავიდან იწყება. ორი თეა ამსტერდამში მიემგზავრება, მესამე მხოლოდ 7 თვის შემდეგ ახერხებს აკადემიაში ჩასვლას.

„1993 წელი, ომის ზამთარი გადავიტანეთ, – ყველაფერი დანგრეული და განადგურებულია. მე რატომღაც საოცარ თავისუფლებას ვგრძნობდი, ალბათ იმიტომ რომ ვიყავი „შორის“ – ყოფნა-არყოფნას შორის. აქ ხარ და ამავდროულად, სხვაგან ხარ. ყველაზე დიდი თავისუფლება მაშინ მქონდა. იმ „შორის“ პერიოდში ის „რაღაცეები“ ვაკეთე, რაც არასოდეს მიკეთებია. ირინა თევზაძის ჩვენებაშიც აღმოვჩნდი შემთხვევით. ამ ჩვენების ფოტოები, ერთ-ერთი სააგენტოს წარმომადგენელმა ნახა და უკვე მერე, როდესაც ამსტერდამში ვიყავი, შემომეხმინა. პარიზში ჩავედი, დარჩენა და მოდელია შემომთავაზა. 8 კილო უნდა დამეკლო, წარბები უნდა ამომეპუტა. ერთი წამი არჩევანი გაჩნდა, მაგრამ არ დავთანხმდი. მაშინ აბსტრაქტულად ვიციოდი რა მინდოდა, მინდოდა ხატვა და ვხატავდი, ბევრს ვმუშაობდი, ვსწავლობდი. წარმოდგენა არ მქონდა – რატომ ხელოვნება?“

ამსტერდამის ეპოქა მნიშვნელოვანი იყო, იმდენად დავინვი და ისე ცუდად ვიყავი, რომ ამით აღმოჩნდა მნიშვნელოვანი. თითქოს იმ დრომ გამომწვა. ყველაზე მტკივნეული – ჩამოყალიბების პერიოდი. მიხვედრა, რომ მარტო ხარ, ეს, მნიშვნელოვანია. არ უნდა გეშინოდეს, რომ სამყარო, რომელიც შენი გგონია, უეცრად, შეიძლება დაინგრეს. ხვდები, რომ ყველაფერს უნდა ელოდო.

სითბოდან მიდიხარ და ცივ კაპიტალისტურ სამყაროში ვარდები. ვითომ ლოიალურები და სოციალურები არიან, მაგრამ, ჰოლანდია ძალიან ცივი ქვეყანაა, აქაურობასთან შედარებით წარმოუდ-

გენელი კონტრასტია. დღემდე მეზიზღება ამ-სტერდამი, მიუხედავად იმისა, რომ ამსტერდამი არაფერ შუაშია. ეს შეიძლება ნებისმიერ სხვა ქალაქში, დიუსელდორფში, კიოლნიში ან ლონდონში მომხდარიყო. იქ პირველად მივხვდი, რაზე ვოცნებობდი, რა მინდოდა, და რა ყოფილა მარტოობა. მაგრამ ეს უნდა გაიარო რალაცას რომ მიხვდე“.

Rietveld Academy-ის პერიოდი და ამსტერდამი, - ქალაქი დასერილი დაძაბული არტერიებით, ველოსიპედებზე შემომჯდარი მაცხოვრებლები - მგლოვიარე გედებს რომ გვანან, დასრულდა. მოულოდნელად, თეას მშობლები გერმანიაში გადავიდნენ სამუშაოდ, თეაც მათთან ჩავიდა. ერთი წელი მშობლებთან, ბონში, ცხოვრობდა და იქიდან დიუსელდორფის აკადემიაში დადიოდა. ერთი წლის შემდეგ დიუსელდორფში გადავიდა.

პირველ კურსს, „ორიგინალ ექპერაისზს“, მოიაზრებს, როგორც პერიოდს, როცა არკვევ საიტ გინდა წასვლა. თეას შემთხვევაში ეს ადვილი იყო, რადგან ყოველთვის იცოდა, რომ ფერწერას გაყვებოდა.

კლასში, სადაც თეას სურდა, ადგილი არ აღმოჩნდა. სხვამ აიყვანა და იქ დაიწყო პირველი მეგობრობა:

„ჯგუფელები ძალიან კარგი ადამიანები იყვნენ, ოღონდ ესთეტიურად არ მომწონდა რასაც ისინი აკეთებდნენ. შევჩი მათთან. ჯგუფი ჰქონდათ – “hobbypopMUSEUM”, დავდიოდით აქეთ-იქით და არაკომერციულ გამოფენებს ვაკეთებდით.

მერე ის დრო იყო, როცა ფერწერას შევეშვი, სულ პერფორმანსები... არ ვიცოდი რა მინდოდა. ვფიქრობდი, რომ დისტანცია მჭირდებოდა ფერთან და ფერწერასთან. მაინც ფერწერულ სიტუაციებს ვქმნიდი მაგრამ უფრო თეატრალურს და თვითონვე ვმონაწილეობდი. აუცილებელი იყო კლასი გამომეცვალა, რომ მივმხვდარიყავი რა მინდიდა და უეცრად, ძალიან მაგარი პროფესორი მოვიდა აკადემიაში, ერთ-ერთი გიგანტი მხატვარი ქალი - როზმარი ტროკელი და იმან ამიყვანა. როზმარისთან მეგობრობამ ბევრი რამ შეცვალა, ამ პერიოდში მივხვდი რა არის მხატვარის პოზიცია. მხატვრობა მარტო ის არ არის როგორ ხატავ, ეს არის გზა, ამ გზაზე შენ შეიძლება შენი მწერლობით მიდიხარ, მე ჩემი მხატვრობით. რაც საბოლოოდ რჩება მხოლოდ ეგ არის - კულტურა.

ცხოველისაგან იმით განსხვავდები, რომ ფიქრი შეგიძლია და ამ ფიქრისთვის ფორმის მიცემა. ეს საშუალებას გვაძლევს საკუთარი თავი დავიცვათ და სხვებიც დავიფაროთ. შექმნის პროცესი ჩემთვის არის რიტუალიც და საერთოდ ყველაფერი. გადამრჩენი. შენი არჩევანი“.

არსებობს თეას არჩევანების მთელი სერია, ერთ-ერთი ყველაზე უფრო საინტერესო, ალბათ მაინც მისი ვიზასთან დამოკიდებულებაა. მიუხედავად იმისა, რომ თეას და მისთვის უძვირფასეს ანდრეას რაიზეს (ჯგუფი „კრაიდლერი“) სამი წლის შვილი ჰყავთ, თეა ხელისმონერაზე შეგნებულად ამბობს უარს: „იქ ყველა გეუბნება ჩქარა გათხოვდი და ხელი მოაწერე - გაგიადვილდება

ყველაფერი. მე პრინციპი მქონდა ჩემით გამეკვლია გზა, მინდოდა Art Visa და მომცეს Art Visa. არ მინდოდა სხვანაირად, ეს ჩემი არჩევანი იყო. ანდრეას ძალიან მოეწონა ჩემი არჩევანი. დღეს უკვე მეუბნება: ახლა ხომ გაქვს არტ ვიზა და... არა, ასე მირჩვენია.“

დიუსელდორფი საშინელი ცივი ზედაპირია, ამიტომ ყველა თავის სახელოსნოშია შეკეტილი და ძალიან ბევრს მუშაობს. იქ არ იყო არტ-კაფეები, სადაც არტისტები ერთმანეთს ხვდებიან, და რაც ასე უხვად არის ლონდონში თუ ნიუ იორკში. “hobbypopMUSEUM”-მა გადამწყვიტა გაეკეთებინა ბარი, სადაც ყოველ შაბათს მხატვრები შეიკრიბებოდნენ. გააკეთეს ბარი.

მთავარი ინიციატორი თეა იყო: „დავიწყე რეკვა და ვპატიჟები ხალხს, თავიდან 6 კაცი იყო, მერე 16, მერე 30 და საბოლოოდ ყველაზე პოპულარული ბარი გახდა. მერე პერფორმანსს ვაკეთებდით და ისე მოხდა რომ ყველას ჩემთან მეგობრობა უნდოდა, რატომღაც. არსებობს ეტყობა ენერჯია, რომელიც ხალხს იზიდავს“.

მიზიდულობის შედეგად ძველი ფოსტის შენობაში (ასეთ შენობებს კულტურის სამინისტრო ქალაქთან ხელშეკრულებით ძალიან დაბალ ფასად ხელოვანებს უთმობს, სანამ დიდ მყიდველს იპოვნიან. უთმობენ იმისთვის, რომ რალაც მოხდეს!), ერთ ქალაქში ერთად აღმოჩნდნენ ტომას რუფიც და ანდრეას გურსკიც, რომელიც მაშინ ასეთი პოპულარული არ იყო. აღმოჩნდა უამრავი სხვა არტისტი და, რაც მთავარია, ანდრეას რაიზე, რომლის გაცნობაც დიუსელდორფის პირველ არტ კაფეს უკავშირდება:

„ჩემი ქმარიც იქ გავიცანი, „ჰობიპოპის“ ატელიე და ბარი პირველ სართულზე იყო. „კრეიდლერს“ 2-ე სართულზე ჰქონდა ჩამწერი

სტუდია.

სულ ერთად ვმუშაობდით. ანდრეასი იმდენად მაგარი ადამიანია, რომ ეს მეგობრობა კიდევ უფრო სერიოზულ გრძნობაში გადაიზარდა.

საერთო იდეების მქონე ადამიანების შეხვედრა თავისთავადი პროცესია, ასეთ დროს გაგება კოსმოპოლიტურია, ეთნოსებად, რელიგიებად და ქვეყნებად აქ არასოდეს იყოფა: „როცა ერთსადაიმეორე რალაცას აკეთებთ ერთ განწყობაში ვარდებით, კეთების დროს, შედიხარ იდეაში, ამ იდეაში მყოფი ადამიანები ერთმანეთს პოულობენ, და „მეჯიქ“ რალაცებები ხდება. აქაც ასეა და ყველგან“.

გამორჩეულად, დიუსელდორფის აკადემიაში შექმნილ ერთ-ერთ ნამუშევარს იხსენებს, რომელმაც ავტორისთვის გარკვეული დროის შემდეგ შეიძინა მნიშვნელობა. ეს იყო ჩვეულებრივი ქოხი: ჭერი, იატაკი და სამი კედელი, წინ ღია სივრცე. შიგნით იყო ბუხარი, ულვაშებიანი ბაბუას პორტრეტი, მაგიდა და ორი სკამი. იქვე ახლოს ორი ცალი არყის ხე იყო დარგული. სახლის გვერდით თვა ნალექიან ყავას ადუღებდა და გარეთ გამოკრული სიის მიხედვით, სადაც ნებისმიერ მსურველს შეეძლო ჩანერა, საათში ერთ მომსვლელს იღებდა

და ყავაზე მომავალს მკითხაობდა, ოღონდ არა ტიპური მკითხაობის წესებით, - ნახატებით რასაც ხედავდა, სწორედ იქედან აგებდა მომავალს: „ყველამ იცოდა მკითხავი რომ არ ვიყავი, უბრალოდ ვთამაშობდი. სივრცე ისე იმუხტებოდა, ჰაერს ხელში დაიჭერდი. მაშინ არ ვიცოდი რატომ ვაკეთებდი ამას, მერე მივხვდი, ეს გაცვლა-გამოცვლა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტია ხელოვნებაში.“

ერთი კვირა, 7-8 საათი იქ ვიყავი, - სამსახურივით იყო... იქიდან რაც დამრჩა ჭიქები და ინსტალაციის ფოტოა. ჭიქას ქალაქში ვაბრუნებდი და ფანტასტიკური ლანდშაფტები ჩნდებოდა... ამ ნამუშევრისთვის ჯილდო მომცეს - სამოგზაურო სტიპენდია, რითაც ნიუ იორკში წავიდი. სტუდენტები კი გაბრაზდნენ - არაესთეტიური ნამუშევარი. მართლაც, ეს ჩემი ესთეტიურად ერთ-ერთი ყველაზე მახინჯი ნამუშევარია. მუყაოს დიდი ნაჭრები ავიღე, „ბოლტებით“ დავამაგრე, მერე დავანგრეე.

იმ დროს ძალიან მაინტერესებდა რალაცებები, რაც წარმავალია. არ რჩება და კომერციულ ინტერესს არ წარმოადგენს. ნაპოვნია, ნაპოვნისგან აკეთებ და ყრი.“

ყველა ნამუშევარი ერთი დიდი ნამუშევრის და გზის ნაწილია. ამ ნამუშევრით თეას საკუთარი თავი მიყავს წინ, იზრდება და ეს არის ერთი პროცესის სხვადასხვა გაჩერება, გამოფენა კი იმის ჩვენება — თუ სად იმყოფები, რა პოზიციაზე დგახარ ახლა.

ამ გზაზე ერთ-ერთი საინტერესო „გაჩერება“ „ომაჟია“: „იმდენად ვვარდები იმაში, რასაც ვკითხულობ ან ვხედავ, იმდენად შევდივარ და ვითვისებ, რომ მინდება ამ ადამიანზე ომაჟის შექმნა, მწერალი იქნება თუ მუსიკოსი, ეს ხან ლილია ბრიკია, ხან რემონ რუსელი, ჟან კოქტო, პიერ პაოლო პაზოლინი, ფიროსმანი, ლენონი და იოკო ნონო“.

მულტიმედიაური ერა ძირითადი გზიდან გადახვევებს გულისხმობს. ეს შეიძლება გართობაც იყოს და ექსპერიმენტიც, მაგრამ ალბათ სწირ შემთხვევაში პატივისცემას ყველა იმ ადამიანის მიმართ ვინც თავისუფალ ხელოვნებას ქმნის. თეას შემთხვევაში, გადახვევა მუსიკას უკავშირდება - მისი ვოკალით არაერთი ტრეკი გამოსულა. ალბომები ხან რომელიღაც Independent labels ჩარტებზე Favorite ალბომი ხდებოდა, ხან ახალ კომპაქტზე გამოსახული ვინმე Violetta თეა აღმოჩნდებოდა, და ასე შემდეგ. ერთადერთი, ვისთან თანამშრომლობაც არ გამოსდის ანდრეასია: ვჩხუბობთ. ჩხუბის მერე მაინც ვწერ ხმას. მაგრამ მე არ მომწონს“.

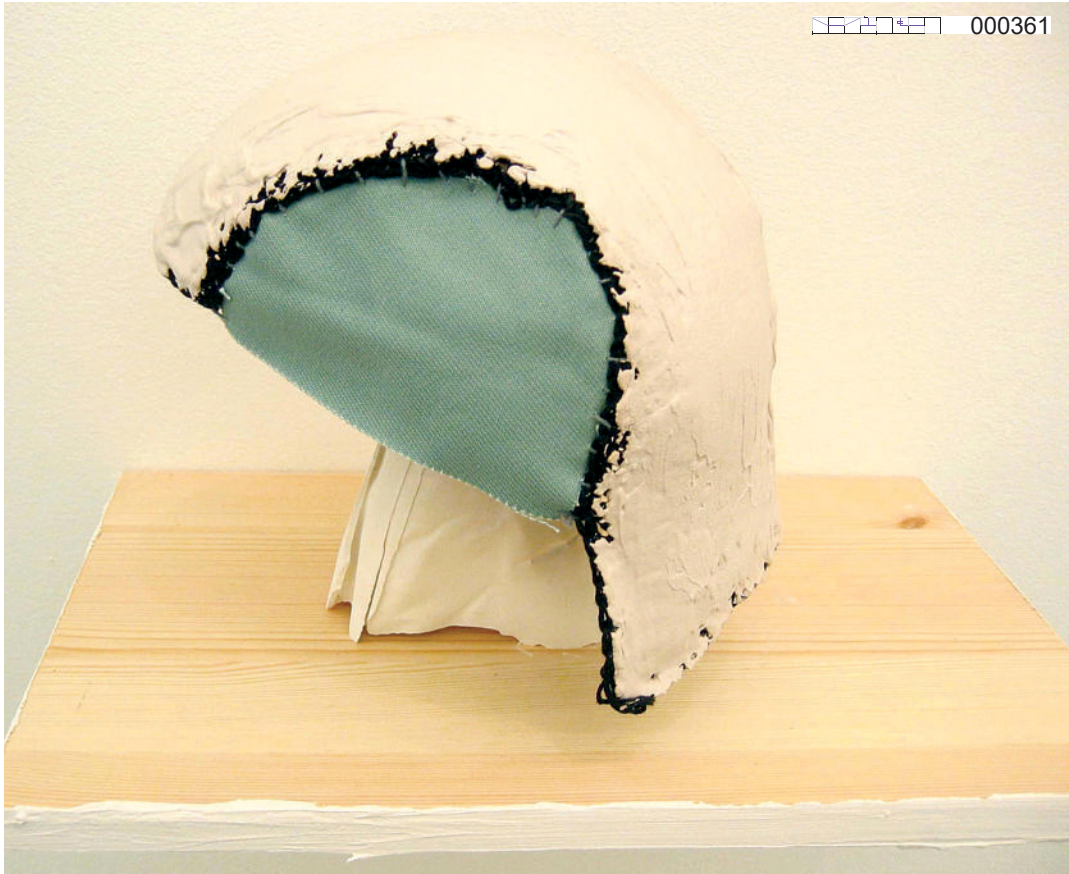
„Absolut Vodka“-ს სარეკლამო იმიჯები, ეს თანამედროვე ხელოვნების ცალკე მიმართულებაა. „აბსოლუტი“ იმიჯებს უკვე წარმატებულ და შემდგარ მხატვრებს უკვეთავს. 2003 წელს „Absolut Expectation“ დაგეგმეს: ცნობილ მხატვრებს სთხოვეს დაესახელებინათ მხატვრები, ვინც წარმატებული 10 წელიწადში გახდება. როზმარი ტროკელმა თეა ჯორჯაძე დაასახელა. ეს თანამშრომლობა შემდგომ გამოფენასაც მოიაზრებდა, ანუ თეას და როზმარი ტროკელს შანსი ეძლეოდათ ვენეციის ბიენალეზე, სადაც „აბსოლუტს“ საგამოფენოდ დიდი ვილა ჰქონდა ნაქირავები, ერთობლივი ნამუშევრები წარედგინათ. და ასეც მოხდა. გაჩნდა აბსოლუტის კიდევ ერთი ორიგინალური იმიჯი - „ABSOLUT DJORDJADZE“ - ფიგურებიანი სარკე, გამჭირვალე ობიექტი, რომელიც ფიქრის საშუალებას იძლევა და რომელმაც ჟურნალ „TIME“-ში თეასა და როზმარი ტროკელის ინტერვიუსთან ერთად თვალის მოჭრა მკითხველს. „Living means making art!“ — ამბობს თეა მასწავლებელთან ინტერვიუში. საქართველოდან

ცენტრალურ ევროპაში გადასვლას კი გოდარის „კარაბინერებს“ ადარებს და იმედი აქვს რომ ოდესმე თავადაც ექნება ნახატებიანი ბარათების დიდი მარაგი.

34 წლის მხატვრის ბიოგრაფიაში, საკუთარი ნამუშევრების გვერდით არსებობს კიდევ ერთი თვალისმომჭრელი ფოტოსესია, სადაც თეა მოდელის ამპლუაში გვევლინება. ტექსტის დასაწყისში, 2001 წლის MoMA Gallery -ში მოცეკვავე შავკაბიანი გოგონა, – ეს ამ ისტორიის დასაწყისია. თეა ექსპოზიციის მოწყობაში ეხმარებოდა ანდრეას გურსკის, რამდენიმე დღე გადაბმულად მუშაობდა. დაღლილობისაგან განტვირთვისთვის ცეკვისას, იმ წუთს არ იცოდა რომ მის ზურგს უკან, წარმატებული ფოტოგრაფები მის კოორდინატებს არკვევდნენ.

ისმის ტელეფონის ზარი და ინეს ვან ლამსვერდი თეას სთავაზობს: იტალიური „ვოგისთვის“ მადონას თემა უნდა გავაკეთო და შენი გადაღება გვინდაო.

„როცა დამიკავშირდნენ იმ პერიოდში არ მეცალა, აგვისტოში უნდა ყოფილიყო გადაღება, ამ დროისთვის თბილისში მოვდიოდი. დროში ვერ დავემთხვიეთ. რამდენიმე თვის მერე ისევ დამირეკეს: ამერიკულ “W” — ს შევთავაზეთ იგივე პროექტი და იქ უფრო მეტ გვერდს გვითმობენო. დავთანხმდი. გადამაფრინეს ნიუ იორკში, დამხვდა ლიმუზინი, ჩემი ძველი ჩემოდანი რომელსაც სახელური მოწყდა თავზე ედო მძღოლს, დამაბინავეს სასტუმროში, თავს მეველებოდნენ, რადგან მე მოდელი არ ვიყავი, მხატვარი ვარ. ერთი კვირა ვიყავი. ორი დღე ტანსაცმელს ვარჩევდით, მერე კიდევ ორი დღე გადაღებები ჩელსი ჰოტელში, სადაც 80-იან წლებში მადონა ცხოვრობდა.

ელის არ ვიყავი, მხატვარი ვარ. ერთი კვირა ვიყავი. ორი დღე ტანსაცმელს ვარჩევდით, მერე კიდევ ორი დღე გადაღებები ჩელსი ჰოტელში, სადაც 80-იან წლებში მადონა ცხოვრობდა.

მაშინ ბევრ პერფორმანს ვაკეთებდი და თითქოს ამ გადაღებებს დაემთხვა. ყველა გოგოს უნდა, რომ ჟურნალში აღმოჩნდეს. არ ვიცი, თან თავშეკავებული ვარ და საერთოდ არ მინდა, თან.... ხომ იცი, ყველანაირი მხარე აქვს ადამიანს. მე მერე ვხვდები ხოლმე თუ რატომ მოხდა ასე. მერე იკვრება

და ლოგიკური ახსნაც ჩნდება“.

მიუნხენში, ტრადიციისამებრ, ყოველ წელს, ავტორის შერჩეულ ტერიტორიაზე, ქანდაკება იდგმება. წელს პროექტი თეა ჯორჯაძეს შესთავაზეს. ცენტრალურ მოედანზე, ეკლესიის წინ, ქალაქის სიმბოლოს რომ წარმოადგენს (უ-ს მაგივრად ამ ორთაღიან ეკლესიას იყენებენ ხოლმე დამწერლობისას) ახალი ქანდაკება გაჩნდა, თუმცა მანამდე იყო ბევრი სირთულე: „ბიუროკრატიასთან მომინია დიდი ბრძოლა, ისინი ცდილობენ, როგორც ახალგაზრდას ცუდი კონტრაქტი მოგცენ. ჩემ ძველ პროფესორს მოვუყევი, რომ ერთი წელია ვაკეთებ ამ ქანდაკებას და გამანამეს, ისე დავიღალე, ალბათ, ან დავთანხმდები მათ პირობებს ან, საერთოდ შევეშვები. მან მითხრა: არაფრით დანებდე, შენამდე სხვა მხატვრებთან თავისი გაიტანეს და გაუვიდათ. თუ ამას არ შეცვლი... შენ თუ არ დაანახვებ რომ გატანა შეგიძლია, შენს მერე ახალგაზრდა მხატვრებს გაუფუჭებ საქმესო, და მე მივხვდი როგორ არასოციალურად ანგაჟირებულად ვარ გაზრდილი. სულ სხვა რალაცის გამო ვებრძოდი ამ ბიუროკრატიას და სხვა მხატვრებზე არ მიფიქრია! მივხვდი, რომ ეს გამოცდილებას მოაქვს. გამინათდა გონება. ისე ადვილად გავაკეთე ყველაფერი, სიმძიმე არ მიგრძენია, პირობები გამიუმჯობესეს. 80%-ით გამოვასწორე ის, რაც შეუძლებელი მეგონა“.

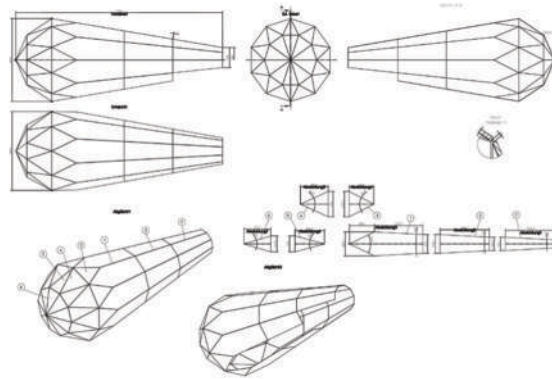
მ-მეტრიანი ბრილიანტი, რომელშიც დამთვალეიერებელი შედის, შიდა ატმოსფერო სითბოზე რეაგირებს და ირთვება ანდრეას რაიზეს მუსიკა – ეს ერთი შეხედვით გაზღაპრებული სამყარო, ძალიან ზუსტი და მათემატიკურია, აქ სიმეტრიებს და ფერს, ვებერთელა შრომას და ენერგიას გულისხმობენ. აქ „თითქოს მარტო ხარ, მაგრამ მარტო არა ხარ, რალაცას თუ აკეთებ უკვე ცნობილი პერსონა ხარ. კომუნიკაციას ქმნი, რალაცას ცვლი. რაც უფრო იხსნები და იზრდები, მეტად მტკივნეულია, თითქოს პირიქით უნდა იყოს, მაგრამ დროთა განმავლობაში უფრო სენსუალური ხდები“.

იმ დროთა განმავლობაში, რომელშიც, შენი საყვარელი ხელოვნების ნიმუში ჯოტოს წმინდა ფრენსისია ვენეციის აკადემი-

ამი; როდესაც უკვე არსებობს სამი წლის შვილი; საყვარელი ადამიანი, ასობით გამოფენა: თაბაშირით, თიხითა და უამრავი სხვა მასალისაგან შექმნილი მსხვრევადი და მაინც კულტურად გადაქცეული ნამუშევრები, არტ ვიზა, ლეგენდარული მასწავლებლები, საუკეთესო ფოტოსესიები, ლეიბლები, სივრცის შეცნობის ხანგრძლივი რიტუალი; სიგრძე და სიგანე და ჟან კოქტოს სახლის ფესხაცმელი, 8-მეტრიანი ბრილიანტი, კრიტიკოსების წერილები, – რომ თვა ჯორჯადემ შექმნა მოძრაობა საერთაშორისო მხატვრულ სამყაროში, ახალი გამოცდილება... ერთი სიტყვით – “ABSOLUT DJORDJADZE”.

„ძალიან ადაპტირებული ვარ ახლა სადაც ვარ, ვცხოვრობ ჩვეულებრივად, მეგობრები მყავს. არ მიყვარს შედარება იქ ჯობია თუ აქ. ისეთივე ჩემიანები მყავს კიოლნში, როგორც აქ. უბრალოდ, რადგან ჩემი ფესვები იქ არ არის, რადგან პირველი ლანდშაფტი, როგორც ბროცკი ამბობს... შენი ლანდშაფტი არ არის და გრძნობ - იქაური არა ხარ. აქ ჩამოდიხარ, უეცრად ხვდები, რომ არც აქაური ხარ, რადგან ის, რაც ისწავლე და მარტომ შეიგრძენი შენია. შენი შუალედი გაქვს ნაპოვნი“.

THEA DJORDJADZE

lives and works in Cologne

1971 born in Tbilisi, Georgian

1988 – 1993 Academy of arts Tbilisi, diploma

1993 - 1994 Gerrit Rietveld academy, Amsterdam

1994 - 2001 Academy of arts Duesseldorf

1995 - 1997 Study with Professor Dieter Krieg

1998 - 2001 Study with Professor Rosemarie Trockel

2000 Master pupil by Professor Rosemarie Trockel

2001 Peter Mertes scholarship, Bonn

solo shows

2005 Play, city museum Duesseldorf, Duesseldorf, Germany

2005 I wants, schauspielhaus Duesseldorf theatre project in the context of the exhibition, Duesseldorf, Germany

2004 Sprueth Magers of projects, Munich, Munich, Germany

2004 On the Berlich, Cologne, Cologne, Germany

2003 "L ' pineapple Bianco" (with Rosemarie Trockel, Bettina Pousstchi) (K), Palazo Zenobia, Venice

2003 "Utopia station - poster section" (with Rosemarie Trockel, Bettina Pousstchi) (K), arsenals, Venice

2003 "Tba" (with Salome Machaidze), Adeline Morlon kind Direction, Duesseldorf

2003 "20th Anniversary Show", Sprueth Magers gallery, Cologne

2003 "merry science", Brandenburgi art association, potsdam

2002 "eyes without face" (with Detlef Weinrich), Cologne road 334, Duesseldorf

2002 Salon de Thé, Hamburg

2001 "zero Gravity" (K), art association, Duesseldorf

2001 "The Sight OF the Conductor" (K), art association, Bonn

2000 "Due Dimensioni" (K), Nuova Pischeria, Rovigo

2000 "Due Dimensioni" (K), German wave, Cologne

2000 "Wuckenhof - class Trockel", art association, swords

2000 "class Trockel", art area, Duesseldorf

2000 "ArtGrus" (K), cathedral, Moscow

1999 (with Sophie by Heller man, Claus Foettinger), champion kind, Arnhem

1999 (with Sophie by Heller man, Claus Foettinger), gallery Institut, Duesseldorf

1999 "play of the life" (K), hauptpost, Duesseldorf

1999 hobbypopMUSEUM until 2003 (KKK), approx. 60 exhibitions in Duesseldorf, Bonn, Munich, Hamburg, Antwerp, London, San Francisco

1998 "Due Dimensioni" (K), Academia di barks Arti, Venice

1998 "MayDay" (K), Boehlerwerke, Duesseldorf

1997 "class war" (K), gallery Timm greedy, Frankfurt

THEA DJORDJADZE

2001 o.T. (coffee sentence vintages), academy of arts, Duesseldorf

2001 o.T. (hair cuts), art association, Duesseldorf

2000 "o.T. (I do not have strength for London)", Vilma gold Gallery, London

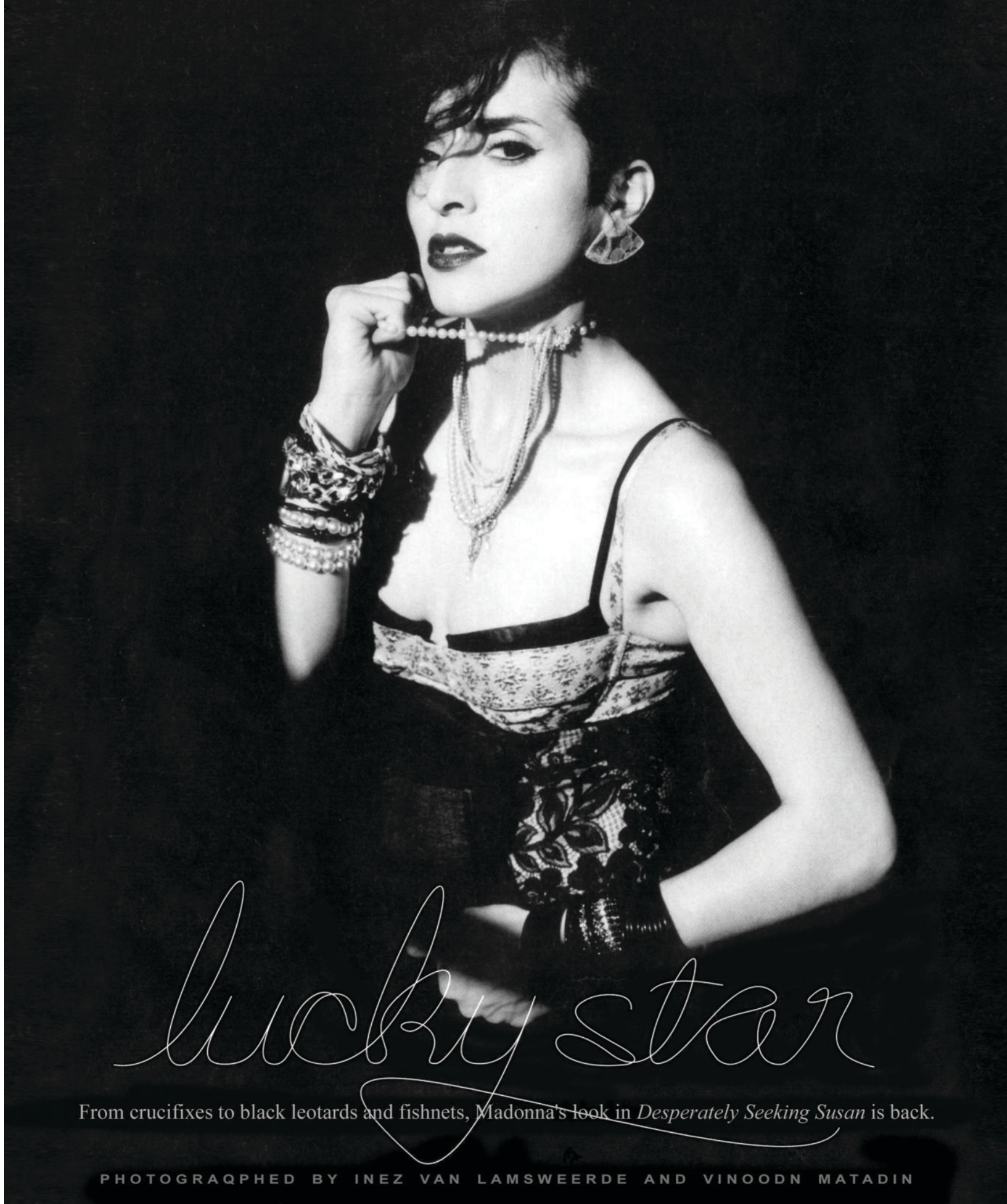
1999 with hobbypopMUSEUM (until 2003)

ich habe
keine Kraft
für London

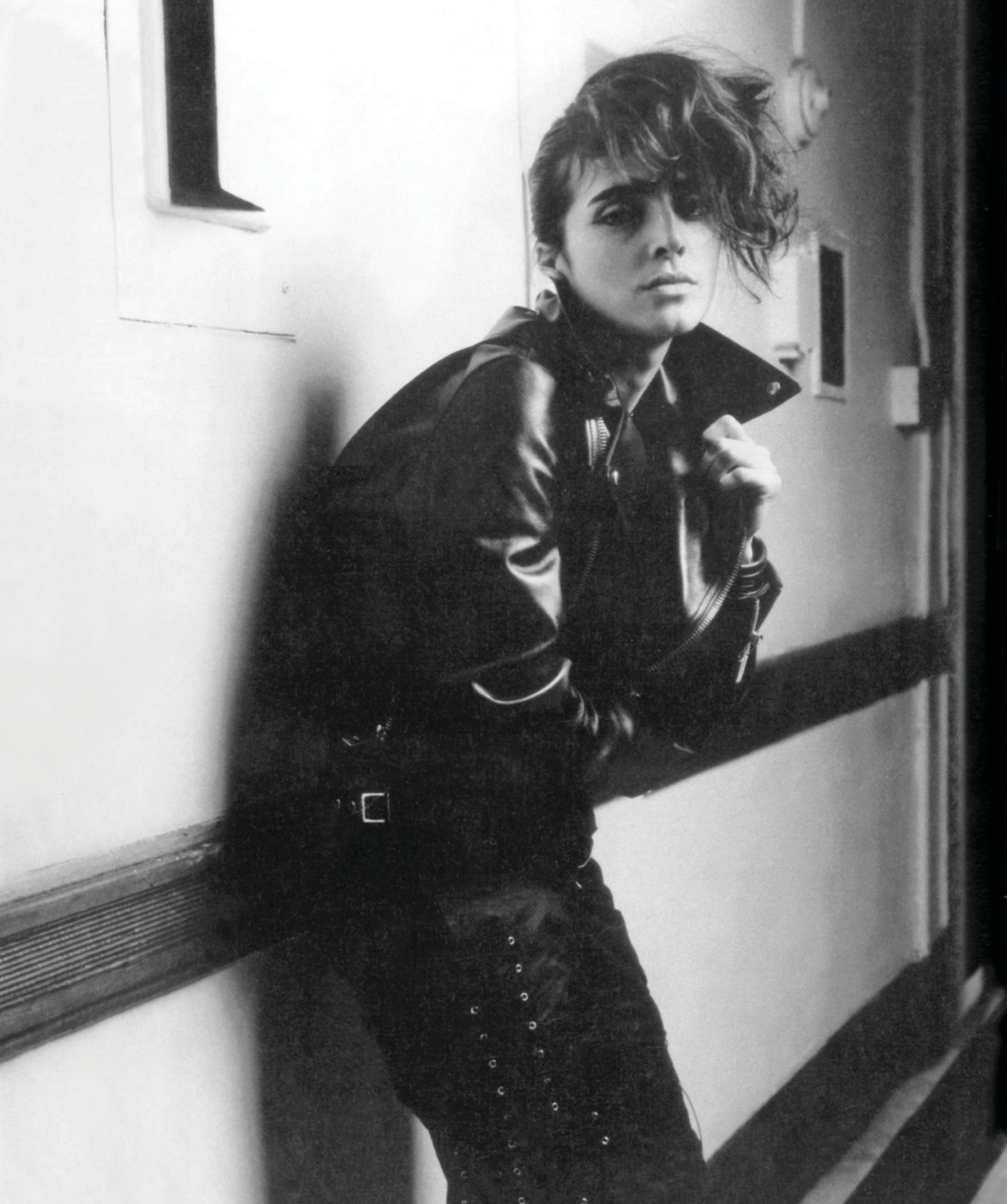
ABSOLUT DJORDJADZE.

lucky star

From crucifixes to black leotards and fishnets, Madonna's look in *Desperately Seeking Susan* is back.

PHOTOGRAPHED BY INEZ VAN LAMSWEERDE AND VINOODN MATADIN

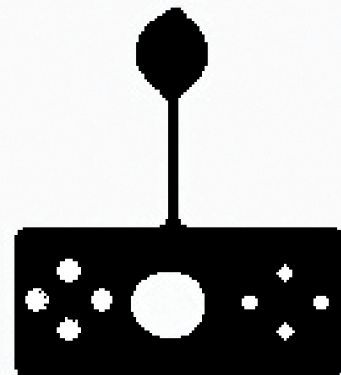
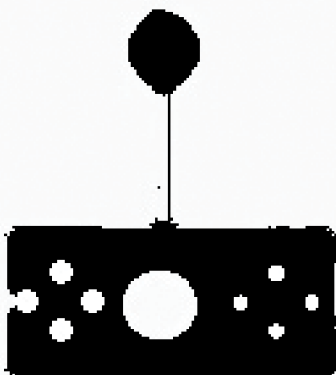
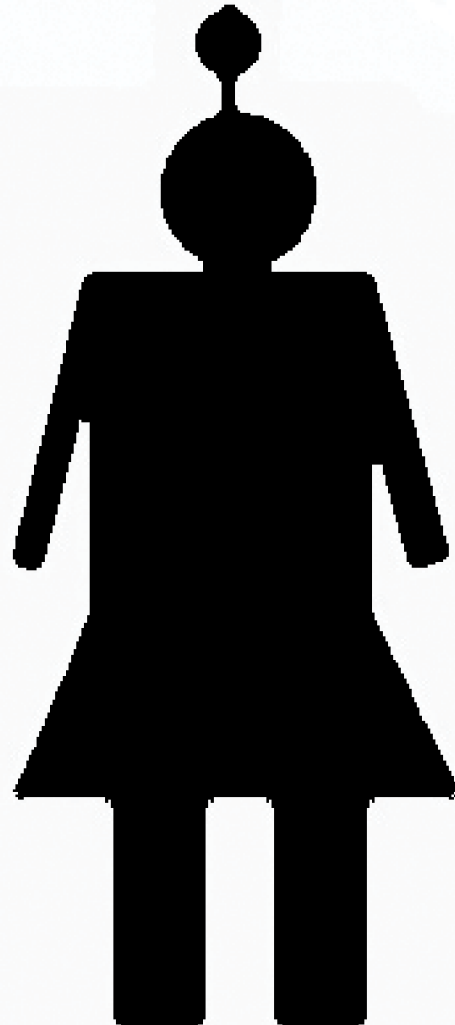
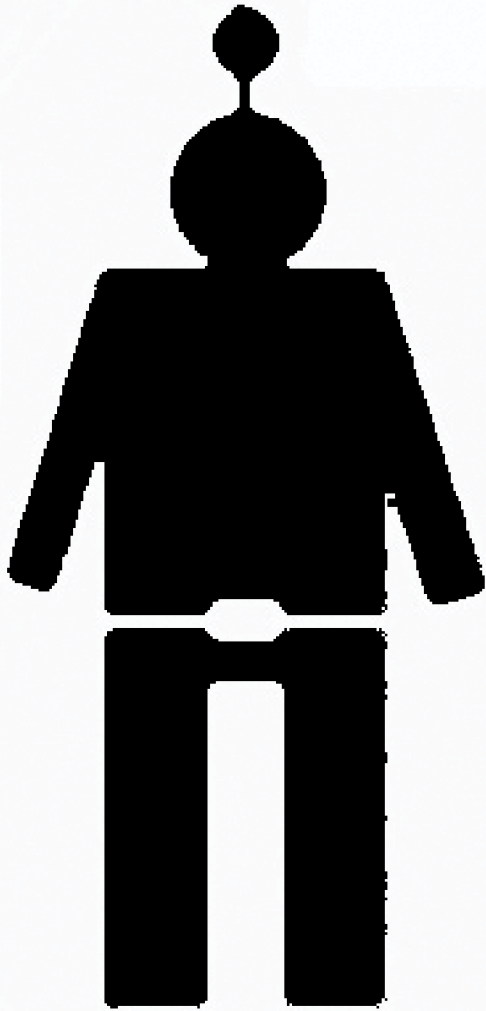

play your game

Entrez

ინტერიორის აქსესუარების მაღაზია

”მანთაშევის სავაჭრო რიგები“ ბაზის რიგი №7

30% ფასდაკლება

Compose

Send

Save Draft

Discard

From: Simon

Add Cc | Add Bcc

Subject: re: tin@tin@

Attach a file

Rich formatting >

Check spelling

Simon mivige sheni cerili. potoebis sagamos xo gamoushveb? gelodebi tina. t-a

ეხლა ვეცდები გავფიქროს ჩემი პერსონალური გზა... მეექვსე წელიწადი იქნება მალე, რაც შევეშვი ფსევდო-ელიტარულ დროსტარებას ოდესღაც ემ-ხიან ქალაქ თბილისში და საკუთარი თავის საძიებლად ბრიტანეთში გადმოვსახლდი, რასაც წინ ჩემი სცენოგრაფიული კარიერა უძღვოდა, რომელიც ქართული საზომებით საკმაოდ წარმატებულია. მიუხედავად ამისა, ჩემთვის ეს საქმე მოსაწყენი ხდებოდა და კოსტუმების, მოდის და ტექსტილის მიმართ, დიდი ხნის ვნება, თავისას ითხოვდა. ხოლამეც, ჩემი, მაშინ ჯერ კიდევ არავეროსოვლი, პორტოლიოთი ედინბურგის არტკოლეჯში აღმოვჩნდი, რადგან ერთი უცნაური სასწავლებელი, სახელად, თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია უკვე დამთავრებული მქონდა, ანგარიში გამიწიეს და პირდაპირ მესამე კურსზე შემომთავაზეს სწავლის დაწყება. ერთი წელი აქაურობას მოერგები და მეორე წელს დიპლომს გააკეთებო. მეც სიამოვნებით დავთანხმდი. ედინბურგში დავამთავრე performance costum design, ანუ კოსტუმები. ჩემი დიპლომი ნაწილობრივ XIX საუკუნის თბილში არსებული სუბ-კულტურების სამოსს ეძღვნებოდა, ნაწილობრივ კი 'La Belle Epoques' ის პერიოდის მოდას. ძალიან დიდი მასალა შევავროვე იმდროინდელ თბილისურ, კავკასიურ, სპარსულ და ევროპულ, ძირითადად კი, ფრანგულ და ბრიტანულ კოსტუმებზე, მართლაც ვისიამოვნე მუშაობით. დიდი შემოქმედებითი თუ არა ტექნიკური გამოცდილება მაინც მივიღე. დიპლომების ჩვენების შემდეგ დღეს Scotsman-ის, შოტლანდიის ერთერთი ფუნდამენტური გაზეთის პირველ გვერდზე ჩემი კოსტუმების ფოტო იყო დაბეჭდილი, დიდი წარწერით Fashion fusion. ამ ფოტოთი

Send

Save Draft

Discard

Search Mail

და დანარჩენი, ახლა უკვე ევროპულ ყაიდაზე შეფუთული ნამუშევრებით ხელდამშვენებული ლონდონის შუაგულში st.martin ის კოლეჯის fashion department ის დირექტორს ვესტუმრე და მის კურსზე ადგილი მოვითხოვე. მან მკითხა რატომ მოხვედით, მე ვუთხარი, რომ ეს ადგილი საუკეთესოა fashion-ის გასაკეთებლად. ეს ვხვდები, რომ მისი პასუხი ჩემთვის პირველი fashion გაკვეთილი იყო: მან ძალიან აგრესიულად ამიხსნა. რომ მთელი მსოფლიოს fashion იმედები ამ ოთახში იყრიდა თავს და ის მხოლოდ საუკეთესოებს აძლევდა შანსს და საუკეთესოებად, არა მხოლოდ ნიჭიერებს, არამედ თავდადებულებს თვლის; დამიმტკიცე, რომ მართლა fashion გინდაო. მოკლედ, ჩემი პირველი სერიოზული ნაბიჯი თეატრიდან მოდისკენ ან სცენიდან პოდიუმზე ფიასკოთი დამთავრდა. ეჭვი არ მეპარებოდა იმაში, რომ მოდა მაინტერესებს, ამიტომაც, მედგრად შევუდექი ამის მტკიცებას. ამას ორი წელიწადი დასჭირდა. დღეს კი, ბრძოლამ და მოთმინებამ ნაყოფი ნაწილობრივ გამოიღო და Central Saint Martins Art and Design კოლეჯის womeswear fashion- MA-ის პირველი კურსის სტუდენტი ვარ. თუ კი რაიმე არსებობს ყველაზე თანამედროვე ეს ალბათ სენტ მარტინია, აქ ვერ ნახავთ high-tech კომპიუტერებს ანდა უახლეს digital აპარატურას. -რა საჭიროა? ეს ყველაფერი ხომ ძველდება, აქ, მხოლოდ შემოქმედებითი ენერჯიაა და რწმენაა, რომლის კულტივირებაც არის ახალი დროის განათლება, როგორც კი მიხვდები, რომ ცოდნა ინფორმაციაა და ინფორმაცია ყველაფერშია, მერე რჩები შენ და შენი შესაძლებლობა ინფორმაცია პირად გამოცდილებად გადააქციო. ერთის მხრივ, თითქოს აბსტრაქტული წარმატება უცნაურად რეალური ხდება ამ სკოლის მესამე სართულზე, როდესაც ორი კვირის განმავლობაში ფანქრით ხელში გათენებული ლამეების შედეგი მიგაქვს, რომელიც როგორც წესი, დაწუნებული იქნება და ყველაფრის გაკეთება თავიდან მოგიწევს, ოღონდ უკეთ უნდა შეგეძლოს, თანაც გაცილებით ნაკლებ დროში, რაც ასევე უნდა შეგეძლოს. და ასე ნელ ნელა, ერთგვარ ფანატიკოსად უნდა იქცე, იმისთვის რომ რამე გამოვიდეს ამ კაპიტალისტურ პირველ მსოფლიოში.

P.S.

მინდოდა მოდისა და თანამედროვე არტ სოციალური კულტურის მიმართებაზეც დამეწერა მარა, მე მგონი, ზედმეტად პრეტენზიულია და ველარ გადავაბი.

ლონდონი ძალიან მიყვარს და ამაზეც საათობით შემიძლია ვილაპარაკო...

ფოტოებს სალამოს გამოვუშვებ

კარგად

simon

Anna Sui

Dian Von Furstenberg

BCBG

NYFW – Fall 2006 Collections

special ur ad anabeWdisTvis ni u-
i or ki dan

naTi a mi qaut aZe

დიდი არეულობისა და მზადების, პრესის მიერ შექმნილი ჩვეული აჟიოტაჟისა და უზარმაზარი მოლოდინის შემდეგ ნიუ იორკი მოდის მოყვარულთათვის ყურადღების კონცენტრირების მთავარ პუნქტად იქცა. New York Fashion Week-ის ჩასატარებლად წელს NY-ის ერთ-ერთ ყველაზე პრესტიჟული ადგილი Bryant Park-ი შეარჩიეს.

პირველი ჩვენებაზე – Heart Truth Red Dress Collection, რომლის სპონსორიც გულის, ფილტვის და სისხლის ნაციონალური ინსტი-

ტუტი (The National Heart, Lung and Blood Institute) იყო, უნიკალურ წითელ კაბებს ცნობილი ადამიანები წარმოადგენდნენ. ჩვენებაში მონაწილეობდნენ:

Betsey Johnson
Calvin Klein
Daniel Swarovski
Donna Karan
Keneth Cole

Marc By Marc Jacobs

Varvatos

Herrera

- Luca Luca
- Micheal Cors
- Nicole Miler
- Oscar De La Renta
- Ralph Lauren

Catherine Malandrino-ს (დიზაინერი, რომლის მუდმივ კლიენტებს შორის ჰოლივუდის ვარსკვლავები: ანჯელინა ჯოლი, დემი მური, ნიქოლ ქიდმანი და პენელოპა კრუზი შედიან), წელს სხვა დიზაინ-

ნერებისაგან რომანტიკულობა გამოარჩევდა. სამოსის უმეტესი ნაწილი ნაქსოვი იყო. წელს მალანდრინომ პირველად შექმნა ფეხსაცმელის კოლექციაც.

Betsey Jonson-ის წლევანდელი კოლექციაც უკვე ჩვეული უცნაურობითა და ორიგინალური სტილით გამოირჩეოდა (ლენი კრავიტცი, პრინცი და შერი სნორედ ბეთსი ჯონსონთან არჩევენ ხოლმე თავის ცოტა არ იყოს ეპატაჟურ კოსტუმებს). 2006 წელს დიზაინერი უპირატესობას ჭრელ სამოსს ანიჭებს.

Dian Von Furstenberg

Ana Sui

Ralph Lauren

Herrera

ბავთებით განყოფილი სამოსი წარმოადგინა.

Michael Kors-მა კლასიკური ტანისამოსი გაათანამედროვა და სპორტულ სტილში გადაწყვიტა. საინტერესოა, როგორი სანახავები იქნებიან შემოდგომაზე, ბარბარა სტრეიზანდი, შერონ სტოუნი და გვინეტ პელტროუ, რომელიც დიდი ხანია სწორედ კორსის სახლში იმოსებიან.

BCBG MaxAzria-მ ევროპულ სტილს ამერიკული განწყობა შეურია და თავის სამოსს ჯინსები, საქორწინო კაბები და საკუთარი ფეხსაცმელის კოლექცია შემატა.

Zang Toi-ის კოლექციას დახვეწილი ელეგანტურობა გამოარჩევდა. მის კაბებში გამოწყობილი მოდელები თვალისმომჭრელად ლამაზები იყვნენ.

Anna Sui-იმ მაღალი მოდისათვის ერთდროულად a la Chanel კოსტიუმებიც შექმნა და პიპური Street Wear-იც. დააკვირდით წელს მადონას, დრიუ ბერიმორს, ნაომი ქემპბელს. მოგწონთ? მაშინ ანა სუი თქვენი სტილიც ყოფილა.

Marc Jacobs-მა, რომელმაც ბოლო წლებში მსოფლიოში განსაკუთრებული აღიარება მოიპოვა (ვანონა რაიდერი და უმა თურმანი საზოგადოებაში ძალიან ხშირად სწორედ ამ დიზაინერის კაბებში ჩნდებიან ხოლმე), წელს კაშკაშა ფერებით, ზოლებითა და

დილომი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი მე-7კმ, შპს „აუტოჰაუსი“
 ტელ:53-07-14; 53-07-15; 22-25-90; ფაქსი:53-07-16
 ელ.ფოსტა: autohaus@access.sanet.ge

SIGNUM

რუსულენოვანი „AutoBild“-ის 2006 წლის დასკვნის თანახმად ოპელი უმაღლესი ხარისხით გამოირჩევა გერმანულ ავტომწარმოებელთა შორის. გასულ წელს კონცერნი აღიარებული იყო, როგორც საუკეთესო გერმანული ბრენდი, მისი პროდუქციის საიმედოობით, ხარისხით, მომსახურებით და მომხმარებელთა გამომხმარებლობით. კონცერნის მაღალ ხარისხს ასევე ადასტურებს სხვა გამოკითხვებიც; JD Power-ის გამოკითხვის შედეგად ოპელ-სიგნუმი წლის საუკეთესო ავტომანქანად აღიარეს.

„Bamberg“-ის უნივერსიტეტმა ოპელი მისი ხარისხით ევროპის საუკეთესო მარკად აღიარა.

„CarCheck“(შტუტგარდი)-ის გამოკითხვის შედეგად დადასტურდა, რომ ოპელს ნუნის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი აქვს ევროპულ ავტო ბაზარზე

„AutoBild“-მა განსაზღვრა საუკეთესო ბრენდი, გამოიყენე რა რამოდენიმე ერთმანეთისგან განსხვავებული მეთოდი. კერძოდ გამოკითხულ იქნა 24000ა/მ მფლობელი, შესწავლილ იქნა „TUV“-ის რეპორტი და ანალიზი ჩაუტარდა ა/მ ტესტის შედეგებს.

2005 წლის ყველაზე ხაჩისხიანი
 ევროპული ავტომობილი

ANTARA

ყველაზეხაჩი

მანქ

WWW.ZIGOTA.NET

f e m i n i z m i

l e v a n r a m i S v i l i

ამ ცოდვილ მინაზე ათასნაირი ჩაგვრა არსებობს: ზოგი ქალს ჩაგრავს, ზოგიც – კაცს, ზოგი ხოხობზე ნადირობს ან ლოკოკინას მიირთმევს, ზოგიც თავის შესაქცევად ჭიანჭველებს ჭყლეტს... ფილოსოფოსები ირწმუნებან, რომ ტანჯვა სამყაროს ერთ-ერთი თანდაყოლილი თვისებაა, ბოლომდე ვერ აღმოფხვრი. „როგორც მზეს ვერ აიძულე, დღედაღამ ანათოს, ისე სამყაროს ვერ მოსთხოვ, რომ მასში მხოლოდ კარგი იყოს, – ამტკიცებენ ისინი, – და თუ ერთი სახის ტანჯვას აღმოფხვრი, მის ადგილზე სხვა სახის ტანჯვა გაჩნდება...“ მიუხედავად ამ გაფრთხილებისა, მას შემდეგ, რაც სხვისი წვალეა ისწავლა, ადამიანი ყოველთვის ებრძოდა თავის ამ მავნე ჩვევას. ამისთვის მას იმთავითვე ორი მეთოდი გააჩნდა: სიყვარული და კანონი. ამქვეყნად არსებული ყველა საზოგადოება მხოლოდ ამ ორ მეთოდს იყენებდა. დროთა განმავლობაში მათგან პირველის როლი თანდათან მცირდებოდა და საბოლოოდ ცივმა და მშრალმა კანონმა გაიმარჯვა. ეს გარდაუვალი იყო. ერთი დამპალი ვაშლიც კი ადრე თუ გვიან მთელ კალათას ალპობს. დამპალ ვაშლებს კი კანონი ჰაერივით სჭირდება. კანონი და უფლებები, მათ შორის, ქალთა უფლებები...

„p i r v e l i t a l R a“

ყველაზე უმნიშვნელო ამბავსაც კი თავისი, ზოგჯერ ძალზე გრძელი ისტორია აქვს. ერთხელ ამერიკაში რომელიღაც მდიდრული მალაზ-

იიდან (რომელშიც, რა თქმა უნდა, დასათვალისწინებლად ვიყავი შესული, თუმცა შიგნით დენდივით დავაბიჯებდი) გამოსვლისას, კარში ერთი არაფრით გამორჩეული ამერიკელი ქალბატონი შემეფეთა. მაღალი, მხარბეჭიანი და იმდენად მოვლილი იყო, მომეჩვენა, რომ ვარდისფერ კანზე ორთქლი ასდიოდა. აუცილებელი, ცივი ლიმილით გამილიმა და გვერდზე გადავა, რადგან მე თითქმის უკვე გარეთ ვიყავი და, ყველაზე მარტივი ლოგიკით, ჩემი გზა იყო. მე, როგორც ჩვეულებრივმა ადამიანმა, უკან დავიხიე და მობრძანდით-მეთქი, ხელით ვანიშნე. დაბნეულად შემომხედა. please-მეთქი, დავამატე და ჟესტიც უფრო მკვეთრად გავიმეორე. უცებ სახე გაებადრა, გადამეხვია და იმდენი you're so kind და სხვა, აღარ მახსოვს, ისეთი თბილი სიტყვები მეძახა, დაბნეულობისგან აღარ ვიცოდი, ხელები სად წამელო... დღემდე არ ვიცი ზუსტად, რა მოხდა მაშინ.

ასეთი ამბავიც მახსენდება: ნიუ-იორკის მეტროს გადაჭედულ ვაგონში ფეხმძიმე გოგო შემოვიდა. ცალ ხელში ბავშვი ეჭირა, მეორეში კი – ბავშვის ეტლი. მათგან მოშორებით ვიჯექი და ადგომა არც მიფიქრია, მაგრამ ცოტა ხანში მივხვდი, რომ პატიჟით არც მასთან ახლოს მსხდომნი იკლავდნენ თავს. არ ვიცი, რატომ, მაგრამ ხალხი ნიუ-იორკის მეტროშიც ისეთივე პირქუშია, როგორც თბილისში. ასე გამეხებულეები ისხდნენ და ადგილის დათმობას არც აპირებდნენ, გოგონა კი აშკარად იტანჯებოდა, თუმცა მორჩილად იდგა და ეტყობოდა, რომ დაჯდომის იმედი არც ჰქონდა. მომეჩვენა,

რომ ხალხი მასზე გაბრაზებული იყო. ადამიანებს ალბათ ყოველთვის სძულთ ის, ვინც თავისდაუნებურად იმ სიკეთეს მოითხოვს, რომლის გაკეთებაც მათ არ სურთ... ერთხანს შევიცადე, რამე ხომ არ მეჩვენება-მეთქი, მერე კი (ისევ და ისევ როგორც ჩვეულებრივმა ადამიანმა) გოგონას ადგილი დავუთმე. ირგვლივ მსხდომებმა ისეთი აღშფოთებული მზერა მტყორცნეს, რომ შიგანი ამეწვა. ადამიანებს ალბათ... ამ ყველაფერზე რომ ვფიქრობდი, ერთი ეპიზოდი გამახსენდა ჯიმ ჯარმუშის ბოლო ფილმიდან – “Ghost-dog _ The Way of the Samurai”: ერთი განგსტერი დაუფიქრებლად „ბრიდავს“ პოლიციელ ქალს. „ეს რა ქენი, ქალს ესროლე?“ – აღშფოთდება მისი იტალიელი „ნაპარნიკი“. „ქალს კი არა, პოლიციელს, – მშვიდად უპასუხებს ის, – მათ თანასწორობა უნდოდათ, ჰოდა, მიიღეს კიდევ!..“ ყველაფერი კი ასე დაიწყო:

მეცხრამეტე საუკუნეში ევროპაში თანდათან ვრცელდება აზრი, რომ პატრიარქალურ საზოგადოებაში ქალი დაჩაგრულია. ფემინიზმის, როგორც ორგანიზებული მოძრაობის, დასაწყისად 1848 წელი ითვლება, როცა ამერიკაში, ნიუ-იორკის შტატის ქალაქსენეკა ფოლზში, ქალთა უფლებების დამცველი კონვენცია მიიღეს. 1869 წელს ჯონ სტიუარტ მილმა გამოსცა წიგნი, სათაურით – „ქალთა დამორჩილება“, რომელშიც წერდა, რომ „ერთი სქესის მიერ მეორის დამორჩილების კანონით ხელშეწყობა მავნებელია...“ და რომ „...საზოგადოების სრულყოფის გზაზე ეს ერთ-ერთი მთავარი დაბრკოლება“.

ერთ-ერთ პირველ ფემინისტურ ნაწარმოებად შეიძლება, მერი უოლსტონკრაფტის მიერ XVIII საუკუნეში (1792) დაწერილი „ქალთა უფლებების დასაცავად“ ჩაითვალოს, ფემინიზმის წინამორბედად კი – ჰენრიჰ კორნელიუს აგრიპას მიერ 1529 წელს შექმნილი „ქალთა სქესის სიდიადისა და უპირატესობის შესახებ“. ფემინიზმის ჩამოყალიბებაში ასევე მნიშვნელოვანი იყო ავგუსტ ბაბელის „ქალი და სოციალიზმი“ (1879) და ფრიდრიხ ენგელსის „ოჯახის, კერძო საკუთრებისა და სახელმწიფოს წარმოქმნა“ (1884). ასევე დიდი როლი ითამაშა ქალების, მარგარეტ ფულერისა და შარლოტა პერკინს გილმანის მიერ ქალის ისტორიის შესახებ დაწერილმა ნაშრომებმა. ზოგადად, ფემინისტური იდეების გაჩენას ხელი შეუწყო, ერთი მხრივ, იმ ლიბერალურმა ფილოსოფიურმა ტრადიციამ, რომლის ფუძემდებლებიც ლოკი და რუსო იყვნენ, მეორე მხრივ კი – ფურიეს, სენ-სიმონისა და ოუენის უტოპიურმა სოციალიზმმა. სიტყვა „ფემინიზმიც“ სწორედ რობერტ ოუენმა მოიგონა.

ემილინ პენჰერსტი გახლდათ სუფრაჟიზმის სახელით ცნობილი იმ მოძრაობის ერთ-ერთი დამაარსებელი, რომელიც ქალისთვის არჩევნებზე ხმის მიცემის უფლების მინიჭებისთვის იბრძოდა. ემილინმა დააარსა ქალთა საზოგადოებრივი და პოლიტიკური უფლებების დამცველი ორგანიზაცია. სახელმწიფომ მოძრაობის ჩახშობა გადაწყვიტა. მისადმი გამოხატული სულ მცირე სიმპათიისთვისაც კი ადამიანებს იჭერდნენ და ცხიეს უსჯიდნენ, ამიტომ ბევრმა გადაწყვიტა, პროტესტი შიმშილობით გამოეხატა. ამან ის მოიტანა, რომ შიმშილობის მონაწილეებს ჯანმრთელობა სერიოზულად შეერყათ, თუმცა ის მაინც შეძლეს, რომ საზოგადოების ყურადღება იმ დროის საკანონმდებლო სისტემის გაუმართლებელი სისასტიკისა და ფემინიზმის იდეებისადმი მიეპყროთ.

ადრეულ ფემინიზმს „პირველ ტალღას“ უწოდებენ. მისი სრულიად გასაგები და სამართლიანი მოთხოვნები (ქალისა და კაცისთვის არჩევნებში ხმის მიცემის თანაბარი უფლების მინიჭება, განათლებისა და სამედიცინო დახმარების მიღებისა, აგრეთვე სამუშაო ადგილზე ქალებისთვის დანესებული სხვადასხვა შეზღუდვებისა და ბარიერების გაუქმება, ქალთა იურიდიული უფლებების გაზრდა და ა.შ.)

XX საუკუნის შუა პერიოდში ასე თუ ისე დაკმაყოფილდა, რის გამოც ამ დროისთვის ფემინისტური მოძრაობა ჩაცხრა. ხელახლა ის მხოლოდ 60-იანი წლებიდან აგორდა და ინტენსივობის პიკს 70-იანი წლების ბოლოს მიაღწია. ამ მოძრაობას „მეორე ტალღა“ დაერქვა.

ამ დროის მანძილზე ფემინისტურ მოძრაობაში უამრავი განშტოება გაჩნდა. ყოველი მათგანის ყურადღება ქალთა დისკრიმინაციის ცალკეულ გამოვლინებაზეა კონცენტრირებული. არსებობს ე.წ. „მესამე ტალღაც“, თუმცა მის იდეებს ბევრი ფემინისტი არ ეთანხმება და მისი ცალკე „ტალღად“ გამოყოფის წინააღმდეგია.

მიზანი – ადამიანის ბიოლოგიური კონსტრუირება

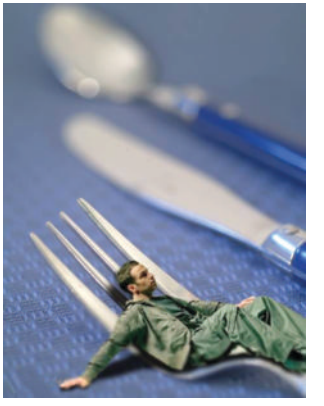
თანამედროვე ფემინიზმში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ანთროპოლოგ მარგარეტ მიდის 1935 წელს დაწერილ წიგნს – „სქესი და ტემპერამენტი სამ პრიმიტიულ საზოგადოებაში“. მიდი კოლუმბიის უნივერსიტეტის პროფესორი იყო. აქვე სწავლობდა ამერიკული ფემინიზმის მომავალი ლიდერი ბელა აბცუფი. მიდი თავის წიგნში მიუთითებს, რომ ჩამბულის ტომის ქალები კაცებზე დომინირებდნენ, თუმცა ამით ტომს პრობლემები არ შექმნიდა. ამ არგუმენტმა აბცუფის დროის ინტელექტუალებს შორის ჩამოაყალიბა აზრი, რომ ქალურობისა (ფემინურობის) და მამაკაცურობის (მასკულინურობის) ევროპული გაგება თვით ევროპული სოციალური და მისი წარმოდგენებითაა განპირობებული და არა რაიმე სიღრმისეული ადამიანური ინსტინქტებით. მათ მხედველობიდან გამორჩათ, რომ საზოგადოებათა და ეპოქათა წარმოდგენლად მრავალრიცხოვან კალიედოსკოპში ჩამბულის ტომი ამკარად გამონაკლისია და არა წესი, მაგრამ ამაზე ფიქრით თავი არავის მოუკლავს.

„მეორე ტალღის“ დროს ფემინიზმი უამრავ დაჯგუფებად დაიყო.

მათ შორის ერთ-ერთი ნამყვანი მიმართულება, ლიბერალი ფემინიზმი, სუფრაჟიზმს ეფუძნება. ის ამტკიცებს, რომ ქალთა უთანასწორო მდგომარეობა კაცების მიერ მათთვის თანაბარი უფლებების მინიჭებაზე უარის თქმითა და ასევე

ამ უფლებებისთვის ბრძოლაში თვით ქალების ინერტულობითაა გამოწვეული. ლიბერალური ფემინიზმი იმ რეფორმების გატარებას მოითხოვს, რომლებიც ქალებს ცხოვრების თანაბარ პირობებსა და თანასწორ სამოქალაქო უფლებებს მოუტანს. ამისთვის ის მიზანმიმართულ სოციალურ პოლიტიკას მიმართავს და იმედი აქვს, რომ ამ გზით ქალების სამოქალაქო უფლებებსა და ეკონომიურ შესაძლებლობებს გაზრდის.

ასეთმა მეთოდმა ქალთა უფლებები ბევრად გააფართოვა და ლიბერალური ფემინიზმი ყველაზე პოპულარულ ფემინისტურ მიმართულებად აქცია. ლიბერალურმა ფემინიზმმა ქა-

ლებს გარკვეული ეკონომიური დამოუკიდებლობა მოუტანა.

სოციალ-ფემინიზმმა ქალის ჩაგვრის მოსპობა შრომის კაპიტალისტური ორგანიზების კრიტიკით გადაწყვიტა, მაგრამ ვერ მოახერხა, რადგან აღმოჩნდა, რომ ამის გარდა სხვა ფაქტორებსაც (მაგ., ფსიქოლოგიურს ან სოციალურულს) დიდი მნიშვნელობა აქვს.

„რადიკალური ფემინიზმი“ საზოგადოების თითქმის ყველა სერიოზული პრობლემის სათავედ პატრიარქატს მიიჩნევს. მან უარი თქვა ლიბერალური ფემინიზმის საკანონმდებლო რეფორმებზე და ქალთა ექსპლუატაციის აღმოფხვრის ერთადერთ საშუალებად სექსუალობის რეკონსტრუქცია მიიჩნია. მის მიმდევრებს სწამთ, რომ ქალი და კაცი მანამდე ვერ იქნებიან თანასწორნი, სანამ მათ შორის ბიოლოგიური განსხვავება არსებობს. მათი დაკვირვებით, დედამიწაზე პირველი ჩაგრულები ქალები იყვნენ. შემდეგ ქალთა ჩაგვრამ საერთაშორისო სახე მიიღო (რა გზით ან რომელ ოკეანეზე გავლით, უცნობია) და ექსპლუატაციის ძირითად ფორმად იქცა. ყველა სხვა სახის ჩაგვრას (კლასობრივს, ეთნიკურს და ა.შ.) რადიკალები ქალთა დისკრიმინაციის ქრილში განიხილავენ და მის გვერდით მოვლენად მიიჩნევენ. ქალთა ჩაგვრის ძირითად საშუალებად კაცების მხრიდან მუდმივი კონტროლი მიაჩნიათ, რაც, მათი აზრით, ძლიერ სქესს მათზე დომინაციის დაწესებისა და მუდმივად განახლების საშუალებას აძლევს. სახელმწიფოს, ოჯახს, რელიგიასა და სხვა სოციალურ ინსტიტუტებს რადიკალური ფემინიზმი ამ დომინაციის საშუალებად მიიჩნევს. საზოგადოებას ის სქესთა შორის სხვაობისა და დაპირისპირების კუთხით განიხილავს და ახასიათებს როგორც „მამაკაცურ საზოგადოებას“, რომელშიც კულტურის ორი საპირისპირო მოდელიდან – ტექნოლოგიურიდან და ესთეტიკურიდან – დამკვიდრდა პირველი, ანუ ის, რომელიც მამაკაცის ქცევას ასახავს. შექმნილი სიტუაციიდან რადიკალი ფემინისტები სხვადასხვა გამოსავალს გვთავაზობენ (ეს თითოეული მათგანის რადიკალიზმის ხარისხზეა დამოკიდებული). მათი რეცეპტებია: სქესებს შორის დამოკიდებულების შეცვლის მიზნით ფემინისტური რევოლუცია; ქალების მიერ კაცებისგან თვითიზოლაციაზე დამყარებული ფემინისტური სეპარატიზმი; მამაკაცური კულტურის ქალური კულტურით შეცვლა; ისეთი კულტურის შექმნა, რომელიც ორივე მოდელს გააერთიანებს და ა.შ.

რადიკალური ფემინიზმის ყველა სახეობა მიზნად მამაკაცთა დომინაციის გადალახვის, სექსუალობის რეკონსტრუქციისა და მორალური საფუძვლების შეცვლის გზით საზოგადოების ტრანსფორმაციას ისახავს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, რადიკალები მსოფლიოს კატაკლიზმებსა და საბოლოო ჯამში დაღუპვას უწინასწარმეტყველებენ.

რადიკალურმა ფემინიზმმა ხელი შეუწყო ქალთა კოოპერატივების, კლინიკების, კლუბებისა და თავშესაფრების წარმოქმნას. მისი წყალობით განვითარდა ფემინისტური ხელოვნება. მიუხედავად ამისა, ნამყვან ფემინისტურ მიმართულებად ის მაინც ვერ იქცა. ამის ერთ-ერთი მიზეზი ის უნდა იყოს, რომ ქალურ ბუნებაზე საკუთარი წარმოდგენის დოგმატიზაციით მან ქალზე რასობრივი ან სოციალური გავლენების დაწახვავაზე თქვა უარი. ესეც არ იყოს, კაცებისა და ქალების ბუნების წინასწარგანსაზღვრულობის (კაცების აგრესიულობა და პირველობის სურვილი, ქალების ვნებიანობა და მზრუნველობა) საკითხის წამოჭრით რადიკალურმა ფემინიზმმა თავისდაუნებურად იმ სტერეოტიპების აბსოლუტიზაცია მოახდინა, რომელთა დანგრევასაც თვითონ ცდილობდა.

ფსიქოანალიტიკური ფემინიზმი 60-იან წლებში გაჩნდა, მაშინ, როცა ფემინიზმის ზოგი მემარცხენე თეორეტიკოსი მიხვდა, რომ სქესთა შორის დამოკიდებულების ასახსნელად კლასობრივი თეორიები საკმარისი არ იყო და ადამიანის ფსიქიკის უფრო ღრმა ცოდნას მოითხოვდა. ამ დროს ფსიქოანალიზს მხოლოდ ქალის მორჩილები-სა და პასიურობის ასახსნელად იყენებდნენ, ამიტომ ფემინისტებს ის ათვალისწინებული ჰქონდათ. მათ არც ქალის ირაციონალობის, ემოციურობის, დაქვემდებარებულობისა და პასიურობის შესახებ ფროიდის გამონათქვამები ეხატებოდათ გულზე. ამიტომ თავიდან ფემინისტები (სიმონა დე ბოვუარი, ბეტი ფრიდანი, ქეთი მილეთი) ფსიქოანალიზს კაცის მიერ ქალის დათრგუნვის ერთ-ერთ ახალ საშუალებად თვლიდნენ. მაგრამ თანდათან მიხვდნენ, რომ ფსიქოანალიზის საშუალებით მასკულიზური საზოგადოების კლანჭებში ჩავარდნილი ქალის ქვეცნობიერში მიმდინარე პროცესების კვლევა და ამ გზით მისი ცნობიერების პატრიარქალური წნეხისგან განთავისუფლება იყო შესაძლებელი. გაჩნდა ორი მიმართულება – ანგლოამერიკული და ფრანგული. ამერიკელი დოროთი დინერშტაინისა და ნენსი ხოდოროვის თეორიის მიხედვით, ქალის მიერ ბავშვის აღზრდა მამაკაცებში არა მხოლოდ ქალზე დამოკიდებულებისგან და ყოვლისშემძლე დედა-ქალის შიშისგან თავის დაღწევის ქვეცნობიერ სურვილს იწვევს, არამედ ქალის მიმართ საკუთარი უპირატესობის დამტკიცებისა და მასზე ბატონობის მოთხოვნილებასაც. ფრანგული მიმართულება (ლიკანი, ლიუს ირიგარე) სექსუალობის ლინგვისტური კონსტრუირებითა და სქესობრივ სხვაობათა წამლით დაკავდა. ფემინისტებმა მიაღწიეს იმას, რომ ახლანდელ წიგნებში (მათ შორის, ბობლიის ახალ გამოცემებშიც კი) ვეღარ ნახავთ **man**-ს ან **he**-ს. ამის ნაცვლად ყველგანაა **man or woman** და **he or she**. ასე რომ, დასავლურ წიაღში საქართველოს ბრმა ინტეგრაციის შემთხვევაში შეიძლება ერთხელაც ყველა წიგნიდან სიტყვა კაცობრიობის ამოღება და მის ნაცვლად „ქალობრიობის“ ან „კაც-ქალობრიობის“ ჩანერა მოგვინოს, თუმცა ეს ვარიანტიც დისკრიმინაციას გულისხმობს – კაცი ქალზე წინ დგას, ამიტომ „კაც-ქალობრიობას“ „ქალ-კაცობრიობა“ სჯობს. სანამ მსოფლიოში „მასკულიზმი“ არ იმძლავრებს, მანამდე მაინც წყნარად ვიქნებით... მხოლოდ ერთი

პრობლემა რჩება – რა უწყობთ ილია ჭავჭავაძის „კაცია ადამიანს?“ „ქალია ადამიანი?“ არ გამოვა, ლუარსაბი მაინც კაცი იყო... თუ ისე გვინდა იყოს, „როგორც ცივილიზებულ ქვეყნებშია“, მაშინ ასე უნდა შევცვალოთ: „კაცია ან ქალია ადამიანი?“ იქნებ „ადამიანია ადამიანი?“ სჯობდეს? მომავალი გვიჩვენებს, მანამდე კი წარსულსა და აწმყოს, ანუ ფემინიზმს დავუბრუნდეთ.

ფსიქონალიტიკური ფემინიზმის ყველა მიმართულებას ერთი საერთო მიზანი – ქვეცნობიერ დონეზე მიმდინარე დათრგუნვის პროცესის გაცნობიერება და ტრანსფორმირება – აერთიანებს. ფემინიზმის ამ „ჟანრს“ პრეტენზია აქვს უნივერსალობაზე, თუმცა ქალური ფსიქიკის ფორმირების კულტუროისტორიულ, სოციოკულტურულ თუ პოლიტიკონომიურ პირობებს არავითარ ყურადღებას არ აქცევს.

ფსიქონალიტიკური ფემინიზმის მიმდევართა მიერ თეორიული ცოდნის დაგროვებამ ფემინიზმი 80-90-იანი წლების პოსტმოდერნისტულ კონცეფციებში გადაზარდა. ერთ-ერთი მათგანია ენ. გენდერის თეორია, რომელიც „სოციალურ სქესს“ (ინგლ. gender) ბიოლოგიური სქესისგან (ინგლ. sex) ასხვავებს და იმ რთულ სოციოკულტურულ პროცესს იკვლევს, რომელიც ადამიანში „მამაკაცური“ და „ქალური“ ქცევის ტიპებს, მენტალურ და ემოციურ მახასიათებლებს აყალიბებს. გენდერისტების აზრით, სქესზე დამყარებულ სოციალურ სტრუქტურაში ურთიერთობები ბატონობის პრინციპებზეა აგებული და ის ადამიანის, კერძოდ, ქალის, დათრგუნვის უმთავრესი წყაროა. პატრიარქალური კულტურა ქალს „ქალური“ და „კაცური“ როლებისგან, საქმიანობის სფეროებისგან და ხასიათის თვისებებისგან შემდგარი ფასეულობათა მყარი სისტემის მეშვეობით იმონებს. ბავშვობიდან ქალიც და კაციც საზოგადოებისგან თავისი როლის ახსნას ელის და იღებს კიდევ ცნებებს, რომელთაგან ზოგი „კაცური“ა, ზოგიც – „ქალური“, თანაც „კაცური“ თვისებები, როგორც წესი, უფრო მაღალი და მნიშვნელოვანია (მაგ.: კულტურაში ცნება „მინიერის“ ქალურ, „ზეციურის“ კი მამაკაცურ სანწყისთან დაკავშირება). ამასვე ემსახურება განათლების სისტემაც. მაგალითად, სკოლაში თუ ბიჭისგან მაღალ ნიშნებსა და კარიერის გაგრძელებას ელიან, გოგოსგან საშუალო დონეზე სწავლაც აკმაყოფილებთ. ასეთია გენდერისტების დაკვირვება, თუმცა პირადად მე სხვა სურათი მახსენდება: მასწავლებლები ჩემი ხუთოსანი კლასელი გოგოებისგან ბევრად უფრო მეტს მოელოდნენ, ვიდრე ჩემგან. უფრო ზუსტადაც შეიძლება თქმა: მათგან ყველაფერს მოელოდნენ, ჩემგან კი – არაფერს, ყოველ შემთხვევაში, კარგს არაფერს... მე კი ვიცი, რომ ჩემისთანა სამოსნისთვის ესეც ბევრი იყო, მაგრამ ფემინისტურ ლოგიკას თუ გავყვებით, ჩემგან იმიტომ არ გამოვიდა აინშტაინი ან თუნდაც მარია კიური, რომ ჩემგან ამას არ ელოდნენ, ესე იგი ჩემი უფლებები დაირღვა, თუმცა ჩემი და ჩემნაირების უფლებების დასაცავად ბრძოლას არავინ აპირებს. ეჰ, არ ყოფილა ქვეყანაზე სამართალი...

ბუნება მბრძანებელია...

თავისი მრავალსახეობის მიუხედავად ფემინიზმმა ვერც უთანასწორობის აღმოფხვრა მოახერხა და ვერც ყველა ქალის ინტერესების გამოხატვა, რადგან ქალის ადგილს საზოგადოებაში არა მხოლოდ მისი სქესი განსაზღვრავს, არამედ განათლების დონე, პროფესია, შრომის განაწილების სისტემაში

დაკავებული ადგილი, მატერიალური კეთილდღეობის დონე, ძალაუფლებასთან სიახლოვე, კლასობრივი და ეთნიკური კუთვნილება, ოჯახური მდგომარეობა, სარწმუნოება და ა.შ. ასევე ამ ფაქტორთა ურთიერთკავშირისა და ურთიერთგანპირობებულობის ხარისხი, მისი სოციალურ მობილურობაზე ზემოქმედების თავისებურებანი და კიდევ ის, რაც ყველა ჯურის ფემინისტ და არაფემინისტ მეცნიერს მხედველობიდან რჩება – თვითონ ადამიანი, ამოუცნობი არსება, რომელსაც უფლება აქვს, არავითარ მეცნიერულ განსაზღვრებაში არ ეტეოდეს, არავითარ „ზმს“ არ ეკუთვნოდეს და ამ უფლებას, მადლობა ღმერთს, დღემდე მშვენივრად იყენებს.

გარდა ამისა, ფემინიზმის ყველა განშტოება ერთ საერთო საფუძველზე დგას. ყველა მის მიმართულებას ის იდეა აერთიანებს, რომელიც, რბილად რომ ვთქვათ, საეჭვოა, კერძოდ ის, რომ არ არსებობს ფუნქციონირება განაწილების კაცისა და ქალის თანდაყოლილ, ბუნებრივ თვისებებზე დამყარებული ფორმა. უხეში მაგალითი რომ მოვიყვანოთ, პირველყოფილი კაცი იმიტომ კი არ დადიოდა სანადიროდ, ხოლო ქალი იმიტომ კი არ ელოდა მას გამოქვაბულში, რომ ქალი დედა იყო, კაცს კი მეტი ძალა ჰქონდა და მხოლოდ ნადირობით შეეძლო „ოჯახს“ გამოსდგომოდა, არა, ფემინიზმს სულ სხვა პასუხი აქვს: ქალები და კაცები იმიტომ იქცნენ ისეთებად, როგორებიც არიან, რომ „პატრიარქალურ საზოგადოებაში კაცი დომინირებს“. როგორ შეიქმნა პატრიარქალური საზოგადოება, თანაც ერთმანეთთან კავშირის არმქონე ათასობით დამოუკიდებელ ეპოქასა და სოციუმში, ამაზე ფემინიზმი დუმს. მან ეს საკითხი თავისი განვითარების სანყის ეტაპზე ძალზე ზედაპირულად, მაგრამ მაინც „გაიარა“. რა თქმა უნდა, კითხვაზე – „რატომ არიან კაცები და ქალები ისეთები, როგორებიც არიან?“ – პასუხის გაცემა არც ისე იოლია. აქ კაცობრიობის ისტორიის ცოდნა საჭირო, თანაც ანთროპოლოგიურ, სოციალურ, კულტუროლოგიურ, ეკონომიკურ და კიდევ ათას სხვა ჭრალში. ეს ამ კითხვას ჰგავს: „არსებობს თუ არა ღმერთი?“ თუნდაც მხოლოდ იმიტომ, რომ პირველი კითხვა მეორეზეა გამობმული და მის გარეშე ვერასოდეს გადაწყდება, ანუ თუ ღმერთი არსებობს, პასუხი სხვა იქნება, თუ არა და – სხვა. ფემინიზმმა ეს საკითხიც გამოტოვა, რადგან ის მისმა წინამორბედებმა „გადაწყვიტეს“. ის უღმერთო, კრიტიკული ეპოქის შვილია და იმიტომ სულაც არ არის გასაკვირი, რომ ყოველგვარ „ბუნებრიობას“, „ბუნებრივ ნყობას“ ან ფუნქციას უარყოფს. ამავე მიზეზის გამო არც ისაა საკვირველი, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მხოლოდ და მხოლოდ ქალის მოქალაქეო-

მოკლედ, ფუნდამენტურ კითხვებზე პასუხის გაცემა ძნელია, ხოლო გაცემული პასუხის (როგორც უნდა იყოს ის) დასაბუთება – შეუძლებელი. ამიტომ ყველა თავის პასუხს ირჩევს, მათ შორის, ფემინისტებიც. ისინი ამბობენ, რომ ბუნებრიობა არ არსებობს, რომ ქალი არ არის, ვთქვათ, ქალური (ვისაც რა უნდა, ის შეუძლია იგულისხმოს) და რომ ეს კაცებმა იმისთვის მოიგონეს, რომ მასზე ებატონათ, მაგრამ იმავენაირად შეგვიძლია ვამტკიცოთ, რომ ჩიტს არა აქვს ფრთები და რომ ეს იმან მოიგონა, ვისაც უნდოდა, ჩიტები თავიდან მოეშორებინა, რომ მათ ეფრინათ, დედამიწას კი თვითონ დაჰპატრონებოდა... იმავე ნარმატივით შეგვიძლია ვამტკიცოთ, რომ დაძინება და გაღვიძება დაღამებასთან და გათენებასთან კი არ არის დაკავშირებული, არამედ „თავისებურ კულტურულ-ეკონომიკურ-პოლიტიკურ პროცესში ჩამოყალიბებული კონკრეტული

ლი სოციუმის მიერ შექმნილი ჩვევის შედეგია“ და რომ სულაც არ არის აუცილებელი. შეგვიძლია ვამტკიცოთ, რომ ასეთი განანესის არსებობა იმათი უფლებების დარღვევაა, ვისაც ღამით ღვიძავს, ამიტომ მოვითხოვთ „ნებისმიერ დროს სიფხიზლის უფლება“. ამის შემდეგ შეგვიძლება, შევქმნათ ორგანიზაციები, გადავიღოთ ფილმები, დავებჭლოთ ბუკლეტები, საგანმანათლებლო პროგრამიდან და მხატვრული ლიტერატურიდან ამოვიღოთ ყველა ადგილი, სადაც ნათქვამია, რომ ვიღაცას საღამო ხანს ძილი მოერიო, ანუ დავგმოდოთ ღამით ძილი და პროპაგანდა გავუწიოთ დღისით ძილს. შეგვიძლია, გავიყოთ დეისტებად (დაყ) და ნაითისტებად (ნიგჰტ). ნაითიზმი ჩამორჩენილობად გამოვაცხადოთ, დეიზმი კი – ცივილიზაციის მონაპოვრად და იმდენი ვქნათ, რომ ადამიანების უმეტესობა ღამის რეჟიმზე გადავიდეს. შეგვიძლია, ისე „განვავითაროთ“ ჩვენი თეორიები, იმდენი „მეცნიერული“ სიტყვით აღვჭურვოთ, რომ დაგვავიწყდეს ელემენტარული, „ბანალური“ ჭეშმარიტება იმის შესახებ, რომ დილით თენდება და დედამიწის ბინადართ ბუნებრივად ელვიძებათ, ღამით კი ეძინებათ. დღეღამეებურულად ადამიანებს არაფერი ემახსოვრებათ და დილით გაღვიძება სულაც აღარ მოეჩვენებათ „ბუნებრივად“. „ვინ იცის, რა არის ბუნებრივი, – იტყვიან ისინი, – ბუნებრივი ისაა, რაც მე მინდა“. და იცხოვრებენ ისე, „როგორც უნდათ“, უფრო სწორად, ეგონებათ, რომ ასე ცხოვრობენ, სინამდვილეში კი ისე იცხოვრებენ, როგორც თქვენ („დეისტებს“) გინდოდათ, რომ მათ ეცხოვრათ.

ბრივი უფლებების დაცვით დაიწყო, ეს მოძრაობა დღეს იქამდეა მისული, დედობას ქალის დისკრიმინაციად მიიჩნევს და მოითხოვს, ხელოვნური გზით როგორმე კაცებიც განაყოფიერდნენ და მათაც გააჩინონ შვილები, რომ „ყველაფერი

სამართლიანად იყოს“. არ არის გასაკვირი, რომ დღევანდელი ფემინიზმის ზოგი მიმდინარეობა ფემინისტურ რევოლუციას (ანუ, ფაქტობრივად, ქალთა დიქტატურას) მოითხოვს, ზოგი – კაცების ფიზიკურ განადგურებას, ზოგი კი – ბიოლოგიაში ჩარევის გზით კაცებისა და ქალების, როგორც ასეთის, მოსპობას და ერთნაირი არსების ხელოვნურად გამოყვანას. მათ სურთ, „არავინ იჩაგრებოდეს და ყველა ერთნაირ პირობებში იზადებოდეს“. მათთვის ეს „სამართლიანია“ (კინალამ ვთქვი, ბუნებრივი-მეთქი), რადგან სჯერათ, რომ ბუნებრივი წესრიგი არ არსებობს, ხოლო რაც არ არსებობს, იმის წინაშე ჩადენილი დანაშაულიც არ არსებობს. ისინი არ ფიქრობენ იმაზე, რომ ადამიანი მხოლოდ „სქესობრივად დაჩაგრული“ არ იზადება. იზადებიან ასევე მდიდრები და ღარიბები, ღამაზები და მახინჯები, ჯანმრთელები და ავადმყოფები, სულელები და ჭკვიანები...

შეიძლება, ცხოვრების ერთი წესი არაბუნებრივად, შემთხვევითობის ან ძალადობის შედეგად წარმოქმნილად გამოაცხადო და ხალხს ახლებურად ცხოვრება „ასწავლო“, მაგრამ ეს ახლებური ცხოვრების წესიც არაბუნებრივი, ანუ შემთხვევით შერჩეული და ძალად თავსმობვეული იქნება, რადგან „სწავლება“, „მონიტორინგი“, „ტრენინგი“, „სემინარი“, „გრანტი“, „უორკუოფი“, „ქონსალტინგი“ და ა.შ. თავისთავად გამოირიცხავს ადამიანის მიერ საკუთარი არჩევანის გაკეთებას, ანუ თავისუფლებას.

ის ფილოსოფოსები, სამყარო ტანჯვის გარეშე რომ ვერ წარმოუდგენიათ, მასთან შეგუებას სულაც არ ქადაგებენ. პირიქით, ადამიანის ცხოვრების აზრად სხვებზე ზრუნვა მიაჩნიათ, თუმცა გვაფრთხილებენ, რომ „სანამ სხვას მოუტან ბედნიერებას, ჯერ შენ თვითონ უნდა იყო ბედნიერი. სხვანაირად ბოროტებასთან ბრძოლით ახალ ბოროტებას დაბადებ...“

მე ერთი პრიმიტიული, „მესამე“, განვითარებადი სა-
მყაროს იბერიულ-კავკასიური რასის ჰეტეროსექსუალი
წარმომადგენელი ვარ და შეიძლება, ცხოვრების იმდენი
არაფერი გამეგება, რამდენიც თანამედროვე ევროპული
მიმდინარეობების მამა და დედამთავრებს, მაგრამ ერთი
რამ ნამდვილად ვიცი, რადგან ჩემს ტყავზე გამოვცადე:
ერთი წელი ნიუ-იორკში მარტომ გავატარე და მთელი ამ
ხნის მანძილზე სულ ვგრძნობდი, რომ რაღაც მაკლდა.
მხოლოდ მაშინ მივხვდი, რა მაკლდა, როცა თბილისში
ჩამოსულმა, პრანჭია თბილისელ გოგოებს მოვკარი
თვალი. რიგითი ამერიკელი ქალი „კვირაში 7 დღე 24
საათი“ საქმიანი, სერიოზული, მკაცრი და დაძაბულია.
ერთმა ამერიკელმა შემომჩივლა, ორი წელია, შეყვარე-
ბული მყავს და მხოლოდ კვირაში ერთხელ ვხედავ, ისიც
სულ ხუთი წუთით, იმდენს მუშაობს, რომ დრო აღარ რჩე-
ბაო... ამერიკელი ქალისგან ვერ იგრძნობ ქალურ სითბოს,
სინაზეს, სირბილეს... სექსუალობას ან სექსს სულაც არ
ვგულისხმობ. ჩვეულებრივ, ბუნებრივ, თანდაყოლილ
ქალურ იმპულსზე მაქვს საუბარი. ემანსიპირებულ, ყვე-
ლაფელემამოპოვებულ ამერიკელ ქალებში ასეთი საწყისი
თითქმის გამქრალია. მის ნაცვლად მათგან რაღაც უხეში,
კაცური იმპულსი მოდის. მათთან ურთიერთობა არასასიამო-
მოვნოა. მათთან სექსი ალბათ ჰომოსექსუალიზმის ტოლ-
ფასი იქნებოდა... ასეა, ქალს სურს, გახდეს „რაღაც სხვა“
და ხდება... კაცი. რა ქნას, სხვა არაფერი იცის, ხოლო რაც
არ იცი, ის ვერც გახდება. ბუნება იმის მონაა, რაც იცის...
ამერიკელ ქალთან შედარებით, ქართველი გოგოები
თავისი მეტყველებითა და მანერებით როგორღაც სა-
საცილოდაც კი გამოიყურებიან, თუმცა, დამიჯერეთ, ამის
გარეშე კაცის ცხოვრება ყოვლად ჯმუხი და გაუხარელი
რამ იქნებოდა...

ფემინისტურ მიმდინარეობათა არასრული სია მცირე
კომენტარებით:

ანარქო-ფემინიზმი (ანარქისტები იმთავითვე ფემინისტე-
ბი იყვნენ: „анархия _ мать порядка!“);

ვუმანიზმი (ამათ, როგორც ჩანს, ვუმანიზმით ჰუმანიზმი
ჩაანაცვლეს...);

სულიერი ფემინიზმი (ისინი ქალთა სამოთხეში ხვდები-
ან...); კულტურო-ფემინიზმი (აი დაკუნთული ქალები რომ
არიან...);

ლესბოსური ფემინიზმი (უსიტყვოდ...);

ლიბერალური ფემინიზმი (პლენანოვმაც ასე დაიწყო...);
ინდივიდუალისტური ფემინიზმი (ალბათ საკუთარი აზრე-
ბიც აქვთ...);

კაცური (ან კაცთა) ფემინიზმი (უკაცრავად, კაცური
კაცების ფემინიზმი არ არსებობს?);

მარქსისტული ფემინიზმი (კაცებმა ხომ კარგად წაიკითხ-
ეს მარქსი...);

მატერიალური ფემინიზმი (მონველეთ კაცები, მაგათი!..);
მრავალკულტურული ფემინიზმი (ეს ალბათ, როცა
ქალს ჩადრი ახურავს და გერმანულ პორნოფილმში თა-

მაშობს...);

პოპ-ფემინიზმი (ფოლკ-ფემინიზმი კი გამიგია, მაგრამ...);
პოსტკოლონიალური ფემინიზმი (ГЛУБОКО КОПАЮТ...);
პოსტმოდერნისტული ფემინიზმი (ისევე უბრალო და გას-
აგებია, როგორც პოსტმოდერნიზმი...); ფსიქონალიტი-
კური ფემინიზმი (ეს ყველაზე „აპასნია“...); „ფუმფულა“,
ანუ ზედაპირული, ქარაფშუტული ფემინიზმი (ეგეთი
ფემინისტი მეც ვარ);

რადიკალური ფემინიზმი (მანანა არჩვადე?!..);

როლური ფემინიზმი (დედა მინდააა!);

სექსუალურ-ლიბერალური ფემინიზმი, ანუ სექს-პოზი-
ტიური ფემინიზმი და პრო-სექს ფემინიზმი (ამათ შორის
ალბათ ძალიან დიდი განსხვავებაა...);

სეპარატისტული ფემინიზმი (არის ამაში რაღაც აფხა-
ზური...);

სოციალისტური ფემინიზმი (წინ, ახალი სოციალისტურ-
ფემინისტური გამარჯვებებისაკენ!);

სოციალურად განპირობებული ფემინიზმი (დავაშავე
რამე?);

ტრანსფემინიზმი (ეს ალბათ, როცა ტრანსსექსუალი
ხარ, ოღონდ ოპერაციამდე კაცი იყავი, მერე ქალი გახდი
და მიხვდი, რომ კაცები ჩაგრავენ ქალებს, ამიტომ ისევ
გაიკეთე ოპერაცია, რომ კაცების ძალაუფლება ქალთა
უფლებების დასაცავად გამოგეყენებინა. მაგრამ მერე
მიხვდი, რომ სხვის ნაჩუქარ თავისუფლებას ფასი არა
აქვს და ამიტომ კვლავ გაიკეთე ოპერაცია, რომ ისევ ქალი
გამხდარიყავი და შენ თვითონ გებრძოლა შენი უფლე-
ბებისთვის, მაგრამ როცა ისევ ქალი გახდი, ერთი გოგო
შეგიყვარდა, ის კი მოულოდნელად ჰეტეროსექსუალი
აღმოჩნდა და იძულებული გახდი, კვლავ კაცად გადა-
კეთებულიყავი, მაგრამ მასთან ურთიერთობისას მიხვდი,
რომ მხოლოდ ქალს შეუძლია, ბოლომდე იგრძნოს ქალი
და ისევ ოპერაციას მიმართე. მაგრამ ამდენი ნარკოზის-
გან გონება დაგებინდა, მუდმივ ტრანსში აღმოჩნდი და
მხოლოდ ის იცი, რომ ფემინისტი ხარ და ქალები უნდა
დაიცვა, ოღონდ რისგან, აღარ გახსოვს);

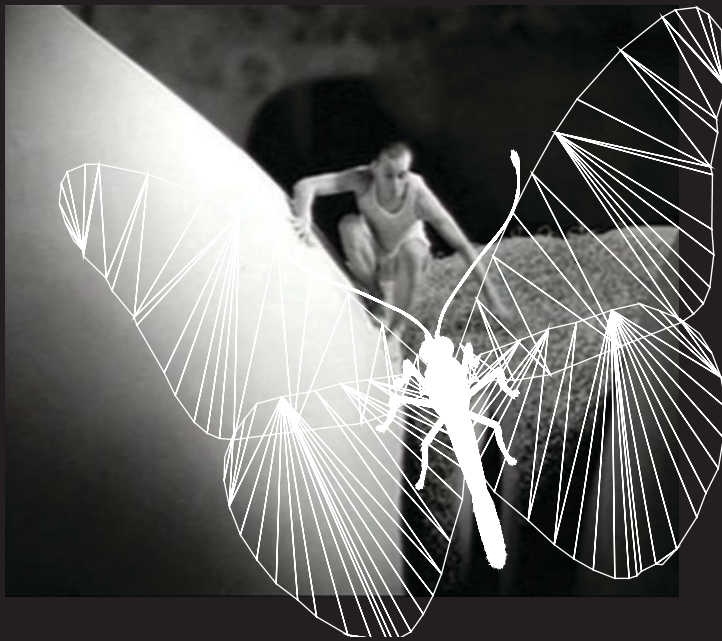
ამორძალთა ფემინიზმი (კარგი სარძლოები იქნებიან);

მესამე სამყაროს ქვეყნების ფემინიზმი (უდენობა არ
გვეყოფა?);

ფრანგული ფემინიზმი (ო!..);

ეკოფემინიზმი (ეს მიმდინარეობა, მგონი, მიშას ბუჩქები-
სკენ ცნობილი მონოდების შემდეგ გაჩნდა...);

ეგზისტენციალური ფემინიზმი (ვის შევჩივლო, კირკე-
გორი მკვდარია!..).
არსებობს ასევე მიმართულებები და მიდგომები, რომ-
ლებსაც პროტო-ფემინიზმად ან პოსტფემინიზმად ნათ-
ლავენ.

princesa beatrice da princípio tampaqsi

nodar ladaría

დანერე სტატია ქალებზე... ოღონდ ჩქარა დანერე, სამ დღეში!.. არა, სამი დღე ბევრია – ორ დღეში დანერე!..

არა, ბატონებო, ასე არ შეიძლება. თუმცა რატომ არ შეიძლება? – ისედაც, რაც გინდა დანერე, მაინც ქალებზე გამოდის. საკუთარ თავზეც რომ დანერო, მაინც ქალებზე წერ...

ჰოდა, დავიწყოთ თავიდან... ქ-ნი ევა, ამბობენ, ნეკნიდან იმიტომ გაჩნდა, რომ ნეკნი ერთადერთი ძვალია, რომელშიც ტვინი არ არის. იმასაც ამბობენ, რომ ეს ნახევრად სერიოზული თეოლოგიური ინტერპრეტაცია... არა, დანარჩენი საინტერესო აღარაა: განსაზღვრებაც საკმარისია – ნახევრად სერიოზული. ესე იგი სანახევროდ, მაგრამ მაინც სერიოზული? თუმცა ქ-ნი ევა მაინც დაგვაინტერესებს, რადგან მისი ქმრის, ბ-ნი ადამის, ბედნიერი დანაშაული (დიახ, სწორედ ასე უწოდებდნენ მას მთლიანად სერიოზული თეოლოგები – ცულპა ფელიხ!) განაპირობა მისმა ცნობისმოყვარობამ – თვისებამ, რომლის აღიარება ევას ქალიშვილებში ჯიუტად არ სურდა მასკულინური განვითარების გზაზე დამდგარ კაცობრიობას (მადლობა ღმერთს, ფემინიზმი და პოლიტკორექტულობა ჯერ იმდენად არ განვითარებულა ჩვენს ღვთივდაცულ სამშობლოში, რომ კაცობრიობა/ქალობრიობა დაგვანერინონ). დიახ, არ აღიარებდნენ ცნობის ნადილს ქალებში და ამიტომაც არ ასწავლიდნენ წერა-კითხვას. ვისაც ასწავლიდნენ, ბედი მაინც მუხთლად ექცეოდა. აი წმინდა იოანე ოქროპირის მეგობარი ქალი, რომელთანაც ეპისკოპოსს გაცხოველებული მიმონერა ჰქონია – რა ვიცით მის შეს-

ახებ? არც არაფერი, რადგან მხოლოდ იოანე ოქროპირის პასუხები შემორჩა, აბა პატიოსანი ბერები ხომ არ დაშვრებოდნენ დედაკაცის ნაბოდვრის გადანერით! არა, წერა-კითხვის მცოდნე ქალი ყოველთვის რაღაც ეგზოტიკა იყო. მაინც ისე გამოვიდა, რომ ყველა ქართველი მწერლის დედა “თავისი დროისთვის საკმაოდ განათლებული ქალი იყო” – უნდა ვიგულისხმოთ, რომ იცოდა “ვეფხისტყაოსნის” ისტორიები და კითხულობდა ფსალმუნს.

ხომ გახსოვთ, ფემინისტების ყბადაღებული კონცეფცია: მამაკაცი მაყურებელია (უფრო მკაცრად: კინოკამერის ობიექტივი სახეცვლილი ფალოსია) – რამდენჯერ გაუხარებიათ ჩვენი გული ამ აღმოჩენით “ფსიქოში” მოწვეულ “პრადვიზუტი” გოგონებს. კეთილი და პატიოსანი, მამაკაცი მაყურებელია. ქალი კი რაღა? განა მარტო ცქერის ობიექტი იყო საუკუნეთა განმავლობაში? – ქალი, უპირველეს ყოვლისა, მსმენელია! ამიტომაც მიმართავდნენ მას პოეტები ჰომეროსიდან დღემდე: ო, მუზავ! არც პროზაიკოსებს დაუკლიათ ხელი: “კეთილშობილო ქალბატონებო!” – იწყებს ჯოვანი ბოკაჩო და მერე ისე განაგრძობს, ვინძლო ქართველ მამებს დღემდე უსიამოდ აჟღერებებს ტანში ქალიშვილის ხელში ამ ნიგნის დანახვაზე. დიახ, მასკულინურმა საზოგადოებამ ისტორიამ, რომლის ფემინისტური ალტერნატივა ვერა და ვერ ააგეს მხურვალე მსურველებმა, ქალს უპირატესი მსმენელის როლი მიანიჭა, რაც მაყურებლისაზე არანაკლებ მნიშვნელოვანია. ცქერა და თვალის გაშტერება რა დიდი ბედენაა, თუ შესმენა და გაგება არ იქნა?

ჰოდა, უკრავდნენ მამაკაცები ქნარზე, აჟღერებდნენ საყვირებს. დანტე ალიგიერიც კი ჩიოდა, ბეატრიჩეს აღსაწერად ჩემი საყვირი უძლურიაო. ოჰ, დანტე ცალკე შემთხვევა... ცხრა წლის ასაკში იხილა ერთი უზნელი გოგო, რვა-ნახევარი წლის ბიჭე პორტინარი. ამ მოვლენიდან ათი თუ თორმეტი წლის შემდეგ წერდა, რომ პირველი დანახვისთანავე შეუყვარდა სამარადისოდ. ამას უკვე ვერავინ შეამოწმებს, ან რა საზომით უნდა შეამოწმოს ნეტავ? ეს კიდევ არაფერი. მსგავსი მაგალითებით აღსავსეა ლიტერატურის ისტორია – პერგამენტები და პაპირუსები, თიხის ფირფიტები და ქალაქის ფურცლები აჭრელებულა უსახელო და სახელიანი სატრფოების ხოტბა-დიდებითა და მათ გამოცრემლიანი ტირილით. ამ სატრფოების ნამდვილი ბედი არავის აინტერესებდა, აი თუნდაც ბოროტად

ცნობილი მარკიზ დე სადის დიდი ბებია ავილოთ, სახელგანთქმული ლაურა, ფრანჩესკო პეტრარკას მუზა: როდესაც პოეტმა პირველად იხილა, უკვე გათხოვილი იყო. ქმართან ოცი წელი იცხოვრა და თორმეტი ბავშვი გააჩინა. ახლა გამოითვალეთ და დაფიქრდით: ეცალა კი ამალღებული სიყვარულისთვის? მაგრამ საქმე ეს არაა, საქმე ისაა, რომ ისტორიას სწორედ ეს ჩუმი მსმენელები ატრიალებდნენ...

დავუბრუნდეთ დანტეს: განა მნიშვნელოვანია იმაზე კამათი, უყვარდა თუ არა ბეატრიჩე? საქმე ისაა, რომ ეს ქალი წარმოადგენს მსოფლიო ისტორიაში ყველაზე თავგანწირული ინტელექტუალური სიმამაცის საგანს და სასწაული კი იმაში მდგომარეობს, რომ ეს სიმამაცე წარმატებული აღმოჩნდა. დანტეს “სამოთხეში” ბეატრიჩე – უბნელი გოგო ბიჩე პორტინარი – გვევლინება როგორც ღვთაებრივი სიბრძნის, უზენაესი თეოლოგიისა და ძლევაშეძლებული სათნოების სიმბოლო. ჰა! საუკუნეები საუკუნეებს მისდევს, კეთილმორწმუნე კათოლიკეები კი ვერ ამჩნევენ, როგორი ნომერი გაუთამამეს ცხვირწინ – არავის, ვიმეორებ, არავის მოსდის თავში მარტივი შეკითხვა: რა დამსახურებისთვის ამალღდა ასე ვიღაც ფლორენციელი გომბიო? ის არც მონამეა, არც აღმსარებელი, თქვენ წარმოიდგინეთ, მონაზონიც არ ყოფილა. მიუხედავად ამისა, პოეტმა მას ადგილი ყველა მონამისა და, რა თქმა უნდა, მონაზონს მალა მიუჩინა, უმალღეს ცაზე, თვით უფლის საყდრის მახლობლად. ესაა, მამაკაცი მაყურებელიაო, ეს რას გვიმტკიცებდნენ “პრადვინუტი” გოგოები “ფსიქოს” ეთერიდან? – უბრალო კაცების კი არა, თვით ინკვიზიციის ყოვლისმხედველი თვალი დააბრმავა დანტეს პოეზიამ და მასში არეკლილმა ბეატრიჩეს სახემ... და ეს მაშინ, როცა მთელი საქრისტიანო ერთხმად აღიარებდა: დედაკაცი ბოროტების ჭურჭელი, ცოდვის სადგური და ეშმაკის იარაღიაო.

მაშინ ქალი მთლიანად იყო დაგომობილი და დაკნინებული, ამიტომ ინტელექტუალური გმირობისათვის მისი მთლიანი გამართლება იყო საკმარისი. მაგრამ დრო გადის, სარეცხი მანქანის გამოგონება ათავისუფლებს ადგილს საარჩევნო უფლებებსა და ათას სხვა რამეზე ფიქრისათვის და ინტელექტუალური სიმამაცის ასპარეზი ვინროვდება, მასთან დაკავშირებული რისკიც მცირდება. ოღონდ ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ მისი ჩადენა უფრო ადვილია.

რამდენიმე წლის წინ, როცა ლედი დიანა ჯერ კიდევ ცოცხალი იყო, ევროპული პრესა მოიარა უელსის პრინცის, ჩარლზის, სატელეფონო საუბარმა მის საყვარელ კამილასთან. “მე ვისურვებდი, შენი ტამპაქსი ვიყო”, – ეუბნებოდა კამილას ბრიტანეთის ტახტის მემკვი-

დრე. ადვილია გაღიმება, უფრო ძნელია, ამაშიც აღმოაჩინო პოეზია: სხვა რა არის ეს ფრაზა, თუ არა, მაგალითად, ალექსანდრე ჭავჭავაძის “შენგან მეფე მონას ეყმოს”, ოღონდ კლასიკური მაგალითებით კი არა, თუნდაც სატელევიზიო რეკლამის ნაკადით შთაგონებული? მაგრამ ყოველდღიური პოეტიკის გარდა პრინც ჩარლზის სურვილი უფრო მნიშვნელოვან შინაარსს შეიცავს...

დავუკვირდეთ, რაა მიჩნეული ტრადიციების პედანტური დამცველი დედის, გახევებული და ამავე დროს ისტერიული ნომინალური ცოლის, მონარქის დამქანცველი და არაფრის მთქმელი ყოველდღიურობის ალტერნატივად? – ქალის სექსუალობა მისი ყველაზე მატერიალური გამოვლინებით, პირდაპირ რომ ვთქვათ, თბილი და ნესტიანი საშო. დანტეს დროს ქვეყნიერება გმობდა ქალს როგორც ასეთს, ამიტომაც მამაკაცის გმობა ის იყო, თუ საყოველთაოდ აღიარებულ ღირებულებებს ქალის სახელს დაარქმევდა. პრინც ჩარლზის დროს ქვეყნიერება ებრძვის ქალურობის იმ სხეულბრივ გამოვლინებებს, რაც დედაკაცს მამაკაცისაგან განასხვავებს – მთელი ცივილიზებული მსოფლიო ამხედრებულა სუნის, ლაქების, სისველის წინააღმდეგ. პრინცმაც საოცარი სიზუსტით მიაგნო თანამედროვე ცივილიზაციის სუსტ ნერტილს. მან, დანტესი არ იყოს, ისევე რაინდულად მოინდომა ქალის დაცვა იქ, სადაც ქალს ყველაზე მეტად სჭირდება. რაინდი კი, მოგეხსენებათ, ის კი არაა, ვინც მიზეზითა და უმიზეზოდ იფხორება, არამედ ის, ვინც, ლამაზი იდალგოსი არ იყოს, შუბით არღვევს გაყინულ წარმოდგენებს.

უელსის პრინციც ასე გამოჩნდა – რაინდით, რადგან, როგორც გულიან მოჯირითეს ალაგზნებს ნიავის მოტანილი თავლის სუნი, ასევე შეყვარებულ მამაკაცსაც უნდა ახარებდეს ქალურობის ის ნივთიერი ნიშნები, რომლებიც ცივილიზებულ მეინსტრიმს სამარცხვინოდ ან საზიზღრად ეჩვენება, რაც თვით ყველაზე მგზნებარე ფემინისტებს ბოლმით ავსებს.

დიახ, ინტელექტუალური სიმამაცე ყოველთვის იყო დაკავშირებული ქალურობის რეაბილიტაციასთან, ყოველთვის და ყველგან... ჩვენ კი რა ღმერთი გაგვინყრა, როცა იმ ტელეგადაცემებმაც კი, რომლებმაც ასე გააღიზიანეს ავად სახსენებელი “მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირი”, ვერ შეძლეს ვერც ერთი გაყინული და დახავსებული თვალსაზრისის დანგრევა, ვერც ერთი ქვეცნობიერი დაბრკოლების მოშლა, ვერც ერთი ახალი თესლის აღმოცენება, იმდენად მაინც, რომ ამ იდიოტურ რეალითი-შოუებში ერთხელ მაინც გაემარჯვა ქალს.

Svei car i ul i tkbi leuli da demokr at i a

ana mayaSvili

ადამიანის უფლებების დაცვა, გენდერული პრობლემები – სექსუალური უმცირესობები (და კიდევ სხვა, ასექსუალური – მაგ., ეთნიკური – უმცირესობებიც, რა გამოლევს მათ!?) და ფემინიზმი დემოკრატიის პატარ-პატარა შვილები არიან.

გამომდინარე იქიდან, რომ ყველა სიტყვა ამქვეყნად უბრალო სახელია – ასოების სხვადასხვა კომბინაცია, რასაც არავითარი კავშირი არ აქვს ამ სიტყვების ნამდვილ მნიშვნელობებთან (შინაარსებთან), ძალიან ხშირად ხდება, რომ სიტყვის სახელი მის მნიშვნელობას სცილდება და ისე არსებობს, როგორც მარტო სახელი, მნიშვნელობისგან დამოუკიდებლად (ამ მხრივ, არც დემოკრატიაა გამონაკლისი).

აი, პირველ აბზაცში ჩამოთვლილი დემოკრატიის შვილები აიღეთ: ეს ის სიტყვებია, რომლებზეც ჭკუას კარგავენ არასამთავრობო ორგანიზაციები, დასავლეთ ევროპისა და ჩრდილო ამერიკის კონტინენტზე განათლების მისაღებად წასული და ჩამოსული ინტელექტუალები, როგორც საზოგადოებისთვის სასარგებლო სამსახურსა და შემოსავლის კეთილსინდისიერ წყაროზე.

ფემინიზმი ერთ-ერთი ასეთი განსაკუთრებით აქტუალური სიტყვაა, რომელსაც თავისი მიმდევრები, მგონი, მეცნიერებასაც უწოდებენ. მიმდევრები საქართველოშიც ბევრი ჰყავს. ისინი ხშირად დადიან სამშობლოს საზღვრებს გარეთ და იქ დაგროვილ ცოდნას ჩვენს მოსახლეობას უზიარებენ. გაზიარების პროცესი, ძირითადად, თეთ-

რადშეღებლიკედლებიან, გარემონტებულ ოფის-დარბაზებში იმართება ჩაისა და შვეიცარიული ტკბილეულის თანხლებით, რაც, ჩემი ერთადერთი გამოცდილებით, მთელი ამ „კონფერენციის“ საუკეთესო ნაწილია. მონაწილეები, ჩვეულებრივ, ქალები არიან, რომელთა უმრავლესობის ერთი შეხედვაც კი საკმარისია, გაიგო მათი ფემინიზმის ძირითადი მიზეზი: ზოგი ღამურასთვალეა და მსუქანია, ზოგს სახეზე ამოსდის ის, რაც ქალებს უმეტესად თავზე აქვთ, ზოგიც ფეხზე რომ დგას, იმედი გაქვს, რომ უზრალოდ ძალიან დაბალ სკამზე ზის, ზოგის ქმარი გეია და ა.შ. მოკლედ, ერთი შეხედვით, ისინი წარმოადგენენ სექსით ან უსექსობით იმედგაცრუებულ ქალებს, რომლებიც დანარჩენ ქალებს იცავენ „ძალადობისგან“ (მათ სასიყვარულო აქტი ძალადობად მიაჩნიათ), პროფესიული ჩაგვრისგან, სხვა მილიონნაირი დისკრიმინაციისაგან და მამაკაცებთან საკუთარი თანასწორუფლებიანობისთვის იბრძვიან.

არადა, ამ ბრძოლის ბედი ძალიან დიდი ხნის წინ თავად ღმერთმა გადანყვიტა, როცა ვაშლის ქამის მიქარვის გამო ადამს უთხრა, შენ შრომითა და ოფლით ლუკმაპური უნდა მოიპოვო და ევას – შენ ტანჯვა-წამებაში ბავშვები უნდა აჩინოო. და მას აქვთ რადიკალურად არაფერი შეცვლილა: კაცები ოფლითა და შრომით შოულობენ ფულს, ხანდახან მათ შრომას ფულზე უფრო ეფექტური პროდუქტები აქვს, ქმნიან რა შემოქმედებით შედეგებს; ქალები კი ბავშვებს აჩენენ და დღემდე მათი შემოქმედებითი აქტივობის საუკეთესო პროდუქტი შვილია. ამიტომაც, რომ არის მარტო ორი მწერალი ქალი (ასტრიდ ლინდგრენი და აგატა კრისტი), ერთი-ორი მუსიკოსი ქალი, არც ერთი მხატვარი და ბევრი ფემინისტი ქალი (მათი სახელები, სამწუხაროდ, არ ვიცი) და არც ერთი ფემინისტი კაცი (ყოველ შემთხვევაში, დიდი იმედი მაქვს).

მოკლედ, ფემინისტების ჯინაზე ღმერთმა თუ ბიოლოგიამ ყველაფერი თავის დროზე მოიფიქრა და გარკვეულწილად შეუძლებელი გახადა სქესთა თანაბარუფლებიანობა. აბა წარმოიდგინეთ ქალი (თუნდაც ფემინისტი), რომელიც 30 კილო კარტოფილს ეზიდება ან სამშენებლო ობიექტზე ურიკაში ჩაწყობილი აგურები მიაქვს, ან თუნდაც – რომელი ქალი ისურვებდა საქართველოში ყვითელი ავტობუსის მძღოლად მუშაობას?! ან, შვარცნეგერის გარდა, რომელი ორსული კაცი გინახავთ დედამინაზე? ან ისეთი კაცი თუ იცით, ვინც შვილს საკუთარი რძით კვებავს?

სამწუხაროდ (ვის სამწუხაროდ, არ ვიცი), ეს ასეა და არც ჩანს პერსპექტივა ცვლილებისათვის. მაგალითისთვის რაიმე სატელევიზიო რეკლამა ავიღოთ – რეკლამა ხომ საუკეთესოდ გამოხატავს თანამედროვე საზოგადოების მოთხოვნებს?! ვთქვათ, ქალის დეოდორანტის რეკლამა. მასში ყოველთვის მომხიბლავი გოგონა თამაშობს, რომელიც სექსუალურად დახტის აქეთ-იქით და ცდილობს დაგვარწმუნოს, რომ გარდა იმისა, რომ 24-საათიანი სიმშრალე გარანტირებული გვაქვს, მისნაირი ლამაზები და სექსუალურებიც გავხდებით, თუ ამ დეოდორანტს

მოვიხმართ. აბა რომელი ქალი იყიდა ისეთ დეოდორანტს, რომლის რეკლამას დაუვარცხნელი, ცუდად ჩაცმული და უშნო გოგონა აკეთებს?! ასეთ შემთხვევაში კომპანიები სრულიად გაკოტრდებოდნენ. კომპანიებმა კი ყველაზე კარგად იციან, რა სურთ ქალებს.

და ქალებს მართლაც სურთ, იყვნენ ქალურები, კაცებს რომ მოეწონონ და სულ არ გრძნობენ თავს დისკრიმინირებულად... ეს არც მდებარეობით პოპ-ვარსკვლავებს ეშლებათ და პროფესიული უნიჭობის კომპენსირებას ინტიმური ნაწილების გამომზეურებით ახერხებენ. ასე არ გაითქვა სახელი, შესაძლოა, ყველაზე დიდმა ფემინისტმა, პოპ-დივად ნოდებულმა მადონამ, რომელმაც თავისი იმიჯის ძირითად კომპონენტად სექსი აქცია?! მიუხედავად იმისა, რომ ზოგ შემთხვევაში ეს დუნდულებისა და ძუძუების გროვები, ვთქვათ, კრისტინა აგილერას ფიზიკულტურის თანხლებით, სულაც არ არის სექსუალური, საბოლოო ჯამში, ეს შოუბიზნესში კარგად დაცდილი ხერხია.

მსგავს ტენდენციებზე მეტყველებს სტატისტიკაც, რომელიც, როგორც ნესი, სანდოდ ითვლება ობიექტურობის გამო და რომელიც იუნყება, რომ თანამედროვე ხელოვნებაში ხელოვანთა 3 პროცენტზე ნაკლები ქალია, მაგრამ ამავე თანამედროვე ხელოვნებაში შიმველთა 83 პროცენტი ასევე ქალია.

სხვათა შორის, რა გასაკვირია, რომ ამ თანამედროვე ხელოვან ქალთა 3-იოდე პროცენტში შემავალ იოკო ონოს ღირსეულ მეუღლეს, ჯონ ლენონს, ერთხელაც ცოლის შემხედვარეს აღმოხდა: “Woman is the nigger of the world” (ასე უბრმავებენ ქალები თვალს საბრალო კაცებს, რომლებიც შავსა და თეთრს ერთმანეთისგან ველარ არჩევენ. მათ უფლებებს ვინლა დაიცავს?!).

ქალი რომ სამყაროს ზანგი არ არის, ეს ნაომი კემპბელმაც კი იცის. სამაგიეროდ, არ იციან ფემინისტებმა, რომლებიც აწყობენ და აწყობენ კონფერენციებს.

ერთ-ერთ ასეთ კონფერენციაზე ჩეხეთში ნაცნობი გოგონა მიიწვიეს. ერთადერთი ქართველი იყო. დანარჩენმა მნიშვნელოვანი რაოდენობის ქართველმა ფემინისტებმა ვერ შეძლეს კონფერენციაზე დასწრება. როგორც მერე გაირკვა, ამისთვის საკმარისი მიზეზი გააჩნდათ: ისინი ქმრებმა არ გაუშვეს. არა მგონია, ეს ფაქტი შემდეგი ფემინისტური შეკრების განხილვის საგნად ქცეულიყო.

P.S. რადგან მთელი ჩემი ცოდნა, უფრო სწორად, დამოკიდებულია ფემინიზმის მიმართ ფურცელზე გადმოვიტანე, არ შემიძლია, არ აღვნიშნო ემინემის ფრაზა მისი ერთ-ერთი სიმღერიდან: “Feminist women love Eminem”. თუ რატომ, არ ვიცი. საფიქრალს თქვენ გიტოვებთ.

P.P.S. წერილის წერის დროს მუსიკალურ ფონს მიქმნიდა ჯენის ჯოპლინის დისკი “Pearl”.

Cveul ebr i vi fi q ci a

eva: sofo gagua

foto: gika WeliZe, levan nucubiZe

3D: nika maCaiZe

samosi: **Bernard Wilhelm, Ann Demeulmeester, Hussein Chalayan, Bless**

viz aJi: salome z aqar ai a

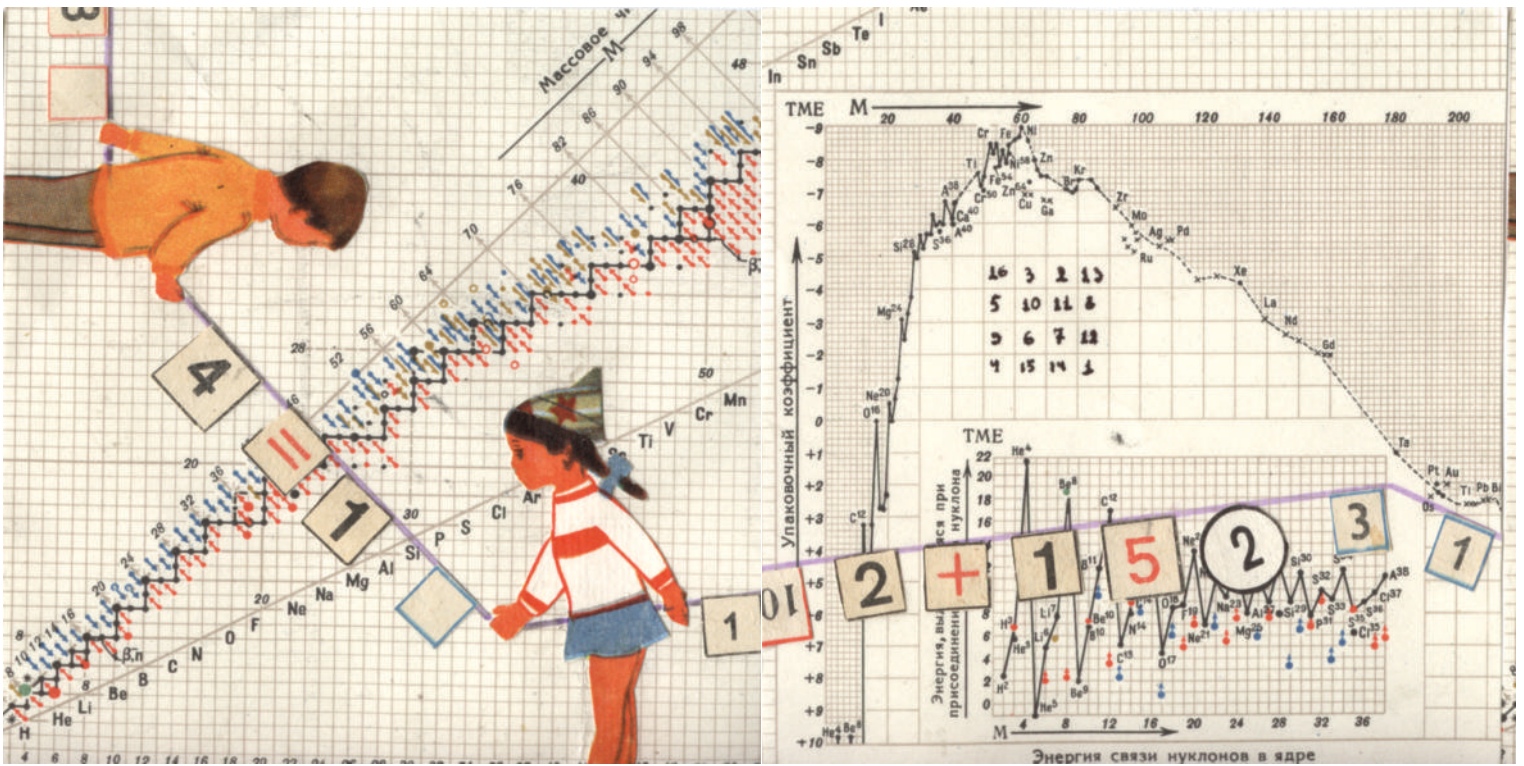

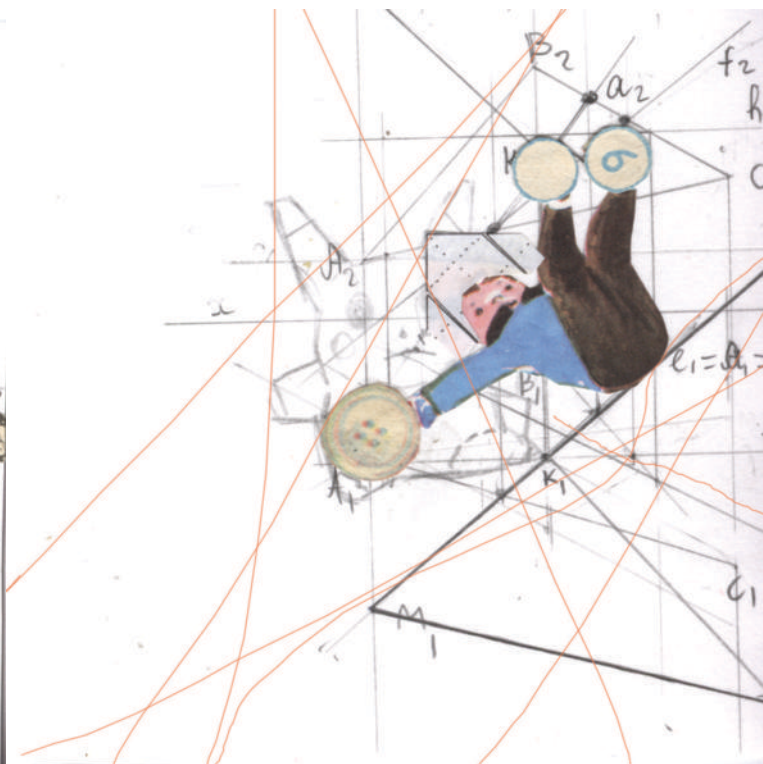
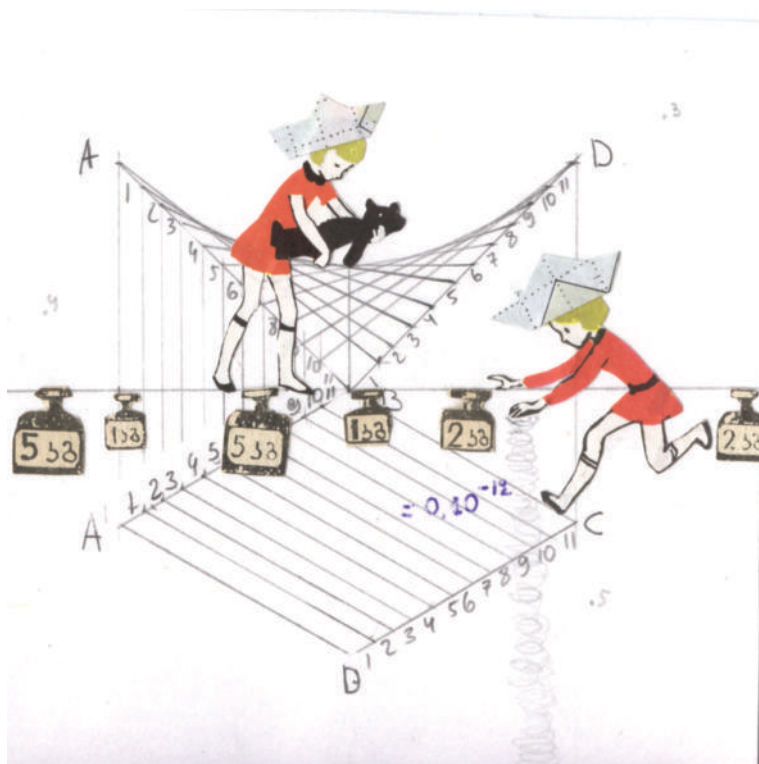

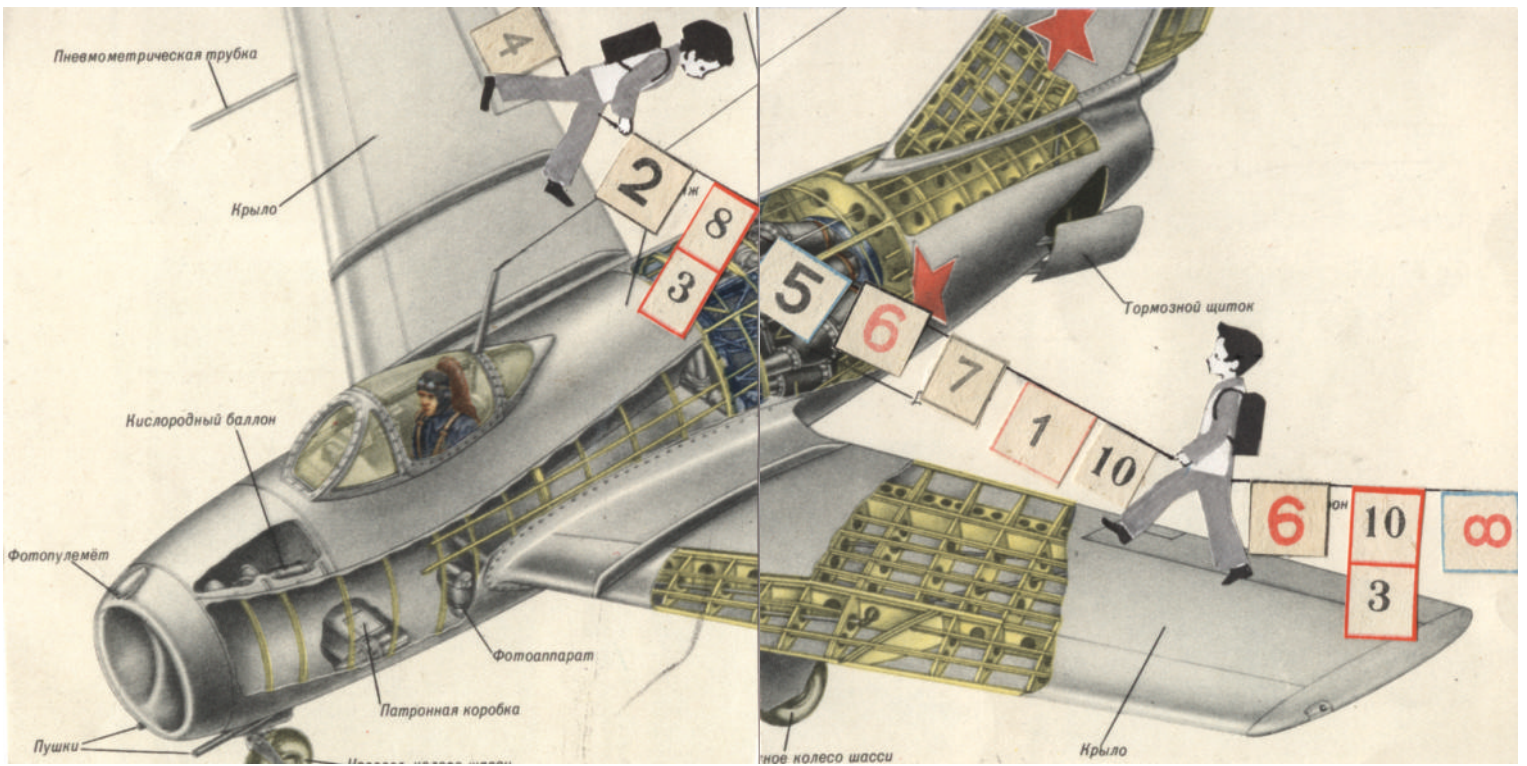

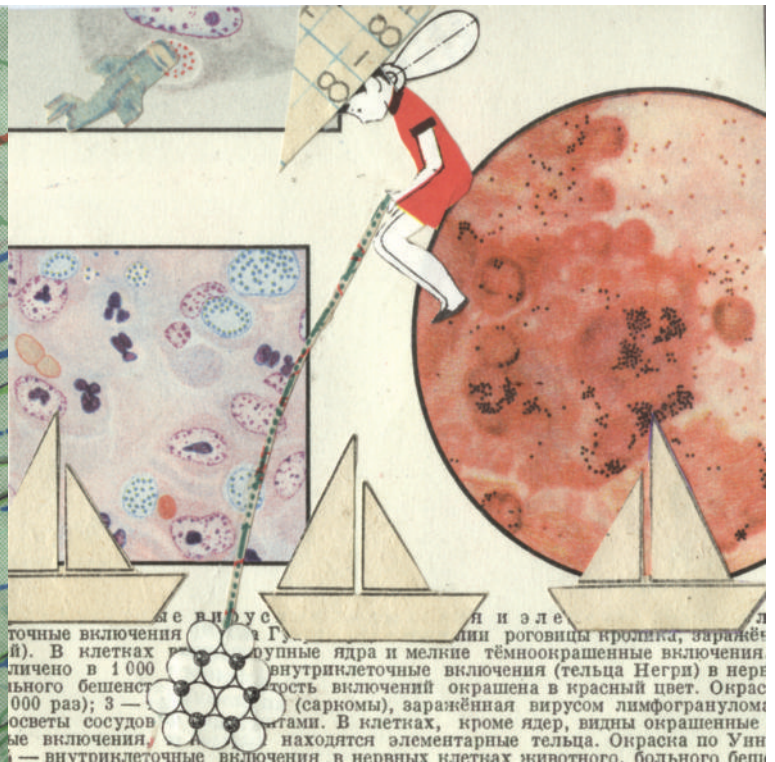
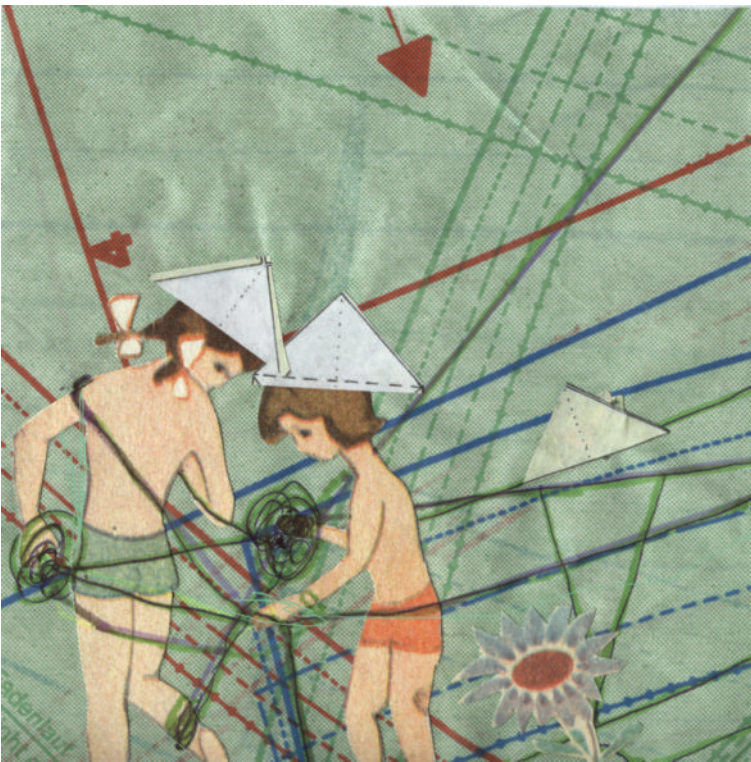
ბიჭი და გოგონა პერიოდული სისტემის, სპექტრის, სიხშირის, ფორმული მასების გვერდის თანახმად. შეიქმნა ნაწილობრივ, ორდროშის მიერ.

რეზინოვანა. თეთრი რეზინით გასლართული ხელაბი, ფეხაბი, პილაბი, ქუჩაბი. ვხაზავლით უხილავ წრეფებს, წაწიჩრებს. ვანაწილავლით

სივრცეს ვერტიკალურად, ღიაგონალებით, უპრიონგებლებით გვეჩვენებენ სივლიწასხიის უძებნურ საყვაროეი. რთული ღა ვერტიკლი კონსტრუქციები,

...е вирус... и эле... д...
 точные включения... Г...
 й). В клетках... оупные ядра и мелкие тёмноокрашенные включения
 личено в 1000... внутриклеточные включения (гельца Негри) в нерв
 льного бешенств... стость включений окрашена в красный цвет. Окрас
 000 раз); 3 —... (саркомы), заражённая вирусом лимфогрануломи
 осветы сосудов... тами. В клетках, кроме ядер, видны окрашенные
 ые включения... находятся элементарные тельца. Окраска по Уин
 — внутриклеточные включения в нервных клетках животного. больного беш

განლატოულუი ხელეპი, უხეპი, პილეპი, ქუჩეპი. ვხაზავლით უხილავ წარუეხვს, წარეჩიკავს. ვანანეილეპლით სივრცეს ვერგეიკალებით,

meteoris gaelveba

ni no eqvTi mi Svili

„ჩემი მხატვრობა ერთ დღეს გრძელდება. თქვენი? ას წელს? ათი ათასს? ადრე თუ გვიან ყველაფერი მაინც დამთავრდება – ეს მხოლოდ დროის საკითხია“. **ტომ-მოტერო სეიტო (იაპონელი მხატვარი)**

ხელოვნების ნიმუშები უმეტესად დიდხანს ცოცხლობენ. ავტორებზე, მფლობელებსა და ხანდახან მათ წარმომშობ ცივილიზაციებზე დიდხანსაც კი.

მაშინ, როცა მუზეუმები, გალერეები, რესტავრატორები უახლესი ტექნოლოგიების დახმარებით მუდამ ზრუნავენ იმაზე, რომ ხელოვნების ნიმუშები არასდროს განადგურდნენ, როცა არქივები და მონაცემთა ბაზები ინახავენ ყველაფერს, რაც კი ადამიანს შეუქმნია და, მათ შორის, ჯერ განუხორციელებელ იდეებსაც კი, არსებობენ მხატვრები, რომლებიც თავიანთ ორიგინალურ ქმნილებებს ღია ცის ქვეშ, შუა ქუჩაში, გამვლელების თვალწინ პირდაპირ ასფალტსა თუ ქვანახევარზე ხატავენ.

ასეთ დროს შემოქმედებითი პროცესი, შექმნის ადგილი, დრო, ამინდი, თანმხვედრი მოვლენები და თუნდაც დამსწრეთა მზერა სულ სხვა განზომილებას ქმნიან. ეს არის ხელოვნება „ლაივში“, ყოველგვარი ფიქსაციის, მუმიფიცირების გარეშე. ამ დროს მხატვრობა ისე ემსგავსება მუსიკას, როგორც არასდროს. დასრულებული ნახატი დაკრულ სიმფონიას ჰგავს, მსმენელის მესხიერებაში სამუდამოდ ჩანერილს, ჯიუტად რომ განაგრძობს თავისთვის დაკვრას. მელოდია, რომელიც სიჩუმეშიც ყლერს შენ შიგნით.

სწორედ ასე, ვიზუალური შთაბეჭდილებები სამუდამოდ რჩებიან მესხიერებაში, იქ, სადაც სმენითი, ხედვითი და სხვა შეგრძნებითი ინფორმაციები ერთ ემოციურ სიგნალად გარდაიქმნებიან, განთავსდებიან ადამიანში, როგორც მუზეუმში, ფიქსირდებიან დროებით და მერე ამ ადამიანებთან ერთად ქრებიან.

ვარსკვლავები ცაზე იწვიან და ანათებენ. მათი არსებობაც ცაზე სასრულია, მაგრამ ჩვენთვის ისინი მარადიული არიან. ადამიანებს კი ხშირად სწორედ ერთი გაკრთობის, გაეღვების ნახვა სურთ, თუნდაც მეტეორის ჩამოვარდნის, ვარსკვლავის მოწყვეტას რომ ჰგავს.

გენიოსების ხანა დამთავრდა ან თითქმის დამთავრდა. ლვითური ტალანტი, ერთი ადამიანისთვის უხვად ბოძებული, ათასებზე გადანაწილდა. უზარმაზარი სპეკალისგან უამრავი თვალი თუ ნამსხვრევი წარმოიქმნა, თუმცა ალმასს ამით ალმასობა არ დაუკარგავს.

XXI საუკუნე „ექსპენის“ ხანაა. „ლაივი“ ძალზედ აქტუალურია. ადამიანები აღარ არიან ბავშვები, რომლებიც მზეზე მობრჭყვიალე ფერადი შუშის ნატებს ინახავენ. მათ უფრო მძაფრი შეგრძნებები სჭირდებათ, ისეთი, როგორიც სიტყვა ექსკლუზივის, იმპროვიზაციის, „ლაივის“, „ექსპენის“ გაგონებისას პროვოცირდება.

ბოლო დროს უჩვეულო წერილების ციკლი გავრცელდა ინტერნეტით და, რა თქმა უნდა, მთელს ინტერნეტ-მსოფლიოს მოედო. გზავნილში ქუჩის ნახატების გამოსახულებები იყო. ისინი, ერთი შეხედვით, ისე ეწინააღმდეგებოდნენ პერსპექტივის კანონებს, რომ ინტერნეტ-მომხმარებლებს, რომლებმაც ეს წერილი მიიღეს და თავიანთ მეგობრებს გადაუგზავნეს, ნახატები ფოტოგრაფიის ციფრული რედაქტირების რეზულტატი ეგონათ. თუმცა ნამუშევრები ნამდვილი იყო და მათი ილუზორულობა არა ოსტატურ კომპიუტერულ ტყუილში, არამედ მათი ადგილზე შესრულების მანერასა და ტექნიკაში მდგომარეობდა.

წარმოიდგინეთ, მიდინართ ქუჩაში და იქ, სადაც გუშინ გაიარეთ, ახლა გამლღვალი ასფალტი და ქვესკნელიდან ამოსული გავარვარებული ნათება გხვდებათ, დანტესეული ჯოჯოხეთის გაცოცხლებული ილუსტრაცია, ცეცხლში დანთქმული არსებები ქიმერული გამომეტყველებით, განწირული პლასტიკითა და თქვენკენ მომართული მზერით. გაბედავთ, დააბიჯოთ მდულარე ლავას, როცა სანახაობა იმდენად ეფექტურია, რომ, „ჯოჯოხეთის“ პირას მდგარმა, შეიძლება, ფეხსაცმლის ლანჩიდან სიმხურვალეც კი იგრძნოთ?

სინამდვილეში კი ეს არის ნახატი, რომელიც ბრტყელ ზედაპირზეა შესრულებული ისე, რომ ქმნის სამგანზომილებიანი სივრცის აბსო-

ლუტურ ილუზიას, „ნატურალურ“ სიღრმესა და პერსპექტივას. ეს არის მხატვრული ფორმა, ანამორფოზად ცნობილი, რომლის დროსაც სურათი სპეციალურად ისეა დეფორმირებული, რომ ხედვის კონკრეტული წერტილიდან აღიქმება როგორც ნამდვილი, ფაქტობრივი გამოსახულება.

ასეთ ნახატებს ცარციით ან მდგრადი, საგანგებოდ დამზადებული პასტელებით, ძირითადად, ტროტუარებზე ხატავენ და სიურპრიზად უტოვებენ ჩვეულებრივ გამვლელებს, რომლებიც თავიანთ ასფალტისფერ ყოფიერებაში მოულოდნელად წაანყდებიან მისტიკას, ილუზიას და სულ სხვა განზომილებას აღმოაჩინენ.

შუა საუკუნეების იტალიაში ქუჩის მხატვრები ქალაქიდან ქალაქში დახეტიალობდნენ და მცირეოდენი გასამრჯელოს საფასურად ბაზრებსა და მოედნებზე შეკრებილი ხალხის თვალწინ ქალწული მადონასა და სხვა წმინდანების სახეებს ხატავდნენ. იტალიელებმა მათ „მადონარო“ შეარქვეს. ამ სიტყვამ ინტერნაციონალური მნიშვნელობა შეიძინა და დღემდე შემორჩათ ქუჩის მხატვრებს.

კურტ ვენერი ქუჩის ერთ-ერთი საქვეყნოდ აღიარებული მხატვარია. იტალიაში დასახლებამდე და მადონარობამდე ნასაში მუშაობდა და კოსმოსური პროექტების კონცეპტუალურ ნახატებსა და თანამგზავრებთან მიღებული უახლესი ცნობების საფუძველზე არამინიერ პეიზაჟებს ქმნიდა.

ვენერი პირდაპირ ქუჩაში, მაყურებლის თვალწინ ქმნის ნამდვილ შედეგებს. მისი შემოქმედების სანახავად სპეციალურად ჩამოდიან ფესტივალებზე, კონფერენციებზე, დღესასწაულებსა და სხვა კულტურულ ღონისძიებებზე დათქმულ დროსა და ადგილას, რათა „პირდაპირ ეთერში“ უყურონ შედეგის დაბადებას, შედეგის, რომელიც აღარ განმეორდება.

მადონაროები შეგუებული არიან თავიანთი ქმნილებების ეფემერულ ბუნებას. ხშირად მთელი დღის მანძილზე მომუშავე მხატვარი სურათის ახალი ნაწილის ხატვისას ხედავს, როგორ ფერმკრთალდებიან და ქრებიან უკვე დამთავრებული დეტალები. ასეთ ფერწერას ერთი სიცოცხლე აქვს, რომლის შექმნაც და გაქრობაც განუყოფელი პროცესია. „მე ვჩუქნი ჩემს მხატვრობას მსოფლიოს. რა ხდება შემდეგ, ნამდვილად აღარ მადარდებს“, – ამბობს კურტ ვენერი.

ორხან პამუკი
მე მქვია ნითელი
რომანი

ორხან პამუკი თანამედროვე, თურქი მწერალი გახლავთ, და მიუხედავად იმისა, რომ პამუკზე სულაც არ ითქმის „მხცოვანი“, ან თუნდაც „ასაკოვანი“ — შეიძლება ითქვას, რომ თურქული ლიტერატურა სწორედ მისით, პამუკით იწყება.

„მე მქვია ნითელი“ — ეს არის რომანი-შედეგრი, რომლის დავინყებაც, შთაბეჭდილების განელებაც შეუძლებელია. როგორც კი ნაიკითხავთ, მაშინვე მოგინდებათ, რომ სხვებსაც წააკითხოთ ეს წიგნი — თოვლიან კონსტანტინოპოლ-ისტამბულში დაწერილი, აღმოსავლური პოეტიკითა და სიბრძნით, ევროპული ინტელექტუალიზმით გამსჭვალული და აღსავსე დეტექტივი იმის შესახებ, როგორ დაუშვა ალაჰმა აღმოსავლურ მინიატურაში პერსპექტივა...

რომანი აღმოსავლურ და დასავლურ სამყაროთა დაუსრულებელ ჭიდილზე...

რომანი სიყვარულზე — მერყევ თურქ ლამაზმანზე, მშვენიერ შეკიურზე, რომელიც სპარსეთიდან დაბრუნებულ კარასა და მკვდარი ქმრის ძმას, ჰასანს შორის მერყეობს...

რომანი წიგნის მოყვარულ ფადიმასთან და მხატვართა შესახებ, რომელიც დაბრმავებაზე ოცნებობენ, რადგან მშრომელი მხატვრის მთავარი ჯილდო, სიბერეში, სწორედ სიბრმავეა...

ო, რამდენი რამის დაწერა შეიძლება პამუკის შედეგზე!

ო, როგორ უყვართ პამუკის გმირებს ზღაპრული თბილისი: „თბილისში ალბათ თოვს“... — ხომ ამბობს კიდევ ერთ-ერთი.

რომანში ისტამბულში მოღვაწე მეგრულ ქალებსაც შეხვდებით, ფალოსების ზომების შესახებ რომ ფლობენ უტყუარ ინფორმაციას და მათთან საუბრის შემდეგ, აბანოში, მშვენიერ შეკიურს ეჭვი რომ გაუჩნდება, ჩემს გარდაცვლილ მეუღლეს, მგონი, არც ისე დიდი ჰქონიაო...

ნაიკითხეთ ეს წიგნი და ამით მაინც გამოუხატეთ ორხან პამუკს სოლიდარიზა —

პამუკს თითქმის ყოველ კვირა სასამართლოში იბარებენ, მიზეზი თავად პამუკის სიტყვები გახდა — მან თურქულ საზოგადოებას მოუწიდა, დროა სომხური გენოციდი ვალიაროთო. სასამართლო კი აღმოფოთდა...

ეჰ, თურმე, ჯერ კიდევ რამხელა გზა უნდა განვლოს თურქეთმა ევროკავშირამდე...

პაულ ცელანი
სიმღერა უდაბნოში
ლექსები
გერმანულიდან თარგმნა ზვიად რატიანმა

წიგნი ორენოვანია. ერთ გვერდზე ორიგინალია დაბეჭდილი, მეორეზე — ქართული თარგმანი. ზვიად რატიანი რომ კარგი პოეტია, მშვენივრად მოგეხსენებათ, მაგრამ მთარგმნელიც რომ ბრწყინვალეა, ამაში მაშინ დარწმუნდებით, როცა ცელანის თარგმანებს გაეცნობით.

გაეცანით ცელანის — ამ უაღრესად დახვეწილი და ტრაგიკული პოეტის ლექსებს, რომელმაც გალ-აკტიონივით თვითმკვლელობით დაასრულა სიცოცხლე...

კარგი ლექსები, კარგი თარგმანები, კარგი გამოცემა... მეტი რა ჰქნას ამ „დიოგენემ!“

აკაკი გელაშვილი
კახეთის 1812 წლის აჯანყება

წიგნი უაღრესად საინტერესოა იმიტაც, რომ კიდევ ერთხელ დავრწმუნდეთ — რუსეთის ჯარი, რომელიც ისევ აქ არის, ჩვენს მიწაზე, ე.წ. სამშვიდობოების სახით, და რომელსაც ასე თავგანწირულად ებრძოდნენ კახელები და რომელთა გასანადგურებლად, სამწუხაროდ, რუსეთის ჯარს ერთ-ერთ წინამძღოლად პოეტი აღექსანდრე ჭავჭავაძე მოუძღოდა — აუცილებლად უნდა გავიხსენოთ საქართველოდან.

ნაიკითხეთ ეს წიგნი და მიუხედავად იმისა, რომ გულისმომაკლავ და დამამწუხრებელ ამბებს შეიტყობთ, როგორც უშიშარ, ასევე მოლაღატე ქართველთა შესახებ, გული დაგწყდებათ, რა უნდოდა პეტრე ბაგრატიონს ბოროდინოს ველზე — სად ნაპოლეონი და სად ეგ — ჩამოსულიყო და დამდგარიყო თავისი კახელების გვერდით...

თაგაძე

მეღვინეობის 8000 წლიანი ისტორია, ქართული მეღვინეობის რეგიონების უნიკალურობა და ნიადაგის მრავალფეროვნება, ყურძნის განუმეორებელი ჯიშების არსებობა, უწყვეტი კონტროლი ვაზიდან საბოლოო პროდუქციამდე, თანამედროვე მეღვინეობის განახლებული ტექნოლოგიები. სწორედ ამ ელემენტთა კომბინაციით წარმოიშვება ქართული ღვინო **თაგაძე**.

© j o r j e k i z a S v i l i , V o i l a ! *

nestan kvi ni ka Ze

ნათარგმნი ავტორები:

ჟან ბატისტ მოლიერი

მორის მეტერლინგი

გი დე მოპასანი

შარლ ბოდლერი

ჟან პოლ სარტრი

ალბერ კამიუ

ნატალი საროტი

ანტუან დე სენტ ეგზიუპერი

ფრანცუაზა საგანი

სემუელ ბეკეტი

პატრიკ მოდიანო

მეტერლინკი

ანდრე მორუა

ერვე ბაზენი

ხოლოდენკო

ივ მარტენი

მიშელ უელბეკი

გიომ აპოლინერი

არტურ რემბო

ჟილ ჟუანარი

Up coming:

დანიელ პენაკი

პიერ პეჟუ

„ასტერიქსი და ობელისკი“

მიშელ უელბეკი - „ბრძოლის ველის გავრცობა“

არსებობს საავტორო უფლებები. მწერალ დანიელ პენაკს კი თავის რომანში ათი პუნქტი აქვს მკითხველის უფლებების შესახებ:

1. მკითხველს აქვს უფლება, წაიკითხოს წიგნი.
2. მკითხველს აქვს უფლება, არ წაიკითხოს წიგნი.
3. მკითხველს აქვს უფლება, დაიწყოს კითხვა, საიდანაც სურს.
4. მკითხველს აქვს უფლება, გადაადგოს წიგნი..... და ასე ათამდე.

„ანაბეჭდის“ მკითხველს კი აქვს უფლება,ც, დამსახურებაც და საშუალებაც, რომ მთარგმნელი, ლიტერატორი და პოეტი ჟორჟ ეკიზავილი გაიცნოს.

1. დასაწყისი – „პატარა გიჟი ბიჭები“

2. მეორე დასაწყისი
3. მიშელ ტომი, იგივე უელბეკი
4. „პატარა პრინცი“ — მე ჩემს თაობას ვუღალატე
5. Je t'aime

1. dasawyisi – „patara giji bi Webi“

ყოველდღე 6 საათზე იწყებს კითხვას. მისი თაობის ბიოგრაფია „სამი მუშაკტერიდან“ იწყება. გადაშლიდი და მოდიოდა იმ საუკუნის სურნელი, როცა დარბოდნენ ეს გიჟი ბიჭები, მაგარ საქმეებს აკეთებდნენ, სატრფოს ვაჟკაცობას უმტკიცებდნენ.

არ იცის, რატომ აირჩია ფრანგული ენა. თან იმ დროს ფრანგულს ქალები სწავლობდნენ ძირითადად. მეორე დღესვე გახდა ჟორჟი. დღეს საფრანგეთში გიორგია, აქ – ჟორჟი. ეს ძალიან ახარებს.

პირველი წიგნი, რომელიც გადაშალა (ის, რაც დაამახსოვრდა), „დეკამერონი“ იყო. ამ წიგნს მამა უმაღლავდა. ჟორჟი ვერ ხვდებოდა მოტივს. ნაიკითხა და ვერაფერს მიხვდა, რადგან არაფერი იცოდა. დიდი ხნის შემდეგ უელბეკს თარგმნიდა. არც ამას მოუგვრია შოკი, იმიტომ რომ უკვე ყველაფერი იცოდა.

პირველად 1959 წელს თარგმნა, ბუნინის ნოველებით დაიწყო, რატომღაც. ამ წიგნის ფერიც ახსოვს და სურნელიც. აქ დაიწყო. ლიტერატურის სიყვარულით გადანყვიტა თარგმნა – „უთქმელი სიტყვა რომ იბადება“.

რეცენზიებში წერდნენ: „იგი, როგორც ჩვენი თაობის სხვა ადამიანები, სიყრმეშივე მოატყუეს, ფოტოაპარატის წინ მდგარი ბიჭი დააჯერეს, რომ შავი სიბნელიდან ჩიტი გამოფრინდებოდა. მან ნათქვამი გააზვიადა და წარმოიდგინა, რომ ათასფრად აჭრელებულ უცხო ფრინველს უნდა დალოდებოდა, მაგრამ ჩიტი დღემდე არ ჩანს“ (თეიმურაზ ქურდოვანიძე, ფარული და ხილული სამყარო, „მწერლის გაზეთი“, №7).

„მე ის კაცი ვარ, ტრამალები რომ ესიზმრება“ – მისი ლექსებისა და თარგმანების კრებულია. თვლის, რომ ამ წიგნით თავისი სათქმელი თქვა:

„ერთს ვიმეორებ მორცხვი ჩურჩულით:

ხვალაც ომია, ხვალ გავიმარჯვებ“...

„პარიზში ერთხელ ჯიბიდან ქართული „პატარა პრინცი“ მომპარეს“. ამ ქალაქის კაფეებში ოფიციალტები ჟორჟ ეკიზაშვილს წლიდან წლამდე ცნობენ. 5 წლის წინ პარიზში რომ ჩავიდა, თავის ქუჩაზე, მარეს უბანში, ვეებერთელა სასახლის წინ შეჩერდა (სადაც არქივია). „იქ სურნელი მოვიდა და ჭახაჭუხი გავიგე. იგივეა! არ შეიძლება სხვანაირად! პარიზში ამას უნდა ჩაავლო, ამ ქალაქმა თუ ეს მოგიძღვნა, ე.ი. ღვთის საჩუქარი მიიღე. პარიზი მარტო ელისეს მინდვრები არ არის. მერე საფრანგეთი მოვიარე და მივხვდი, რომ საფრანგეთი მარტო პარიზი არ არის“.

„...პარიზის არყით მთვრალი საღამო, მიმქრალი შუქის ნისლით ნაგები... მწვანე ტრამვაის გიჟურ სიმღერას მკერდზე იწერენ ლიანდაგები“... გიიომ აპოლინერი

1968 წელს 21 წლის ჟორჟ ეკიზაშვილმა 21 წლის კამიუს ტექსტი თარგმნა. ეს ის დრო იყო, როცა მთელ სოციალისტურ ბანაკში კამიუ იკრძალებოდა. ჟორჟმა მოხსენება ნაიკითხა. თავზედი ვიყავიო, – ამბობს დღეს.

„საუბრობენ ცენზურაზე, არადა, აქ ყოველთვის თავისუფლად იბეჭდებოდა. რუსები სამეცნიერო ხარისხს აქ იცავდნენ იმავე კამიუზე, ჰემინგუესა და ფოლკნერზე. არავინ გიჭერდა და კვბში არავინ გიბარებდა. გამონაკლისი შემთხვევები ალბათ არსებობს, მაგრამ კარგ ნაწერს ყველა აფასებდა. 21 წლის კამიუ – ეს იყო ჯერ კიდევ უმნიფარი პატარა ბიჭი, იმ ასაკის, როცა გგონია, ყველაფერი სათქმელია და შენც ყველაფერს ამბობ. ლიტერატურა გაზიარებაა. ნაიკითხე, მოგეწონა და გინდა, ეს მოწონება სხვას გადასცე.“

როცა ბავშვი ტელევიზორს უყურებს, რაღაცით ალტაცებული დედას ეძახის, ჩქარა მოდიო, დედა კი ამ დროს სამზარეულოში კატლეტს წვავს, გამოვარდება და ეჩხუბება შვილს, ამისთვის დამიძახეო?! ეს ბავშვისთვის შეიძლება, მთელი ცხოვრების სტრესი იყოს. ბავშვის ცნობიერებაში ხომ ნიაღვარი წამოვიდა და გაუჩნდა სურვილი, ვილაცას გაუზიაროს. ლიტერატურა გაზიარებაა.

დანიელ პენაკის შემთხვევაში მოხდა ისე, რომ გადავშალე, ორი

წინადადება წავიკითხე და მივხვდი, რომ ეს უნდა მეტარგმნა. ვთარგმნე და ცოტა ვიტყვი. მეგობარს წავუკითხე, იმანაც იტირა. ეს უცნაურია, უყურებ ფილმს, ვილაცას კლავენ, ადამიანზე კი არ ტირიხარ, რაღაც დეტალებზე გეტირება – ეს არის ის, რაც ჩვენს ნებას არ ემორჩილება და კარგია, რომ არსებობს რაღაცეები, რაც ნებას და მხოლოდ გონებას არ ემორჩილება. გულს თავისი მიზეზები აქვს, რაც გონებამ არ იცის. ეგ არის... თარგმანი არის გონებაც და გულიც. ცოტა გონება უნდა მოიხმოდ და ცოტა გული გააჩერო, თუკი გაჩერდა ან გული მოიხმოდ და გონება გააჩერო, თუკი გაჩერდა. **Voilà!**

rituali ase iwyeba: pirs ibans, wvers iparsavs.

კაი რაღაცაა ეგ. რიტუალი არა, უფრო ახირებაა... არა, ეს ცრურწმენები არ არის. ჯერ წიგნს ვეფერები დიდხანს, გადავხედავ, გადმოვხედავ, უნდა იყოსო წიგნის სურნელი.

...თარგმნის დაწყება ძალიან ჰგავს სპორტის იმ სახეობას, სიმალეზე რომ ხტება სპორტსმენი: დგას... დგას, ირწევა, სტადიონი გაჭედვითა, იმნამს არაფერი აღარ არსებობს, სამყარო აღარ არსებობს, მან სამყარო ფრჩხილებში ჩასვა, ხუსეინისა არ იყოს, მოიშორა. თვალს ხუჭავს და ირწევა. რატომ ირწევა? რას ელოდები, გაიქეცი, რა! არა, ელოდება იმ ხმას, რომელიც ეტყვის, ახლა მიდიო და მიდის. გადახტები თუ არა, ეს შენზე აღარ არის დამოკიდებული, მაგრამ მთავარი ეს არ არის. თუ ვერ გადახტები, ადგები და იტყვი: ხვალ გადავხტები. აი ახლა უნდა დაიწყო, თორემ გაიქცა წამი. ცვაიგს აქვს: „თეთრი ცხენი ბედისა ერთხელ ჩამოივლის და უნდა მოახტე, თუ გაუშვი, ის ცხენი სხვასთან მიდის“.

მე ერთი-ორი თვით ადრე კედელზე ვაკრავ იმ ავტორის ფოტოებს, ვინც უნდა ვთარგმნო. თუ პეყუა, პეყუს პორტრეტი... მოდიანო აქაც არის, იქაც, სანოლთანაც. იდიოტივით კი არ ვუყურებ და ხატივით კი არ ვლოცულობ, გავუვლი, გავხედავ, ესენი არიან და ამათ ყოფნას ვეჩვევი, ვემგვანები... უელბეკი ძალიან უშნოა, მე სიმპათიური ვარ და მას ვერ დავემსგავსები, მაგრამ... ჰოპ და დავემსგავსე. იცი რა არის, თარგმნის დროს ავტორის მაჯაზე გიდევს ხელი და შენს პულსს ადარებ, იმას 80 აქვს, შენ – 75 და აი ერთმანეთს რომ დაემთხვევა, მაშინ უნდა დაიწყო, მაგრამ ეს, გადახტომის არ იყოს, შეიძლება არ გამოგივიდეს, მართო შენზე დამოკიდებული არ არის.

ყველა საქმე რაღაცით იწყება. ეს არ არის ერთი წიგნის თარგმნა, მთლიან კონტექსტში უნდა იჯდე.

თარგმნილ ტექსტში მთარგმნელის ნაწილია. უელბეკს მაშინ კითხულობ, როცა უელბეკს კითხულობ. ასე უნდა თქვა: წავიკითხე ჰიუგო აკაკი წერეთლის მიერ და არა ჰიუგო. ნაბოკოვმა თარგმნის გემო იცის და წერს: „მთარგმნელმა უნდა იცოდეს, რომ ავტორს ცუდს უკეთებს, მაგრამ მთარგმნელის მოვალეობა ის არის, რომ ეს ცუდი კარგად გააკეთოს“.

ეს არის, როცა სიტყვას მისდევ ან სიტყვა მოგსდევს. თუ სიტყვა გაგექცა, შენ თავს დეზი უნდა ჰკრა და დაეწიო. თუ შენ გაასწარი და გადახვედი სხვაგან, გასცდი მწერლის გზას, მაშინ აღვირი უნდა მოქაჩო საკუთარ თავს. აღვირის მოქაჩვაც და დეზების კვრაც ზოგჯერ მტკივნეულია, ცხენს სტკენს და ადამიანს – მით უმეტეს. თარგმანიც, მწერლობაც და ხელოვნებაც მტკივნეულია. **Voilà!**

მე სამზარეულოში ვთარგმნი ხოლმე ყოველთვის, აი იქ. ერთხელ საინტერესო იყო ძალიან, როცა ორ თარგმანზე პარალელურად ვმუშაობდი, იქ მოლიერი, აქ – ბეკეტი, სხვადასხვა სამყარო... მოლიერი – ჩემი საამაყო თარგმანი! ორივე თეატრი, ორივე მწერალი, სხვადასხვა ავტორი და შენარჩუნებული სტილი. ასეთ დროს უნდა გათამამდე. მე მთელი კონტექსტი ვიცი. სიტყვა მანვალეებს, ღამის სამ საათზე მაყენებს, ან სუფრიდან სახლში მბრუნებს, მგონია; რაღაცას ვწერ. დილით გადავიკითხავ და არა! 50 ათასი სიტყვა მოდის ერთად. მერე გხვდება ნაცნობი მკითხველი, ინჟინერი კაცი და გეუბნება, იქ ის სიტყვა რომ არის, ეს არ სჯობდაო?! და ხვდები, რომ ჰო, სჯობდა! არადა, აქ არ იყო? გგონია, რომ სწორედ ის სიტყვა იპოვე და ამ დროს ნაცნობი ინჟინერი გეტყვის: აქ ფუსფუსი რომ გინერია, წრიალი სჯობდა. იცი, რატომ? ფუსფუსი მაინც... ბებია ფუსფუსებს.

ფლობერი წერს, რომ ერთსა და იმავე სიტყვას არ უნდა იმეორებდე ერთსა და იმავე გვერდზე – მე ეს მაქვს აკვიატებული.

თარგმანი უნდა იყოს უანგარო და არა ბოლმიანი. ზოგი ამბობს, ჩემგან არ გამოვიდა მწერალი, სამაგიეროდ, დედას ვუტირებ ამ მწერლებსო.

მე კამიუს პრეზენტაციაზე ვთქვი: 45 წელია მანუხებს კამიუ, ვუსვამ შეკითხვებს და არ მპასუხობს, სამაგიეროდ, ვთარგმნე-მეთქი. ბევრმა ვერ გაიგო, რა ვიგულისხმე.

ტელევიზორს ვერ ვუყურებ იმიტომ, რომ იმნამსვე იწყება თარგმანი. რაღაცა ძალა თარგმნის... ეს ცნობილი მწერლების ფრაზები: მე კი არ ვწერ, ის წერს... ვინ არის ის, არავინ იცის, შენ ხარ, მაგრამ სხვა შენ.

ეს სამაგიე პასუხისმგებლობაა. მწერალს ორმაგი პასუხისმგებლობა აქვს მკითხველისა და საკუთარი თავის წინაშე, მთარგმნელს მწერლის პასუხისმგებლობა ემატება. იმდენი ბუნვის ხიდია, რის უფლებასაც თავს აძლევს მწერალი, ამდენს მთარგმნელი ვერ მისცემს საკუთარ თავს. მთარგმნელმა უნდა გააკეთოს თავისი საქმე და გვერდზე გადგეს, პირისპირ დატოვოს მკითხველი მწერალთან, გამჭვირვალე უნდა იყოს და არ ჩანდეს. მაგრამ ჩვენ მაინც ვჩანვართ ან გვინდა, რომ ვჩანდეთ.

ადრე პრეზენტაციების ნაცვლად გარჩევები იმართებოდა, ამიტომ მწერალსა და მთარგმნელს შიში ჰქონდათ, რომ ესა და ეს გამოვა და ამაზე ილაპარაკებს. გურამ ასათიანის ყველას ეწინოდა, ერთს თუ ჩაიქირქილებდა... იმიტომ, რომ ყველამ იცოდა – ეს არის ადამიანი, ვისაც შეუძლია, თავისი გონებისა თუ გულის, ინტელექტის სასწორზე აწონოს ნაწარმოები და გულწრფელად თქვას.

ახლა, 50 წლის შემდეგ, როცა ლექტორი აღარ ვარ, გამომამსერეს, ჩემს სტუდენტებს ვეუბნებოდი, რა არის თარგმანი: აი ეს ხომ არის ხელი, მის უკან – ჩრდილი. არ ვიცი, შეიძლება, ლაო ძის ამბავია – „პეპელა ვარ თუ ლაო ძი“, მაგრამ ეს არის ხელი, ანუ ტექსტი, აქვს ძარღვები, სისხლი მოძრაობს, სტკივა, რაღაცა კარგს აკეთებს, ცუდს აკეთებს, ადამიანს კლავს, აცოცხლებს, წიალიდან გამოჰყავს. ეს ხელი არის ტექსტი, ჩრდილი თარგმანია. ან აი დოლარი, ან ევრო, ხომ კარგია და ლარებში რომ გადაახურდავებენ, ეგ თარგმანია.

თარგმანი უფრო დიდი ლიტერატურაა, ენის დამცველი დღეს თარგმანია. **Voilà!**

2. meore dasawyisi

თბილისი, წყნეთის ქუჩა, მე-4 სართული. კარი იღება.

– ნინო, გაინმინდე ფეხი, კარგად გაინმინდე! ნესტანმა არ გაინმინდოს, ანაბეჭდი დატოვოს. ახლა შენ რა ქენი, იცი, განწყობა რომ შეგექმნას, გადი იქით ოთახში, სამზარეულოში (გავდივარ სწრაფად და დაბნეული), ნელა, ნუ იჩქარებ, მარცხნივ გაიხედე. აი უელბეკი. გამოდი. მანდ იმ მწერლების ფოტოებია, ვინც ვთარგმნე. თან მიირთვი შოკოლადი, როგორც იტყვიან, ნაუს-ნიკერსე. აი ეს ვინ არის? – გვითითებს მაგიდის მინის ქვეშ ფოტოზე. ვერ ვცნობთ. ჟერარ ფილიპი, კამიუ და ბევრი მწერალი. ეს ვინ არის? ვერც დავით კლდიაშვილს ვცნობთ. – აი ახალი თაობა! – ამბობს გიორგი ეკიზაშვილი.

– ეს ჩემი მეგობარია, – დონ კიხოტის პატარა ფიგურაზე მიგვითითებს, – ამის მეშინია, – ამბობს კომპიუტერზე.

მე: – ჩვენ უკვე აღარ გვეშინია ამისი.

ჟორჟი: – უელბეკი უნდა წაიკითხო და შეგეშინდება. საგნების, საერთოდ, უნდა გეშინოდეს, მათ თავისი ცხოვრება აქვთ. ჩვენ რომ ვშორდებით საგნებს, რა ვიცით, რას ფიქრობენ ჩვენზე. საგანს აქვს ერთი მომენტი, როცა აღარ გემორჩილება, აი მანქანა, რომელიც 10 წელია გემსახურება. მიღისხარ სადღაც, უეცრად შენ

მარჯვნივ გინდა გახვევა, ის მარცხნივ მიდის და კედელი.

მე მეშინია თოჯინების, დიდი თოჯინების. როცა იძინებ, რა იცი, ერთი თოჯინა მეორეს შენზე რას ეუბნება... Voila!

– მერამდენე რესპოდენტი ვარ შენთვის? ჰოდა, იმ სამოცდაორს და მერე კიდევ ვინც გეყოლება, ყველას ვჯობივარ.

სულ მეცინება, ჟურნალისტი სტუმრებს რომ ეუბნება, რაიმე კურიოზს ხომ ვერ გაიხსენებდით და ისინიც, ის სულელებიც რომ იხსენებენ. ის, რაც იქ მოხდა, მაშინ მოხდა, მომენტალურია, მაშინ იყო პიკში. ვილაც ჭკვიანი ხვდება, ეს რა იდიოტობაა! არავის ეცინება ან მაგარი მთხრობელი უნდა იყო ჩემსავით. თვითონ დაბადებაა კურიოზი. ამაზე მეტი კურიოზი რა გინდა?! აუცილებელია, ვილაც გააცინო? მოყვევი რამე მწუხარე, ესეც ხომ კურიოზია?! შენს ცხოვრებაში ხდება რალაცები, რაც სხვასთან არ მომხდარა. ეს საინტერესოა. ადამიანი იწყება იქ, სადაც მთავრდება მგვანება სხვებთან. მწერლობაც ეს არის – კი, უნდა გავდე და გავხარ სხვებს, მაგრამ არის წამი, როცა შენ გადახვედი, აღარ ხარ დანტე, აღარ ხარ ჰემინგუეი, აღარ ხარ ფოლკნერი, აღარ ხარ აკა მორჩილაძე, ხარ ნესტან კვინიკაძე.

მწერლობა, საერთოდ, ელიტარულია, მკითხველიც ელიტარულია. ვისაც თავი ელიტა ჰგონია, იქ არის პრობლემა... კითხვას მოცლა უნდა და ელიტა არის კიდევ მოცლილი, ფუფუნებაში. მას აქვს

დრო, რომ ორი საათი უყუროს მონა ლიზას, რენუარს, პიკასოს. ეს არის ის, როცა შეგიძლია შენი თავი იმ სიმალლეზე ასწიო, რომ მიიღო ტკბობა – გონება და სული უნდა დატკბეს.

კითხვისას პასუხებს ეძებ. ნიკი ადამსი, ფაუსტი... იმათ ეკითხები, ნეტა ჩემი საყვარელი გმირი როგორ მოიქცეოდა და იხსენებ მსგავს სიტუაციებს. ხან ემა ბოვარი ხარ, ხან – ანა კარენინა. არ ბაძავ, უბრალოდ, ეკითხები.

კითხულობ და პასუხებს ელოდები.

შენ შეიძლება, ათასჯერ გაგივლია რაღაც ხის წინ და არასოდეს გიფიქრია მასზე. ერთადერთი, შესაძლოა, რაღაც დაბრკოლებას წარმოადგენს ეს ხე შენთვის, მეზობელი ბიჭი კი მოულოდნელად მასზე ნოველას წერს. კითხულობ და გიკვირს: მე რატომ ვერ დავინახე?! ბებებდერი იწყებს რომანის ქებას, რომ სიკვდილის წინ ადამიანი ნაკითხულ წიგნებს იხსენებსო.

ერთი საინტერესო ამბავი გამახსენდა: მსახიობი ჰიუ გრანტი დაიჭირეს. ღამით ვიღაც მეძავს ეპოტინებოდაო, ატყდა ერთი ამბავი. კარიერა ინგრეოდა, სტრესი მიიღო მსახიობმაც. პურიტანული ამერიკა და, მით უფრო, ინგლისი. ერთმა ჟურნალისტმა მას ძალიან ამერიკული კითხვა დაუსვა: თქვენ ალბათ ფსიქონალიტიკოსთან აპირებთ სიარულსო. მოულოდნელად ჰიუ გრანტმა ჩაიღიმა და უპასუხა: – იცით, ჩვენთან, ინგლისში, ჩვენ წიგნებს ვკითხულობთო. ეს გენიალურია!

სიტყვებზე თუ არ იკაიფე, რა მწერალი ხარ?! სულ უნდა ათამაშო. ერთხელ ბოდლერის თარგმანში პატარა ბიჭმა, დავნერე სიტყვა „თავერი“. არ ვიცი, საიდან მოვიდა, არც ჩამიხედავს, რა არის ეს სიტყვა, მაგრამ მოვიდა და მომეწონა. და ისე გსიამოვნებს, მკითხველს აღარ აინტერესებს მისი მნიშვნელობა.

ქართული ენა ძნელი დასაოკებელია, სულ მალა იწევს და ამ ამალღებულ სტილს მივეჩვიეთ (გამსახურდიას რომანები...). როცა დაშვება გინდა, იქ უჭირს. რამეთუ, რომ... არა ეგენი... თვისით... ამაში კარგად მიდის, მაგრამ მანქანამ დაამუხრუჭა და გაჩერდა, უკვე რაღაც არ მოგწონს, აბა რა უნდა იყოს? ერთი კი დაიხვნეშა და... თუ რა?!

3. miSel tomi, igive uelbeki

- უელბეკი გინახავს?
- კი.
- სად?
- წიგნის უკანა ყდაზე.
- შიშველ ქალებთან ერთად არ გინახავს?
- არა.

–პარიზში შემთხვევით გავიცანი შესანიშნავი ადამიანი, რომელსაც დავუმეგობრდი, როდესაც საუბრისას ვთქვი, რომ უელბეკი ვთარგმნე (სულ ახლახან გამომცემლობა „არეტემ“ გამოსცა გიორგი ეკიზაშვილის მიერ ნათარგმნი მიშელ უელბეკის ბესტსელერი „ელემენტარული ნაწილაკები“). აღმოჩნდა, რომ უელბეკის მასწავლებელი გამიცნია. მიშელი კინოსკოლაში სწავლობდა, ეს კი მისი მასწავლებელი იყო გადაღებების ხელოვნებაში. მაჩვენა უელბეკის ფოტო მისი სადიპლომო ფილმის გადაღებებზე, სადაც ის 18 წლისაა. ისევ ისეთი იყო ფოტოზე. მამამისის გვარი ყოფილა ტომა. “მწერალი უელბეკი გაგონილიც მქონდა და ნაკითხულიც, მაგრამ სანამ ფოტოსურათი არ ვნახე, ფოტო,

სადაც მთელი ჯგუფი და, მათ შორის, მეც ვარ... ვერაფრით ვაკავშირებდი. მხოლოდ ამის შემდეგ აღმოვაჩინე, ვინ იყო”, – იხსენებდა მასწავლებელი.

როცა მეკითხებიან, რა ვთარგმნე და ვინც ჩამოვლას – მოლიერი, კამიუ... და უელბეკით ვამთავრებ, აფორიაქდებიან ხოლმე. უელბეკს რთული მდგომარეობა აქვს საფრანგეთში, უყვართ ან არ უყვართ – ყველას აქვს თავისი არჩევანის უფლება. უელბეკი არც უნდა გიყვარდეს, ეს შეუძლებელია. ან გავიგე, ან ვერ გავიგე. ბევრს ამინებს ის, რაზეც უელბეკი წერს. ნუთუ ასე იქნება?! ამერიკაში ნატალი საროტი 700-ათასიანი ტირაჟით დაიბეჭდა. ამის შემდეგ ფრანგი მწერალი ამ ტირაჟით არ გამოსულა, გამონაკლისია უელბეკი, რომელიც ახლა რეკორდზე მიდის.

უელბეკში დიდ მწერალს გრძნობენ, დიდი მწერლის ხედვაა, თან ამდენ რაღაცას მოიცავს, ჯერ ერთი, ბიოლოგიას.

უელბეკს უხამსი სიტყვები აქვს და ბევრს ეს ყურს სჭრის. არადა, ყველა სიტყვას, რაც კი ენაში არსებობს, აქვს უფლება, იყოს წიგნშიც.

სიტყვა „ჟიმობას“ ჩვეულებრივად აღიქვამენ, მაგრამ სინონიმი რომ ახსენო, იმწამსვე სხვა რეაქციაა. რატომ? ხომ ერთ რაღაცას აღნიშნავს?!

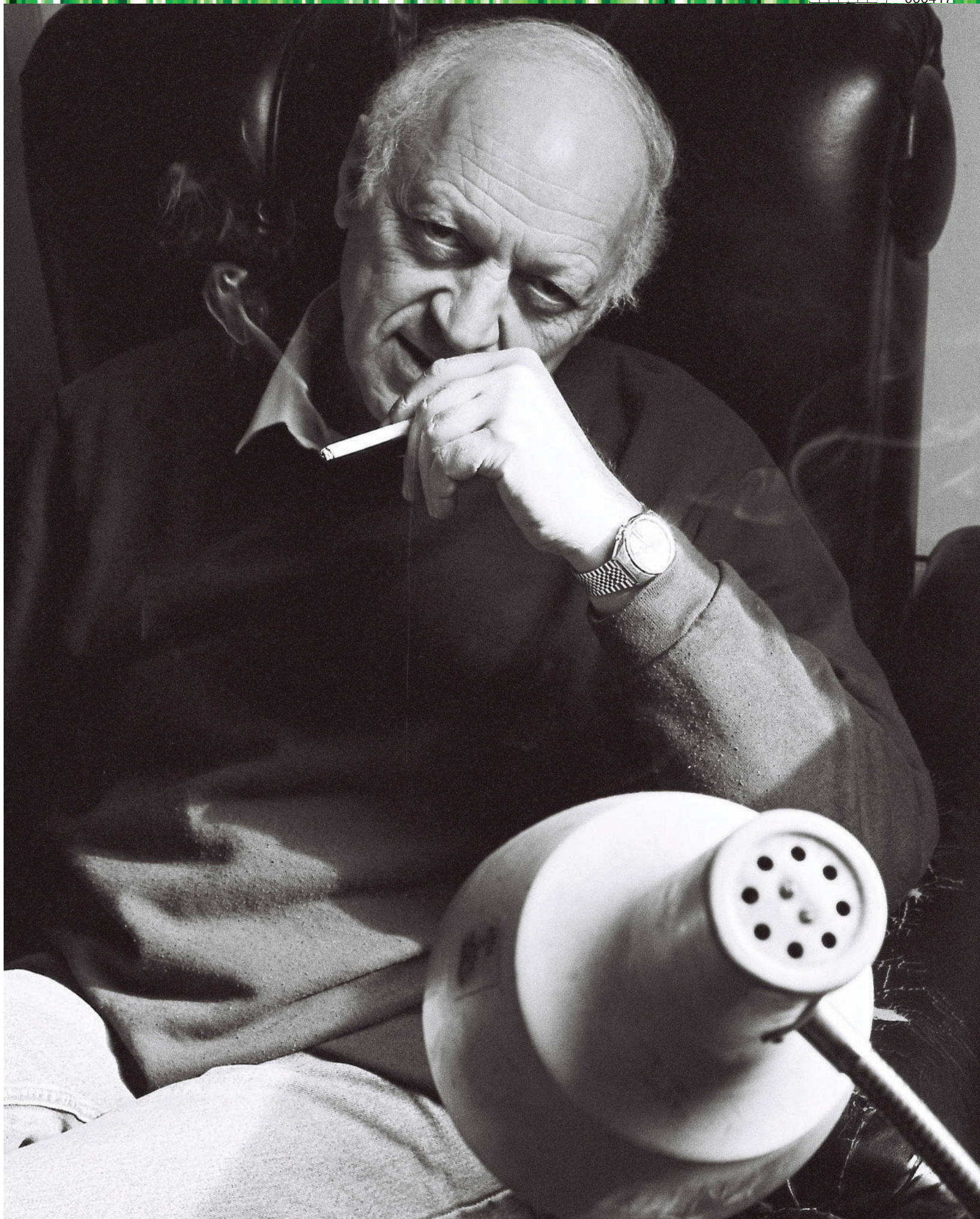
პირველად, როცა ვთარგმნე უელბეკის რომანი, იქ ერთი წინადადება იყო „საშინელი“. დამირეკეს ბანოვანებმა და მითხრეს: შესანიშნავი თარგმანია, მაგრამ ის რამ დაგანერინაო. –კვი, მაგრამ მაგაზე უარესი არ გაგიკეთებიათ? – ვუთხარი. – კი, მაგრამ... – რა კი მაგრამ? მე-20 საუკუნის ბოლოა და ეს, უბრალოდ, ასეა.

4. „patara princi“ – me Cems Taobas vuRalate

პროვანსულ ენაზე თარგმნილი „პატარა პრინცი“ წინასიტყვაობა, რომელიც ჟორჟ ეკიზაშვილს უელბეკის მასწავლებლის მეუღლემ აჩუქა, ასე იწყება: „ეგზიუპერის თარგმანი? შეუძლებელია, თარგმნო ეგზიუპერი“. ჩვენ ვიღებთ და მაინც ვთარგმნით. ყველაფერი ფარდოფითია.

სულ მეკითხებიან, რატომ „პატარა პრინცი“? 10 ათასი მიზეზი მაქვს, მაგრამ არ ვამბობ! მევასა და ვთარგმნე! და ამით ვულაღატე მთელს ჩემს თაობას... და ბავშვობას. „უფლისწული“ „პრინცი“ შევცვალე, იმიტომ რომ ეს არავის „წული“ არ არის, არავის „შვილი“ არაა! ეს არის პრინცი! ნოდება, რომელსაც მე ვაძლევ ადამიანს, ვინც მიყვარს, ძალიან მიყვარს. შენ ჩემი პრინცი ხარ!

როცა თარგმნა შემომთავაზეს, ვთქვი: მე ვთარგმნი მხოლოდ ერთი პირობით – უფლისწულის მაგივრად უნდა იყოს პრინცი. პაუზა... ვიცი, იყვირებენ, ილაპარაკებენ ბევრს, მაგრამ ამ პირობის გარეშე არ ვთარგმნი. ყველა ენაზე არის პრინცი, რუსებს აქვთ სხვა სახელები – Царевич, დანერდნენ Маленький Царевич-ს ან რაღაც სხვას, მაგრამ მათთანაც პრინცია, ყველგან პრინცია. შეიძლება, ეს ეგზიუპერის პატივსაცემად ხდება. მერე კიდევ დაუკვირდი: პ- ა- ტ- ა- რ- ა- პ- რ- ი- ნ- ც- ი, ქ- რ- ი- ს- ტ- ე, პ- რ- ი- ნ- ც- ი. ეს ჩვენი ქრისტეა! მოვიდა ადამიანებთან, სიყვარულს ქადაგებდა, ასე რომ, თუ ვინმეს „პატარა უფლისწულის“ ნაკითხვა უნდა, ორი ძველი თარგმანი არსებობს, „პატარა პრინცი“ კი ერთია. Voila!

5. Je t'aime

სიყვარული ერთია და მერეა სხვა რაღაცები. სიყვარული ქართულ პოეზიაში: „მე მიყვარს შენში ოცნება ჩემი“... ბრწყინვალეა! მე რომ ქალი ვიყო, ვიტყვოდი: როგორ, გენაცვალე, შენი ოცნება მიყვარს ჩემში? ესე იგი შენ შეგიძლია, ეს ოცნება მერე გამოიტანო და სხვაში ჩადო? შენი რაღაც მიყვარს ჩემში?

სიყვარული ის არის, როცა მთელი სამყარო, რაც წარმომიდგენია და რაც შეიძლება, რომ იყოს, ერთ წერტილში იყრის თავს და იღებს იმ ფორმას, რასაც ჩვენ ვხედავთ. როცა არ არის ფიქრი, ეს სიყვარულია.

არის ასეთი შეკითხვა: გაიხსენეთ პირველი სიტყვა, რა უთხარით შეყვარებულს და ისინიც პასუხობენ. როგორ შეიძლება, ეს გახსოვდეს, პირველი სიტყვა ყოველთვის სისულელეა. მე „პატარა პრინცსა“ და რაღაც ლექსებს ვყვებოდი და ჩემად ვასაღებდი, ასე ვიპრანჭებოდი. თუ გახსოვს შენი ყველა ზეინტიმური და ძვირფასი დეტალი, რაღატომ გამოგაქვს სააშკარაოზე?! ეს სიტყვებია, სიყვარული კი სიტყვები არ არის. „სიყვარულსა მალვა უნდა“.

სიყვარულის ახსნა – ეს რა არის? ე.ი. შეიძლება ამის ახსნა?! ჩავიდეთ ამ სიტყვების ძირში. მიყვარხარო კი არა, სიყვარული აუხსნა. მე შეიძლება, სიყვარული ავუხსნა სტუდენტებს და არა მას, ვინც მიყვარს.

როცა შეიყვარებ ძალიან, მაშინ მიხვდები, რა არის: ცოტა სიცხე, სიგიჟე, სიგიჟის სიბრძნე და სიბრძნის სიგიჟე, **Voilà!**

გიორგი ეკიზაშვილს სამომავლო გეგმებზე თუ ჰკითხავთ, აუცილებლად გაიხსენებს ერთ ამბავს: თბილისში ჩამოვიდა ამერიკელი მწერალი სტეინბეკი. შემოატარეს ქვეყანა. თავი მოიკლეს – აჭამეს, ასვეს, ნაბადი და კახური ქუდი დაახურეს, ოღონდ კითხვის დასამამდე არ მისულიყო საქმე. ბოლოს შეიკრიბნენ და ეკითხებიან: – ბატონო სტეინბეკ, თქვენი სამომავლო გეგმები?

– სამომავლო გეგმები? ეს იგივეა, რომ მკითხოთ, ამერიკაში რომ ჩავალ, რომელ ქალს გავჟიშავ.

ჟორჟი (იგივე გიორგი, იგივე გოგი): – რაღაც ბევრი მება, ამოიღე. ანდა იყოს, რა მოხდა?! ჯერ ეგო უნდა იყოს. არ მაინტერესებს, სხვები რას იტყვიან. მე თვითირონია მახსიათებს!

– გოგი, **COMME des GARÇONS** როგორ ითარგმნება? — ეს უკვე ნინოა, ჟორჟის ქალიშვილი, „სამი მუშეკეტერის“ თაობის სრული ანტიპოდი (ჩვენ უფრო უალტერნატივო სიტუაცია გვაქვს, გვინდა-არ გვინდა, უელბეკის თაობას წარმოვადგენთ), რომელიც ინტერვიუს ესწრება და დაკვირვებული თვალი აუცილებლად დაიმახსოვრებდა მას ტექსტის დასაწყისში: „ნინო, ფეხები კარგად გაინმინდე!“

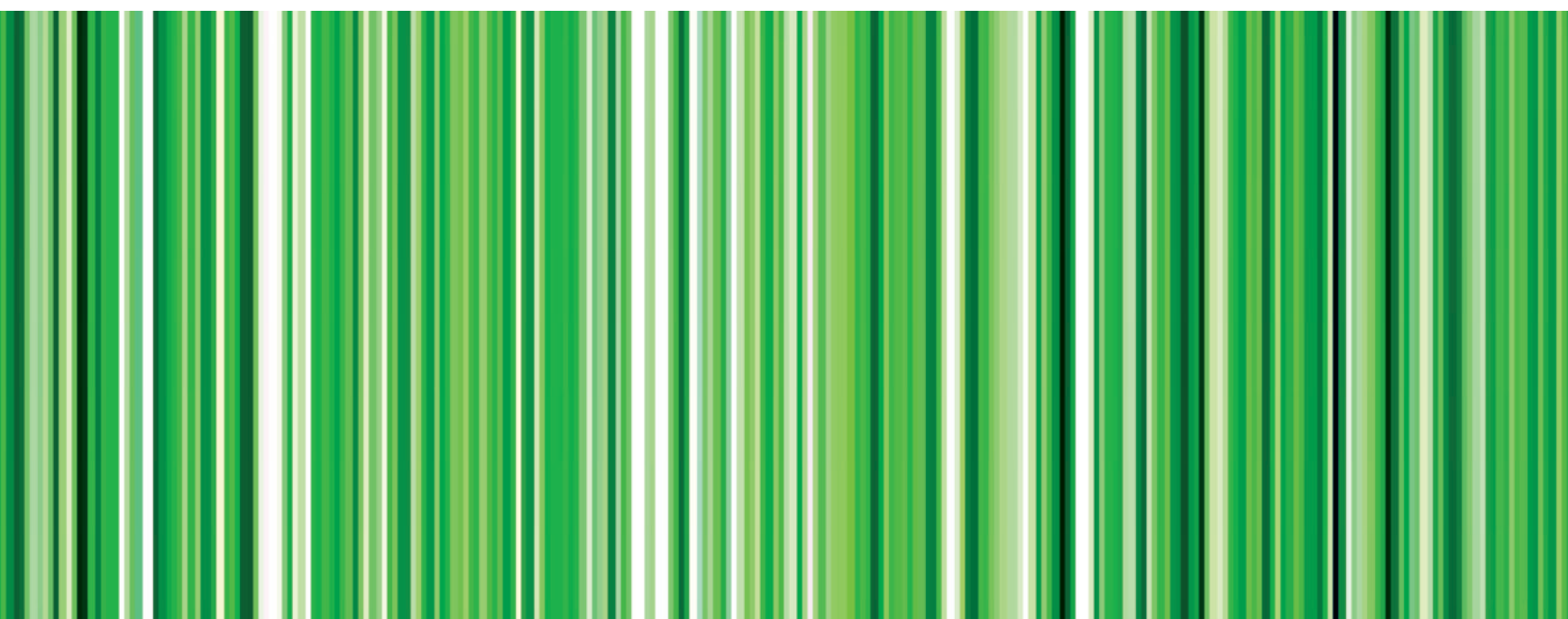
ინტერვიუს დროს შორიანხლოს იჯდა. მასაც აქვს საინტერესო ისტორია: ადრე, ძალიან ადრე, სადღაც ათი წლის წინ, ნინო თავის მეგობარ ბიჭთან ერთად ვერისა და ვაკის შესაყარზე, მრგვალ ბაღში, იჯდა და ახალგაზრდული აჟიტირებით „პატარა უფლისწულის“ პერსონაჟებს ციტირებდნენ.

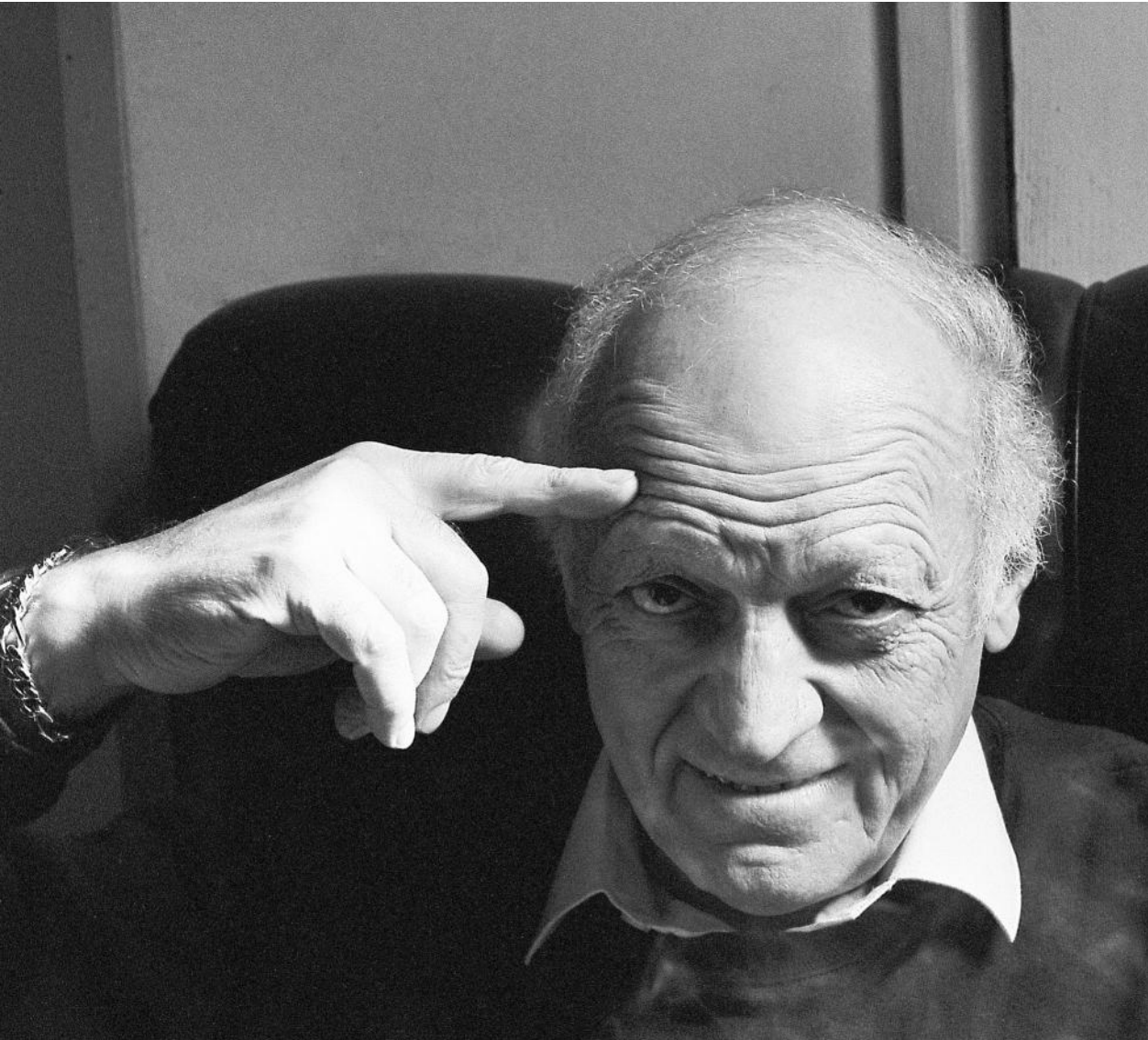
მერე დაღამდა, სახლებში წავიდნენ. ნინომ ძილის წინ „პატარა უფლისწული“ გადაშალა და რაღაც ციტატა მონიშნა. მოულოდნელად დარეკა ტელეფონმა, ისევ ის მეგობარი ბიჭი იყო, რომელმაც ზუსტად ის ციტატა წაუკითხა, ნინოს რომ ჰქონდა მონიშნული. უცნაურია. გავიდა რამდენიმე წელი. ის ბიჭი სხვა ქალაქში გადაცხოვრდა... ერთ დღესაც სტუმრად მიმავალმა ნინომ მრგვალ ბაღში ხალხმრავლობა შენიშნა. ნეტა რა ხდება? — „პატარა უფლისწულის“ ქანდაკება გაიხსნა.

დამთხვევა... შემთხვევა... იმ დროს ნინომ არ იცოდა, რომ გავიდოდა კიდევ რამდენიმე წელი და „პატარა უფლისწულს“ სწორედ მამამისი თარგმნიდა სათანადოდ და შესანიშნავად! ისე, რომ ქართულში ზედსართავები არ გეყოფა შესაფასებლად და ისე, რომ ეს იქნებოდა ნამდვილი „პატარა პრინცი“, ადამიანებთან სიყვარულით რომ მოვიდა! **Voilà!**

ფრანგული კულტურისთვის განეული ღვანლისთვის საფრანგეთის მთავრობამ 2001 წლის 22 ივნისს გიორგი ეკიზაშვილს „აკადემიური პალმის რტოს“ ორდენის ოფიცრის წოდება მიანიჭა.

*Voilà! – ესეც ასე!

EX LIBRIS – XX saukune

karl gustav jungis „psiqologia da alqimia“

giga zedania

ალქიმია, ჩვეულებრივ, განიხილება როგორც დისციპლინა, რომლის მიზანი „არაკეთილშობილი“ მეტალების ოქროდ გადაქცევა იყო. ამ მიზნის მისაღწევად ალქიმიკოსები ეძებდნენ ე.წ. „ფილოსოფიურ ქვას“, რომელსაც სინამდვილეში არა ქვის, არამედ ფხვნილის ფორმა ჰქონდა. ითვლებოდა, რომ თუ რაიმე მეტალს ცეცხლში ჩააგდებდი და ამ ფხვნილს შეურევდი, შედეგად ოქრო წარმოიქმნებოდა.

გავრცელებული თვალსაზრისის მიხედვით, ალქიმიის ეს მიზანი, მართალია, აზრს იყო მოკლებული, მაგრამ ალქიმიკოსების ექსპერიმენტებმა, მათდა უნებურად, ხელი შეუწვევს ქიმიის, როგორც მეცნიერების, განვითარებას. ეს ძველ იგავს ჰგავს ვაჟების შესახებ, რომლებმაც მამის დანატოვარი ოქროს ძიებაში იმდენი თხარეს მინა, რომ შედეგად ხორბლის კარგი მოსავალი მიიღეს. ამ თვალსაზრისის მიხედვით, ალქიმიამ საკუთარი მნიშვნელობა ქიმიის გაჩენის შემდეგ დაკარგა და დღეს მხოლოდ ისაა საინტერესო, რა სისულელებიდან სჯეროდა ხალხს სულ რამდენიმე საუკუნის წინ. მეორე მხრივ, ამ აზრის გადაბრუნებას წარმოადგენს კვაზიმეცნიერული ჰიპოთეზა, რომლის მიხედვითაც სულაც არაა გამორიცხული, თანამედროვე მეცნიერებმა გარკვეული პროცესების შემდეგ, მაგ., ბრინჯაოდან ოქროს მიღება მოახერხონ. ოღონდ ამას ნამდვილად აღარ მოჰყვებოდა ის სენსაციური რეზულტატები, რისი იმედიც შუა საუკუნეებში ჰქონდათ: ოქრო, უბრალოდ, დაკარგავდა საკუთარ ღირებულებას – დღეს ფულის ნაკადები ისედაც აღარაა მიბმული ოქროს რეზერვებზე, ფული უკვე იქცა რაღაც ვირტუალურ წარმონაქმნად, რომელსაც რეალობაში თითქმის არაფერი შეესაბამება. ოქროს ლაბორატორიული წესით მიღების შესაძლებლობის აღმოჩენა ამ პროცესს მხოლოდ თავის ლოგიკურ დასასრულამდე მიიყვანდა.

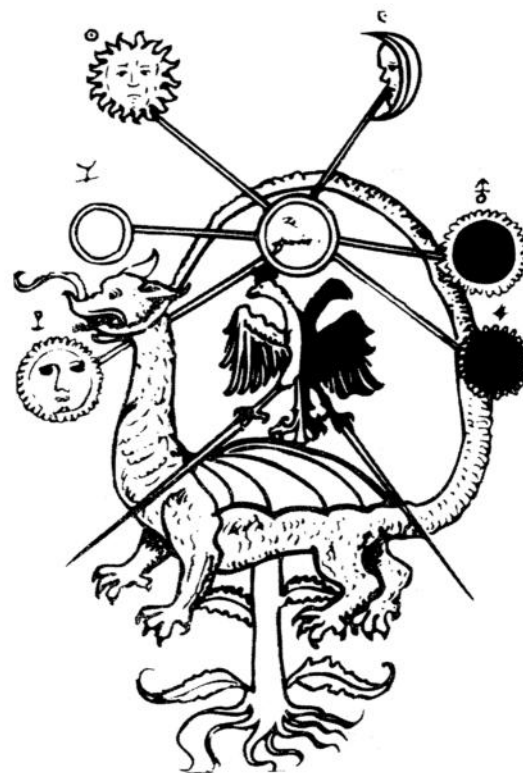
მაგრამ ამ გავრცელებული აზრის წინააღმდეგ აგერ უკვე ორი საუკუნეა, ვიღაც-ვიღაცები ცდილობენ იმის დამტკიცებას, რომ ალქიმიას სულაც არ ამოუწურავს საკუთარი თავი; რომ სინამდვილეში ფილოსოფიური ქვის მიზანი უბრალოდ ოქროს მიღება კი არ იყო, არამედ ყველა სნეულების მორჩენა, რაც ადამიანთა, ცხოველთა და მცენარეთა სამყაროში არსებობს; რომ (ბიბლიასა და თითქმის ყველა მითოლოგიის წმინდა წიგნებში აღწერილი) წარღვნის შემდეგ კაცობრიობამ დაკარგა უამრავი საიდუმლო ცოდნა და ჩვენ ვფლობთ ამ ცოდნის მხოლოდ ფრაგმენტებს, რომლებიც ალქიმიურ ტრაქტატებშია შენახული. ამ თვალსაზრისს ამაგრებს ერთი რამ: ალქიმიური ტექსტები ისე რთულადაა დაწერილი, რომ მათი გაშიფვრის მსურველმა ამ საქმეს მრავალი წელი უნდა მოანდომოს. აქ ერთმნიშვნელოვნად რაღაც საიდუმლოსთან, მისტერიასთან გვაქვს საქმე, ადამიანის ბუნებაში კი უდავოდ დევს დაფარული საიდუმლოს გაშიფვრის სურვილი. მოკლედ, ცდუნება არსებობს, მაგრამ სუსტი ცდუნება, რადგან ჩვენს რაციონალურ ეპოქაში ასეთი რაღაცების მხოლოდ მასებს სჯერათ და არა – ელიტებს. მას შემდეგ, რაც ოთხიდან თორმეტ წლამდე ამერიკის ან ევროპის უნივერსიტეტში გაატარებ, სადაც აზროვნების თანამედროვე წესს გასწავლიან, რთულია, ათასი ეზოთერული სისულელის გჯეროდეს. ამიტომაც ალქიმიის ასეთი დამცველი დღეს მსოფლიოში ცოტაა და ისინი ნამდვილად არ მოღვაწეობენ ჰარვარდისა და ოქსფორდის უნივერსიტეტებში.

მათ იქ არავინ მიიღებს.

აქ ჩნდება იუნგი საკუთარი გამოკვლევებით. ახლა ინტელექტუალურად ბოდიშს მოვიხდი და მოკლედ ვიტყვი, რას წარმოადგენდა ეს კაცი. კარლ გუსტავ იუნგი (1875-1961) ზიგმუნდ ფროიდის ყველაზე ნიჭიერი მოწაფე იყო. როგორც მასწავლებელ-მონაფის ურთიერთობებში ხშირად ხდება, მათი მეგობრობაც ცუდად დამთავრდა. მასწავლებელს მონაფისგან ხომ სინამდვილეში ორი სრულიად შეუთავსებელი რამ სურს: „დამემსგავსე მე!“ – ითხოვს ის (იმიტომ, რომ რაღაც მონაფე ხარ, თუ მასწავლებლის აზრებს არ იზიარებ?), მაგრამ ამავე დროს მთელი თავისი არსებით აგრძნობინებს: „ნუ დამემსგავსებ!“ (იმიტომ, რომ რაღაც უნიჭიერესი მონაფე ხარ, თუ თუთიყუშით მასწავლებლის აზრებს იმიტომ?). იუნგმა ეს გამოუვალ მიდგომარეობა ერთმნიშვნელოვნად გადაჭრა, რადიკალურად გააკრიტიკა ფროიდი და საკუთარი კონცეფცია ჩამოაყალიბა. აქ კიდევ ერთხელ მოვუხდი ბოდიშს ინტელექტუალებს და ვიტყვი, რომ ძირითადი განსხვავება ამ ორ ფსიქოანალიტიკოსს შორის შემდეგში მდგომარეობს: მართალია, ორივე მიიჩნევს, რომ ჩვენი ფსიქიკური ცხოვრების დიდი ნაწილი არაცნობიერად და არაცნობიერში მიმდინარეობს, მაგრამ, ფროიდის მიხედვით, ეს არაცნობიერი ინდივიდის საკუთრებაა და მისი განვლილი ცხოვრებიდან აიხსნება; მისგან განსხვავებით, იუნგი მიიჩნევდა, რომ ჩვენ ყველას ფსიქიკის სიღრმეებში კონტაქტი გვაქვს კოლექტიურ არაცნობიერ შინაარსებთან, რომლებიც არაა ჩვენს ინდივიდუალურ ბიოგრაფიაზე დამოკიდებული. კოლექტიური არაცნობიერის ამ შინაარსებს იუნგი „არქეტიპებს“ უწოდებდა. არქეტიპები ახდენენ იმის ორგანიზებას, თუ რას და როგორ აღვიქვამთ, განვიცდით, ვგრძნობთ. ასეთი არქეტიპებია დედა, გმირი, ჰერმეფროდიტი და ა.შ. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანია თვითობის (ან, უფრო სწორი იქნებოდა რომ გვეთქვა, „თვითის“ – self, Selbst) არქეტიპი. ადამიანის ცხოვრების მიზანს, იუნგის მიხედვით, სწორედ თვითობის მიღწევა წარმოადგენს.

ბარემ აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ იუნგი, სლენგზე რომ ვთქვათ, ფროიდს „პიროვნულ ამბავშიც“ აკრიტიკებდა. ფროიდის ფსიქოანალიზი, წერდა იუნგი, ნევროზების მკურნალობაზეა მიმართული, მაგრამ თავად ფროიდი საკუთარ ნევროზს ვერაფერი მოუხერხა, მე ეს, როგორც ფროიდიდან დაახლოებულმა პირმა, კარგად ვიციო. მახვილგონიერი კრიტიკაა, ოღონდ „ჩემი შენ გითხარი, გული მოგიკალის“ პრინციპზეა აგებული: იუნგის ავტობიოგრაფიას თუ ნაიკითხავთ, მიხვდებით, რომ თვითონ ეს კაცი, რომელსაც უამრავი პაციენტი ჰყავდა, საეჭვოდ ახლოს იდგა სიგიჟესთან – მას ჰქონდა ჰალუცინაციები, ესაუბრებოდა სულებს, ხედავდა მომავლის ნიშნებს და ა.შ. მოკლედ, ვინ იყო მოსარჩენი და სამკურნალო, კიდევ საკითხავია.

მაგრამ ეს არ აყენებს ჩრდილს იმ წიგნს, რომელსაც მინდა შევეხო. „ფსიქოლოგია და ალქიმია“ ნამდვილად საინტერესო ტექსტია, რადგან იუნგმა აქ ძალზე ორიგინალური თეზისი წამოაყენა. ამ თეზისის მიხედვით, ალქიმიკოსის მუშაობის ნამდვილი რეზულტატი იყო არა ოქრო, არამედ ფსიქიკური ცვლილებები, რასაც თავად ალქიმიკოსივე განიცდიდა. რეტორტებში მიმდინარე ქიმიური პროცესები სინამდვილეში წარმოადგენდა არაცნობიერი ში-

ნაარსების პროექციას (პროექცია ფსიქონალიტიკური ტერმინია და აღნიშნავს გარეგან მოვლენებში საკუთარი სულიერი მდგომარეობის გადატანას ამის შემჩნევის გარეშე. კარგი მაგალითია პატარა ბიჭი, რომელიც ამბობს, რომ გოგონას უყვარს — სინამდვილეში მას თვითონ მოსწონს ეს გოგონა და მასზე აპროექცირებს საკუთარ სიყვარულს). როდესაც ალქიმიკოსები ოქროს მიღებაზე საუბრობდნენ, სინამდვილეში, იუნგის მიხედვით, ისინი ეძებდნენ საკუთარ მეობას, თვითობას, ინდივიდუალობის ყველაზე მაღალ საფეხურს და მას, უბრალოდ, ოქროზე აპროექცირებდნენ. ქიმია მხოლოდ გვერდითი შედეგია, მთავარი ამ სამუშაოში იყო ტრანსფორმაცია, რომელსაც თვითონ ალქიმიკოსი განიცდიდა.

ამ დასკვნამდე იუნგი შემდეგმა დაკვირვებამ მიიყვანა: მის პაციენტებს, რომლებსაც არასოდეს არაფერი გაეგონათ ალქიმიის შესახებ, ესიზმრებოდათ სიმბოლოები, რომლებიც თითქოს პირდაპირ იყო აღებული შუა საუკუნეების ალქიმიური ტრაქტატებიდან. იუნგმაც დაასკვნა, რომ სინამდვილეში ალქიმია ქიმიის წინამორბედი დისციპლინა კი არ იყო, არამედ სრულიად დამოუკიდებელი კვლევის სფერო, რომელიც ბევრად უფრო ახლოა ფსიქოლოგიასთან, ვიდრე მენდელეევის პერიოდულ სისტემასთან.

უნდა ვთქვა, რომ ეს წიგნი შემთხვევით არ ამირჩევია: ის სულ ახლახან გამოქვეყნდა ქართულ ენაზე (პირველი წიგნი იყო, სხვათა შორის, რომელიც ახალ წელს ვიყიდე). ამ ბოლო დროს ასეთი ჩვევა დამჩნედა: ვიყიდი ქართულ თარგმანს, სახლში ვიღებ ორიგინალს და მერე ერთი საღამო ვერთობი შეცდომებით, რომლებიც ბედოვლათმა მთარგმნელმა დაუშვა (ქართველი მთარგმნელები, ჩვეულებრივ, სამი წიგნით გამოირჩევიან: მათ არ იციან უცხო ენა, რომლიდანაც თარგმნიან; მათ არ იციან ქართული და მათ არ ესმით ტექსტი, რომელსაც თარგმნიან). მაგალითად, ბოლო დროის სამხიარულო შეცდომებიდან შემოიძლია შემოგთავაზოთ: **louis**

d'or, ქართულად თარგმნილი როგორც „ოქროს ლუი“ (დიაგნოზი: მთარგმნელს არ აქვს ნაკითხული „სამი მუშეკეტერი“, თორემ ხომ ეცოდინებოდა, რომ სინამდვილეში „ლუიდორთან“ გვაქვს საქმე), ანდა ქართულ თარგმანშია: „ინტიმური გრძნობები ჰქონდა მამისადმი“, არადა, ორიგინალშია: „სულითა და გულით უყვარდა მამა“ (დიაგნოზი: მთარგმნელის არაცნობიერში რაღაც სერიოზული პროცესები მიდის, რომელთა განხილვაც ცოტა მეუხერხულეა) და ა.შ. ჰოდა, იუნგის ქართული თარგმანის ყიდვისთანავე მივვარდი სახლში, გადმოვიღე გერმანული ორიგინალი და დავიწყე შედარება. ჰოი, საკვირველებავ! მცირე ხარვეზების გარდა ბევრი ვერაფერი აღმოვაჩინე მოსადავებელი. მართალია, ამის გამო მთარგმნელობითი ხელოვნების ქართველი მსახურების მიერ ჩადენილ შეცდომათა ჩემული სია ვერ გაიზარდა, მაგრამ გული მაინც სიხარულით ამევსო — ქართულად გამოჩნდა კიდევ ერთი წიგნი, რომლის ნაკითხვაც შეიძლება. ასეთები კი ცოტაა.

არადა, საქართველოში ალქიმიის მდიდარი და მრავალსაუკუნოვანი ტრადიციები არსებობდა, განსაკუთრებით კი — კახეთში. ამას გავრცელებული ამბავიც მოწმობს: ერთხელ თურმე ყაჩაღები შევიდნენ სახლში, სადაც პატარა გოგონას მეტი არავინ იყო. „სად ინახავს პაპაშენი ოქროს?“ — დაუნყეს გაბრიყვება ბავშვს. „პაპაი ოქრო მე ვარო“, — უპასუხია გოგონას. ამ ანეკდოტში დამალული შიფრი ადვილი ამოსაცნობია: პატარა გოგონა ხომ მითებსა და ჩვენს სიზმრებში სულის სიმბოლოა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ხალხი ბრძენია და უკვე იცოდა, რასაც იუნგი ამ წიგნში ამბობს: სინამდვილეში მთავარია არა ოქრო, არამედ სულიერება. ყოველ შემთხვევაში, ასეთ დასკვნას გააკეთებდა ალბათ რომელიმე ავადსახსენებელი მწერალი, ალქიმიკოსებზე რომ ნერს ბესტსელერებს.

ხოლო თუ ვინმეს რკინის ოქროდ გადაქცევის რეცეპტი აქვს, მაინც შეგვატყობინოს. სულიერების ამბავში გვაინტერესებს.

daupat ent ebel i Tof-gol fi

davi T kovz i r i Ze

თუ არ ვცდები, “ანაბეჭდის” ამ ნომერში ჰანტერ ტომპსონის შესახებ ვრცლად უნდა ეწეროს რაღაც-რეულაციები. თუ ვცდები, მაშინ ვალდებული ვარ მოკლედ ვთქვა, რომ ეს იყო რევოლუციონერი და მორფინისტი რეპორტიორი, რომელმაც სულ სხვა მიმდინარეობა შექმნა ამერიკულ და მსოფლიო ჟურნალისტიკაში. ალბათ, ყველას გინახავთ “შიში და სიძულვილი ლას-ვეგასში”, სადაც ჯონი დეპი სწორედ რომ ჰანტერ ტომპსონს, თავის უახლოეს მეგობარს განასახიერებს.

ბევრს აღარ გავაგრძელებ და მოგიყვებით იმას, თუ როგორ ცდილობდა ტომპსონი მსოფლიო სპორტში ახალი ბრენდის შექმნას.

მაშ ასე, ლამის ოთხის ნახევარი, მისტერ ჰანტერი ავლანური ბალახით გაპიპინებულ ბოლოსწინა ჯონტს ბოლომდე ეწევა (ბოლოს ლაპარაკის შემდეგ მონევს), საფერფლეში სრისავს და ნიუ-ჯერსიში ურეკავს ბილ მიურეის, ცნობილ არტისტსა და ასევე სტაჟიან გამბოლებელს. მიურეი მეოთხე ზარის შემდეგ იღებს ყურმილს და ხმაზე ეტყობა, რომ მასაც ახალი მიღებული აქვს აღმოსავლური ფლორის შედეგრი.

მიურეი: hello?

ტომპსონი: გამარჯობა ბილ, ჰანტერი ვარ.

მიურეი: გამარჯობა ჰანტერ.

ტომპსონი: ძალიან მაგარი იდეა მაქვს, მომისმენ? ჯერ იაპონურ გოლფზე მინდა გკითხო. როგორც გავიგე, ისინი სათამაშო ბილიკებს ერთმანეთზე აწყობენ.

მიურეი: (ხმაში ფრთხილი განგაში შეეპარა): ხო, ეგრეა.

ტომპსონი: ფოტოები ვნახე და მეგონა მრავალსართულიანი ბოულინგის ბილიკები იყო.

მიურეი: (ხითხითებს)

ტომპსონი: ახალი სპორტი გამოვიგონე – გოლფი თოფებით.

მიურეი: ჰმმმ...

ტომპსონი: ჰოდა, მინდა რჩევა გკითხო. ეს ამბავი პრაქტიკაში უკვე გამოვცადე, შერიფს ვეთამაშე აქვე, ეზოში. მწვანე ლინოლეუმი დავაგეთ, დროშები დავარჭეთ, იმას ჩემი 45 კალიბრიანი მივეცი, თოფი გამოვართვი და შევუბერეთ. ჩემი მიზანი, ალბათ მიხვდი, შერიფის დარტყმული ბურთის განადგურება იყო. თავიდან ვერ დავამულამე, მაგრამ მერე დუპლეტი ვესროლე და ბურთი საერთოდ ველარ ვიპოვეთ. მაგრად გავერთეთ.

მიურეი: (ჩაახველა)

ტომპსონი: შენი გაღვიძება არ მინდოდა, მაგრამ დარწმუნებული ვიყავი, რომ ეს აზრი მოგეწონებოდა.

მიურეი: (სრული სიჩუმე)

ტომპსონი: გინდა ხვალ ვილაპარაკოთ?

მიურეი: ეგრე აჯობებს.

ტომპსონი: ამ სპორტს დიდი მომავალი აქვს, მალე გოლფს მთელი ამერიკა სასროლებით ითამაშებს. განსაკუთრებით იმ შემთხ-

ვევაში, თუ ბილიკებს ერთმანეთზე დავაშენებთ, როგორც იაპონიაშია. აზრზე ხარ რა იქნება?

მიუჩი: ჰო, მაგათ მართლაც მრავალსართულიანი მოედანი აქვთ.

ტომპსონი: შენა და, რა მანძილია იატაკიდან ჭერამდე?

მიუჩი: დაახლოებით ოთხი მეტრი. ჭერი ზედ შენს თავზეა და ზევით ვილაც უბერავს. იცი რას ჰგავს? აი, შენობას რომ ფასადი მოაძრო.

ტომპსონი: გასაგებია. როგორც „ატრიუმ ჰაიატის“ სასტუმრო.

მიუჩი: Exactly like that!

ტომპსონი: ხალხს შეეძლება ერთი აივნიდან მეორეზე დაარტყას. მაგალითად, მერვედან მეთხუთმეტე სართულზე.

მიუჩი: და პირიქით.

ტომპსონი: გუნდში ორი კაცი იქნება.

მიუჩი: მართლა? სალოლ, გადასარევი აზრია.

ტომპსონი: ამაზე უკვე ველაპარაკე შერიფს და ასე გადავწყვიტეთ იმიტომ, რომ როცა გუნდში მარტო ხარ, სროლაც გევალება და კლასიკური გოლფიც. ორგუნდიანში კი საქმე განაწილებულია.

მიუჩი: თან ახალი ზმანებით მარიაუობაც დაიწყება, მზის სათვალეები და რამე.

ტომპსონი: ხო. ერთი სიტყვით, შენ და შერიფი დამფუძნებლები იქნებით.

მიუჩი: Sounds good.

ტომპსონი: ხვალ დაგირეკავ. თუ ყველაფერი კარგად აენყო, შენ ოსკარს მიიღებ და მე – ნობელის პრემიას.

მიუჩი: შენი იდეა სულ უფრო მომწონს.

ტომპსონი: კარგად იყავი.

მიუჩი: ღამე მშვიდობისა.

ჰანტერ ტომპსონმა მართლაც ითამაშა "თოფ-გოლფი" შერიფ ბობ ბრაუნდისთან ერთად 2004 წლის ზაფხულში და ეს უნიკალური კადრები თავადვე ჩაინერა ბეტაკამზე. პარტიას უამრავი მაყურებელი ესწრებოდა.

მაგრამ მეორე პარტიის თამაში და ახალი სპორტის დაპატენტება ვერ მოასწრო. 2005 წლის 20 თებერვალს, 5 საათსა და 42 წუთზე, მაშინ, როცა მასთან სტუმრად იყვნენ შვილი, რძალი და შვილიშვილი, 67 წლის ტომპსონი გვერდით ოთახში გავიდა, ცოლს დაურეკა და შუა ლაპარაკში თოფით მოიკლა თავი. ან გაუვარდა, კაცმა არ იცის.

ასე დაიწყო და დამთავრდა გოლფის თოფით თამაში.

So long and mahalo...

babuaCemi duel Si mokl es

gi o mgelaZe

- ბაბუაჩემი დუელში მოკლეს.
- მერე?
- რა, მერე?
- ბაბუაშენი დუელში მოკლეს, მერე? - გამიმეორა „მერე“ ოთომ.

ოთო ჩემი საქმროა. ვერ ვიტან ვერც „საქმროს“, ვერც „საცოლეს“, მარა ორ კვირაში ქორნილი გვაქ და ესე იგი ოთო ჩემი საქმროა, მე - ოთოს საცოლე. წა, მეზიზღება... აი, „ქმარი“ კაია, „ცოლიც“ ძან მაგარია. გაიცანი, ეს ჩემი საცოლეა, - ესე რო მაცნობს ვილაცას, ის ვილაცა ისე მეზიზღება, რო გული მერევა. არა, ის ვილაცა კი არ მეზიზღება, „საქმრო“ ოთო მეზიზღება და „საცოლე“ მე და ეს ზიზღი იმ ვილაცაზე გადამაქ მექანიკურად. ერთხელ ცოტა,

ცოტა კი არა, მთვრალი ვიყავი, ისედაც თავბრუ მეხვეოდა და ოთომ ვილაცა, ქუჩაში მიდიოდა ის უბედური, ძან გამონყო-ბილი და მაგარი ეკიდა „საქმრო“ ოთო კაიფში თავის მთვრალ „საცოლესთან“ ერთად, მოკლედ, ოთომ გააჩერა ის ვილაცა, იმან, მე მგონი, ბოლომდე ვერც იცნო ოთო და ჩემი თავი რო გააცნო, გაიცანი, ჩემი საცოლეაო, ისეთი მივარწყე იმ უბედურს...

სანამ არ იმკურნალებს, მანამდე არ დავორსულდები. „სვადების“ მერე ვიმკურნალებო. არ იმკურნალებს და ბავშვს არ გავუჩენ. მაინც თუ არ იმკურნალებს, გავმორდები. ეს იცის და ისიც იცის, რო მართლა ესე იქნება. როგორ მინდა შვილი... ყველაზე ძან. ოთოს გოგო უნდა ძან, ოღონდ კაიფში. ეხლა მივდივართ დი-ლოში მაგის ვილაც დედამოტყნულ ბარიგასთან. რო შემეძლოს, ყველა ბარიგას ბენზინს გადავასხამდი და ცოცხლად დავნვაავდი, ოთოს რამდენიმე ნარკომან ძმაკაცსაც. ორ-სამ დღეში ერთხელ ესე გამომივლის, ჩამისვამს მანქანაში და მივდივართ დილოში. დილმისკენ რო მივდივართ, ოთოს ჯობია, ხმა არ გაცე, თორე შეიძლება, არაფრის გამო ისტერიკა დაემართოს და მანქანიდან „ნა ხადუ“ გადმოგაგდოს. თან კი არ მიდის ან მიქრის, მიფრინავს. მე მანქანაში მტოვებს, თვითონ კორპუსის სადარბაზოში შერბის. თხუთმეტ წუთში „პრიატინი“ გამოდის და ვბრუნდებით ქალაქში. უკანა გზაზე 60-ით მოდის ხოლმე. ბაბუაჩემი დუელში მოკლეს-მეთქი, - დილმისკენ გზაზე უთხარა.

- სიხო, რა მითხარი, ბაბუაჩემი სად მოკლესო?
- ხო იცი, მეზიზღება „სიხო“ რო მეძახი.
- კაი, სიხარულო, სად და რა ვითარებაში აღესრულა ცხონებული ბაბუაშენი?
- ლადაობ?
- ვლადობ? რაზე ვლადობ?
- ბაბუაჩემზე.
- არა, რატო ვლადობ, გაგიუდი, ჩემო სიხარულო, ხო იცი, ყველა შენიანი როგორ მიყვარს, მარტო იმიტო, რო შენ გიყვარს და მე

- შენ ისე მიყვარხარ, რო შენ ვინც გიყვარს, მეც მიყვარს.
- დუელში.
- დუელში?
- ა-ჰა... და იცი, სეკუნდანტი ვინ იყო?

უცებ გვერდიდან მანქანა მოგვადგა, კი არ მოგვადგა, დაგვეწია და გვერდით ამოგვიდგა. შიგ სამი „უროდი“ იჯდა, ფანჯრები ჩამონეული ქონდათ, ერთს ხელში რალაც საბუთი ეჭირა, ქსივის პონტში და გადააყენეო, - ოთოს ეუბნებოდნენ. ოთომ გადააყენა. ფეხებში ცელოფანში გახვეული „ფაქტი“ ჩამიგდო, ეს მოტეხეო, - მითხრა და მანქანიდან გადავიდა.

ორმა ოთო მანქანაში ჩაისვა, ერთი გადმოვიდა, ოთოს ადგილას დაჯდა და მანქანის ჩხრეკა დაიწყო. საფერფლე, ბარდაჩოკი, კაროჩე, ყველაფერს შმონავდა ეს მახინჯი, ტაფამირტყმული უროდი, თან ესე, შემომხედავს, აგრძელებს ჩხრეკას, მერე ისევ შემომხედავს, თან არაფერს მეუბნება, ვითომ თან ვარ, თან არ ვარ. დედას გეფიცები, ცოცხლად კი არ დავნვაავდი, არა, დავნ-ვაავდი ცოცხლად, ოღონდ ნანო-ნანო, ჯერ ფეხები, მერე ხე-ლები... მერე უცებ მომიტრიალდა და - კაიფში ხარ, გოგო? „კაი-ფში კი არა, გადაეთრე ეხლა მანქანიდან, დედამოტყნულო!“ - უცებ რამ გამახსენა - „ხაბურძანია ჩემი დაქალის მამაა და თქვე-ნი თავი თუ არ დავაჭერიო-მეთქი...“ ბოლო ხმაზე ვკიოდი, თან ვკანკალებდი, თან ვტიროდი, ვაბზე არ შემშინებია, უბრალოდ, ესეთი შეურაცხყოფა ცხოვრებაში არავის მოუყენებია. ამ ხა-ბურძანიაზე, დანყნარდით, გოგონაო, - და ეგრევე გადავიდა. ოთოც გადმოსვეს.

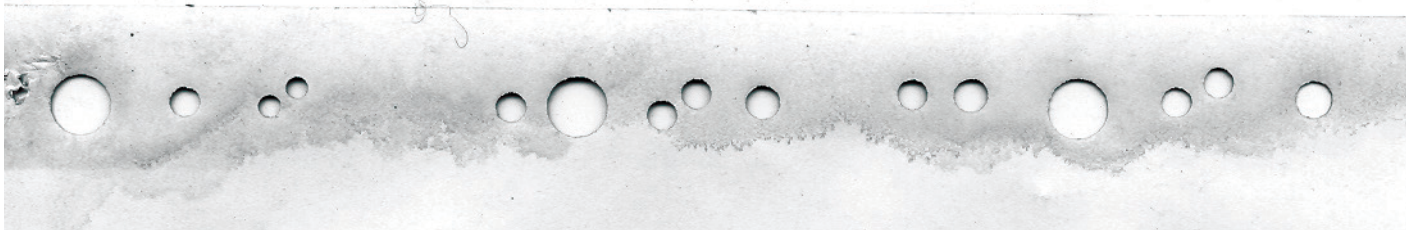
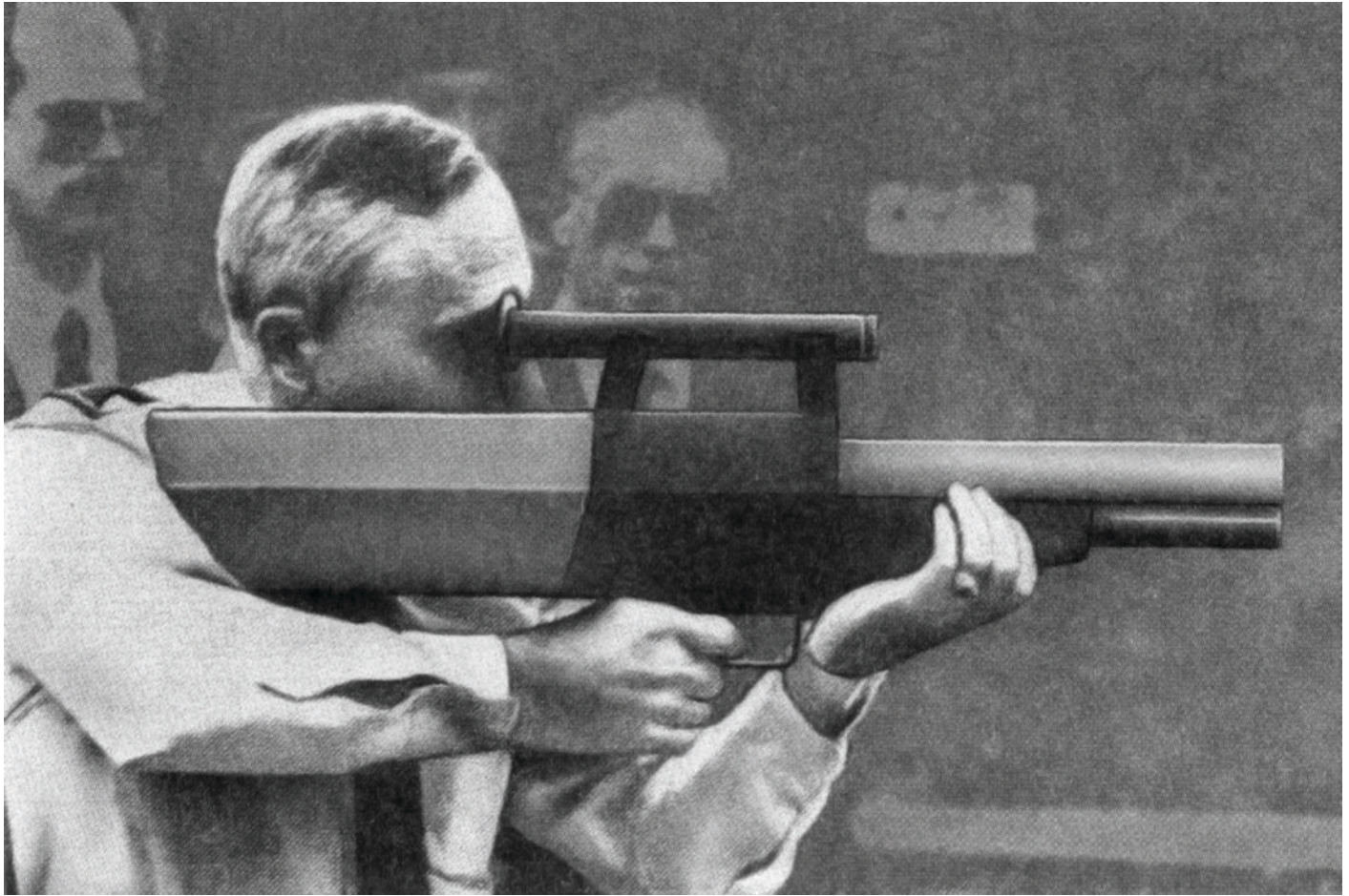
- სალოლ, ხაბურძანია რამ გაგახსენა? - შემეპო ოთომ.
- მე სახლში დამტოვე, რა.

სახლთან გამჩერა. მანქანიდან გადმოვედი. ნამალი რო მე მქონ-და, აღარ მახსოვდა.

- შენ და, იმას არ მომცემ, რამე რო იყოს, - მითხრა ოთომ და გამილიმა.

მერე მე, ოთოს კი არა, მე, ბოტკინი დამემართა. ქორნილი გადაი-დო, გადაიდო და გადაიდო. ერთი სამი თვეა, არსად შემხვედრია, არც დაურეკავს. ისე, ბაბუაჩემი მართლა დუელში მოკლეს. დუე-ლის წინა ღამეს ბებიაჩემს უთხრა, რო მეორე დილას დუელი ქონ-და დანიშნული. „სეკუნდანტად ის ადამიანი მიჰყავთ, ვისთანაც სიცოცხლის ბოლო „სეკუნდების“ გატარება უნდათო. ვიფიქრე და ესეთი ადამიანი შენ ხარო“. ბებიაჩემმა კაცად გადაიცვა და დილით ბაბუაჩემს დუელზე წაყვა.

ბაბუაჩემი დუელში მოკლეს.

eqskur si a

gaga naxucr i Svili

nobody is perfect

თურმე გავიღვიძე. მე კი მეგონა, რომ ისევ მეძინა. ბოლო დროს რატომღაც სულ ჩემი ოთახი მესიზმრება. სიზმარშიც აღარ მყოფნის ფანტაზია. არაფერი ხდება. ასე იცის გაზეთში მუშაობამ, ყოველდღე იძულებითი წერილების წერამ.

ოქტომბრის დილაა. არსად მეჩქარება. რედაქტორს ყველაფერი ვუთხარი, რასაც მასზე ვფიქრობდი და უმუშევარი დავრჩი. ყოველდღიურ გაზეთში ვმუშაობდი. ვწერდი კულტურასა და სპორტზე. თან ნელ-ნელა ვტვინდებოდი. როგორ შეიძლება, ყოველდღე რაღაც წერო. ანომალიაა. ვერ გამოვძევი სულით ჟურნალისტი. საუკეთესო წერილი კი გაბრიელა საბატინის მივუძღვენი. გამოვიტირე, როცა ჩოგბურთს თავი დანებდა. მგონი, მხოლოდ მაშინ ვიყავი გულწრფელი მთელი ჩემი ათწლიანი ჟურნალისტური კარიერის განმავლობაში. მიყვარდა გაბრიელა!.. ერთხელ დამესიზმრა კიდევაც: ხელში ჩოგანი ეჭირა და მრგვალ ბალთან იდგა. მინდოდა, მასთან მივსულიყავი, მაგრამ ამ დროს გამეღვიძა. ასეთი უიღბლო ვარ.

რა კარგი ყოფილა, როცა არსად გეჩქარება. სულ დამვიწყებია ეს გრძნობა. დღეს ალბათ ვიხეტივალე, უსაქმურობით დავტკბები. დიადი რამეა უსაქმურობა. უბრალოდ, დანახვა, გაგება სჭირდება. თანაც ძალიან მიყვარს ოქტომბრის თბილისი.

ჯერჯერობით მარტო ვარ. მარტო კაცი ხეტივალშიც ბრალიაო. ვინმეს უნდა დავურეკო. ნიგნაკს ვიღებ.

ლიკა — აქვს მკაცრი სიმეტრიით დალაგებული ნაკვეთები. სევდიანად იმზირება მოდური სათვალეებიდან. მელანქოლიურად ილიმის, თითქოს მთელი სამყარო ეცოდება. ეგზისტენციალურ ვაკუუმზე, ფროიდის „ფსიქონალიზსა“ და ვალტერ წინამძღვრიშვილის ესეებზე უყვარს საუბარი.

არა, არა, ჩემი პირველი თავისუფალი დღეა.

ნათია — აქვს გრძელი ფეხები, „ნითელქუდას“ მგელივით დიდი პირი და სულ იცინის. ზედმეტად მხიარულია. ისე, ლამაზი გოგოა, თავისებური გარეგნობის. ძალიან უყვარს სიტყვა „ნუ“:

„ნუ, შენ ისევ მონყენილი ხარ!..“
 „ნუ, შენ ვერავინ გაგამხიარულებს!..“
 „ნუ, შენ არაფერი გინდა!..“

ვერაფრით გააგებინებ, რომ მონყენილი არ ხარ. უბრალოდ, ხანდახან ყირაზე დადგომა არ გინდა და ეს სრულიად ჩვეულებრივი ამბავია.

„ნუ, დღეს შენი თავი არ მაქვს, მაპატიე!..“

დღეს ყირამალას ვერ გავჭიმავ. ბოლოს და ბოლოს, ჩემი პირველი თავისუფალი დღეა.

მარი — რაღაცით გაბრიელას ვამსგავსებ, თუმცა შავგვრემანი არ არის, არც ჩოგბურთს თამაშობს. თხილამურებზე დგას კარგად. შარშან გავიცანი გუდაურში. ვხვდები, რომ მისი ნახვა

თანაქედროვე საქაულები ბაკარასგან

მინდა. ერთად ვიხეტილებო.

– გამარჯობა, კეთილო, მშვენიერო, უუუძვირფასესო ქალბატონო.

მონინებით მინდა გკითხოთ: თქვენი ნახვა თუ შეიძლება?

– გია ხარ? — იცინის, — რა, დღეს არ მუშაობ?

– ნამოვედი... ვეჩხუბე იმ იდიოტს.

– რომელ იდიოტს?

– რედაქტორს...

– რატომ? რა, ცუდია...

– ცუდი კი არა, გადასარეგია. სამაგიეროდ, თავისუფალი ვარ პროლეტარივით, ბორკილების მეტს არაფერს ვკარგავ.

– და რევოლუციისთვის ემზადები, არა?

– რევოლუციავ, დედაკაცი უნდა გერქვას შენ! აი, უკვე მომწონხარ.

მოდით, ექსკურსიაზე წავიდეთ.

– ლექციები რომ მაქვს?

– ერთი დღე გააცდინე... რა მოხდა!

– სად წავიდეთ?

– რა თქმა უნდა, ქალაქ თბილისში.

– ?..

– რატომ გაჩუმდი? გგონია, იცნობ თბილისს?

– აბა რა, თანაც ახლოს...

– არა, ჩემსავით არ იცნობ. ბოლოს და ბოლოს, შენზე ათი წლით

უფროსი ვარ.

– ეჰ, ბებერი პროლეტარი...

– მე ბებერი გიდი ვარ. ჩემი სულიერი მონოდება ხომ გიდობაა და

არა ჟურნალისტობა.

– მართლა მაგარი გიდი ხარ?

– კიდევ ეჭვი გეპარება?

– ისე რა...

– მე მსოფლიოში ყველაზე ერუდირებული, საზრიანი, ენერგიული,

მხიარული გიდი ვარ. მე გიდთა გიდი ვარ, მისი უგიდესობა! იცოდე, ნახევარ საათში მრგვალ ბალთან გელოდები. ზურგჩანთა არ დაგავინყდეს!..

ისევ იცინის. ვიცოდი, რომ დავითანხმებდი. დღეს მარის გიდი ვიქნები. ...

ლესელიძის 31

Tel.: 269064

E-mail.:

sales@baccaratjewelry.biz

www. baccaratjewelry.biz

© laSa gabuni a

The Future Embrace © 2005

ბილი კორგანი 90-იანი წლების უპოპულარულესი ალტერნატიული პროექტის, "Smashing Pumpinks"-ის, უცვლელი ფრონტმენი იყო მის დაშლამდე. შემდეგ მას ჰყავდა ჯგუფი "Zwan", რომელსაც წინამორბედის ბედი ეწია. კორგანი დღეს ბევრს საუბრობს „სმეშინგების“ აღდგენაზე, თუმცა წელს ძალიან საინტერესო და მის შემოქმედებაში ერთ-ერთი საუკეთესო ალბომი "The Future Embrace~ გამოაცხო. ერთ-ერთ სიმღერას, "To Love Somebody~"-ს, ბილი კორგანთან ერთად ლეგენდარული რობერტ სმიტი ასრულებს ჯგუფ "The Cure"-იდან. საინტერესოა, რომ ამ შემთხვევაში ამერიკულ-ბრიტანულმა ტანდემმა ავსტრალიური "Bee Gees"-ის სიმღერის ქავერი აირჩია.

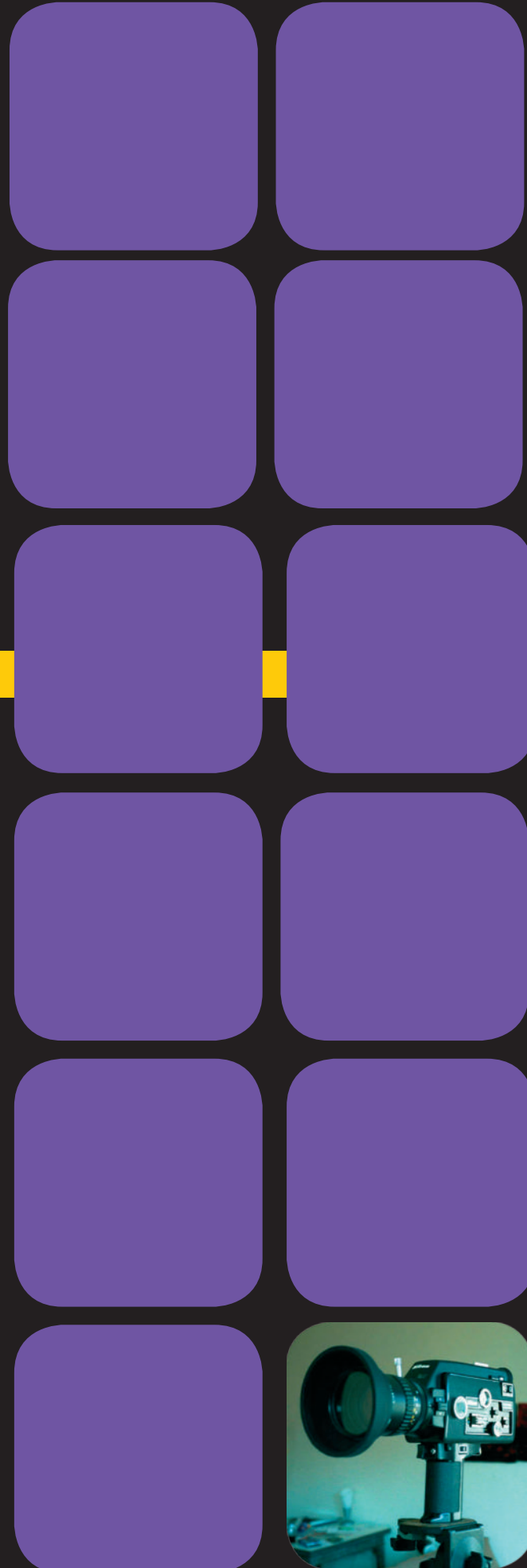
ულერადობით "The Future Embrace~ მკვეთრად განსხვავდება იმავე "Zwan~-ისა და "Smashing Pumpinks"-ისგან, თუმცა ამ უკანასკნელი ჯგუფის ძველ "Adore"-თან გარკვეული პარალელების გავლება შეიძლება. ცოცხალი ინსტრუმენტები დისკზე ნაკლებადაა, სამაგიეროდ, საკმაო რაოდენობითაა ელექტრონიკა და ჯიმი ჩემბერლენის („სმეშინგებიდან“ და "Zwan~-იდანა(ც) დასარტყამები ისმის, როგორც დრამ-მანქანა. კარგი სიმღერაა "Mina Loy (M.O.H.)“.

ალტერნატიული მუსიკის მოყვარულები ძალიან დიდ სიამოვნებას მიიღებენ ამ ალბომის მოსმენით. შეფასება: * * * * (4)

Kino Picture © 2005

პირველ რიგში, გაითვალისწინეთ, რომ ეს არ არის ჩვენთვის ცნობილი ცოცხალი რუსული ჯგუფი. ბრიტანული „კინო“ სუპერჯგუფია, რადგან მასში სხვადასხვა ცნობილი ჯგუფის პროგრესივ-მუსიკის შემსრულებლები არიან თავმოყრილნი. მსგავსი პროექტი თანამედროვე მუსიკაში მრავლად მოიპოვება, თუმცა უმრავლესობა მხოლოდ ერთი დისკით შემოიფარგლება ხოლმე და მერე მშვიდობიანად იშლება. პროექტის წევრები შეკრიბა ცნობილი პროგრესივ-როკ-ჯგუფის, „მერილიონის“, დამაარსებელმა და უცვლელმა ბასისტმა – პიტ თრუევასმა. ამავე დროს „კინოს“ წევრები არიან: კრის მაიტლანდი ჯგუფ "Porcupine Tree"-იდან, ჯონ მიჩელი (ჯგუფებიდან – "Arena და "The Urbane“) და ჯონ ბეჩი ("It Bates~).

ამ კოოპერაციის შედეგად მივიღეთ ცოტა უცნაური ალბომი, სადაც შეხვდებით როგორც 80-იანი წლების არტროკული სულისკვეთების კომპოზიციას ("Leave A Light On"), ასევე – ბრუტალ-მეტალისტურ მძიმე გიტარებს, რაც მელოდიურ ფორტეპიანოს აკომპანიმენტში გადადის და ჯგუფ „სპარკსს“ ("Loser's Day Parade“) მოგვაგონებს. მოისმენთ ბლუზისა და ვალსის სინთეზსაც მძიმე საოპერო პათოსით – კომპოზიციას "Swimming In Women"-ში. საერთო ჯამში, შთაბეჭდილება რჩება, თითქოს მუსიკოსებმა პირი შეკრეს რაღაც განსაზღვრული ჰარმონიის გამოყენებაზე, მაგრამ ალბომი აშკარად მრავალფეროვანი გამოვიდა, ამიტომ ის დაინტერესებს არა მარტო პროგრესული როკისა და არტ-როკის თაყვანისმცემლებს. შეფასება: * * * (3)

Аквариум Zoom Zoom Zoom © 2005

ბოლო წლებში ბგ-ს (ბორის გრებენშიკოვის) მუსიკალური ხასიათი, ცოტა არ იყოს, გამხიარულდა. ის ძალიან ხშირად მიმართავს რუსეთისთვის მეტად ეგზოტიკურ მუსიკას – რეგეის, ბრაზილიურ და, ზოგადად, აფრიკულ მოტივებს. შეიძლება, ვინმემ იფიქროს, ბგ თითქოს დაბერდა და მარაზმში ჩავარდა, თუმცა ხდება ერთი საოცარი რამ – ამ წლების მისი ნებისმიერი სიმღერა შესანიშნავად არანჟირებული და მაღალგემოვნებიანია, მაგრამ ალბომები რატომღაც ნაკლებად ეფექტურია და შესაძლოა, კაცს რამდენიმე დღეში აღარც კი გაუჩნდეს დისკის მთლიანად მოსმენის სურვილი. მიუხედავად ამისა, მსმენელი საყვარელ მუსიკალურ პლელილისტში აუცილებლად დატოვებს რამდენიმე ძალიან კარგ, შეიძლება ითქვას, შესანიშნავ სიმღერას, რომლებიც არასოდეს მოძველდება. სწორედ ამაშია ლეგენდარული „აკვარიუმის“ მთელი პენი. ახალი ალბომი „Zoom Zoom Zoom“ ძალიან ნათელი და კაშკაშაა დისკის ყდის დიზაინით. ის ერთი წლის განმავლობაში იწერებოდა. ბეგეს ჰკითხეს, რაში მდგომარეობს საიდუმლო, ალბომი რომ ასეთი ნათელი გამოვიდაო. მან უპასუხა: „საიდუმლო ისაა, რომ არსებობს დიდი, მშვენიერი სამყარო, რომელიც ღმერთმა ან კიდევ სხვამაც შექმნა, რაც ახლა არ არის მთავარი. ამავე დროს, არსებობს ქვეყანა, ოღონდ ის პატარაა, რომელიც დღემდე საბჭოთა კავშირად რჩება, სადაც ხალხს რატომღაც უადვილდება დამტკვრილ, ჭუჭყიან, ნაცრისფერ ქვეყანას უყუროს. რაღაც დროის განმავლობაში ამ პირობებთან შეგუება გიხდება. ამის შემდეგ კი დგება უამი, როდესაც შენ ამ დამტკვრილ სათვალეს იხსნი და ამჩნევ ისეთ სამყაროს, როგორიც ის დღემდე იყო, არის და იქნება ყოველთვის“.

რეკომენდაციას ვუწევ შემდეგ სიმღერებს: `Трамонтана`, „Мертвые матросы не спят“ (მართლა კარგია), `Забадай~, ძალიან მხიარულად ნამღერი `Красота (эта страшная сила)` და ბალადა „Не могу оторвать глаз от тебя“. ალბომში შესული ყველა სიმღერა ძალიან კარგია, მაგრამ აი ალბომი ერთიანობაში... არ ვიცი, არ ვიცი, იქნებ ვცდები კიდევ. მოუსმინეთ. შეფასება: * * * (3)

GROUPIES, anu seqsi da r ok-en-r oli

laSa gabuni a

ჰიპების დროიდან, როცა სექსუალური რევოლუცია მოხდა და თავისუფალი სიყვარულისკენ მოწოდებები არა მარტო მუსიკალური სცენიდან ისმოდა, ძალიან მომრავლდნენ გრუპიები (groupie), ანუ ცნობილ მუსიკოსთა თაყვანისმცემელი სუსტი სქესის წარმომადგენლები. რა საბოლოო მიზანიც უნდა ჰქონოდა გრუპის, მისი სექსუალური მომსახურება მთავარ საბაზრო მოთხოვნილებად რჩებოდა, მიუხედავად იმისა, რომ ამის საფასური ხშირად შეურაცხყოფელად დაბალი იყო. თავის დროზე ლოსანჯელესელი შერი ქუჩებში მარტოკა დასეირნობდა და ძვირად ღირებული სასტუმროების აივნებზე გადმომდგარ გრძელთმიან ბიჭებს ათვალიერებდა. თუ ვინმე მოეწონებოდა, მისი ოთახის ნომერს იგებდა და სავიზიტო ბარათს უგზავნიდა წარწერით: „ძალიან მსურხარ“ ან, უბრალოდ, „მოდი, ვიჟი-მაოთ“. ერთმა გრუპიმ მიკ ჯაგერს ასეთი მოკლე ბარათი გაუგზავნა: „სცენაზე მაგარი ხარ, მანახე, როგორი ხარ საწოლში“. ბოლოში მისი ტელეფონის ნომერი და მისამართი იყო მიწერილი. გრუპიები საკუთარი კერპების გულის (და არა მარტო გულის) მოსაგებად და ყურადღების მისაქცევად ათასგვარ ხერხს მიმართავდნენ: უგზავნიდნენ ქვედა საცვლებსა და სასიყვარულო წერილებს, ვერტმფრენებსაც კი ქირაობდნენ, რომ მათი სათაყვანებელი მუსიკოსის ან ჯგუფის ვილის ეზოში ჩაფრენილიყვნენ.

„ლედ ზეპელინელი“ ჯიმი პეიჯი გრუპიებზე ამბობდა: „ისინი შენ ირგვლივ ბუზებივით ირევიან, იღებენ მაცდურ პოზებს, ყველანაირად ცდილობენ ყურადღების მიპყრობას, მაგრამ საკმარისია, ერთხელ მაინც დაუყვავო, იმნამსვე აბრეშუმს ემსგავსებიან“. გრუპის არსებობის აზრი მის ადვილად ხელმისაწვდომობაში და სექსუალურ მომსახურებაში მდგომარეობს. პრინციპში, გრუპი ნებაყოფლობითი მონაა, რადგან ძალიან იოლია მისი დამცირება. ნაწილობრივ ამიტომაც ორალური სექსი (“blow job“, “giving head“, “cocksucking“), რომელიც ასე გავრცელებული იყო გრუპებთან ურთიერთობებისას, მათ ადვილად დამორჩილებაზე მეტყველებდა. ამავე დროს, ამ ხერხით ცდილობდნენ, თავიდან აეცილებინათ რაიმე გადამდები დაავადება.

ბრიტანული ჯგუფის, ELO-ის, დრამერი ბივ ბივინი იხსენებდა შემთხვევას ორეგონის შტატის ქალაქ სალემის ოტელის ბარში, სადაც ჯგუფის წევრები ერთ-ერთი კონცერტის შემდეგ იხსენებდნენ. მათ გარდა ბარში მხოლოდ მოწყენილი ბარმენი და დაქირავებული პიანისტი იყო, რომელიც შლიაგერების სტანდარტულ კომპილაციას უკრავდა. ამ დროს 4 ახალგაზრდა გოგონა შემოვიდა, რომელთა საქმიანობაც ეჭვს არ იწვევდა. ისინი ძლიერ თვითდაჯერებულად იქცეოდნენ. წინამძღოლიც კი ჰყავდათ, ვინმე პენი, ვინც მუსიკოსებს ასე წარუდგა: „ძვირფასებო, ჩვენ გვქვია “Flying Garter Girls“ („მფრინავი

წვივსაკრავების გოგონები“) და მე ვხელმძღვანელობ ამ მხარის ორალური სექსის საუკეთესო აკადემიას“. ამის შემდეგ პენი და მისი „რაზმი“ ამ სიტყვების ჭეშმარიტებაში მუსიკოსების დარწმუნებას შეეცადნენ. პენიმ და მის მემფისმა ორი მუსიკოსი საცეკვაოდ გამოიწვიეს, ხოლო შერილი და სინდი-ლუ იატაკზე გაგორდნენ და ერთმანეთის კოცნა დაიწყეს. ეს საქციელი პენიმ ასე განმარტა: „ჩვენ ბისექსუალები ვართ და ერთმანეთთან სექსიც გვეკაიფება“.

გრუპი აიტანს ყველაფერს: ვუაერიზმს, ჯგუფურ სექსს, მსუბუქ სადიზმსაც კი. მისი ამოცანაა, როკ-ვარსკვლავის სექსუალური დაკმაყოფილების რაც შეიძლება ფართო სპექტრი წარმოაჩინოს – საყოფაცხოვრებო მომსახურებით დაწყებული, ბორდელით დამთავრებული. ეს ყველაფერი კი უმაღლეს სტანდარტებს შეესაბამება. რა თქმა უნდა, ამ ყველაფრის შედეგად „უკანონო შვილებიც“ იბადებიან. ამბობენ, რომ „როლინგ სტოუნზის“ გარდაცვლილი წევრი ბრაიან ჯონსი 6 შვილის მამა იყო. ჯიმი ჰენდრიქსსაც, რომელმაც გრუპიებს სახელიც კი მოუგონა – “Band Aids“ (სიტყვათა თამაშია: band-aid – სახვევი და band aid – „ჯგუფის დახმარება“), სიკვდილის შემდეგ აურაცხელი ბავშვი დარჩა. მას სიცოცხლეშივე მოუწია სასამართლოებში სირბილი, რათა უკანონო ბავშვების შვილად აყვანა-არაყვანის საქმეები გადაეწყვიტა. 1980 წელს ბერლინის მკვიდრმა, ერიკა ჰიუბერსმა, განაცხადა, რომ მას პოლ მაკარტინისგან 17 წლის გოგონა ჰყავდა, რომელიც თითქოს იმ პერიოდში ჩაისახა, როცა „ბითლზები“ ჰამბურგის კლუბებში უკრავდნენ. „მომკალით და არ მახსოვს ეს ქალი!“ – ამტკიცებდა მაკარტინი. მარშა ჰანტმა კი სასამართლოს დახმარებით აიძულა მიკი ჯაგერი, მისი შვილის მამობა ელიარებინა.

„ყველა ქალაქის გრუპი თავისებურია, – აღნიშნა ჯიმი პეიჯიმ, – მაგალითად, ჩიკაგოში ერთ საწოლში ერთდროულად ორ-სამ გოგოსთან ჟიმაობა შეგიძლია“. 1969 წელს ჟურნალმა “Rolling Stone“-მა გრუპის ფენომენისადმი მიძღვნილი ნომერი გამოსცა. მაშინ ჟურნალი გააკრიტიკეს იმ სტატიის გამო, სადაც ავტორი ამტკიცებდა, რომ ნიუიორკელი გრუპიები „სულ სხვა ჯიშისანი“ არიან. იმავე პეიჯის განმარტებით, სანფრანცისკოელი გრუპიები თითქმის მეგობრობენ, როცა ნიუიორკელი და ლოსანჯელესელი გრუპიები იმის თვლაზე არიან დაციკლულები, თუ ვინ უფრო მეტი პოპ-ვარსკვლავი მოინადირა. ერიკ კლექტონი იხსენებს 1967 წელს, როცა ჯგუფ “The Who“-სთან ერთად “Murray the K Show“-ში გამოდიოდა: „ირგვლივ ტონობით გოგონა ირეოდა... ზოგი საშინელი შესახედაობის, ნათრევ ბებერ ძუქნას ჰყავდა, თუმცა მათთან ერთად ძალიან პატარა გოგონებიც იყვნენ, რომელთაც ბოლომდე არ ესმოდათ, რომ გრუპიებად ყალიბდებოდნენ. ყოველ შემთხვევაში, მათ ზედმეტად უმნიკვლო გამომეტყველება ჰქონდათ“.

მსგავსება კლასიფიკაციამ საკმაოდ გაამართლა, განსაკუთრებით, მას შემდეგ, რაც გაჩნდა „მუდმივი გრუპის (ხარჭის) ინსტიტუტი“. ჯენი ფაბიანი, რომელიც სხვადასხვა დროს რამდენიმე ინგლისური გრუპის დაჯგუფების წევრი იყო და ჯონი ბირნთან ერთად წიგნის, „Groupie“-ის, თანაავტორიც გახდა, ამტკიცებს, რომ მათ წრეში ძალიან მძლავრი კონკურენცია არსებობდა.

ფსკერზე იყვნენ ე.წ. „ძუკნები“, რომელთა „დათრევა“ ნებისმიერ მომენტში იყო შესაძლებელი. მათ არ უხდინდნენ ფულს, მაღლობასაც კი არ ეუბნებოდნენ. იყენებდნენ მაშინ, როცა ამის მოთხოვნილება გაუჩნდებოდათ. ბობი კოლომბო, „Blood, Sweat And Tears“-ის დრამერი, რომელიც შარშან თბილისშიც იყო, ერთ-ერთ ინტერვიუში ამბობდა: „ჩვენ მსოფლიოში ყველაზე მახინჯი ჯგუფი ვართ. ქალებიც ასეთივე მახინჯები გყავს, ამაზრზენები და სქელტრაკიანები“. დეტროიტში გასტროლისას „ზეპელინის“ მუსიკოსებს ორი ზედმეტად შეუხედავი, მაგრამ გაჯინებული არსება აეკიდათ. მუსიკოსებმა ისინი თავიდან ვერაფრით მოიცილეს, ბოლოს კი შურისძიება გადაწყვიტეს. გეგმა ასეთი ჰქონდათ: ორივე სასტუმროს ნომერში უნდა შეეთრიათ, გაეშიშვლებინათ და ტანზე ფუნთუშების კრემი წაეთხიპნათ. ფუნთუშების მოსატანად რობერტ პლანტი გაგზავნეს, მაგრამ გვიანი ღამის გამო მან „სანამებელი მასალა“ ვერ იშოვა. მუსიკოსებს ჩანაფიქრი ჩაეშალათ. „ძუკნებს“ შორის იყო ცნობილი გრუპი რინი, რომელიც ორალური მეთოდებით ართობდა თვითმფრინავში „როლინგების“ მუსიკოსებს. ერთხელ შიშველი რინი დაქანცული და ოფლიანი იწვა თვითმფრინავის იატაკზე. ამ დროს სალონში ფორთოხლის წვენით მისი „კოლეგა“ შემოვიდა. დაღლილმა რინიმ ერთი ყლუპი წვენი მოსთხოვა, რაზეც მეორე გრუპიმ უპასუხა: „იმის შემდეგ, რასაც შენ აკეთებდი, ვერ დაგაღვივებ, მეგობარო“.

მწვერვალზე „ქალბატონები“ ბინადრობდნენ, რომელთა უმრავლესობა თავს გრუპიებად აღარც კი თვლიდა. მათ ისე ეპყრობოდნენ, როგორც ცოლებს ან უმაღლესი კლასის მეძავეებს. 60-იანების მიწურულს ვიეტნამის ომის ვეტერანი და ქანთრი-მუსიკოსი ჯო მაკდონალდს ამბობდა: „რა მნიშვნელობა აქვს, რა მოტივები აქვთ მათ? თუ თქვენი ინტერესები ერთმანეთს ემთხვევა, კმაყოფილები დარჩებით. გრუპი ასწორებს. ის შენს კონცერტებზე დადის, სცენაზე ყვავილებსა და ტრუსებს გესვრის, სანოლში გინვება... მოკლედ, მაგარია!“ ერიკ კლეპტონი იხსენებს: „უმრავლეს შემთხვევაში გრუპიები ძალიან თბილები და გულისხმიერები იყვნენ. თუკი მათთან სიყვარული მოგიჩნდებოდათ, უარს არ მიიღებდით. როცა დაღლილი იყავი, ისინი საჭმელს აკეთებდნენ და ნომერს ალაგებდნენ. მათთან ერთად თავს ისე გრძობდი, როგორც სახლში“. იმავს ამტკიცებდა ჯიმი ჰენდრიქსიც: „ისინი ტყუილბრალოდ არ ამბობენ, რომ „სიყვარულს ვატარებთ“, ეს მართლაც ასეა. სანამ იმ ქალაქში სტუმრად ხარ, ზრუნავენ შენზე, წინდებს გირეცხავენ, თან გყვებიან, რადგან იციან, რომ სამუდამოდ ვერ დაგეუფლებიან“. თუმცა ამ რომანტიკული ილუზიების მიღმა მამაკაცური შოვინიზმის მკაცრი რეალობა იმალებოდა. ჰენდრიქსის მეგობარი გოგონა, კეტი ეტრინჰემი, იხსენებს: „მას არანორმალური სექსუალური მადა ჰქონდა. ერთ ღამეში თავისუფლად შეეძლო სამ-ოთხ გოგონასთან ჰქონოდა კავშირი. ერთხელ მანჩესტერის კონცერტის შემდეგ ქალთა ტუალეტში შევასწარი ვილაცასთან. მისთვის ის გოგონა არაფერს წარმოადგენდა, ისევე როგორც ჩემთვის ეს სცენა არ ნიშნავდა რაიმეს. მაშინ უბრალოდ ვთხოვე, აჩქარებულიყო, რადგან ლონდონის მატარებელზე გვაგვიანდებოდა“.

საერთოდ, ჰენდრიქსი ქალებთან, ნარკოტიკებთან და დასალევთან დამოკიდებულებაში არავითარ ნორმებს არ იცავდა. გაცნობის პირველსავე დღეებში ჯიმი კეტი საძინებელ ოთახში ჩაკეტა, თვითონ კი გარედან მოთმინებით უხსნიდა, როგორ უნდა მოქცულიყო ქალი, რომლისთვისაც ის რალაცას წარმოადგენდა. ლონდონში ყოფნისას მეგობართან დასარეკად ნომერში ასულ კეტის ჰენდრიქსი აედევნა. ეგონა, მისი გოგონა იდუმალ საყვარელს ესაუბრებოდა. სინამდვილეში კეტი თავის მეგობარ გოგონას უზიარებდა შთაბეჭდილებებს. გამძვინვარებულმა ჯიმი კეტის ტელეფონი თავზე გადაამტვრია. საბედნიეროდ, გოგონას განწირული ყვირილი დერეფანში ლენონმა და მაკარტნიმ გაიგონეს, ნომერში შეცვივდნენ და სიტუაცია განმუხტეს. თუმცა სხვა დროს ზედმეტად ეჭვიანმა ჰენდრიქსმა კეტი კიდევ სცემა და ცხვირი სამ ადგილას გაუტეხა.

გასული საუკუნის 60-იანი წლების მიწურულს, ჟურნალისტ ელ არონოვიცის მტკიცებით, ნიუ-იორკში 4-5 სახელგანთქმული გრუპი ცხოვრობდა. მათგან ერთ-ერთი, სახელად, დევონი, ჰენდრიქსის ყველაზე ცნობილი მეგობარი იყო, თითქმის ცოლი. თუმცა დევონი დიდხანს არავისთან ჩერდებოდა. ამ გრუპისთან მეგობრობა ვარსკვლავის სტატუსის მანიშნებელი იყო. დევონს უამრავი სახელგანთქმული ფავორიტი ჰყავდა: ბრაიან ჯონსი, მიკ ჯაგერი, თავად ჯიმი ჰენდრიქსი და სხვები. მასთან ურთიერთობა კარგ ტონად ითვლებოდა. მისი ტელეფონის ნომერი მიკ ჯაგერმაც შეიტყო, დაურეკა და ფილადელფიის კონცერტზე გაყოლა შესთავაზა. ამის შემდეგ დევონს მეგობრები ურეკავდნენ და ულოცავდნენ დიდ გამარჯვებას. ასეთი რეაქცია თუნდაც იმით იყო განპირობებული, რომ დევონი შავკანიანი იყო. ერთი პერიოდი ჰენდრიქსის ცოლობაზეც ფიქრობდა, თუმცა, ამავე დროს, რაც უნდა უცნაურად უღერდეს, სუტენიორის როლსაც ითავსებდა და მუსიკოსს სხვა გოგონებით „ამარაგებდა“. დევონი ბედნიერად გრძნობდა თავს, რადგან ბევრისთვის სასურველი ქალი იყო. ჰენდრიქსის სიკვდილმა იგი შეძრა. ორიოდე წლის შემდეგ მან ჰერონის ზედმეტი დოზით მოიკლა თავი.

კიდევ ერთი სახელგანთქმული გრუპი კრისი ცნობილი ამერიკული ჯგუფის, „Lynard Skynard“-ის, მენეჯერის, დინ კილპატრიკის, უახლოესი მეგობარი იყო. კილპატრიკი მთელ ჯგუფთან ერთად 1977 წელს ავიაკატასტროფაში ტრაგიკულად დაიღუპა. კრისი იხსენებს: „ვუდსტოკი ის ადგილი იყო, სადაც მე პირველად აღმოვჩნდი სახლიდან მოცილებით. უკვე ვენეოდი ბალახს, თუმცა უფრო სერიოზულ რამეებს არ ვეტანებოდი. ძალიან ბევრთან ვინეკი, ყველას გახსენება მიჭირს“. ვუდსტოკიდან კრისი ერთ-ერთ მუსიკოსს ნიუ-იორკში წაჰყვა. ერთი კვირის განმავლობაში კრისი იღებდა ალკოჰოლსა და მძიმე ნარკოტიკებს („ელესდეს“ ჩათვლით). ამ ყველაფერმა ცუდად იმოქმედა გოგონაზე. მეგობარმა ყურადღება არ მიაქცია იმას, რომ გრუპი ცუდად იყო. უფრო მეტიც, შეეცადა, გაეუბრალებინა და ისე საშინლად სცემა, რომ კრისი საავადმყოფოში მოხვდა. ამის შემდეგ კრისი ტიპური გრუპივით ცხოვრობდა და დამცირებებს სხვა მუსიკოსებისგანაც იტანდა. კრისი ამბობდა: „ყოველთვის მეჩვენებოდა, რომ ამ ცხოვრებაში რალაც დანიშნულება მქონდა – ამესრულებინა ვილაცის ოცნება, დავხმარებოდი ვინმეს, ხალხისთვის რალაც კარგი გამეკეთებინა... საშინლად ვცდებოდი“. კილპატრიკის დაღუპვის შემდეგ კრისმა როკის სამყარო საბოლოოდ მიატოვა, მშობლებთან დაბრუნდა და სავიქილო კანტორაში მდივნად დაიწყო მუშაობა.

„როკ-ენ-როლის ცოლის“ მდგომარეობის მიღწევა მხოლოდ

ილუზიური ტრიუმფია. გრუპის შეუძლია, შეაღწიოს წმიდათაწმიდაში, მაგრამ ამისთვის საკუთარი თავის მსხვერპლად შეწირვაა საჭირო. კინომსახიობმა ანიტა პალენბერგმა, ტევტონმა ლამაზმანმა, საკუთარ თავზე გამოსცადა გრუპის ხვედრი. 60-იანი წლების ნახევრიდან ის „როლინგების“ წევრს, ბრაიან ჯონსს, დაუმეგობრდა. თავიდანვე მათი ურთიერთობა დაძაბული იყო. ჯონსი ანიტასგან უსიტყვო მორჩილებას ითხოვდა, გოგონა კი მის პარანოიკულ ფანტაზიებში მონაწილეობდა, მასთან ერთად იღებდა ნარკოტიკს. 1967 წელს ანიტა კიტ რიჩარდსთან წავიდა. თავდაპირველად ამ რომანს ისინი ბრაიანს არ უმხელდნენ, მაგრამ როცა ჯონსმა მაროკოს ოტელში ორი მეძავი მიიყვანა და ანიტას ამ ჯგუფურ ორგიაში მონაწილეობა მოსთხოვა, კიტმა გოგონა მანქანაში ჩასვა და წაიყვანა. თავის მხრივ, არც ანიტა იყო ანგელოზი. ერთი პერიოდი ჰეროინზე „იჯდა“, თუმცა მან ნარკოტიკული დამოკიდებულებისგან თავის დაღწევა მოახერხა. როგორც სხვა როკერები, ოკულტიზმით იყო გატაცებული და ნიკოლას როგას ფილმის, „Performance“-ის, გადაღებების დროს მთელი გადამღები ჯგუფი ჭკუიდან გადაიყვანა. 70-იანების მიწურულს კი განაცხადა, რომ კუდიანთა შაბაშის წევრია, თუმცა მოგვიანებით ამას უარყოფდა. 1979 წლის ივლისში საუტ-სალემში, კიტ რიჩარდსის აგარაკზე, ანიტას ლოგინში 17 წლის სკოტ კანტრელის გვამი აღმოაჩინეს, რომელმაც თავი 38-კალიბრის „სმიტ-ვესონით“ მოიკლა. იარაღი სამი ტყვიით სახლში ინახებოდა. სკოტი მამასთან კონფლიქტის გამო დეპრესიით იყო შეპყრობილი. ცხოვრების უკანასკნელ დღეს ის ანიტასთან ერთად სვამდა, მარიხუანას ეწეოდა და რუსულ რულეტზე ბევრს ლაპარაკობდა. გარდაცვლილი სკოტის მამა ირწმუნებოდა, რომ ანიტა მის ბიჭზე შეყვარებული იყო, შეაცდინა და მასზე ოკულტურ ცდებს ატარებდა. მიუხედავად ამისა, ანიტას მხოლოდ ერთი ბრალდება – არარეგისტრირებული იარაღის შენახვა – წაუყენეს. შეიძლება, მხოლოდ ვივარაუდოთ, რა რთული ურთიერთობა ექნებოდა მას იმ პერიოდში კიტთან, თუმცა რიჩარდსის პრეს-აგენტი ამტკიცებდა, რომ წყვილი ერთმანეთს არ დაშორებია. მართლაც, სკოტის სიკვდილიდან რამდენიმე თვის შემდეგ კიტი ანიტასთან და მათ საერთო შვილთან, მარლონთან, დაბრუნდა.

„როლინგ სტოუნზის“ ფანატ გრუპიებს შორის ალბათ ყველაზე გამორჩეული (70-იანების მეორე ნახევარში) იმდროინდელი კანადის პრემიერ-მინისტრის, პიერ ტრიუდოს, ახალგაზრდა ცოლი მარგარეტ ტრიუდო იყო. როდესაც 1977 წელს ჯგუფის წევრები ტორონტოში ჰეროინის შენახვისთვის დააკავეს, მარგარეტი „როლინგებმა“ ავადმყოფურად მოხიბლეს. ნიუ-იორკში გატარებული დღეების შემდეგ მიკიმ განაცხადა: „მე არც დამიყოლებია რამეზე და არც უარი მითქვამს. აბა სცადე, თავი დაიძვრინო ადამიანისგან, რომელსაც ყოველ ნაბიჯზე 6 დაცვის ბიჭი დასდევს და თითოეულს ჯიბეში ორ-ორი იარაღი უდევს. გმადლობთ, მაგრამ არაფრის დიდებით. ის მეტად თვითდაჯერებული ახალგაზრდა აღმოჩნდა, თუმცა, ჩემი აზრით, უბრალოდ, ავადმყოფია. მასთან ორი ღამე გავატარე, მაგრამ ამის შემდეგ ახლოსაც არ გავეკარები“.

გრუპიების ცხოვრება დღესაც გრძელდება და არა მარტო როკ-მუსიკაში. თითქმის ყველა სტილის მიმდევრებში არსებობენ გოგონები, რომლებიც საკუთარი თავყვანისცემის ობიექტთან ლოგინში ჩასაკოტრიალებლად ყველაფერს გააკეთებენ, ყველანაირ სექსუალურ მომსახურებას შესთავაზებენ.

Ri a kar s mi Rma

“erTsa da imave garemoSi
TiToeuli sakuTar samyar oSi
cxovr obs” - არტურ შოპენჰაუერი

naTi a JoxaZe

სოციალური და პერსონალური სივრცის აღქმა და მისი კავშირი სხვადასხვა კულტურასთან პირველად გასული საუკუნის 90-იან წლებში აღმოვაჩინე, როდესაც ჩემი პედაგოგის რეკომენდაციით ამერიკელი მეცნიერისა და ეთნოფსიქოლოგის, ევარდ ჰოლის, წიგნი „დამალული განზომილება“ წავიკითხე.

პირველივე რეაქცია წიგნზე: – სად ვიშოვო ამ ავტორის სხვა წიგნები? სასიამოვნო დამთხვევების შედეგად რამდენიმე წელიწადში ზემოხსენებული მეცნიერის ორი ნაშრომი ჩემს მაგიდაზე აღმოჩნდა.

საკითხი, რამაც ყველაზე მეტად მიიქცია ჩემი ყურადღება, კულტურათაშორისი განსხვავებები იყო, რაც სივრცის ინდივიდუალურ გამოყენებასა და აღქმაში გამოიხატებოდა.

ცნობილი ტერმინი „გეოგრაფიული დეტერმინიზმი“, ანუ, როგორც მას ხშირად უწოდებენ, „კლიმატური დეტერმინიზმი“, ბევრი ავტორის აზრით, ზუსტადაც რომ მიესადაგება სხვადასხვა ეროვნების ადამიანების ან სხვადასხვა კულტურის ხალხის მიერ სივრცის გამოყენების, განაწილებისა და გაზიარების ფორმებს.

გეოგრაფიული დეტერმინიზმის ისტორია ანტიკურ ხანაში იწყება – ბერძენი გეოგრაფი სტრაბო წერდა, რომ კლიმატი გავლენას ახდენს სხვადასხვა რასის ფსიქოლოგიაზე.

გეოგრაფიული დეტერმინიზმის თეორიის მიმდევართათვის ამოსავალი წერტილი კლიმატური პირობებია, რაც, მათი აზრით, ზეგავლენას ახდენდა ინდივიდუუმების ფსიქოლოგიურ ტემპერამენტზე, რომელიც, თავის მხრივ, აისახებოდა საზოგადოებასა და კულტურაზე – ტროპიკული კლიმატი უწესრიგობისა და სიზარმაცის, ხოლო ამინდის ხშირი ცვლა შუალედურ განედებზე – ინტელექტის განვითარების წინაპირობად ითვლებოდა.

აღნიშნული თეორია გასული საუკუნის დასაწყისში თითქმის დანაშაულად გამოცხადდა. გეოგრაფებმა სიტყვა „დეტერმინიზმი“ შერბილება სცადეს და თეორიას ახალი სახელი – „გეოგრაფიული შესაძლებლობა“ – დაარქვეს, თუმცა თეორიის არსი ამით მაინცდამაინც არ შეცვლილა. რუსი გეოგრაფი გეორგი პლახანოვი თავისი ერის ფეოდალურ ეპოქაში ჩარჩენას (იმის ნაცვლად, რომ კაპიტალისტურ წყობაში გადასულიყო და კომუნისტური რევოლუციისათვის მომწიფებულიყო), რუსეთის გეოგრაფიული თავისებურებით ხსნიდა. პლახანოვის აზრით, განიერი მინდვრები/მდელოები კლასთაშორისი კონფლიქტების გაბნევის საშუალებას იძლეოდა.

იმავე საკითხებზე წერდა მე-20 საუკუნის კიდევ ერთი საინტერესო ფილოსოფოსი – ბულგარელი გეორგი გაჩევი. თუ გაჩევის იდეებს საქართველოსა და რუსეთს მოვარგებთ, გამოვა, რომ საქართველოში, რომელიც მთებით არის გარშემორტყმული, ენერჯია, დადებითი და უარყოფითი, ადგილზე რჩება და აისახება აქ მცხოვრებ ხალხზე. შესაბამისად, ჩადენილი დანაშაული (ბოროტება) მის ავტორს აუცილებლად უბრუნდება. რუსეთში კი, ისევე გეოგრაფიიდან გამომდინარე, ციმბირელმა დამნაშავემ სავსებით შესაძლებელია ბედნიერად იცხოვროს მოსკოვში — გაშლილი სტეპები ენერჯიის გაფანტვის საშუალებას იძლევა.

არ ვიცი, რამდენად იყენებს ეთნოფსიქოლოგია გეოგრაფიული დეტერმინიზმის თეორიას, აქ ამაზე არც ვსაუბრობთ, მაგრამ ის, რომ არაბების ქცევის მოდელები მკვეთრად განსხვავდება, დავუშვათ, გერმანელებისაგან — გეოგრაფიული მარჯვენების გარდა, კიდევ სხვა უამრავი ფაქტორითაა განპირობებული.

მე, როგორც არც ფილოსოფოსი, არც ეთნოლოგი და არც ფსიქოლოგი, ნაკლებად შევძლებ სხვადასხვა ეთნოსის ფსიქოლოგიური პორტრეტების მეცნიერულ ანალიზს. ჩემთვის, როგორც არქიტექტორისთვის, გაცილებით საინტერესოა, როგორ აღიქვამს ესა თუ ის საზოგადოება, ხალხი, ერი სივრცეს და, შესაბამისად, როგორ იქცევა ამ სივრცეში.

სივრცის კულტურულ-ეროვნული აღქმის ნიუანსები ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინ ამერიკის შეერთებულ შტატებში ყოფინისას აღმოვაჩინე. იქ, მაგალითად, დისტანცია რიგში მდგომ ადამიანებს შორის გაცილებით დიდია, ვიდრე ჩვენთან, საქართველოში. ევროპაში ეს დისტანცია მცირდება, თუმცა ჩვენგან მაინც საგრძნობლად განსხვავდება. ეს ნიუანსიც კი შესაძლოა საკმარისი იყოს ამერიკელების (გნებავთ, ქართველების) მიერ სივრცის აღქმის და, ამასთანავე, სოციალური ურთიერთობების (ვინაიდან საქმე სოციალურ დისტანციას ეხება) ანალიზისათვის. სოციალურ დისტანციას ამერიკაშიც და ევროპაშიც განსაკუთრებით სკრუპულოზურად ეკიდებიან. თუნდაც ის გარემოება, რომ თითქმის ყველა („თითქმის“, რადგან მე ყველგან არ ვყოფილვარ და ვერც ვიქნებოდი, თუმცა დარწმუნებული ვარ, რომ ყველგან ასეა) მომსახურების პუნქტში დისტანციის აღმნიშვნელი მონიშვნებია გაკეთებული ან დადგმული.

მიუხედავად იმისა, რომ მეცნიერები დისტანციის სხვადასხვა დონეს გამოყოფენ, ხშირ შემთხვევაში ის, რაც ერთი ერისთვის სოციალური დისტანციაა, მეორისთვის შესაძლოა, პერსონალური და ინტიმურიც კი იყოს. მაგალითად, ქართველების

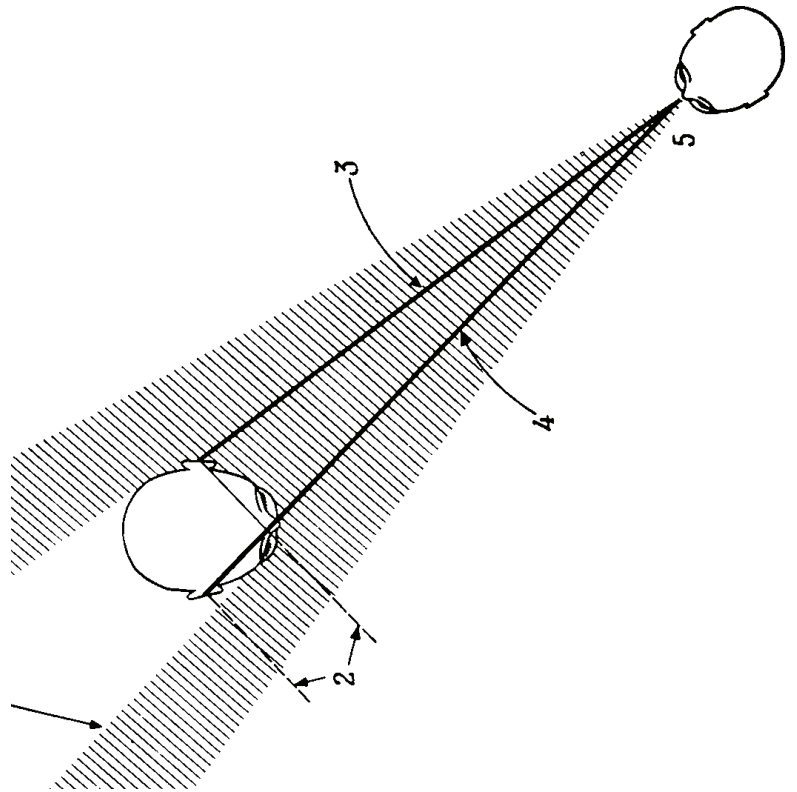
ურთიერთობის მოდელი (ხშირი შეხება, კონტაქტი თვალებით, სიახლოვე ორ კოლეგას, მეზობელს ან ნაცნობს შორის, რაც, ზოგადად, სოციალური დისტანციის არეალში მოიაზრება) ამერიკელისთვის შესაძლოა, მეტად ინტიმური იყოს (ანუ მის მიერ აღიქმებოდეს, როგორც ინტიმური დისტანცია). როდესაც არაბების ქცევის ფორმებსა და დისტანციებზე ვკითხულობდი, უნებურად პარალელს ვავლებდი ქართულ რეალობასთან — სივრცის გამოყენების ბევრ ძალიან კონკრეტულ შემთხვევაში განსხვავება თითქმის არ არსებობს.

ერთი მოკლე ჩართვა საკუთარი გამოცდილებიდან: თბილისში, ერთ-ერთ ბანკში, საკმაოდ კარგი დიზაინითა და მომსახურებისთვის განკუთვნილი ყველა ატრიბუტიკით (მათ შორის, რიგის არსებობის შემთხვევაში გათვალისწინებული დასაჯდომებით, პრესითა და პირის გასასველებელი კანფეტებით) კონკრეტული ოპერაციის ჩასატარებლად მისულს, ყველა ოპერატორი დაკავებული დამხვდა. მიუხედავად დიდხინიანი გამოცდილებისა, მაინც გადავწყვიტე, რომ იქვე, სულ რაღაც 1,5 მეტრში მდგომ სკამზე დავმჯდარიყავი და დავლოდებოდი, როდის მოვიდოდა ჩემი ჯერი. დიდხანს რომ არ გავაგრძელო, მოკლედ ვიტყვი, რომ ჩემ წინ სულ ცოტა 5-მა ადამიანმა ისარგებლა გათავისუფლებული ოპერატორის მომსახურებით. ბოლოს და ბოლოს, ექსპერიმენტს თავი დავანებე, ავდექი სკამიდან და კარგად აპრობირებული ხერხით (ანუ ისევე, როგორც ჩემ წინ მყოფი ადამიანები) იქვე, ბანკის ოპერატორის მაგიდის პირდაპირ დავდექი, თანაც ისე, რომ ცალი ხელით ამ მაგიდასაც ვეხებოდი (ეს აუცილებელი ნიშანია იმისა, რომ შენ წინ კიდევ არ ჩადგეს რამდენიმე კაცი). გამოთავისუფლებულ ოპერატორთან ნანატრი ადგილის დაკავებისთანავე მარცხნიდან ახალგაზრდა, საკმაოდ გემოვნებით ჩაცმული გოგო ამომიდგა (თავისი აზრით, რიგში ჩადგა, თუმცა ლამის მეხებოდა), თითქოს ჩემი საუკეთესო მეგობარი ყოფილიყოს და ერთად ვახდენდეთ საბანკო ოპერაციებს. ამომიდგა გვერდით და არა დადგა უკან. და აბსოლუტურად გაოცებული, გაკვირვებული და უფრო მეტად შეურაცხყოფილი მზერით ნახევარი ნაბიჯით გვერდზე გადადგა, როდესაც ოპერაციის კომფორტულად წარმართვისთვის განევა ვთხოვე.

სულაც არ მინდა ვთქვა, რომ ქართველებს რიგში დგომის (სინამდვილეში კი აქ გაცილებით მეტი და საინტერესო საკითხებია, ვიდრე ეს ბანალური რიგი) კულტურა არ გვაქვს (ამაზე სხვამ ილაპარაკოს), მხოლოდ მინდოდა მეთქვა, რომ აქ, ჩვენთან, მიუხედავად ჩვენი მეცნიერულად დასაბუთებული პირველვეროპელობისა, სხვა ევროპელებისგან განსხვავებით, სივრცის დაპყრობა რადიკალურად განსხვავებული ხერხებით ხდება, ხოლო სივრცის დაპყრობის ფორმები პირდაპირ კავშირშია ადამიანურ, პიროვნულ ურთიერთობებთან. სოციალური ზონები (დისტანციები) ჩვენ – ისევე როგორც ბევრ სამხრეთელ ხალხებს, თუნდაც არაბებს – მინიმუმამდე, პრაქტიკულად სხეულის რადიუსამდე გვაქვს დაყვანილი.

დიდი ხანი ვცდილობდი, ამეხსნა ქართულ რეალობაში დამკვიდრებული სიტყვების (თუ ტერმინების?) — „ავადექი“, „დავადექის“ – მნიშვნელობა. ბოლოს ვიპოვე (შესაძლოა, სუბიექტური) ახსნაც: ადამიანთან (მის საცხოვრისში, მის სამსახურში, მის პირად გარემოში) მისვლა კი არა, არამედ თავდასხმა. ერთ ჩემს გერმანელ მეგობარს დიდხანს ვუხსნიდი ამ სიტყვების მნიშვნელობას (მინდოდა, მისი შესატყვისი მეპოვა გერმანულ ენაში), ვერაფრით გავაგებინე, საბოლოოდ, შევეშვი.

სხვადასხვა კულტურისა და ეროვნების ადამიანების მიერ

სივრცის განსხვავებულად აღქმა ხშირად ხდება კონფლიქტების მიზეზი. მაგალითად, ერთ-ერთ საერთაშორისო ორგანიზაციაში, სადაც უმეტესად ამერიკელები და გერმანელები მუშაობდნენ, დაძაბულობის გამო ორგანიზაციის მუშაობა პარალიზებული იყო. დაძაბულობის მიზეზი კი, როგორც შემდგომ აღმოჩნდა, გერმანელებისა და ამერიკელების მიერ კარის არსის სხვადასხვანაირი აღქმა იყო: გერმანელისთვის კარი სიმყარესთან, საიმედოობასთან ასოცირდებოდა. გერმანელი მუშაობის დროს აუცილებლად ხურავდა კარს, რაც სულაც არ ნიშნავდა იმას, რომ მას არ სურდა ურთიერთობა ან ის რაიმეს მაღავდა, ხოლო ამერიკელი გერმანელის ამ შესტს მისი კულტურისთვის ცნობილ ჭრილში განიხილავდა და თვლიდა, რომ გერმანელს არ სურდა კომუნიკაცია ან სულაც რალაცას მაღავდა.

ამერიკელისთვის კარი თავისი შინაარსით ყოველთვის ღიაა, რაც მისი მხრიდან იმის მანიშნებელია, რომ მას დასამალი არაფერი აქვს. ამ ორი ერის დამოკიდებულება კარისადმი შესაბამისად აისახება დიზაინშიც. თუ გერმანელისთვის კარი მასიური, მძიმე, ტრადიციულია, ამერიკელისთვის, რომელსაც კარი მუდმივად ღია აქვს, გაცილებით მნიშვნელოვანია მისი სიმარტივე და სიმსუბუქე.

იმ ორგანიზაციაში კონფლიქტი მოგვარდა, მაგრამ დღესაც კი რამდენი გაუგებრობაა ადამიანების ურთიერთობებში, თუნდაც ელემენტარული ღია კარის გამო?

თემა, რა თქმა უნდა, ადამიანურ ურთიერთობებს არ ეხება. ეს სფერო იყო და ყოველთვის იქნება ფსიქოლოგთა, სოციოლოგთა და ფილოსოფოსთა განსჯისა და კვლევის საგანი, მაგრამ ის მნიშვნელოვანი „ნიუანსი“, რასაც სივრცის დაგეგმარება ჰქვია და რომელსაც შეუძლია, რადიკალურად შეცვალოს ადამიანური ურთიერთობები (დაახლოება თუ არა, უბრალოდ, მოსმენა და გაგება), ხშირად, ძალიან ხშირად ელოდება კარის გაღებას. კარს მიღმა კი უამრავი ადამიანია, საკუთარი, მხოლოდ საკუთარი სამყაროთი.

C 10

CORPORATION BANI & COMPANY

97, V. PSHAVELA AVE., 380086
Tel.: (8832) 294462, 294464
*FAX: (8832) 294460 TELEX 212132 BANI

FIRM SHOPS

BANI-AVTOIMPEX

Clothes

- Tbilisi, 95, V. Pshavela Ave. Tel.: 310737
- Cars*
- Mtskheta (Tserovani). Tel.: 931524

COMMERCIAL BANK

BANI BANK

GUARANTEE OF YOUR POSSIBILITIES

- commercial bank business
- investigation activity

PAYMENT IN RUBLES AND CURRENCY

97, V. PSHAVELA AVE., 380086
Tel.: 312471, 311609

JOINT STOCK BANK

BRANCH OF IBERIABANK

80, Chavchavadze Ave. 380062
Tel.: (8832) 294059
Fax: (8832) 292179
Telex: 212993 JSUB F 10

UNESCO Education Fund

intermediary activity
render assistance in drawing up treaties and contracts, negotiations with different firms
scientific-medical activity
treatment of alcoholism, narcotism, mental and cardiological diseases
projecting

42, Rustaveli Ave. 380008, Tel.: 935396, 954981
Fax: (8832) 2934185, Sat. Fax: AUS(43-16029692-164)

67, D. Agmashenebeli Ave. 380002 Tel.: 951162, 951063
Tel.: AIS-1-6029692-171 Fax: AIS-1-6029692-171
Tel.: 212966 TENGO

Building, Hotels, MINERALS, GUDAURI
Adaptation, Studios
Restaurants, Shops, Tourist service

32

27, G...
Tel.: 988...
0043/3...
Tel...

RANGERS LTD

Informational-Detective Agency

74, Chavchavadze ave. 380062
Tel.: 299199, 299171
Fax: (8832) 227941

Body-guard & defence of property

The Specialized commercial BANK of the Social Development of Housing and Communal Economy

3, PUSHKIN Str. 380007
985304 FAX: (8832) 997726

State company SAKKURORT

3, Gergeti str., 380007
Tel.: 981822, Fax: (8832) 982477
Tlx.: 212192 TOLIA

JOINT STOCK UNIVERSAL BANK

IBERIABANK

OPEN ACCOUNTS IN:

- DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT
- CREDIT LYONNAIS, PARIS
- CREDIT LYONNAIS, NEW YORK
- WESTMINSTER BANK, LONDON

1, Brosse Str. 380007
Tel.: 985070, Fax: (8832) 988090
Telex: 212993 JSUB G 7

TRAVEL

Head office: 36, Agmashenebeli Av., 380002; Bureau: 7, N. Nikoloz St., 380008;

987400 956044 Fax: 987399

on the...
Discover...

CONSERN REVIVAL

Science, production, commerce

COMMERCIAL BANK

75, CHAVCHAVADZE Ave. 380062 TEL.: (8832) 291796, 299367

TELECOMMUNICATION COMPUTER NETS

5/1, Leonidze Str. 3800027
Tel.: 985619, 986081, Fax: (8832) 985619
E-mail: POSTMASTER @ DIAL.AOD.GEORGIA.SU

2, CHONKADZE Str. 380008
ASSOCIATION DETECTIVE

TEL.: 989714
989715
988841
FAX: (8832) 986957
TELEX: 212204 ORBI

ORBI GEORGIAN AIRWAYS

28, RUSTAVELI Ave. 380008, TEL.: 997728, FAX: (8832) 997728
SITA: TBSTONQ, TBSDZNG
TELEX: 212186 ZENA G 7

5, Sh. 1...
Tel.: 3541...
Tel...

TEL.: (8832) 66-21-57

GEORGE Co

PRODUCTION, COMMERCE, MARKETING

76, Chargali Str. 380080 ISARI, FACTORY AGAI B 5

DHL

ARGOTOUR TRAVEL COMPANY

55, Chavchavadze ave. (Head office)
31, Rustaveli ave. (Agency of DHL)

Tel.: 292706, 292779, 292701
Fax: (8832) 220422
Tlx.: 212293 FLOKS E 10

1, ZAZIASHVILI Str. 380001
TEL.: 956293
956592
FAX: (8832) 958052

CONCERN GEICO

1, ZAZIASHVILI Str. 380001
TEL.: 956293
956592
FAX: (8832) 958052

INDUSTRIAL-COMMERCIAL FIRM

ENISELI

84, AVCHALA HIGHWAY, 380053
TEL.: 620425
FAX: (8832) 963218
TELEX: 212551 OS A 5

SHOP
43, D. AGMASHENEBELI AVE.

CASINO-BAR

TEL.: 519841

KIMERIONI

27 KOR. IV KV. B 6
DIGMIS MASIVI 380059

Production - Commerce - Marketing

49/a, CHAVCHAVADZE Ave. 380079
TEL.: 988409, 714731
FAX: (8832) 988408

OTIME

Tbilisi office:
28, Rustaveli Ave. 380008
Tel.: (8832) 998114
Fax: (8832) 998114
Tlx.: 212186 ZENA

TRANS AIR GEORGIA
Frankfurt office:
Z. Dieselstr., D-8082
Morfelden, Germany

40, B. 1...
Tel.: 3541...
Tel...

IVERTBANK

will be glad to support your business

18, Paolo Iashvili Str. 380007
Tel.: 995721, 983509
Fax: (8832) 995240
Tlx.: 212996 IVBT H 7

FIRM TOTO

55, Chavchavadze Ave. 380062
Tel.: 291595
227446
Car tel.: 981300
Fax: (8832) 294080
Telex: 212998 NIKEL
Sat. tel.: AUS (43) 6029690-169

SMALL ENTERPRISE A 5

UNIVERSAL

12, 2, ULIANOVA Str. 380017
Tel.: 626661, Fax: (8832) 931824 (TIMUR)
Telex: 212912 PTB (TIMUR)

Commercial bank TBILCOMBANK

2, Dadiani str. 380007 985397, 984770
Fax: (8832) 985397; Tlx.: 212328 TBK

46, MA...
TEL.: 7250...
TL...

5/7, Leselidze Str. 380005
Tel.: 987390, 987394
Fax: (8832) 987395
Telex: 212199 AGUNA

SHOPS

5/7, Leselidze Str. Tel.: 983895
5 kor., 3 m/r, Didi Digomi
3-a kor., 9 kv. Varketilis Masivi
Tel.: 733503
28, Mevelis Str.

TBILISI-MOSCOW JOINT COMMERCIAL BANK

GOLDEN FLEECE

member of union MENATEP

5, Jikia Str., 380086 Tel.: 225001,
220894 Fax: (8832) 220347 D 10
Fax (Moscow): (095) 2365847

GEORGIAN STATE COMMERCIAL BANK

INDUSTRIABANKI

14, Jorjashvili str. 380008 Tel.: 986137, 933811
Fax: (8832) 999843, 986144 G 7

MINISTRY OF FOOD INDUSTRIES F 6
REPUBLIC OF GEORGIA

INDUSTRIAL COMMERCIAL FIRM

LAGIDZE

150, Tsinaradzgvirshvili Str. 380012
Tel.: 954463, Fax: (8832) 961046

MACARONY FACTORY

6, Samgori Str. 380020 Tel.: 718325, 7...
No 25 - 12, D. Agmashenebeli
No 36 - 10, Asafiani str.
No 9 - Vagzis moedani

41, Y...
T...
S...
45

MAMAIA CONSULTING

BUSINESS CONSULTING
MARKETING RESEARCH

20, LESELIDZE ST. 380005 TEL.: 984827
FAX: (8832) 984857, TLX.: 212134 MMN

INDUSTRIAL-TECHNOLOGICAL FIRM

GEORGTECH

COMPUTER TECHNIQUE H 7
Production, assembling, maintenance

MANYBRANCHED INDUSTRIAL-COMMERCIAL FIRM

DACHI

33, 6, Gaprindauli Str., 380054
Tel.: (8832) 994386, 994183
Industrial section (plot)
1, Vanskaia Str., station Tbilisi-Tovarnaisa

JOINT STOCK COMPANY

11, Mosashvili Str. 380062
Fax: (8832) 290734
Tel.: 220228

NERGI

INDUSTRIAL-BIDDING COMMERCIAL FIRM

17, Chavchavadze ave. 380079
tel.: 724082, fax: (883) 223261
tlx.: 212153 LITO

KMM

Tbilisi Che...
REP...
HO...
TEL...
FAX: (8832) 9...

თუ ვინმესგან გაიგე "თბილისმა განგსტა ეპოქა ისე ვერ გაიარა როგორ მოსკოვმა", არ დაუჯერო, იმიტომ რომ მას, ვინც ასეთ რაღაცას ამბობს, ალბათ 1990-1995 წლებში აქ არც უცხოვრია და თავისთვის სადმე (ვთქვათ) მოსკოვში იმყოფებოდა და ხედავდა როგორ მოძრაობდნენ ახალ კაზინოებში ჩეჩნები შავი ლიმუზინებით. თუმცა, ეს ჩეჩნური მირაჟიც (ნაწილობრივ), ამავე პერიოდის თბილისელი განგსტერების მოგონილი იყო.

ოთხმოცდაათიანების სარეკლამო ბუკლეტებს რომ გადახედო, მორიკონეს საუნდტრეკის გარდა, ბავშვობიდან კიდევ ბევრი სხვა პაპსა სცენებიც გაგახსენდება, მათ შორის ისიც, რომ ამ საქმიანი ორგანიზაციებიდან ზოგი დაცხრილეს, ზოგი გაიქცა, ზოგი აქვე დაიჭირეს, ზოგიც უბრალოდ გაქრა, ზოგი კი ზუსტად ისე გაიქანა, როგორც ამერიკულ კინოში - ანუ ქუჩიდან ლიმუზინამდე.

ეს განცხადებების მიხედვით, მოგონებები განგსტა თბილისზე ჩვენ ბევრი გვაქვს, საერთო/დ.

VESTABANK
 GRSALI Str., 380005
 110, Fax: (8832) 987011
 outline: (tel, fax)
 22/6029690 ext. 107
 x: 212112 VESTA 16

caucasus
 Join us
 on the road of
 and excitement
 Caucasian Travel Ltd.
 x: 212965 GGS G6

საქართველოს ბანკი
 КОММЕРЧЕСКИЙ БАНК
ГРУЗИЯ
COMMERCIAL BANK
GEORGIA
 Amanidze Str. 380012
 95, Fax: (8832) 352994
 x: 344275 BORIA E6

THE FIRM
ASLI
 Amanidze Str. 380012
 95, Fax: (8832) 352994
 x: 344275 BORIA

COMMERCIAL
SHOP
DATUNIA
 Gulishvili Str. 380111
 x: (8832) 687877

PROFESSIONAL
FOOTBALL CLUB
SHVEDARDENY-1906
 Khmelnitski Str. 380036
 (8832) 740070, 719204
 x: 212134 MMH J5

LINOLEUM PLANT
LINO
 ARNEULI str. 380065
 55, FAX: (8832) 253225,
 x: 212153 LINO J6

საქართველოს
 სერვისების
 სერვისების
 სერვისების
ALOME
 H6

STORY
 16895, 718835
 PROPS
 ave. J4

Chemical Company LTD
 PUBLIC Sq. 380083
 TEL IVERIA # 102
 930432, 988053
 84857, TLX.:212134 MMN G7

47 **DAVID LTD** H7
 commercial activity
 projecting, design, production
 of building materials
 purchase, processing and
 realization of farm produce
 tourism, sporting sanitation
 complex
 body guard and defence of
 goods' security, detective
 activity
 production of articles of
 general consumption and
 souvenirs
 organization of auctions
 and exhibition-sale
 10, Erekle II, 380005
 Tel.: 986583, 986584
 Fax: (8832) 221148

INDEPENDENT
TV
COMPANY
IBERVISION
 41, V. Pshaveva Ave.
 Telephone:
 392559, 395836
 Fax:
 (8832) 396910 D8

49 **TRADE PRODUCTION FIRM** D6
KAVKASIANI
 114, Tsereteli ave. 380019
 Tel.: 342620 Fax: (8832) 347306
 Tlx.: 212194 SITRO
 Compositions of Georgian soft drinks!

2, Esenin str., 380105
 Tel.: 738554
 Fax: (8832) 735560
 Telex: 212110 TAO
 BRANCH
 127-a, D. Agmashe-
 nebeli ave. 380002
 Tel.: 965837, 962316
GEORGIAN ROYAL BANK

51 **CORPORATION** F9
GESCO LTD
 ENGINEERING
 IN
 BUILDING
 74, Chavchavadze ave. 380062
 235799, 299114

Tskavshiri Central Union
 of Consumer Societies
MERANI
 Export-Import Amalgamation
 7, Tavisuplebis Sq. 380007
 Tel.: (8832) 997658, 998979
 Telex: 212101 FENIX H7

COMMERCIAL BANK
REPUBLIC
 13/a, Chavchavadze Ave.
 380079
 Tel.: (8832) 292336,
 294823
 F8 Tlx.: 212144 LIDER

COMMERCIAL FIRM
IVA
 1, Kekelidze Str. 380009
 Tel.: 290363
 Fax: (8832) 290134 F8

ASSOCIATION
TMS
INVEST
 164, David Agmashebeli Ave. 380064
 Tel.: 350833 Fax: (8832) 352906
 Tlx.: 212168 YOUTH E6

Commercial firm of security &
 economic progress by
 Georgian fund of Peace
 7-b, Gudamakari Str. 380092
 Tel.: 605303, 614178
 Fax: (8832) 983087
 Tlx.: 212240 FAKEL
 Body guard and property defence of
 juridical and private persons 15

57 **GULANI** 17
 Choosing us you choose
 bank - newspaper - insurance company - juridical firm -
 investment - marketing -
 3, Gorgasali Str. 380005 989266, Fax: (8832) 989265

JOINT VENTURE SKHIVI
Kodak Laboratory
 Kodak Dealers' Licenced Shop
 Homedelivery service H7
 15, Leselidze str. 380007
 Tel.: 989717, 989719, 989460

58 **FOREIGN ECONOMIC FIRM** F7
GEORGIA INTERNATIONAL
 37, Kostava Str., 380009
 Fax: (8832) 998108 Tlx.: 212133 REPRO

ADVERTISING
AGENCY
MI-MI-NO
 ADVERTISING CAMPAINS
 PUBLIC RELATIONS
 BUSINESS SERVICE
 20, Leselidze Str., 380005,
 Tel.: 984827 Fax: (8832) 984857
 Tlx.: 212134 MMN

63 **FIRM** F9
UNICA
 60, Chavchavadze ave. 380062
 Tel.: 299455, Fax: (8832) 294620

64 **PHARMACY**
UNIPHARM
 Cultural-public centre SAVANE
 Republic Sq. 380008
 Tel.: (8832) 982416
 Fax: (8832) 989901
 Telex: 212223 LAZER G7

65 **INTERNATIONAL**
INDUSTRIAL
COMMERCIAL
CONSORTIUM
 Export-import, joint-ventures
 (USA, Turkey, Ukraine, Russia, Bulgaria),
 woodworking productions
 70, Gouramishvili Ave. 380041
 Tel.: 613888, Fax: (8832) 613888 A5

66 **TERMINAL** H7
 Computer and
 Information technologies
 10 Lermontov Str. 380007
 Tel.: 934987 Fax: (8832) 988753
 E-Mail: ROOT@TERMINAL.SASCO.GEORGIA.SU

67 **CENTRAL AQUATIC**
SPORTS
VERE
 SWIMMING TEACHING
 ATHLETICS HALLS
 SHAPING
 SAUNA
 HYDRO-MASSAGE
 SHARKO
 BEAUTY-SALOON
 34, M. Kostava 1st dead-end
 Tel.: (8832) 998360, 998231 68 F7

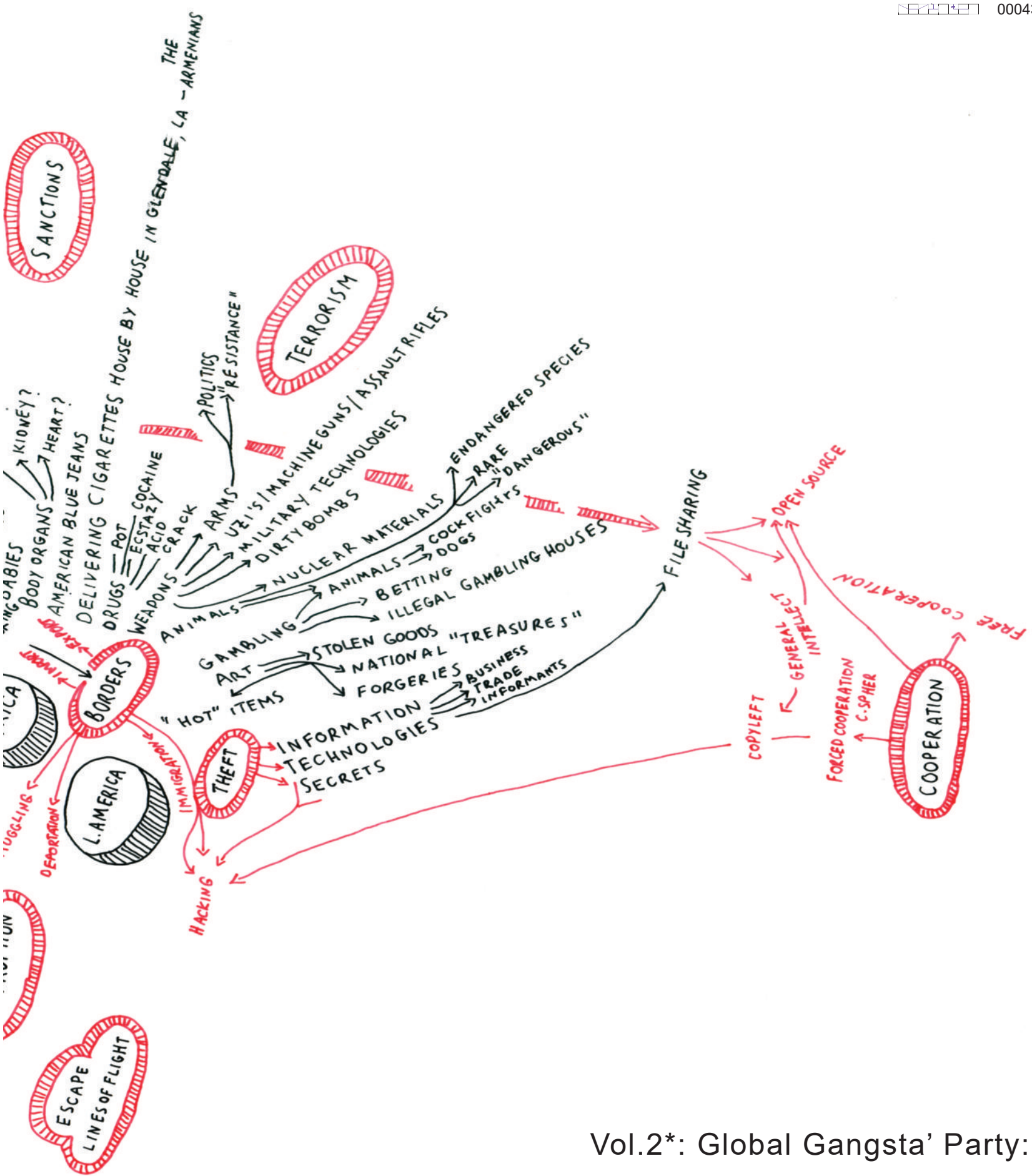
69 **ART**
ATRIUM Art Atrium Co. F7
 ARCHITECTURE
 INTERIOR DESIGN
 7, N. Nikoladze St., 380008,
 987400 Fax: 987399 Telex: 212965 GGS

60 **TSEKAVSHIRI WHOLESALE** H7
& RETAIL TRADE FIRM
PROMETHEUS
 export-import of industrial goods
 and food-stuffs, raw materials
 with far-flung network of retail
 and commercial firms
 7, Tavisuplebis Sq. 380007
 Tel.: 997511, 997072
 Fax: (8832) 999077
 Telex: 212101 Phoenix
 # 611-612, 41, Vernadski Ave., Moscow
 Tel.: (095) 431 4794

61 **ENERGIA** F8
 small hydro-electric power station
 building strengthening
 special building materials
 17, Chavchavadze Ave. 380079
 Tel.: 292976, 220211 Tlx.: 212145 BROOK

Tbilisi Business Map
 სარეკლამო სააგენტო MI-MI-NO / 1993
 * Vol.2:გვ. 118-

Vol.2*: Global Gangsta' Party:

საზოგადოება, კაპიტალი და შავი ბაზარი

საCuqარი Tბილის-qალაqs

“keTili xeliT gawvdili mciredic Sei wir ebis”

ქვეყანაში ცვლილებებს და რეფორმებს მოჰყვება სხვადასხვაგვარი დემოკრატიული ინიციატივების გაღვივება. ამ ბოლო დროს შეგვიძლია თვალყურით ვადევნოთ ქალაქის იერის განახლებას, გალამაზებასა და დასუფთავებას. ცენტრალურ უბნებში დაიგო ახალი გზის საფარი, გასუფთავდა და შეიღება შენობების ფასადები, გაკეთდა ქუჩის განათებები.

ამ ყოველივეს რა თქმა უნდა დადებითი გავლენა აქვს ქალაქის მოსახლეობაზე და ხალხს უკეთესი მომავლის იმედს აძლევს.

ქალაქისა და ქვეყნის მომავალი განვითარების პროცესში აუცილებელია აქტიურად ჩაებას ყველა პროფესიის ადამიანი, მათ შორის თანამედროვე ხელოვნების წარმომადგენლებიც. ამავ დროს საჭიროა საზოგადოებამ თავიდან გაიაზროს ხელოვნების და კულტურის სოციალური მნიშვნელობა.

აქედან გამომდინარე გაჩნდა იდეა საფუძველი ჩაეყაროს ახალ ტრადიციას და შეიქმნას თანამედროვე ხელოვნების ჯგუფი, რათა მათ ქალაქს რეგულარულად საჩუქრად გადასცენ თავიანთი ნამუშევარი, რომელსაც მერია მოახმარს ქალაქის განვითარებას.

მიმართვა მხატვრებს.

ძვირფასო კოლეგებო! გთხოვთ მოამზადოთ საჩუქარი და მოიფიქროთ ქალაქში საუკეთესო ადგილი მის მოსათავსებლად.

პროექტის ინიციატორი სოფო ტაბატაძე

რეაქციებით მოგვმართეთ: stabatadze@yahoo.com

2-23 მარტამდე GeoAIR (Artists In Residence) და NAC (National Art Centre) ახალგაზრდა ჰოლანდიელი მხატვრების ჯგუფს უმასპინძლებენ. ეს მხატვრები სააკაშვილის უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისთვის მიმართულ წერილს გამოეხმაურნენ და გადაწყვიტეს საქართველოში ჩამოსვლა რათა ჩვენი ქვეყნის აღმშენებლობაში მიიღონ მონაწილეობა.

გამოფენის გახსნა 5 მარტს, საზეიმო დახურვა 19 მარტს. მისამართი: NAC, გუდიაშვილის 20. დეტალებისთვის იხილეთ <http://geoair.blogspot.com/>

რუსთაველის თეატრი

2 აპრილიდან

ეკსპერიმენტული სცენა

aRdgoma gauq mebul muskome di aSi

rosini doiaSvilisa da memaniSvilis recepti T – cota erotika, ufro meti wyali da bevri saoper o postmoder niz mi

davi T buxri ki Ze

თუ ახალი დროის განზომილებით „საპენ-სიო ასაკში“ ხართ, ანუ ორმოცს გადააბიჯეთ, აუცილებლად გემახსოვრებათ მშვიდი 70-იანი წლების, ანუ სოციალისტური ეპოქის უწყინარი თეატრალური გასართობი — მუსიკომედია პლენანოვზე. ცხადია, პირველი ნომერი ტროლეიბუსის ფანჯრიდან აფიშისთვისაც მოგიკრავთ თვალი: „კურკას ქორწილი“, „ჩანიტას კოცნა“ თუ „ჩანჩურა“ იმ დროს ნამდვილი ჰიტები იყო. მუშა-მოსამსახურეთა კლასისთვის რიტუალური სვლა მუსიკალური კომედიის თეატრში დაახლოებით იმავე ვენებათაღელვას უკავშირდებოდა, რაც დღეს სხვადასხვა კალიბრის ფილარმონიულ შოუებზე მოხვედრას ნიშნავს. ხოლო სადაც სანახაობაა, იქ ყოველთვის პური იგულისხმება ან უკიდურეს შემთხვევაში – ნამცხვარი. გააჩნია, ვის როგორ! თუმცა მუსიკალური კომედიის თეატრი, სიმართლე ვთქვათ, ვერასოდეს ქაჩავდა სახელოვნებო ნუგბარამდე. ის უფრო ქართული და საბჭოთა მუსიკის იდეოლოგიას გულისხმობდა და არა მიულენველ „კაბარეს“ ან აკრძალულ „იესო ქრისტე – სუპერვარსკვლავს“.

„პერესტროიკის“ ქარიშხლის შემდეგ ხელისუფლებამ ძველი შენობა ხარაჩოებით შემოსა და თეატრის ერთგულ და მრავალრიცხოვან პუბლიკას რამდენიმე წლით „დასვენება“ გამოუწერა. მაგრამ წლები გადიოდა და შენობას არაფერი ეტყობოდა. იგი უფრო დაუმთავრებელ და შემოღობილ სასაფლაოს დაემსგავსა, რომელსაც პატრონი აღარ ჰყავს. მშენებლობაზე დახარჯულ და წყალში გადაყრილ მილიონებზე არა თეატრალური, არამედ კრიმინალური იგავები შეითხზა. თავად თეატრმა დროებით, ანუ თითქმის მუდმივად, პროფკავშირების კულტურის სასახლეში, საბურთალოზე დაიდო ბინა. თუმცა ეს ყველაფერი უკვე იმდენად შორეულია და მას შემდეგ იმდენი რამ მოხდა, რომ გეგონებათ, ეს ნარღვნამდე იყო.

90-იან წლებში ვასო აბაშიძის სახელობის

მუსიკალური კომედიის თეატრში სრულიად გაჭირვებისა და შემოქმედებითი სტაგნაციის პერიოდი, თუ არ ჩავთვლით თითო-ოროლა მხატვრულ გამონათებას, მაგალითად, ჯერი ბოკისა და ჯოზეფ სტაინის (ცნობილ მიუზიკლს – „მევიოლინე სახურავზე“, რომელიც თეატრის მაშინდელმა სამხატვრო ხელმძღვანელმა გიგა ლორთქიფანიძემ დადგა. ოცდამეერთე საუკუნეში კი უფრო მნიშვნელოვანი ამბები თეატრის დაპატრონებასა და ხელმძღვანელის პოსტს უკავშირდება, ვიდრე საკუთრივ თეატრის მშენებლობას. ათეული წლების განმავლობაში დაუმთავრებელმა თეატრმა მოსალოდნელი მეცენატი ბადრი პატარკაციშვილის სახით იპოვა, ხოლო სამხატვრო ხელმძღვანელად დავით დოიაშვილი დაინიშნა. სიცოცხლის ნიშნები სამოთხე წელიწადში გაჩნდა, როცა მშენებლობა სანახევროდ დასრულდა –... მხოლოდ სანახევროდ, რადგან დიდი სცენა ჯერ კიდევ არ არის მზად, ხოლო უზარმაზარი ნახევარწრის ფორმის ფოიე-დარბაზი კოლონებით, ან ფილადებითა და კიბეებით გრაფის საზაფხულო რეზიდენციას უფრო მოგაგონებთ, ვიდრე თეატრს. თუმცა ეს თითქმის უინტერესო და სუბიექტური დეტალებია.

სწორედ „ახალ დარბაზში“ გაიმართა ჯოაკინო როსინის თითქმის უცნობი კომიკური ოპერის, „საქორწინო გარიგების“, პრემიერა, რომლითაც უკვე სახელმეცველილმა მუსიკისა და დრამის სახელმწიფო თეატრმა საიუბილეო მე-80 სეზონი გახსნა. როსინის მელოდიური სიმსუბუქე, რომელსაც ყველა ხელისუფლების დროს ნატანჯი და უსახლკარო ევგენი მიქელაძის სახელობის ორკესტრი არცთუ მსუბუქად, მაგრამ შეძლებისდაგვარი სინქრონულობით „ქსოვს“ (გასაგებია, რომ დირიჟორ ნიკა მემანიშვილის კონცენტრირებული შელოცვის წყალობით); დრამატული თეატრის ელემენტებით გამაგრებული და ზოგჯერ მუსიკას გზასაცდენილი ფანტაზიით ნაკვები დავით დოიაშვილის სახალისო რეჟისურა; ლუი ვიტონით, პაკო რაბან-

ითა თუ სხვა ყოჩალი ფემენ-პერსონებით შთაგონებული თეა თელიას მხატვრობა და კოსტიუმები; ნაცადი პლასტიკური ხერხებისა და ირონიული საცეკვაო ელემენტების შერწყმა (ქორეოგრაფი – კოტე ფურცელაძე)..... და ბევრი ახალგაზრდა ვოკალისტი! იმდენად ბევრი, რომ სპექტაკლის სამი შემადგენლობა თითქმის მთელი თვის განმავლობაში ყოველდღე მღერის.

თუ მაინცა და მაინც რეჟისორ-დირიჟორის არჩევანში ეჭვი შეგეპარებათ, მაშინ შეიძლება, ლოგიკა შემოვატრიალოთ – რატომ, როსინი უფრო ცუდი კომპოზიტორია, ვიდრე ვასერმანი, ჯონ კანდერი, იოჰან შტრაუსი? ან რატომ არ შეიძლება, „ექმენი“ მოძებნო სწორედ იქ, სადაც კლასიკური მელოდია წყალივით ბუნებრივია და ჰაერივით გამჭვირვალე? ჰო, მართლა, წყალს რაც შეეხება, ისიც ძალიან ბევრია. არცაა გასაკვირი, ოპერის მოქმედება ხომ ვენეციაში ხდება. გასაგებია, რომ არც სცენაზე ამენებული აუზი ჰგავს ვენეციის არხებს და არც ფერადი პლასტმასის სკამები მოგაგონებთ დოჟების სასახლეს. როსინის ამ დავინწყებული ოპერის დამდგმელთა მიზანი სწორედ ლირიკულ-ექსპერიმენტული ხულიგნობა იყო, ერთგვარი იმპროვიზაციული თამაში უკიდევანო ფორმითა და მოულოდნელად გააზრებული საოპერო მიზანსცენებით.

როდესაც ამ კლასიკური კომიკური ოპერის პერსონაჟებს უფრო დრამატული ტექსტით „დამინებულებს“, უფრო ზუსტად, სიმღერასა და მოქმედებას შორის გაორებულიებს ხედავთ, გიჩნდებათ კანონიერი ეჭვი — იქნებ ასე უფრო სასაცილო და თანამედროვეა ოპერა, რომელიც სინამდვილეში არც არავინ იცის როგორია. იმიტომ, რომ სხვადასხვა მიზეზის გამო თითქმის არ იდგმება. სხვათაშორის, ამავე სახელწოდების, მუსიკის ისტორიაში ბევრად უფრო ცნობილი ოპერა დანერილი აქვს ასევე იტალიელ ჯოვანი პაიზელოს, რომელიც ტულიო სერაფიმის

„saqor wi no gar i geba“

დირიჟორობით თავის დროზე საბჭოურმა მონსტრმა „მელოდიამაც“ გამოუშვა.

1810 წელს 18 წლის როსინის მიერ სახელდახელოდ შეთხზულ ერთაქტიან ოპერაში უკვე იგრძნობა მელოდიურობა, სიმსუბუქე, დრამატურგიული კანონების ცოდნა და ანსამბლების სრულყოფილება. ამ ყოველივეს გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ რეჟისორმა ზუსტად და თამამად მოარგო როსინის მეორეხარისხოვან ლიბრეტოს საკუთარი ისტორია და ოპერა მოაქცია უკვე გაცვეთილ, მაგრამ იდეურად ნაუგებელ სქემაში – თეატრი თეატრში. ეს ყოველთვის არ ამართლებს, მაგრამ როცა სპექტაკლის დასაწყისში ხედავ თეატრის უბედურ, მარტოსულ და აგრესიულ დამლაგებელს, რომელსაც სამსახურიდან გაგდება ემუქრება, ფინალში კი რეჟისორის შთაგონებისა და სიყვარულის წყარო ხდება, გასაგებია რეჟისორის ჩანაფიქრი –

განაყოფიეროს შტამპებითა და სქემებით სავსე ლიბრეტო საკუთარი ფანტაზიით შეთხზული ისტორიით. ასე რომ, კომერსანტის, მისი მსახურის, შეყვარებული ქალიშვილის, მისი ღარიბი ფავორიტისა და მდიდარი, მაგრამ ბებერი საქმროს დახლართული ისტორია, თავის მხრივ, გადახლართულია რეჟისორის ისტორიასთან, რომელმაც არ იცის, როგორ დადგას ეს ოპერა. მას თავად როსინის ორეულები თუ აჩრდილები ეცხადებიან, თანაც ერთბაშად ოთხნი და სთავაზობენ თამაშის წესებს, რომელთა დაცვა სინამდვილეში შეუძლებელია – როსინი ხომ ორასი წლის წინანდელი ესთეტიკით გვატყუვებებს, რეჟისორს კი თანამედროვე სპექტაკლის გასაღები სჭირდება.

ნაირგვარ კონცერტებსა და რამდენიმე საეჭვო ხარისხის კულტურულ ღონისძიებაში რეჟისორული გავარჯიშების შემ-

დეგ მუსიკისა და დრამის თეატრში დღის რეჟორმისტული გამოღვიძება როსინის ნიადაგზე არც ისე საშიშია, სამაგიეროდ – დროული, როგორც, მაგალითად, რამდენიმე წლის წინ საინტერესო, მაგრამ საკამათო და ფორმალისტურ სპექტაკლებში. პოეტის შეგონების გათვალისწინებაც აუცილებელია: „გემინოდეთ ჩემი მღელვარე გამოღვიძების“ – რეჟისორის თეატრალური ფანტაზია თითქოს დაცლილი ბატარეასავით დაიტვირთა და ხელახლა აღივსო საესტრადო-სახალხო კონცერტებში დახარჯული ენერჯის შემდეგ.

ქოლგანი მამაკაცების კვარტეტის, ანუ გაოთხმაგებული როსინის სინქრონული ტექსტები ქართულ, რუსულ და იტალიურ ენებზე ზოგჯერ მომაბზრებელია და არასავალდებულოც, თუმცა ამ ტექსტში არის ნამდვილი კომედიის ელემენტები. სპექტაკლში ბევრი მახვილგონივრული ეპი-

ზოღია – მაგალითად, როცა ფანის მდიდარი საქმრო კანადიდან ნეკერჩხლის ფოთლებით დამშვენებულ ტრუსებში შემოდის ან როცა შეყვარებულთა დუეტი, ფანი და მილფორდი, ირონიულ პლასტიკურ-ვოკალურ სცენას გაითამაშებენ – სანოლში ერთის სხეული მეორის ფეხებს ავსებს. დინამიკური, ზუსტი და სცენურია სექსტეტი ფინალში, როცა ყველაფერი ირკვევა და სიყვარული ფულსა და ანგარებაზე იმარჯვებს. არც კლარინას (მოსამსახურე ქალი) მცირე მასშტაბის სტრიპტიზის დავინწყება შეიძლება საკმაოდ შთამბეჭდავი მეცოს ფონზე...

ვოკალისა და მოქმედების ზუსტი მორგება საოპერო დადგმის აუცილებელი პირობაა, პლუს მუსიკალურ რიტმზე აგებული მიზანსცენები. ალბათ ამიტომ არის, რომ თანამედროვე საოპერო რეჟისურა ბევრად უფრო რთულია, ვიდრე დრამატული თეატრისა. სიახლის შეგრძნებას არა მხოლოდ დროში აღრეული კოსტიუმები და უჩვეულო სცენოგრაფიული სიჭრელე ქმნის, არამედ სრულიად ახლებური მიდგომა

ვოკალური პარტიის გააზრებისადმი. მომლერლებს, ფაქტობრივად, მსახიობებივით უხდებათ სიმღერაც, თამაშიც, შეფასებაც – რაც თავისთავად დიდი მიღწევაა. თუ მოინდომებთ და დოიაშვილის ძალიან ჭრელ, ქაოსურ, მაგრამ დროის შესატყვის „პოსტ-მოდერნისტულ მიქსში“ აღმოაჩენთ ჟანპიერ პონელის „კონკიას“ (სადაც პირველად გაიბრწყინა თანამედროვეობის ერთ-ერთმა უდიდესმა მეცო-სოპრანომ, ფრედერიკა ფონ შტადემ) ან ძალიან მოდური კანადელი რეჟისორის, რობერ ლეპაჟის, დინამიკური თეატრის მონტაჟის კვალს, არ შეშინდეთ, ეს კარგ გემოვნებაზე მეტყველებს. ხოლო თუ შეამჩნევთ, რომ უზარმაზარ, იაფფასიან, ოქროსფერ ქსოვილში გახვეული სოპრანო „ჟადორის“ რეკლამას იმეორებს, ხოლო ფარდის მიღმა მეცო-სოპრანო მსუბუქი სტრიპტიზითაა დაკავებული, არც ეს გაგიკვირდეთ – ათვისებული საესტრადოსაკონცერტო ჟანრი თავისებურ გავლენას როსინის ოპერაზეც მოახდენს.

„საქორწინო გარიგება“, კარგი გაგებით,

თვალსაყვირო, სანახაობითი სპექტაკლია, სადაც საზღვრები არ არსებობს. პერსონაჟები არა მარტო ცურავენ, არამედ ავტომობილით დასეირნობენ, ეტლითაც დადიან და ზოგჯერ ყინულზეც დასრიალებენ. მართალია, ამგვარი თავისუფლების პირობებში ვოკალი და მუსიკა ზოგჯერ ზარალდება, მაგრამ ალბათ რეჟისორს ასეთი ზემოცანა ჰქონდა: ჯერ სანახაობა, შემდეგ პური! ანუ ჯერ კონცეფცია და შემდეგ ვოკალური დახვეწილობანი. დრამატული თეატრიდან გადმოყოლილი ოპერის მოქმედებად გარდაქმნის იდეა, ბუნებრივი და კომიკური სიმსუბუქე, გულახდილი თვითირონია (რეჟისორი, რომელმაც არიცის, როგორ დადგას ოპერა, გარკვეულწილად ავტობიოგრაფიულ ელემენტებსაც გულისხმობს) და თითქმის დაუოკებელი სურვილი, ყოველი სცენა და არია მცირე წარმოდგენებად აქციოს – დაახლოებით ასეთია რეჟისორის ნება.

სხვათა შორის, დოიაშვილის სპექტაკლი წამოჭრის ქართული საოპერო რეჟისურის პრობლემებსაც, რომელთა გააზრებასაც

“xval Sobaa,”

ჟურნალი „ანაბეჭდი“ რამდენიმე თვის წინ სრულიად სხვა კონტექსტში შეეცადა. თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში დავით საყვარელიძის მიერ დადგმული კონსერვატიული „აიდა“ არ იძლევა იმის გარანტიას, რომ ვერდი აუცილებლად რესპექტაბელური იქნება, ხოლო მუსიკისა და დრამის თეატრის ერთაქტიანი კომიკური ოპერა „საქორწინო გარიგება“ როსინის ოპერის ადაპტაციაა და სულაც არ არის სავალდებულო, მხოლოდ სასაცილო იყოს.

mi moxilva

მარდი თითები შეთხზული ისტორიები

დაახლოებით ათიოდე წლის წინ ბათუმში უნიკალური რამ მოხდა – რეჟისორმა ბესო კუპრეიშვილმა „თითების თეატრი“ დააარსა. ახლად დაარსებული თეატრისთვის სავალდებულო არ იყო არც დეკორაციები და არც სცენა, მხოლოდ ცერი, არათითი, საჩვენებელი თითი, შუათითი, ნეკა და მათი პოლიფონიურ განზომილე-

ბაში მოყვანა. მოგვიანებით რეჟისორმა თითებს საკუთარი ფანტაზიით ნაკვები „კოსტიუმები“ მოარგო. მერე მოხალისეები და სტუდენტები შემოიკრიბა და ფართოდ გაშლილი თითებით „სიმღი“, „მთიულური“ თუ „ხორუმი“ ჩამოუარეს. მოგვიანებით, იმპროვიზებული თეატრის რეპერტუარში გაჩნდა აღმოსავლური ორთაბრძოლა, ტექნო, „კარმენი“, „ფემენ შოუ“, „მაიკლ ჯეკსონი“... ერთი სიტყვით, ლამის გინესის წიგნში შესატანი ამბავი მოხდა, რომ არა ჩარლი ჩაპლინი, რომელმაც „ოქროს ციებ-ცხელებაში“ თითებითა და ფუნთუშებით გენიალური ნომერი შეთხზა.

ძალიან მალე „თითების თეატრის“ ამბებით აჭარის ხელმძღვანელობაც დაინტერესდა და ასლან აბაშიძემ თქო – მეც თითს ნაგკრავთო! იდეით შთაგონებულთ გაუმართლათ და ვიდრე საჭირო ხალხი ცენტრში გონს მოეგებოდა, ბათუმში „თითების თეატრი“ აშენდა. მშენებლობა 200 ათასი ლარი დაჯდა და ნამდვილად ღირდა მისი არსებობა. სამწუხაროდ, აჭარის ხელისუ-

ფლის კეთილგანწყობა და ესთეტიკური ხიბლი სწრაფად გაქრა და პოლიტიკურად არასანდო ბესო კუპრეიშვილმა რაც მიიღო, სწრაფადვე დაკარგა. მალე იძულებული გახდა, თბილისში გადმოსულიყო და დიდი ხნის განმავლობაში არც სცენა და არც თეატრი არ ღირსებია. თუმცა უამრავი ფონდიდან ზოგიერთი მაინც საჭირო მიმართულებით დაიხარჯა და მრავალი სირთულის შემდეგ „თითების თეატრმა“ ელბაქიდის დაღმართზე მოძებნა ბინა.

მინიატურები, ცოცხალი ნომრები და მუსიკის ფონზე სინქრონულად აცეკვებული თითები საამო და მხიარული სანახავია. პრინციპში, ეს არის იდეალური თეატრი სამყაროს გასტროლებით დასაპყრობად – დეკორაცია, რეკვიზიტი და ყველა საჭირო ნივთი ერთ ჩემოდანში ეტევა და ჰერი! გინდა კონგოში წადი, გინდა ლუანდაში და გინდა ცივილურ მადრიდში. თეატრი სწორედ ასე იქცევა და ვიდრე 45-კაციან დარბაზს თბილისში ყოველდღიურად შეავსებს, ისევ ევროპას ამჯობინებს. გასტროლები არც

უფასოა და რატომღაც გერმანიაში უფრო კარგად ეპყრობიან. მაგრამ აქაურ ბავშვებსაც თურმე ძალიან მოსწონთ! და ვიდრე თეატრი აქ არის, ესტუმრეთ, ეს ერთი საათი ნამდვილი არტ-თერაპიაა.

rogor davibrunoT
Soba ise, rom ar
vi cruoT!

თუ არაფერი გსმენიათ „ცვლილებების თეატრის“ შესახებ, ცხადია, ეს არ ნიშნავს, რომ ის არ არსებობს. კანადელმა მსახიობმა და საქართველოს მეგობარმა, ქერენ ჩემენ კლარკმა, მოინდომა, რომ აკადემიურ თეატრს გარიყული პუბლიკა სწორედ „ცვლილებებით“ დაუბრუნდეს საკუთარ თავს. ამას ბერძნები, როგორც წესი, კათარზისით ახერხებდნენ, ქერენ კლარკმა კი სოციალური, პოლიტიკური და ესთეტიკური მომენტები გააერთიანა და გადაწყვიტა

სპექტაკლების გამართვა ქუჩაში, აუდიტორიაში, ეზოში, სახლში, მერიაში. მოკლედ, ეს არის ახალი ტიპის თეატრი, რომლის მიზანია, მაყურებელი აქტიურად ჩაერთოს პიესაში და მონაწილეობა მიიღოს წარმოდგენის შემდგომ გამართულ დისკუსიაში. მათი მოწოდებით „ცვლილებების თეატრს“ ხალხი თეატრთან მიჰყავს და პირიქით, თეატრი – ხალხთან. უფრო მარტივად რომ ვთქვათ, ეს არის 60-იან წლებში დასავლეთში განვლილი პერფორმანსის გზა, როცა მაყურებელი უშუალოდ ერთვება წარმოდგენაში და ცვლის მას საკუთარი სურვილის შესაბამისად.

„ცვლილებების თეატრმა“ თუმანიშვილის სახელობის თეატრში ქეთი პატარაიას პიესის მიხედვით დადგმული სპექტაკლი „ხვალ შობაა“ წარმოადგინა. უკვე გამოცდილმა რეჟისორმა გიორგი სიხარულიძემ, რომელიც მაყურებელს კარგად ახსოვს ამავე

თეატრში დადგმული სპექტაკლებით – „ანა კარენინა“ და „მარიანა პინედა“, ახალგაზრდა მსახიობებთან საკმაოდ რთული და საკამათო წარმოდგენა დადგა. ეს არის ტრადიციულ ქართულ ოჯახში ღირებულებებისა და გადაფასების მტკივნეული პროცესი. ახალგაზრდა თაობა გაურბის პრობლემებს და ამერიკაში წასვლაზე ოცნებობს. ხელოვნების ნაცვლად ეროტიკას ირჩევს, ხოლო ტრადიციულ ფასეულობებს ეფემერულ გასართობს ამჯობინებს. ცხადია, ბევრად უკეთესია მარტივად ცხოვრება, როცა სხვისი პრობლემები არ განუხებს და შენსას ადვილად ივიწყებ. სექსი და ნარკოტიკი ხომ ყველაზე მარტივი გამოსავალია.

ვიდრე საკუთარ პრობლემებში გახლართული ახალგაზრდები მოჭრილი ხეების ინსტალაციით გააკვირვებენ უცხოელებს, ბაბუა გვიყვება ძველ და კეთილ სიზმრებზე, ტყ-

ემლის ხეებზე ყველაში და შვილიშვილებს ასეთ მორალს უკითხავს – მშობლიური მიწის მიტოვება ადამიანს გაუცხოებულს ხდის საკუთარი თავისა და მიწისგან. სამწუხაროდ, პიესაც და სპექტაკლიც სცოდავს მორალიზმითა და დიდაქტივით. ზედმეტად გადატვირთულ მონოლოგებსა და დიალოგებში ჩაძირულ პერსონაჟებს თითქოს არ შეუძლიათ, უფრო უბრალოდ გვითხრან – რატომაა ცუდი ეროტიზმი და კოსმოპოლიტიზმი და რა უპირატესობა აქვს „ცვრიან ბალახზე ფეხშიშველა გავლას“. ამის დადგენას რეჟისორი და მსახიობები სპექტაკლის შემდგომ მაცურებელთან დისკუსიაშიც შეეცადნენ. თუმცა ვერ ვიტყვით, რომ შემდეგ რაიმე განსაკუთრებული გაირკვა. უბრალოდ, კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ „ცვლილებების თეატრი“ არა მხოლოდ სოციალური ინსტრუმენტი, არამედ აღმზრდელია.

vki Txul obT pi esas,
vguli sxmobT
speqtakls

დასავლეთში ახალი პიესების კითხვა სცენებსა და დარბაზებში უკვე ტრადიციული კულტურული მოვლენაა. ეს ტენდენცია რუსეთშიც საკმაოდ ძლიერია და, როგორც წესი, „ჩიტკაზე“ (ასე უწოდებენ პიესის მხატვრულ კითხვას) უამრავი მსახიობი თუ თეატრის მოყვარული იკრიბება. როგორც ჩანს, ქართველებმაც დაძლიეს შიში არასცენური მეტყველებისადმი და გადამწყვიტეს პიესების კითხვა ყველაზე უფრო შესაფერის სივრცეში – „თეატრალურ სარდაფში“ – მოეწყობა. თანამედროვე დრამატურგიის პრობლემა რომ მუდმივად არსებობს, ეს ისედაც ცხადია. უბრალოდ, ამ ფაქტით დრამატურგებსა და რეჟისორებს სურდათ შეეხსენებინათ არცთუ დაინტერესებული საზოგადოებისათვის, რომ კითხვა სულაც არ არის ვინრო პროფესიული მოვალეობა და ამ ყველაფერში მეტი პერსპექტივა ისახება, ვიდრე უბრალოდ იმედგაცრუება. ჩვენში ხომ კულტურული სიახლე კულტურულ ფრუსტრაციასაა აგებული.

მაშ ასე, „თეატრალური სარდაფი“ რუსთაველზე, იანვარი, გაგანია ენერგოკრიზისი. თავიანთ პიესებს წარმოადგენენ დრამატურგები და მათი მთავარი ოპონენტები — რეჟისორები: ბასა ჯანიკაშვილი, „მეტრო“ (პიესის დადგმას ლევან წულაძე აპირებს), ნინო ბასილია, „საიმედოობის თეორია“ (რეჟ. ნინო ლიპარტელიანი), თამარ ბართაია, „დაგვიანებული დღეები“ (რეჟ. დიმიტრი ღვთისიაშვილი), სანდრო კაკულია, „სეანსი“ (რეჟ. ლელა

ჭინჭარაული), ზაზა ბურჭულაძე, „დედა“ (რეჟ. ლელა ჭინჭარაული), ლაშა ბულაძე, „ვიდრე მას ეძინა“ (რეჟ. დავით საყვარელიძე). ამ ღვთიური სიმეტრიის – ერთი რეჟისორი, ერთი დრამატურგი – გადაღმა არსებობს ბევრი შეკითხვა და მოუხელთებელი ნიუანსი. მაგალითად, რა პრინციპს ემყარება შეთანხმება – ვინ ვისი პიესა უნდა დადგას? ან რა მოხდება, თუ ეს „სარდაფული“ კითხვა ისევე კითხვად დარჩება? ამ ეჭვს ისიც აძლიერებს, რომ რეჟისორები დაფინანსების წყაროებსა და თეატრის შესაძლებლობებში დარწმუნებულები არ არიან. თუმცა, როგორც ლევან წულაძე ამბობს, ჯერჯერობით უკეთესია, ასეთი ფორმით გაიცნოს საზოგადოებამ ახალი პიესები და მერე ვიფიქროთ დადგმაზე, ანუ შემდგომ პერსპექტივაზე.

„სარდაფში“ ნაკითხული პიესებიდან უმრავლესობა ერთაქტიანი ან რამდენიმესურათიანია, დანერვილია მოკლე და სხარტი წინადადებებით და უმთავრესად აბსურდის ტრადიციით იკვებება. დრამატურგთა სახელები უკვე ცნობილია თეატრალურებისთვის, მაგრამ მოულოდნელობის მოლოდინი მაინც არსებობს, რომელიმე კლასიკოსი რეჟისორი ამა თუ იმ პიესით დაინტერესდეს. სხვათა შორის, სტურუამ და ჩხეიძემ ბოლო სპექტაკლები სწორედ თანამედროვე ქართული დრამატურგიის მიხედვით დადგეს, პირველმა – ლაშა ბულაძის „ჯარისკაცი, სიყვარული, დაცვის ბიჭი და პრეზიდენტი“ (რუსთაველის თეატრში) და მეორემ – გურამ ოდიშარიას პუბლიცისტური ნაწარების მიხედვით შექმნილი „ზღვა, რომელიც შორია“ (სამეფო უბნის თეატრში). ასე რომ, პიესების საჯარო კითხვას ნამდვილად აქვს აზრი, მით უმეტეს, თუ უკვე ვაცნობიერებთ, რომ რასაც ვკითხულობთ, შეიძლება მალე წარმოდგენად იქცეს.

mocarti, umi xorci
da aRmz rdelobi Ti
samuSaoebi

რეჟისორმა გოჩა კაპანაძემ, რომელიც უფრო კლასიკის მოთვინიერებითაა დაკავებული („მარიამ სტიუარტი“, „ბერნარდა ალბას სახლი“, „მედეა“), ამჯერად ლაშა თაბუკაშვილის ცნობილი პიესის, „ათვინიერებენ მიმინოს“, დადგმა გადაწყვიტა. პრემიერა ვაკის თეატრალურ სარდაფში გაიმართა. თავის დროზე, 70-იან წლებში, ამ პიესამ დიდი აღიარება მოუტანა თავად ავტორს და კომკავშირის პრემია – რუსთაველის თეატრში მოღვაწე ახალგაზრდა რეჟისორ ავთანდილ ვარსიმაშვილს. სპექტაკლში კი პირველად წარმოჩინდა დამახინჯებული საზოგადოების

საშიში პერსპექტივა და ძალადობის ანტიუტოპია, რომელიც მაშინ მთელი ძალით არ გაისმა. მიუხედავად იმისა, რომ პიესა ამჟამად მოძველებულია, ხოლო მისი ენა ამჟამად პათეტიკად აღიქმება, რეჟისორმა და ახალგაზრდა მსახიობებმა მოახერხეს, განსაკუთრებული, ძალადობის გამომხატველი ატმოსფერო შეექმნათ. გარკვეული თვალსაზრისით, სპექტაკლი უფრო ახლოა პეტერ ვაისის „მარატ-სადთან“, ვიდრე საკუთრივ ლაშა თაბუკაშვილის ტექსტთან.

როგორ ათვინიერებენ ახალგაზრდებს, რომელთაც სასტიკი იმედგაცრუება და მარცხი განიცადეს? რა ემართებათ უფრო მოზრდილებს, რომლებმაც უკვე დაივიწყეს, რას ნიშნავს სიყვარული და იგემეს უმი ხორცი, რითაც მიმინოებს ათვინიერებენ? რა ხდება იქ, სადაც აღარ არის პიონერთა ბანაკები, მაგრამ არსებობს ზომბირების ამჟამად საფრთხე? სცენოგრაფია და რეჟისურა თავიდანვე მიგვანიშნებს, რომ პიროვნების განადგურების, მოშლის, მოთვინიერების ამდაგვარი გაკვეთილები სოციალურად არის საშიში და ეს ნებისმიერ შემთხვევაში პოლიტიკური კრიზისის ნიშანია.

ნიშანდობლივია, რომ სპექტაკლის ესტეტიკის მიხედვით ვერ ხვდებით, სად იმყოფებით — ჯოჯოხეთში თუ საგიჟეთში. ნებისმიერ შემთხვევაში, სცენური სივრცე, სადაც პერსონაჟები მოქმედებენ, ადამიანის თავისუფლების საწინააღმდეგოდ არის მიმართული. სიცოცხლე მთავრდება იქ, სადაც აღარ არსებობს მესხიერება და სადაც დასერილი ვენები მხოლოდ სისტემის უძღურების მანიშნებელია. სპექტაკლი მძაფრია და ემოციური, გარკვეული თვალსაზრისით – ისტერიულიც. მოცარტის „რეკვიემის“ განუწყვეტელი ფონი, იატაკიდან ამოსული ბოლი და სინათლე ქმნის ჯოჯოხეთის ნამდვილ სურათს, ხოლო უმი ხორციით დაგეშილებს ადამიანური სურვილი აღარ დარჩათ. ეს კი ყველაზე დიდი საშინელებაა.

განსაკუთრებით უნდა აღვნიშნოთ მსახიობები: გიორგი დევაძე (გიო), ვალერი მანძულაშვილი (იონა), ლევან ხვიჩია (მელოტი), ირა გოგავა (მერი), გიორგი მაისურაძე (პატრონი). სპექტაკლში, ძირითადად, ახალგაზრდა თაობაა დაკავებული, რომლის დიდი ნაწილი პირველად თამაშობს ვაკის „თეატრალური სარდაფის“ სცენაზე. ექსპერიმენტული სულისკვეთებითა და პირქუში ატმოსფეროთი გამორჩეული წარმოდგენა თეატრის რეპერტუარში დარჩება.

yvelaze gamorCeuli Tve

ანა მაყაშვილი

ფოტო:თამუნა ქორქია

თებერვალს სხვა თვეებისაგან ერთი რამ გამოარჩევს: მასში 31 ან თუნდაც 30 დღის ნაცვლად 28, საუკეთესო შემთხვევაში (უფრო სწორად ოთხ წელიწადში ერთხელ) 29 დღეა. ეს ამ თვის უმთავრესი განმასხვავებელი ნიშანია, თუ არ ჩავთვლით გრიგორიანული სომხეთიდან დაბერილი ქარისა და სიცივის მომტან სუფსარქისს და კათოლიკური ევროპიდან გადმორტყორცნილ სიყვარულისა და გულის ფორმის წითელ ყუთებში შეფუთული შოკოლადების მომტან წმინდა ვალენტინის დღეს(ასწაულს). სხვა მხრივ თებერვალი მაინცდამაინც არ გამოირჩევა. არც წლევანდელი ყოფილა დანარჩენი 11 თვისგან მკვეთრად განსხვავებული: კულტურული მოვლენების თვალსაზრისით საკმაოდ ღარიბი იყო. თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ ჩვენი ყველაზე მდიდარი თვე, სამწუხაროდ, ლონდონის თუნდაც ყველაზე უფერულ ნახევარ საათზე ღარიბია... შეიძლება ვაჭარბებ. თავად განსაჯეთ ქვემოთ იმ მოვლენების მიმოხილვისას, რომელთა მომსწრეც (დამსწრეც) ამ თვეში გავხდით.

laSqroba gamofenebze

დასალაშქრი მასალა ორ დღეზე დაყვავი: თებერვლის მე-12 და ხუთი დღის დასვენების შემდეგ – მე-17 დღეზე. განანილება არათანაბარი: სამი ერთზე გამოვიდა:

ფერწერა ბანკში (9–20 თებერვალი)

ესმა ონიანი (1938-1999 წწ.) მე-20 საუკუნის ბოლო ათწლეულების ერთ-ერთ გამორჩეულ ქართველ მხატვრად ითვლება (და არამარტო – მას, ასევე, ნათელ ინდივიდად, პოეტად, ხელოვნების კრიტიკოსად და მოაზროვნედ მიიჩნევენ). ეს მაშინ შევიტყე, როცა მარჯანიშვილის ქუჩაზე მდებარე TBC ბანკის სათავო ოფისში ამ ქალბატონის ნამუშევრების გამოფენაზე ამოვყავი თავი. მხატვრობის ჟანრი – ფერწერა, ფერები – მკაფიო და ჭყეტელა, ობიექტები – უმეტესად ადამიანები, სხვადასხვა პეიზაჟები, თბილისის ქუჩები და ა.შ. ნახატებიდან თავი ყველაზე კარგად ჯანრი კამიას პორტრეტმა დამამხსოვრა.

ფერწერული ფოტოგრაფია (10–20 თებერვალი)

არ გეგონოთ, რომ ფერწერული ფოტოგრაფია რამე ახალი მიმდინარეობაა ფოტოგრაფიაში (შეიძლება ასეთი მიმდინარეობა უკვე არსებობს, თანაც – საკმაოდ დიდი ხანია), უბრალოდ ეს არის ასოციაცია, დაკავშირებული შარდენის ქუჩიდან ლესელიძის 42-ში გადმოსულ გალერეა „შარდენში“ ფერმწერ

გიკა მირზაშვილის ფოტო-გამოფენასთან „ქალაქი“. გამოფენას სპეციალური პრეზენტაცია არ ჰქონია, ამიტომ ის ღია იყო ნებისმიერი შემთხვევითი გამვლელისთვის, ვინც თავისი ნებით შეაღებდა გალერეის კარს. იქ კი, გამვლელს დახვდებოდა ორი წლის განმავლობაში გადაღებული სურათები – თბილისის ეზოები, ქუჩები, ცნობილი სახეები (უმეტესად, მხატვრის მეგობრები)... მოკლედ, თბილისელი ფერმწერის ფოტოები პროფესიონალი ფოტოგრაფის გადაღებულებზე არანაკლებ საინტერესოა.

“კინო-თეატრი „რუსთაველი“ – ბალიშების შემქმნელებისაგან (12 თებერვალი)

25 ავტორი, 150 უნიკალური, ხელნაკეთი ბალიში, მხოლოდ ერთი დღე, კინო-თეატრი „რუსთაველში“! ანუ ეს იყო სულ სხვადასხვანაირი ბალიშების (თეჯა, ბატიკა, აპლიკაცია, პერჯორკი, კომბინირებული ქსოვილები, ტყავი...) გამოფენა-გაყიდვა, რის ორგანიზებაშიც დიდი წვლილი შეიტანეს ხელნაკეთი ნივთების მაღაზიამ „დანო“, თავად კინო-თეატრმა „რუსთაველმა“, სარეკლამო კომპანიათ Flit და BB Company-მ. ალბათ დამეთანხმებით, რომ ერთი დღე ამდენი ჭრელი ბალიშისგან მიღებული შთაბეჭდილებისთვის საკმარისი არ იყო, მით უმეტეს, ეს ყველაფერი სინქრონულად ერწყმოდა კინო-თეატრის დარბაზში ავტორებისა და დამთვალიერებლების ერთუზიანობას და კინოში „ნარნას“ სანახავად შემოსულ-გამოსულ ბავშვებს... მე კი პატივი მქონდა და ვიცნობდი 150-დან სამი ბალიშის (ანუ 25-დან ერთ) ავტორს – დიანა ჩომახაშვილს.

ბევრი ფოტოგრაფიული შეტყობინება (17 თებერვალი–3 მარტი)

N გალერეაში ბესო შონჰარდტიმ ძველი ცივილიზაციებისათვის გზავნილი დატოვა (ფოტო-პროექტსაც ასე ერქვა: „გზავნილი ძველ ცივილიზაციებს“). ეს ყველაფერი ბესომ თავის დაბადების დღეზე, 17 თებერვალს, 17 საათზე, შავთელის 17ა-ში (N გალერეის მისამართია) დაიწყო (თუმცა, ბესო 17 წლის არ გამხდარა). მართალია, მოვლენა ფოტო-გამოფენად უნდა კვალი-ფიცირდეს, მაგრამ მისი ავტორი ფოტოგრაფზე უფრო მეტია (მგონი მხოლოდ კომპიუტერული გრაფიკა ეკუთვნის ლაშა ცხისელს, რაც მოსაწვევზე ამოვიკითხე): როგორც გაირკვა, ის ამ ფოტოებზე ორი წელი მუშაობდა, ფოტო-პერსონაჟებს თავად უკეთებდა მაკიაჟს, აქსესუარებს, სამოსს, რისთვისაც ყველა შესაძლო მასალას იყენებდა – რეზინას, მილებს, რკინებს... პერსონაჟები ძველ ცივილიზაციებს განასახიერებენ, მაგრამ არა რომელიმე კონკრეტულს, ისე – ავტორის ასოციაციებით (თუმცა ჩემი აღქმით, ისინი უფრო უცხო-პლანეტელებს – მომავლის შვილებს – გვანან, მაგრამ ნელ-

foto: Tamuna qorqia

ნელა ხომ ყველაფერი სანყისს ემსგავსება...); სინამდვილეში კი ისინი გოგოები და ბიჭები არიან სამოდულო სააგენტო „ნატალი-დან“, ხოლო ზოგი მათგანი ბესო შონჰარდტის მეგობარია.

ki dev er Ti kino-
premiera

მსოფლიო პრემიერების მარაქაში ჩაბმულ კინოთეატრ „ამირანში“ 9 თებერვალს რომ მარშალის ჰოლივუდური ფილმის (სევდიანი დასანყისი, ბედნიერი დასასრული) „გეიშას დღიურების“ პრემიერა შედგა. იგივე, ცხადია, მოხდა მსოფლიოს სხვადასხვა მეტ-ნაკლებად წინასწულ ქვეყანაში. საკვირველი ისაა, რომ ასეთ ქვეყანათა რიცხვში არ მოხვდა ჩინეთი. ცხადია, რომ წინასწულობასთან დაკავშირებით ჩინეთს ათასჯერ ნაკლები პრობლემა აქვს, ვიდრე საქართველოს. უბრალოდ, ფილმის ჩვენება იქ მთავრობამ აკრძალა, რადგან ჩათვალა, რომ ეს კინონამუშევარი ჩინურ საზოგადოებაში აგრესიისა და ანტიიპონური განწყობის პროვოცირებას მოახდენდა: მთავარ როლებს ფილმში ცნობილი ჩინელი მსახიობები, ცუბი ჩჯანი და გუნ ლი ასრულებენ, ჩინელები კი იაპონელებისგან განსხვავებით, გეიშებს მეძავებად მიიჩნევენ. დარწმუნებული ვარ, ჩინელები როგორმე მოახერხებენ ნახონ ფილმი, რომელმაც ორიგინალური სცენარისტის „ოქროს გლობუსის“ მოხვეჭა უკვე მოასწრო. „გეიშას დღიურების“ შესახებ საკუთარი აზრის გამოთქმისაგან თავს შევიკავებ, იმიტომ რომ ჯერ არ მინახავს.

musika – komunikaciebis wyaro

ჩემს ხელთ არსებული ინფორმაცია მუსიკალური მოვლენების შესახებ, ძირითადად, მაჩაბლის 1-ში მდებარე ბარ-გალერეა „სახლს“ უკავშირდება.

4 Orphans (3, 5 თებერვალი)

ციფრი „4“ უმნიშვნელოა, საუბარია ორ კონცერტზე, რომელიც ბატონმა ლადო ბურდულმა ზემოთხსენებულ „სახლში“ გამართა. არც orphans – ობლები

– უნდა გავიგოთ ჩვეული მნიშვნელობით: ლადოსეული ობლები აუცილებლად უდემამოები და ბავშვები არ არიან – მათი ასაკი და ოჯახური მდგომარეობა განუსაზღვრელია, ისინი წარმოადგენენ ადამიანებს, რომელთაც სითბო, სიყვარული, ყურადღება აკლიათ, ვერ პოულობენ ამ

ქვეყანაში მათთვის აუცილებელ სანჯავს... კონცერტში ობლებზე ლადომ დიდი ხნის წინ მოიფიქრა, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა თვითონ 22 წლის იყო, ამ ქვეყანაში კი „ომი და დედის ტ*ვნა“. ამიტომაც ასეთი მგრძობიარე ინსპირაციის ნაყოფს ლადომ ფასიც დაადო: ბილეთი 10 ლარი ღირდა. მუსიკოსის აზ-

რით, ასეთ შემთხვევაში მოვიდოდა ის მსმენელი, ვინც ჩათვლიდა, რომ ფულის გადახდა ნამდვილად ღირს, ანუ ის, ვინც მართლა აფასებს და უსმენს მუსიკას; ხოლო თავად ლადოსთვის ბილეთის ფასი თავდაცვის საშუალება იყო – ის აიცილებდა კონცერტებზე არსებულ ჩვეულ ყაყანს. ასე კი, ნამდვილი კონცერტი გამოვიდა.

ელექტრო-აკუსტიკური სესია (10, 12 თებერვალი)

კვლავ ბარი-გალერეა „სახლი“, ოღონდ ახლა უამრავი ნაცნობისა და ბარში შემთხვევით შესული უცნობის (რომლებიც ასეთ დროს, როგორ წესი, ნანობენ ბარში შესვლას) წინაშე წარსდგნენ ნიკა კოჩაროვი და ლევან შანშიაშვილი „ინგ ჯორჯიან ლოლიტაზ“-იდან. იმისდა მიუხედავად, რომ მუსიკალურ სესიას აკუსტიკური ერქვა, ნიკაც და ლევანიც ელექტრო-გიტარებს აჟღერებდნენ. და, იმისდა მიუხედავად, რომ „სახლში“ იყო ბევრი ხალხი, ცოტა ადგილი და სიგარეტის ბული, კონცერტი სასიამოვნო გამოდგა. „ლოლიტაზ“-ის ცნობილ (ნაცნობებისთვის) სიმღერებთან ერთად, კაჩაროვმა პუბლიკას უმღერა და აზიარა ჰიპი მუსიკოსი მამის უდროოდ გარდაცვლილი შვილის – Jeff Buckley-ის რამოდენიმე სიმღერა. და კიდევ – უკვე ტრადიციად იქცა და „სახლში“ მისულთა შორის, როგორც წესი, ერთი-ორი მუსიკოსი აღმოჩნდება ხოლმე, რომელსაც გიტარასთან იწვევენ. იმ დღეს „ინგ ჯორჯიან ლოლიტაზ“-ის შემდეგ, ასეთ როლში სოფო ასლანიშვილი და შემდეგ თავად მასპინძელი ჟორა მოგვევლინენ.

სხვათა შორის, გაყიდვაში გამოვიდა: ჟორას სტუდიური ალბომი „ღამის ცურვა“ და Heho СССР-ის – Самолёты (10 თებერვალი). სულ ეს იყო ის, რაც ნაკიანად ნოდებულ თებერვალს სხვა დანარჩენი სრულყოფილი თვეებისაგან გამოარჩევს.

sesi li

შემოსწრებული ინფორმაცია: 15–22 მაისს გაიმართება მე-6 საერთაშორისო ახალგაზრდული კინო-ფესტივალი „სესილი“. მონაწილეობის მსურველებო, ნამუშევრები მიიღება 20 მარტამდე!

anabeWdi s dabadebi s dRe

this war is going to be controlled by the navies of the United States and Britain. Nothing else, no treaties, no agreements will do it. We must make our own peace and keep it."

where smaller Diesel drive generators that produce the current for the vast and intricate electrical system which controls the operation of the ship.

View of Operation

Most dramatic feature of yesterday's test run was when the

... the ship was readied to carry that tank deck... the big tanks will ride... each chained to... plates, brings the... Ohio.

Every ship that... American Bridge Company... is completely equipped... in the refrigerators... and surgeons' instruments... try hospital.

Proceeding of the trial... 282, a sister ship, the... launched from the ways... transfer area of the yard... of the launching was Mrs... Ethel Losman, a welder... navy plate yard at Ambridge... soaked the traditional bottle... champagne on the 284's bows... she slid into the Ohio. Mrs. Losman's husband is a soldier with the AMERICAN ARMY in Europe. Her brother is in the navy. Her 282 was a fellow welder. Mrs. Wanda Oketer, and both of them demonstrated that even a welder

Motorists Slow in Filing For "A" Gas Rations

Flood of East Liberty Applications Piles Up; Autoists Urged to Act Quickly

Thousands of new basic "A" ration books yesterday were developing into a complex problem for the OPA, who have urged for new motorists to act quickly for new "A" ration books.

The district OPA office said the Northside, Downtown and McKeesport boards reported yesterday that they had mailed out new ration books for all applications received, but that only a small percentage of total number expected.

The district OPA office said the Northside, Downtown and McKeesport boards reported yesterday that they had mailed out new ration books for all applications received, but that only a small percentage of total number expected.

Soldier Is Held On Theft Charge

Private Charles Kaskler, 35, of 3445 McKinley avenue, McKeesport was held for court by police.

Cliff Carlson yesterday charged Kaskler with larceny in connection with a theft from the Eleventh Ward... Military police also... that he be detained on... charge.

McKeesport police... Kaskler was being held, as a... service men returning home... club and that after his departure... was discovered that a glass... of charge, kept on the... distributions toward a... entertainment of services... missing. He was arrested... ally... afterwards and military... notified. He was said to... been AWOL from Camp... since early this month.

Don't Let Rationing Get Your Goat—Just Eat It

Meat Is as Tasty as Lamb, Enthusiast Asserts; on Menu Tonight

By Vincent Johnson Post-Gazette Staff Writer In any rationing system the public

goats. But, he insisted, you don't have to educate goats on how to handle people.

Motorists Slow in Filing For "A" Gas Rations

Hood of First Liberty Applications

Expected to Arrive Quietly

Motorists in the Northside, Downtown and McNeeseport areas reported yesterday that they had not yet received their new "A" gas ration cards. The cards, which are expected to arrive in the next few days, will be distributed to motorists who have filed applications for them.

The cards are being distributed by the local ration board, which is expected to arrive in the next few days. The cards will be distributed to motorists who have filed applications for them.

The cards are being distributed by the local ration board, which is expected to arrive in the next few days. The cards will be distributed to motorists who have filed applications for them.

The cards are being distributed by the local ration board, which is expected to arrive in the next few days. The cards will be distributed to motorists who have filed applications for them.

Soldier Is Held On Theft Charge

Private Charles Sawyer, 25, of 3300 McKinley avenue, McNeeseport, was held for court by Police Officer James E. McNeese yesterday on a charge of stealing a pair of shoes from the McNeese post. Sawyer was arrested after being seen running away from the post with a pair of shoes.

McNeeseport police and Sawyer were both held for court yesterday on a charge of stealing a pair of shoes from the McNeese post. Sawyer was arrested after being seen running away from the post with a pair of shoes.

McNeeseport police and Sawyer were both held for court yesterday on a charge of stealing a pair of shoes from the McNeese post. Sawyer was arrested after being seen running away from the post with a pair of shoes.

McNeeseport police and Sawyer were both held for court yesterday on a charge of stealing a pair of shoes from the McNeese post. Sawyer was arrested after being seen running away from the post with a pair of shoes.

SLIDE

The auto is going to be controlled by the action of the United States and Britain. Nothing else, no matter, as all contracts will do it. We must make our own plans a lot soon.

Here are some of the things that will happen in the next few years. The auto will be controlled by the action of the United States and Britain. Nothing else, no matter, as all contracts will do it. We must make our own plans a lot soon.

COOPER NAMED AS ATOR. The name of the attorney who will be in charge of the auto industry is Cooper. He is expected to arrive in the next few days.

COOPER NAMED AS ATOR. The name of the attorney who will be in charge of the auto industry is Cooper. He is expected to arrive in the next few days.

where smaller trucks and coaches that produce the current for the cast-iron engine electrical system which controls the operation of the ship.

Most dramatic feature of yesterday's test run was when the ship's engine failed to start. The cause of the failure was not immediately apparent, but it was believed to be a problem with the fuel system.

Most dramatic feature of yesterday's test run was when the ship's engine failed to start. The cause of the failure was not immediately apparent, but it was believed to be a problem with the fuel system.

Most dramatic feature of yesterday's test run was when the ship's engine failed to start. The cause of the failure was not immediately apparent, but it was believed to be a problem with the fuel system.

Don't Let Your Goat Just Eat It
Meat Is as Tasty as Lamb
Enthusiast Asserts on Menu Tonight
By Vincent Johnson

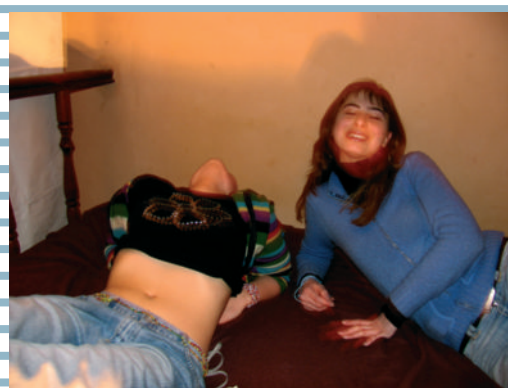
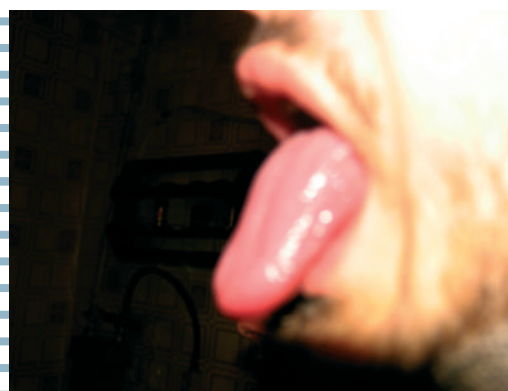

pleaz cum and go to our partyz

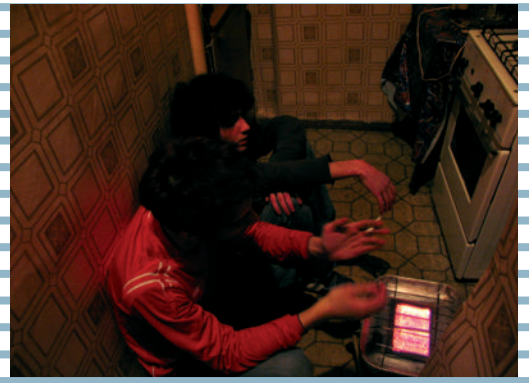
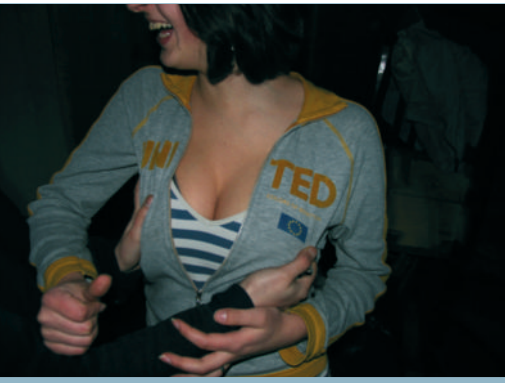
bring da vodkas and biatchiz

so fuckin glamorous make noizis

Because the music do

Hey you, hey you, Devil's little sister Listening to your Twisted Transistor Hold it between your legs Turn it up, turn it up
The wind is coming through Can't get enough.

ფოტოგრაფია *გაბრიელ*

100 საუკეთესო ფოტო

თბილისი
TBILISI

ბესო უზნაძე
BESO UZNADZE

თ ბ ი ს ი ა ნ ი მ ა ლ ი ა

საკლავოს
ACADEMY

ანი ნიშნიანიძე
ANI NISHNIANIDZE

საკლავოს აკადემია

გეოგრაფიული მარკა

coming soon

<http://kofi.ge>

Lado Event

www.caucasus.art.ge www.rockfest.art.ge www.lado.art.ge

შეგათი 4 პერზი

შუბა ღუბა ჯაფიჩი

გელესკოვი

After party DJ party

შეგათი 11 პერზი

ვიზენაიის რადიო

სვრინგი

After party DJ party

BEATLES კლუბი,

კოსტანავას ქ.25

ყოველ შეგათს 20:00

ბილეთის ფანი 20 ლარი

დაჯავჳნა 10 ლარი

შეგათი 18 პერზი

ქართული პერსია

ვილკა (საფრანგეთი)

After party DJ party

შეგათი 25 პერზი

სვრინგი (ქუთაისი)

ლაბირინთი (სამხრეთი)

After party DJ party

In the entire Caucasus you now have only ONE CHANCE and one place to listen to live Caucasus original rock music EVERY SATURDAY

FOR THE PROMOTION OF THE CAUCASUS

Geo Art

ჯეო-Art ზამთარი... MMS ფოტო-კონკურსი გრძელდება!

ჟურნალი „ანაბეჭდი“ განაგრძობს კომპანია „ჯეოსელთან“ თანამშრომლობას და მისი ინოვაციური პროექტის მხარდაჭერას.

მოგეხსენებათ „ანაბეჭდი“, „ჯეოსელის“ ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული პროექტის, MMS ფოტო-კონკურს „ჯეო-არტ“-ის პარტნიორია. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ „ანაბეჭდის“ ერთგულ მკითხველს, ჟურნალის მეშვეობით, საშუალება ეძლევა სისტემატიურად გაეცნოს პროექტის შესახებ ინფორმაციას და კონკურსში გამარჯვებული ფოტონამუშევრებიც იხილოს.

ამჯერად, გთავაზობთ „Geo-Art ზამთრის“ გამარჯვებულ ფოტოებს და იმავდროულად მოგითხრობთ კონკურსის საინტერესო დეტალების შესახებ.

მიმდინარე წლის 25 დეკემბრიდან 25 იანვრის ჩათვლით „Geosell“-ის აბონენტებს შესაძლებლობა ქონდათ საკუთარი ფოტონამუშევრები გაეგზავნათ 5555-ზე და მონაწილეობა მიეღოთ კონკურსში „Geo-Art ზამთარი“. გამოცხადებული იყო სამი თემატური ნომინაცია: „საახალწლო სუფრის შედეგები“, „მარიააჟი“ და „მე მიყვარს“.

კონკურსში მონაწილეობა 4000-ზე მეტმა აბონენტმა მიიღო. მთელი საკონკურსო მასალა პროფესიონალი ფოტოხელოვანებისგან შემდგარმა კომპეტენტურმა ჟიურიმ (გიორგი ცაგარელი, გურამ ნიბახაშვილი, გიკო დადიანი, დავით მესხი) გადაახარისხა და შეაფასა. გამარჯვებულთა ვინაობა 30 იანვარს, კინოთეატრ „ამირანში“ საზეიმო ვითარებაში დასახელდა. სულ გამოვლინდა 30 გამარჯვებული – თითოეულ ნომინაციაში 10 პრიზიორი. ნომინაციაში „საახალწლო სუფრის შედეგები“ დიმიტრი სუხიტაშვილმა გაიმარჯვა, „მარიააჟისთვის“ განკუთვნილი პრიზი შორენა გაბუნია და ისაკუთრა, ხოლო საუკეთესო „მე მიყვარს“ ნინო ბაზაშვილმა დააფიქსირა.

ფოტოს შეფასების ძირითადი კრიტერიუმები უცვლელი დარჩა. გამომდინარე იქიდან, რომ საქმე გვაქვს არა ფოტოაპარატივით, არამედ მობილური ტელეფონით გადაღებასთან, ძირითადი ყურადღება ექცევა ნამუშევრის იდეას და ასევე, გადაღების დროს როგორ არის დაჭერილი ექსპოზიცია.

„Geo-Art“-ის ფარგლებში, მომდევნო კონკურსის ჩატარება მიმდინარე წლის გაზაფხულზეა დაგეგმილი, თუმცა ჯერჯერობით უცნობია, რა თემებზე მოუწევთ „ჯეოსელის“ აბონენტებს ფოტოების გადაღება.

ანაბეჭდი ულოცავს „Geocell“-ს დაბადების დღეს

mar i a j i
m a m a j i a j i
m a m a j i a j i

1

Sor ena
gabuni a

2

l a l i
gogi a

3

ni no
tyavaZe

4

soso
bakur aZe

5

meko
asaTi ani

6

ar sen
oqruaSvili

7

ni no
Cemi a

8

Tamar
gogi Cai Svili

9

Tako
ni bl aZe

10

uCa
nebi er i Ze

me mi yvars
me mi yvars
me mi yvars

1

di mi tri
suxi taSvili

2

gela
gi or gelaSvili

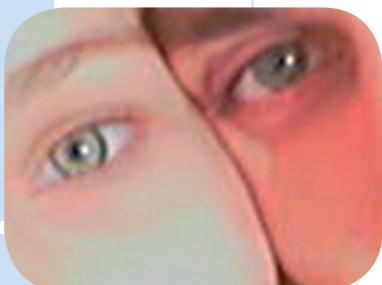
3

gi or gi
rexvi aSvili

4

mai a
maz ani Svili

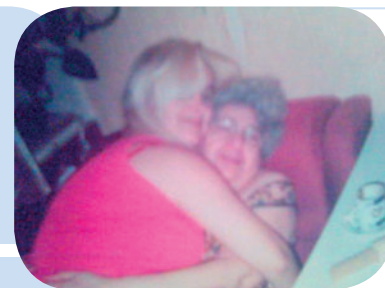
5

TaTa
gal ogra

6

daTo
tabataZe

7

daTo
mamukaSvili

8

ni a

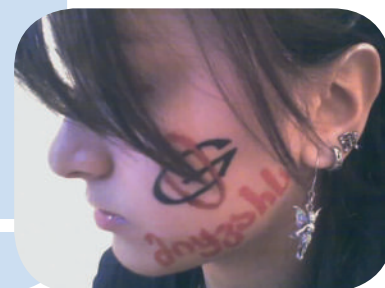
9

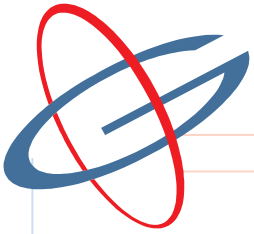
gi or gi
bar nabi Svili

10

qeTevan
xer xeuli Ze

saaxalwlo
 sufris Sedegebi
 saaxalwlo
 sufris Sedegebi

1

nino
 bazasvili

2

giorgi
 dandurisvili

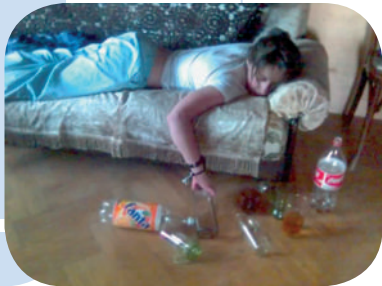
3

lela
 murvaniZe

4

mai
 khutunasvili

5

guram
 gigaUri

6

maria
 paivaze

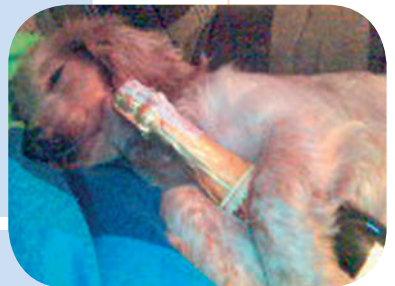
7

ana
 gougaze

8

levan
 badurasvili

9

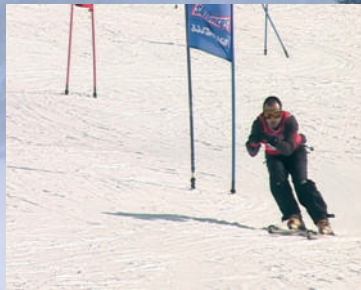
naTia
 kumelasvili

10

levan
 badurasvili

ქართველი ექსტრემალეები ძალებს იკრებენ.

თბილისის სამთო, სათავგადასავლო და ექსტრემალური სატელევიზიო ფილმების საერთაშორისო ფესტივალი „ნიამორი“ 15 თებერვალს ბაკურიანში სამთო-სათხილამურო სპორტში ჟურნალისტთა შორის პირველი პირველობით დაიწყო.

სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა დეპარტამენტის, სათხილამურო სპორტის ეროვნული ფედერაციის, ბაკურიანის გამგეობის, „ყაზბეგი ჯგუფის“, ქართული სპორტული ტანსაცმლის მწარმოებლის – „ჯეოსპორტის“, მაღაზია „მოდა და სპორტისა“ და გამაჯანსაღებელ ცენტრ „ნაუტილუსის“ ხელშეწყობით გამართულ ტურნირში „ტელეიმედი“, „მუდმივი კავშირის სამყარო“, „მზე“, „რუსთავი-2“, „საზოგადოებრივი ტელევიზია“, „ანაბეჭდი“, „24 საათი“, სახელმწიფო კანცელარიის პრესსამსახური და სტუდია „პილიგრими“ მონაწილეობდნენ.

500-მეტრიან ტრასაზე, 25 კარით, გოგონებს შორის საუკეთესო დრო (32'.50'') ნინო გაჩეჩილაძემ („რადიო უცნობი“) აჩვენა, მეორე ადგილზე სოფო ჩხაიძე („მუდმივი კავშირის სამყარო“) გავიდა, მესამეზე – „რუსთავი 2“-ელი ნატა ამაღლობელი.

ვაჟების პირველი სამეული ასეთი გამოვიდა – გიორგი წირქვაძე („ტელე-იმედი“), გოგი ახალკაცი („ანაბეჭდი“) და გიორგი ლაზაშ-

ვილი (რუსთავი 2“).

საუკეთესო „ჩაინიკები“ დუდუ კურდელია („რუსთავი-2“) და ეველინა მენტეშაშვილი („საზოგადოებრივი მაუწყებლობა“, „ნიამორის“ პრესსამსახური) გახდნენ, მათ მდულარე წყლით სავსე „ოქროს ჩაიდანს“ სტუდია „პილიგრიმმა“ გადასცა.

16 თებერვალს, თბილისში ხელოვნების ნაციონალურ ცენტრში ფესტივალის ფოტოკონკურსი ჩატარდა – ხუთკაციანი ჟიურის შერჩეული 17 ავტორის 34 ფოტო, ფილმების და ფოტოკონკურსების გამარჯვებულების გამოვლენამდე, 3 მარტამდე კინოს სახლის დარბაზში გამოიფინა.

მანამდე კი, „ნიამორმა“ ექსტრემალური უიკ-ენდი მოიწყო... საქართველოს მთამსვლელთა ფედერაციის თაოსნობით უკვე მეორე წელია იმართება „ტიან-შანში დალუპულ ქართველ ალპინისტთა მემორიალი“ – შეჯიბრი ყინულზე ცოცვაში. წელს ამ მემორიალს ფესტივალი „ნიამორიც“ შეუერთდა.

18 თებერვალს, გორის რაიონში, ატენის ხეობაში 35 ვაჟმა და 7 გოგონამ იასპარეზა. მონაწილეთა შორის ახალბედები სჭარბობდნენ, თუმცა იყვნენ ძალიან გამოცდილებიც – ბიძინა გუჯაბიძე (ორგზის ევერესტელი და მესიმაღლე) და სოფო თვარაძე (პირველი ქართველი გოგონა, რომელმაც ჰიმალაიში ამა-დაბლამის მწვერვალი დალაშქრა).

თავდაპირველად საუკეთესო დრო ბიძინა გუჯაბიძემ უჩვენა, თუმცა საბოლოოდ ახალგაზრდა გურამ გაზდელიანმა გაიმარჯვა. გოგონებში კი საუკეთესო, დებიუტანტი ნატო ლიპარტელიანი იყო. ყველა გამარჯვებულსა და პრიზიორს ფესტივალის სახელით გამაჯანსაღებელ-ფიტნეს ცენტრ „ნაუტილუსის“ პრიზები გადაეცათ. ყველა გამარჯვებულს კი – საჩურები „ყაზბეგი ჯგუფისგან“.

კვირას, 19 თებერვალს კი, ის ვინც შაბათს ძალიან არ დაიღალა, გუდაურში, „კოსტას ხიჭინაში“ შეიკრიბა. ციგებით შეჯიბრში მონაწილეობის 30 (ვაჟმა და გოგონამ) მსურველიდან უმეტესობამ, კუდების მთაზე (3100 მეტრი ზღვის დონიდან), ინსტრუქტორების (ივა ხარაძის და დევი მჭედლიშვილი) საჩვენებელი გამოსვლების

შემდეგ, გარისკვას ისევ თხილამურით სრიალი ამჯობინა.

12 „თავდადებული“ და ორი ინსტრუქტორი კი თითქმის სამი საათის განმავლობაში თავანყვეტილი ეჯიბრებოდა ვინ უფრო ექსტრემალი იქნებოდა და ვის შეხვდებოდა ფესტივალ „ნიაშორის“ ჯილდოები. მოციგავეებმა „ფორმულასთვის“ დამახასიათებელი სიჩქარე განავითარეს და ფინიშად გაუკვალავი თოვლი არჩიეს...

ორი დღის შედეგებით „ნიაშორის“ პარტნიორის, მალაზია-„მოდა+სპორტის“ მიერ დაწესებული ციგა ქეთი ლოლბერიძეს შეხვდა. ფესტივალის მიერ დაწესებული „ატომიკის“ თხილამურები ირაკლი ჟღენტს ერგო. ჟურნალ „ანაბეჭდის“ პრიზები კი ლადო დანგაძემ, ახალბედა ექსტრემალმა თეატრალური ინსტიტუტიდან ეკა ლოლბერიძემ და გამოცდილმა დევი მჭედლიშვილმა დაიმსახურეს.

medl ebi

xaCikas listi

სპორტის სახეობა — 15.

84 ქვეყანა

2500-ზე მეტი მონაწილე

75 მედლების კომპლექტი

ზეკორდები: იტალიის ნაკრები- ციგურებით რბენა, ან ჰიუნ სო-კორეა-შორტტრეკი, კანადის ქალთა ნაკრები-ციგურებით რბენა, კორეის ნაკრები-ციგურებით რბენა. ოქროს მედალოსნები

გეორგ ჰატიხი — ჩრდილო კომბინაცია — გერ.

ჯენიფერ ჰეილი — ფრისტაილი — კან.

ჩად ჰედრიკი — ციგურებით რბენა — აშშ.

მიხაელ გრაისი(3) — ბიატლონი — გერ.

ან ჰიუნ სუ — შორტტრეკი — კორ.

არმინ ცოგელერი — ციგა — იტა.

ლარს ბისტოელი — ტრამპლინიდან ხტომა — ნორ.

ირენ ვუსტი — ციგურებით რბენა — ჰოლ.

ევგენი დემენტიევი — თხილამურებით რბენა — რუს.

შონ უაიტი — სნოუბორდი — აშშ.

ანტუან დენერია — სამთო თხილამურები — საფ.

კრისტინა სმიგუნი(2) — თხილამურებით რბენა — ესტ.

სვეტლანა იშმურატოვა — ბიატლონი — რუს.

ტატიანა ტოტმანიანი,

მაქსიმ მარინინი — ფიგურული სრიალი — რუს.

ჯოი ჩიკი — ციგურებით რბენა — აშშ.

ჰანა ტეტრი — სნოუბორდი — აშშ.

ტედ ლიგიტი — სამთო თხილამურები — აშშ.

სილვე ოტო — ციგა — გერ.

სვეტლანა ჟუროვა — ციგურებით რბენა — რუს.

სვენ ფიშერი — ბიატლონი — გერ.

ბიორნ ლინდი(2),

ტობიას ფრედრიკსონი — თხილამურებით რბენა — შვედ.

ანა დალბერგი,

ლინა ანდერსონი — თხილამურებით რბენა — შვედ.

დეილ ბეგ-სმიტი — ფრისტაილი — ავსტრალი.

მენ ვანგი — შორტტრეკი — ჩინ.

ანდრეას ლინგერი,

ვოლფგანგ ლინგერი — ციგა — ავს.

მიხაელა დორფმაისტერი — სამთო თხილამურები — ავს.

ფლორანს ბევერელ-რობერი — ბიატლონი — საფ.

ევგენი პლუმენკო — ფიგურული სრიალი — რუს.

მაია პედერსენი — სკელეტონი — შვეიც.

იტალია (გუნდური-კაცები) — ციგურებით რბენა

იტალია (გუნდური-ქალები) — ციგურებით რბენა

ავსტრია (გუნდური-კაცები) — ჩრდილო კომბინაცია

სეტ ვესკოტი — სნოუბორდი — აშშ.

დაფ გიბსონი — სკელეტონი — კან.

ტანია ფროლინი — სნოუბორდი — შვეიც.

ანდრეს ვირპალი — თხილამურებით რბენა — ესტ.

ჰიუნ სე ანი — შორტტრეკი — კორ.

სენ იუ ჯინი — შორტტრეკი — კორ.

კატი ვილჰელმი — ბიატლონი — გერ.

კევინ კუსკი(2),

ანდრე ლანგი(2) — ციგა — გერ.

მარინ ტიმერი — ციგურებით რბენა — ჰოლ.

იტალია (გუნდური-კაცები) — თხილამურებით რბენა

ფილიპ შოხი — სნოუბორდი — შვეიც.

ჩანდრა კროუფორდი — თხილამურებით რბენა — კან.

შიზუკა არაკავა — ფიგურული სრიალი — იაპ.

შვედეთი (ქალები) — ქერლინგი

ჰან ქსაპენგი — ფრისტაილი — ჩინ.

დანილ მეული — სნოუბორდი — შვეიც.

რუსეთი (გუნდური ქალები) — ბიატლონი

კანადა (კაცები) — ქარლინგი

ბო დე იონგი — ციგურებით რბენა — ჰოლ.

ჯულია მანკუსო — სამთო თხილამურები — აშშ.

კატარინა ნეუმანოვა — თხილამურებით რბენა — ჩეხ.

სუნ იუ ჯინი — შორტტრეკი — კორ.

ანტონ აპოლო ონო — შორტტრეკი — აშშ.

ავსტრია (გუნდური კაცები) — ტრამპლინიდან ხტომა

ბენჟამინ რაიხი — სამთო თხილამურები — ავს.

ტატიანა ნაფკა,

რომან კოსტომაროვი — ფიგურული სრიალი — რუს.

სანდრა კირიასისი,

ანია შნაიდერჰაინცე — ბობსლეი — გერ.

ენრიკო ფაბრისი — ციგურებით რბენა — იტა.

ფელიქს გოტვალდი — ჩრდილო კომბინაცია — ავს.

გერმანია (გუნდური კაცები) — ბიატლონი

ეველინ ლეუ — ფრისტაილი — შვეიც.

ანია პერსონი — სამთო თხილამურები — შვე.

სინდი კლასენი — ციგურებით რბენა — კან.

გერმანია (გუნდური კაცები) — ბობსლეი

კლარა ჰიუზი — ციგურებით რბენა — კან.

ანა კარინ ოლაფსონი — ბიატლონი — შვე.

ჯორჯიო დი ჩენტა(2) — თხილამურებით რბენა — იტა.

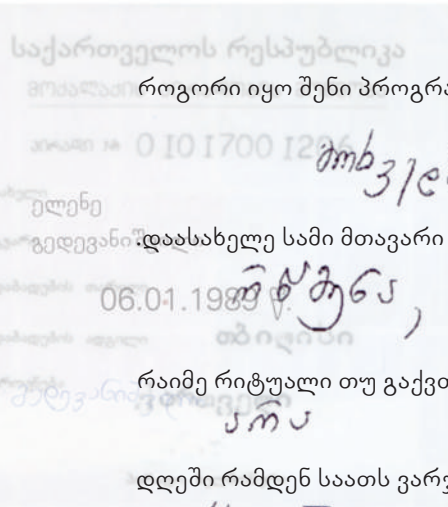
კანადა ქალები — ჰოკეი

შვედეთი კაცები — ჰოკეი ვ

				ჯამი		
1		გერმანია	11	12	6	29
2		აშშ	9	9	7	25
3		ავსტრია	9	7	7	23
4		რუსეთი	8	6	8	22
5		კანადა	7	10	7	24
6		შვედეთი	7	2	5	14
7		კორეა	6	3	2	11
8		შვეიცარია	5	4	5	14
9		იტალია	5	0	6	11
10		საფრანგეთი	3	2	4	9
10		ჰოლანდია	3	2	4	9
12		ესტონეთი	3	0	0	3
13		ნორვეგია	2	8	9	19
14		ჩინეთი	2	4	5	11
15		ჩეხეთი	1	2	1	4
16		ხორვატია	1	2	0	3
17		ავსტრალია	1	0	1	2
18		იაპონია	1	0	0	1
19		ფინლანდია	0	6	3	9
20		პოლონეთი	0	1	1	2
21		ბელორუსია	0	1	0	1
21		ბულგარეთი	0	1	0	1
21		დიდი ბრიტანეთი	0	1	0	1
21		სლოვაკია	0	1	0	1
25		უკრაინა	0	0	2	2
26		ლატვია	0	0	1	1

el ene gedevani Svi ili

საქართველოს რესპუბლიკა

როგორი იყო შენი პროგრამა მინიმუმი ოლიმპიადაზე გამგზავრების წინ?

მხვედროს იყუყუო ზი.

ელენე

გედევანი

დაბსახელე სამი მთავარი რამ, რაც აუცილებელია გამარჯვებისათვის?

06.01.1989

მტენა, მოხანი, ჯოთა.

რაიმე რიტუალი თუ გაქვთ ყინულზე გასვლის წინ?

აოა

დღეში რამდენ საათს ვარჯიშობთ?

4-5 საათი

მე მიყვარს..... მე არ მიყვარს.....

მშობლები, ძმა.... იყუყუოა.

მე მინდა, რომ 10 წლის შემდეგ ჩემზე თქვან.....

იოოო იყუყუოა იოოოოა იყუყუოა იყუყუოა

ჩემი ასარჩევი რომ იყოს მომავალ ცხოვრებაში ვიქნებოდი.....

აო ვიყუ

სპორტის გამო რაზე გიხდებათ უარის თქმა?

ზევნი სიამოვნებაზე

რომ არა ფიგურული სრიალი.....

სამათი ახლო მყოფნი

სიზმარში ხშირად რას ნახულობთ ხოლმე?

იზმონი აო მამხლოვნი ზეზ

ჩემს მომავალ ყველაზე დიდ გამარჯვებას მივუძღვნი.....

ზეზნი იტახონი ზეზონი

რის , ან ვის გარეშე არ ჩაუვლია თქვენი ცხოვრების არც ერთ დღეს?

ზეზნი დევიდი ვიყუ

წლევანდელი წარმატება ვინ მოგილოცათ საქართველოდან პირველმა?

ქვილი მხეხილენი მხეხილი სეაჭლო

სიამოვნებით გავუკეთებდი რეკლამას.....

საქონი ივილი

მიიღეთ კრედიტი

ბაზისბანკის საკრედიტო ბარათებზე

- კრედიტი გაიცემა გირაოს გარეშე;
- საკრედიტო ლიმიტი - 10 000 ლარამდე;
- ბარათზე საკრედიტო ლიმიტით სარგებლობა შესაძლებელია 1 წლის განმავლობაში.

დაკრედიტების **10 დღიანი*** საშუავათო პერიოდი
ბაზისბანკის საკრედიტო ბარათების მფლობელებს

დარეკეთ ახლახნა: 922 922. 921 921

* თქვენ საერთოდ არ მოგიწევთ პროცენტების გადახდა,
თუ ყოველთვის შეძლებთ 10 დღის განმავლობაში დაფაროთ სესხი.

www.bank.ge

www.geocell.ge

